

STORTINGET

Dokument 15:5

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 601-750
07.12–21.12 2021

Innhold

601.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. lærerspesialistordningen, besvart av kunnskapsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik	11
602.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. helsepersonell som er fratatt sin autorisasjon på grunn av grenseoverskridende atferd og pasientvernet, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug	12
603.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. Diakonhjemmet og Lovisenberg sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad	13
604.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. ytringer i randsonen av straffebestemmelsen, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen.....	14
605.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. skatteopplegget, besvart av finansminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo.....	15
606.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. Barnas transportplan, besvart av samferdselsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad	16
607.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. skatt, besvart av finansminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.....	17
608.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. engangsavgiften for person- og varebil, besvart av finansminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.....	19
609.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. overgangsordningen for gammel type tatoveringsblekk, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal	19
610.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. forurensningsbelastningen for beboere langs Riksvei 4 mellom Sinsen og Grorud, besvart av samferdselsminister Innlevert 7. desember 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes.....	21
611.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. rekruttere intensivsykepleier, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar	21
612.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. import av strøm, besvart av olje- og energiminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad.....	22
613.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. NorthSeaLink og strømpriser, besvart av olje- og energiminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad.....	23
614.	Fra stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein, vedr. en løsning for Atløysambandet, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Dag-Inge Ulstein.....	23
615.	Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. å styrke barns rettsikkerhet i vold og overgrepssaker, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal.....	24
616.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. prisøkningen på buss, besvart av samferdselsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson.....	25
617.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. åpning og stengning av kraftverk, besvart av olje- og energiminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve.....	27
618.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. nye asylmottak i 2022, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg.....	27
619.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. barns rettsikkerhet, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.....	28
620.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. bevilgninger til nytt museumsbygg Norsk Skogfinsk Museum, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie	29
621.	Fra stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland, vedr. lønnstøtteordning, besvart av finansminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Linda Hofstad Helleland	30
622.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. fengselstomta på Grelland i Holmestrand, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen	31
623.	Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. midlene som er øremerket kjøp av tjenester hos private sykehus i år, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug.....	32
624.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. aggressiv skatteplanlegging, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland.....	33

625.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. de døgnbemannede nasjonale beredskapsressursene ved beredskapscenteret på Taraldrud, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen.....	34
626.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. å gi Statens vegvesen utvidede sanksjonsmuligheter ved avdekking av mangler på kjøretøy, besvart av samferdselsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland.....	34
627.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. samværshindring, besvart av barne- og familieminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad.....	35
628.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. pensjonssparing, besvart av finansminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn	36
629.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. rabatterte aksjar, besvart av finansminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn	37
630.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. nytt fengsel i Oslo, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Anna Molberg	38
631.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. hvilke tiltak som fungerer best for å få langtidsledige i jobb, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson.....	38
632.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. kriseordningene for permitterte og arbeidsledige, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson.....	39
633.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgensen, vedr. Bivdu, besvart av fiskeri- og havminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Geir Jørgensen.....	40
634.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. skatteopplegget, besvart av finansminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten	41
635.	Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. småflytrafikken i Oslo-området, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Larsen	42
636.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. prisutviklingen for persontransport på jernbanen, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen.....	43
637.	Fra stortingsrepresentant Morten Stordalen, vedr. fremtidig kapasitet og behov ved Oslo lufthavn på Gardermoen, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Morten Stordalen.....	44
638.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. nedbygginga og øke antall sengeplasser ved Sykehuset Telemark, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund	45
639.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. berekraftsinformasjon i finanssektoren, besvart av finansminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo	46
640.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. forskjeller i nettleien, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen	46
641.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. delparsellene E6 sør mot Nord-Trøndelag, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen	47
642.	Fra stortingsrepresentant Ove Trellevik, vedr. opptak og bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold, besvart av forsvarsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Ove Trellevik. 48	48
643.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. havvind, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland	49
644.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. det samlede kuttet i mindre investeringstiltak på riksvei, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland.....	50
645.	Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. oppfølgingen av Nasjonal transportplan 2022-2033, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Trond Helleland.....	50
646.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. å tilby gratis hurtigtester til folket, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold	52
647.	Fra stortingsrepresentant Terje Halleland, vedr. intensjonen fra Stortinget om lavere ferjepris, besvart av samferdselsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Terje Halleland.....	52

648.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. strømpriser, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.....	53
649.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. Nordlandssykehuset, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar.....	54
650.	Fra stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård, vedr. Nasjonalt senter for innreise, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Freddy André Øvstegård.....	55
651.	Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. bunnforhold, besvart av fiskeri- og havminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Olve Grotle	56
652.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. dei forventa miljøutslippa som kan bli ved ei mulig bygging av Møreaksen, besvart av samferdselsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve	57
653.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. koronavaksiner, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 8. desember 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud	58
654.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. utredningen «Dokumentoffentlighet i straffesaker», besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 9. desember 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland.....	59
655.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. EØS -ovgivninga, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve	60
656.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. nullutslipp innen 2050, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.....	60
657.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. lokalbefolkningen i Færder, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug.....	62
658.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. europeisk CO ₂ -avgift, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen.....	62
659.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. krafthandelen, besvart av olje- og energiminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes	63
660.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. WikiLeaks-grunnlegger Julian Assange, besvart av utenriksminister Innlevert 10. desember 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes	64
661.	Fra stortingsrepresentant Tina Bru, vedr. regjeringens forslag til strømpakke, besvart av olje- og energiminister Innlevert 12. desember 2021 av stortingsrepresentant Tina Bru.....	65
662.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. kommunesammenslåing, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 12. desember 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad.....	66
663.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. tobakksskadeloven, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad	67
664.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. kommunal kompensasjonsordning på 1,2 mrd., besvart av næringsminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo	68
665.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. makspris på strøm etter lov om pristiltak, besvart av olje- og energiminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug.....	69
666.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. utdeling av religiøse skrifter, besvart av kunnskapsminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad.....	70
667.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. sykepleierutdanning, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo	70
668.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. ektefeller og samboere av norske diplomater i utenlandstjeneste, besvart av utenriksminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby	71
669.	Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. situasjonen i Bosnia-Hercegovina, besvart av utenriksminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde.....	72
670.	Fra stortingsrepresentant Mona Fagerås, vedr. forskrift om offentlige anskaffelser, besvart av samferdselsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Mona Fagerås.....	73
671.	Fra stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde, vedr. borettslag og andre med felles strømmåler og kompensasjonsordningen for høye strømpriser, besvart av olje- og energiminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Mathilde Tybring-Gjedde.....	74
672.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. kvitteringsordning ved politikontroller, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen.....	75

673.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. lønnsstøtteordningen, besvart av finansminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.....	75
674.	Fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi, vedr. utsettelse av skatte- og avgiftsinnbetalinger knyttet til koronasituasjonen, besvart av finansminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.....	76
675.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. fylkesvis oversyn over vegar som er opna for modulvogn tog, besvart av samferdselsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland.....	77
676.	Fra vararepresentant Nora Jungeilges Heyerdahl, vedr. at det er mulig for restauranter og serveringssteder å gi bort mat i stedet for å destruere varene, besvart av næringsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Nora Jungeilges Heyerdahl.....	78
677.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. de nye fengselsplassene til erstatning for Oslo fengsel, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes.....	78
678.	Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. arbeidsgiverperioden for koronarelatert sykefravær, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Henrik Asheim.....	79
679.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. AAP, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø.....	80
680.	Fra stortingsrepresentant Henrik Asheim, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av finansminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Henrik Asheim.....	80
681.	Fra vararepresentant Nora Jungeilges Heyerdahl, vedr. en frihandelsavtale mellom Norge og Kina, besvart av utenriksminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Nora Jungeilges Heyerdahl.....	81
682.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. ny sentralbanksjef, besvart av finansminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen.....	82
683.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. økt CO2-avgift, besvart av finansminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen.....	82
684.	Fra stortingsrepresentant Helge Orten, vedr. kompensasjonsordningen, besvart av næringsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge Orten.....	83
685.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. anskaffelse av nye fartøy til Sjøforsvaret, besvart av forsvarsminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes.....	84
686.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. Stord-Osloruta, besvart av samferdselsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland.....	84
687.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. tilskuddsordningen til vertskommuner, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg.....	85
688.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, besvart av finansminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Anna Molberg.....	86
689.	Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. vindkraftutbyggingen på Fosen, besvart av statsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken.....	87
690.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. budsjettforliket, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar.....	87
691.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. at redningsdykkertjenesten i Tromsø kan bli lagt ned, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe.....	88
692.	Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. en tredje vaksinedose for norske studenter som skal til utlandet over nyttår, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner.....	89
693.	Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. fondet Bionova, besvart av landbruks- og matminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Anna Molberg.....	89
694.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. design- og ferdigvareindustrien i Norge, besvart av næringsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad.....	90

695.	Fra stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes, vedr. Nysgjerrigper, Forskningsrådets forskerkonkurranse for barn, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Kari-Anne Jønnes.....	92
696.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. underholdskravet under koronapandemien, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.....	92
697.	Fra vararepresentant Rauand Ismail, vedr. en rekke miljøorganisasjoner, besvart av olje- og energiminister Innlevert 14. desember 2021 av stortingsrepresentant Rauand Ismail.....	93
698.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. prosesslovgivningen for barn, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 15. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik	94
699.	Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. kompensasjonsordningen for kulturlivet, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Kathy Lie.....	95
700.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. amerikanske luftangrep i Operation Inherent Resolve, besvart av forsvarsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes	96
701.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. reiselivsbedrifter, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad.....	97
702.	Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. tollsatsen på gjær, besvart av landbruks- og matminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Margret Hagerup.....	98
703.	Fra stortingsrepresentant Guri Melby, vedr. Nysgjerrigper-programmet, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Guri Melby.....	99
704.	Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. å stanse økningen i nettleien, besvart av olje- og energiminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug.....	100
705.	Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. frivillighetssektoren, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Turid Kristensen.....	101
706.	Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. varigheten på kontraktene om rammeavtaleplasser som inngås med private barnevernsaktører, besvart av barne- og familieminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson.....	102
707.	Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. næringsdrivende innen kultur, evenement- og serveringsbransjen som er urolige for om de omfattes av de videreførte og justerte ordningene for koronastøtte i fra regjeringen, besvart av kultur- og likestillingsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Grunde Almeland	103
708.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. ordningene som er foreslått for å senke ferjeprisene i Hurdalsplattformen for de fastboende i Kragerøskjærgården, besvart av samferdselsminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund	103
709.	Fra stortingsrepresentant Olve Grotle, vedr. Rv Naustdal-Erdal, besvart av samferdselsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Olve Grotle	104
710.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Nav-ombud, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen	105
711.	Fra stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen, vedr. Statsforvalteres håndtering av plan-og bygningsloven, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Dagfinn Henrik Olsen	105
712.	Fra vararepresentant Kristoffer Robin Haug, vedr. IPS som et velfungerende tilbud til ungdom, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Kristoffer Robin Haug.....	107
713.	Fra stortingsrepresentant Morten Wold, vedr. koronatesting, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Morten Wold.....	108
714.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. beredskap for koronahåndtering i julen, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud	109
715.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. å ivareta studentenes psykiske helse nå under en nedstenging, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt.....	109

716.	Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. at forvaltningen noen ganger har behov for lengre saksbehandlingstid enn de gjeldende fristene, besvart av kunnskapsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati	111
717.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. kompensasjon ved oppdeling, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad	112
718.	Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. avgiftsfritak for bil til Bergen brannvesen, besvart av finansminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad	112
719.	Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. flyruta mellom Oslo og Røros, besvart av samferdselsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth	113
720.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. energiforbruk pr. husholdning, besvart av olje- og energiminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve	113
721.	Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. miks i ny kraftproduksjon, besvart av olje- og energiminister Innlevert 16. desember 2021 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve	114
722.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. koronautgifter til helsetjenestene per fylke/kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud	114
723.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. familiegjenforening for personer som pga. pandemien har blitt hindret i å jobbe 100 %, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad	115
724.	Fra stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland, vedr. Politiets utlendingsenhet på Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Andreas Sjalg Unneland	116
725.	Fra stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund, vedr. oppvarmings- og strømutfgifter dekket av NAV, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Tobias Drevland Lund	117
726.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. tiltak for å motvirke effekten tilknytningen til det europeiske kraftmarkedet har på prisutviklingen på kraft i Norge, besvart av olje- og energiminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen	118
727.	Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. et skattesystem som er progressivt, besvart av finansminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen	119
728.	Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. å anskaffe ytterligere tre nye politihelikoptre, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen	120
729.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. nye asylmottaksplasser, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg	121
730.	Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. at helsevesenet privatiseres, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Seher Aydar	121
731.	Fra stortingsrepresentant Turid Kristensen, vedr. opptrappingen av internattilskudd, besvart av kunnskapsminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Turid Kristensen	122
732.	Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. høyere strømgning, besvart av olje- og energiminister Innlevert 17. desember 2021 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen	123
733.	Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. midler til organisasjoner som Hvite Busser og Aktive Fredsreiser, besvart av kunnskapsminister Innlevert 18. desember 2021 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud	124
734.	Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. ESA, besvart av finansminister Innlevert 19. desember 2021 av stortingsrepresentant Roy Steffensen	125
735.	Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. Norges syn er på no-first-use eller sole-purpose policy, besvart av utenriksminister Innlevert 19. desember 2021 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt	126
736.	Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. terrorlistingen av de seks palestinske organisasjonene, besvart av utenriksminister Innlevert 19. desember 2021 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes	126
737.	Fra stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo, vedr. lønnsstøtteordninga, besvart av finansminister Innlevert 19. desember 2021 av stortingsrepresentant Alfred Jens Bjørlo	127

738.	Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. forskjellsbehandling basert på kjønn, religion, legning eller etnisk opprinnelse, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 19. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg	129
739.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 13. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad.....	130
740.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. spesialisthelsetjenestene, besvart av helse- og omsorgsminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad	131
741.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. lønnsstøtteordningen til servicebransjen og ESA, besvart av finansminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson	131
742.	Fra stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik, vedr. europaveiene, besvart av samferdselsminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Ingvild Wetrhus Thorsvik.....	132
743.	Fra stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim, vedr. monument i hovedstaden over kampen om Narvik under andre verdenskrig, besvart av forsvarsminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Bård Ludvig Thorheim	133
744.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. landstrøm til elektrifisering av norsk sokkel, besvart av olje- og energiminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson	134
745.	Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. gjennomgang av redningsdykkertjenesten i Norge, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe.....	135
746.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. PEF, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland.....	135
747.	Fra stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland, vedr. Kvinnheradspakken, besvart av samferdselsminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Liv Kari Eskeland.....	136
748.	Fra stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad, vedr. besøksvisum, besvart av justis- og beredskapsminister Innlevert 20. desember 2021 av stortingsrepresentant Olaug Vervik Bollestad.....	137
749.	Fra stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø, vedr. expats og arbeidsinnvandrere bosatt i Norge, besvart av arbeids- og inkluderingsminister Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Aleksander Stokkebø.....	138
750.	Fra stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad, vedr. hybridiseringsprosjekta, besvart av klima- og miljøminister Innlevert 21. desember 2021 av stortingsrepresentant Birgit Oline Kjerstad	139

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2019-2020**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Almeland, Grunde (V)	707
Amundsen, Per-Willy (FrP)	604, 625, 672, 728
Asheim, Henrik (H)	678, 680
Aydar, Seher (R)	611, 649, 690, 730
Bergstø, Kirsti (SV)	679
Bjørlo, Alfred Jens (V)	605, 639, 664, 667, 737
Bollestad, Olaug Vervik (KrF)	603, 606, 663, 666, 739, 740, 748
Bru, Tina (H)	661
Bøe, Erlend Svardal (H)	691, 745
Elvenes, Hårek (H)	685
Eskeland, Liv Kari (H)	643, 675, 686, 746, 747
Fagerås, Møna (SV)	670
Grotle, Olve (H)	651, 709
Gulati, Himanshu (FrP)	716
Hagerup, Margret (H)	702
Halleland, Terje (FrP)	626, 647
Haltbrekken, Lars (SV)	656, 689
Hansson, Rasmus (MDG)	616, 741, 744
Haug, Kristoffer Robin (MDG)	602, 712
Helleland, Linda Hofstad (H)	621
Helleland, Trond (H)	644, 645
Heyerdahl, Nora Jungeilges (MDG)	676, 681
Hjemdal, Silje (FrP)	609, 615
Hoksrud, Bård (FrP)	653, 714, 722, 733
Ismail, Rauand (MDG)	697
Jønnes, Kari-Anne (H)	610, 677, 695
Jørgensen, Geir (R)	633
Kjerstad, Birgit Oline (SV)	694, 750
Kristensen, Turid (H)	705, 731
Kristjánsson, Mímir (R)	631, 632, 706
Larsen, Erlend (H)	622, 635
Lie, Kathy (SV)	620, 699
Limi, Hans Andreas (FrP)	607, 608, 673, 674
Listhaug, Sylvi (FrP)	623
Lund, Tobias Drevland (R)	638, 708, 725
Lønseth, Mari Holm (H)	719
Marhaug, Sofie (R)	657, 665, 704
Martinussen, Marie Sneve (R)	727
Melby, Guri (V)	668, 703
Molberg, Anna (H)	630, 688, 693
Moxnes, Bjørnar (R)	659, 660, 700, 736
Nilsen, Marius Arion (FrP)	648, 658, 726, 732
Njåstad, Helge André (FrP)	717, 718

Nyholt, Hege Bae (R)	715, 735
Olsen, Dagfinn Henrik (FrP)	640, 641, 710, 711
Orten, Helge (H)	634, 684
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	612, 613
Rotevatn, Sveinung (V)	628, 629
Sanner, Jan Tore (H)	692
Skjelstad, André N. (V)	627, 662, 701, 723
Steffensen, Roy (FrP)	682, 683, 734
Stokkebø, Aleksander (H)	749
Stordalen, Morten (FrP)	636, 637
Sve, Frank Edvard (FrP)	617, 652, 655, 720, 721
Thorheim, Bård Ludvig (H)	743
Thorsvik, Ingvild Wetrhus (V)	601, 619, 696, 698, 742
Trellevik, Ove (H)	642
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	669
Tybring-Gjedde, Mathilde (H)	671
Ulstein, Dag-Inge (KrF)	614
Unneland, Andreas Sjalg (SV)	624, 654, 724
Wiborg, Erlend (FrP)	618, 687, 729, 738
Wold, Morten (FrP)	646, 713
Øvstegård, Freddy André (SV)	650

STORTINGET

Dokument 15:5

(2021–2022)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 601

Besvart 14. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Hvorfor velger Ap, Sp og SV gjennom sitt budsjett å fjerne lærerspesialistordningen, og hva skjer med dem som allerede har tatt på seg oppgaven med å være lærerspesialist, tatt en ekstra utdanning og fått ekstra lønn?

BEGRUNNELSE:

I 2015 innførte Venstre i regjering en forsøksordning med lærerspesialister. Målet med ordningen er at læreryrket skal være både mer attraktivt å søke seg til og forbli i. Dette gjennom at dyktige og engasjerte lærere får mulighet til faglig utvikling, og at profesjonsfellesskapet styrkes og skolen som lærende organisasjon utvikles.

Lærere som trives med å stå i klasserommet og nderwise, trenger flere karrieremuligheter. Lærerspesialistordningen gir lærere nye arbeidsoppgaver og mulighet til å være med på å utvikle skolen, samtidig som de får fortsette å stå i klasserommet. Over 1 000 lærere deltok i NIFUs evaluering av ordninga høsten 2020. Rapporten, som kom i slutten av april i år, viste at de fleste var godt fornøyd.

Prosjektperioden varte frem til 15.11, og den 30.11.21 ble sluttrapporten fra evalueringen av pilotering av lærerspesialistordningen lagt frem. Av den fremgår det at deltakerne i lærerspesialistutdanningene er fornøyd med studiet, og både lærere og rektorer opplever at utdanningen er relevant for funksjonen.

Høsten 2020 fantes det 1237 lærere i funksjonen, samtidig som 449 var i gang med lærerspesialistutdanningen. Høsten 2021 ble piloteringen utvidet til 2300 lærerspesialistfunksjoner. Solberg-regjeringen erklærte at man ønsket å gjøre tilskuddsordningen varig.

Gjennom budsjettet til Støre-regjeringen kuttes lærerspesialistordningen, og det er ikke avklart hva som vil skje med lærerne som allerede er tatt opp i ordningen knyttet til økt lønn mv.

Svar:

Lærerspesialistordningen ble etablert som en pilotordning i 2015. En pilotordning vil på et tidspunkt måtte avsluttes. Det kan da vurderes om det som er prøvd ut skal videreføres, eventuelt i justert form, eller om det skal etableres noe nytt. I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den vil legge til rette for flere karriereveier i skolen med en partsforankret ordning som gir lærere bedre tid til utviklingsarbeid, og som styrker profesjonsfellesskapene i skolen.

Avviklingen av pilotordningen med lærerspesialister vil skje gradvis. Budsjettenigheten mellom regjeringspartiene og SV innebærer et at det vil fortsatt være 156,3 mill. kroner til lærerspesialistordningen i 2022. Det vil si at lærere som er i funksjon som lærerspesialister i dag, kan fullføre ut våren 2022. Det vil også være midler til at alle som er underveis i lærerspesialistutdanning som startet høsten 2020 og høsten 2021, kan fullføre sine påbegynte studieløp. De som har tatt lærerspesialistutdanning har fått mer kompetanse. Dette vil fortsatt være nyttig for dem og skolene der de arbeider.

Regjeringen vil sette i gang et utredningsarbeid i dialog med partene for en ny ordning med karriereveier i skolen. Ordningen vil blant annet bygge på erfaringer med pilotordningen med lærerspesialist og dialog med partene. Sluttrapporten fra evalueringen og andre erfa-

ringer fra lærerspesialistpiloten vil være en viktig del av kunnskapsgrunnlaget for det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 602

Besvart 14. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil helseministeren gjennomføre for å hindre at helsepersonell som er fratatt sin autorisasjon på grunn av grenseoverskridende atferd eller seksuelle overgrep overfor pasienter, kan fortsette å utøve individuell samtalerapi, og hva vil ministeren gjøre for å bedre pasientvernet?

BEGRUNNELSE:

VG publiserte nylig en sak om behandlere innen psykiatri/klinisk psykologi som har utsatt pasienter for overgrep eller grovt grenseoverskridende atferd, og derfor mistet autorisasjonen sin som helsepersonell, og som til tross for dette tilsynelatende fortsetter å virke som terapeuter under den ubeskyttede tittelen “psykoterapeut”, eller uten tittel i det hele tatt. Dette lar seg gjøre fordi dagens lovverk ikke krever noen lisensiering eller autorisasjon for utøve psykoterapi, ettersom dette ikke regnes som helsehjelp når det ikke utøves av autorisert helsepersonell. I stedet vil det falle inn under regelverk for alternativ behandling. For utøvere av alternativ behandling er det frivillig å registrere seg i det offentlige registeret for disse, og Helsetilsynet kan ikke forby utøvelse av denne typen virksomhet som en del av sine reaksjonsmuligheter.

For pasienter som på egen hånd (uten å søke henvisning via fastlege) oppsøker hjelp i forbindelse med psykiske plager eller lidelser vil det kunne være vanskelig å skille mellom autorisert og ikke-autoriserte behandlere. Ikke-autoriserte behandlere vil gjerne kunne tilby sine tjenester til lavere priser enn autorisert personell. Dette kan i verste fall føre til at personer i en svært sårbar situasjon søker psykisk helsehjelp hos personer som har blitt fratatt sin rett til å tilby psykisk helsehjelp.

Etter lignende avsløringer i vår ble det besluttet en internevaluering hos Helsetilsynet, samt nedsatt et utvalg som skulle vurdere dagens lovverk og komme med eventuelle forslag til lovendringer. Jeg mener det her foreligger en åpenbar svakhet i dagens lovverk, og at dette skaper risiko for at utøvere av uforsvarlig og ulovlig praksis kan fortsette med dette innenfor den alternative sektoren når

de blir fratatt sine roller som helsepersonell. Jeg håper derfor helseministeren allerede nå kan gi en tilbakemelding om at det vil komme forslag til lov- og praksisendringer for å bøte på problemene VG-sakene har avslørt.

Svar:

Jeg deler bekymringen til representanten etter det som har fremkommet i VG om at helsepersonell utøver virksomhet med individuell samtalerapi etter at de har mistet sin autorisasjon som helsepersonell pga. grenseoverskridende atferd. Denne saken og andre saker, herunder den såkalte Varhaugsaken, tyder på at det samlede system har kommet til kort når det gjelder å forebygge, reagere, gripe inn og forhindre videre skadelig atferd fra helsepersonell, også etter at helsepersonell er fratatt sin autorisasjon.

Det er satt ned et utvalg som gjennomgår og vurderer daværende fylkesmenns, Statens helsetilsyns og Statens helsepersonellnemnds saksbehandling i saker som gjelder overgrep begått av helsepersonell mot pasienter i perioden 2010 til 2020. Utvalget ble opprettet i kjølvannet av den ovennevnte Varhaugsaken. Sakskomplekset berører både Helse- og omsorgsdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementets ansvarsområder. Gjennomgangen skal primært omfatte Helse- og omsorgsdepartementets ansvarsområde, men skal også se på grenseflaten mot Justis- og beredskapsdepartementets ansvarsområde. Utvalget skal vurdere om det er læringspunkter å finne. I tillegg skal utvalget vurdere og peke på eventuelle svakheter i dagens regelverk, og eventuelt foreslå lovendringer. Utvalget er bedt om å vurdere om pasienter som er behandlet av helsepersonell som har begått overgrep, bør kontaktes både som ledd i tilsynet og for å hindre at overgrepene fortsetter. Lovgrunnlaget for slik kontakt skal vurderes. Utvalget skal også vurdere hvordan helsepersonell som mister sin autorisasjon bør følges opp.

Utvalget skal avgi sin rapport med anbefalinger innen 1. april 2022. Jeg vil på bakgrunn av utvalgets rapport vurdere nødvendige tiltak.

SPØRSMÅL NR. 603**Besvart 20. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Kan helseministeren forsikre om at Diakonhjemmet og Lovisenberg sykehus blir fullt ut kompensert for sine faktiske utgifter knyttet til koronainnsatsen i 2021?

BEGRUNNELSE:

Diakonhjemmet sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus er blant de syv sykehus eller helseforetak i Norge som har hatt flest innlagte covid-pasienter per antall innbyggere siden begynnelsen av pandemien i 2020. De to ideelle sykehusene er en integrert del av spesialisttjenestetilbudet i Oslo. De yter lokalsykehustjenester for om lag 350 000 innbyggere, i syv av Oslo kommunes femten bydeler.

Disse sykehus fikk kun 46 % dekning av sine faktiske kostnader knyttet til korona for 3. kvartal i 2021. Prognosen er at pandemien vil koste hvert av disse sykehusene 20 mill. kr i måneden i 4. kvartal.

Dersom de ikke tildeles ytterligere kompensasjon vil de to sykehusene til sammen ha en manglende økonomisk dekning på minst 150 mill. kr ved utgangen av 2021. Ideelle non-profit sykehus kan ikke tilby tjenester på vegne av det offentlige uten økonomisk dekning. De har ingen konkursvern. Underskuddet bygger seg opp, pandemien påfører dem både tap av inntekter og betydelige merutgifter i form av innleie, overtid, dekning av sykefravær, smittevernutstyr og PCR-baserte tester og analyser for befolkningen i opptaksområdet.

Begge sykehus er satt i en svært usikker økonomisk situasjon som vil ha konsekvens for mulighetene til å kunne ivareta innbyggerne i Oslos behov for likeverdige helsetjenester.

HSØ er lydhør for de ideelle lokalsykehusene i Oslos bekymring, men de har ikke fått presentert noen løsning og opplever at det ikke finnes ekstra midler.

Regjeringen omtaler ikke spesialisthelsetjenestenes manglende økonomiske dekning som et problem. Signalene fra helseministeren er nokså fraværende.

I lys av dette spør jeg helseministeren om hun kan forsikre om at Diakonhjemmet og Lovisenberg Diakonale sykehus blir kompensert fullt ut for sine faktiske utgifter knyttet til koronainnsatsen i 2021, slik at de kan trygge arbeidsplasser og Oslos befolknings behov for likeverdige helsetjenester.

Svar:

Jeg har innhentet informasjon fra Helse Sør-Øst RHF vedrørende kompensasjon for de økonomiske effektene

av pandemien for Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus. I utgangspunktet har Helse Sør-Øst RHF fordelt bevilgede pandemimidler til både helseforetak og private ideelle sykehus basert på opplysninger fra virksomhetene om deres økonomiske effekter på et gitt tidspunkt. For første halvår 2021 ga dette en dekning for alle regionens virksomheter, både egne helseforetak og private ideelle med eget opptaksområde, på 95 prosent av anslåtte økonomiske effekter.

I tillegg har Helse Sør-Øst RHF valgt å tildele særskilt kompensasjon til Diakonhjemmet Sykehus og Lovisenberg Diakonale Sykehus for økte gjestepasientkostnader innen poliklinisk laboratorievirksomhet for perioden juli til september 2021 på henholdsvis 7,9 millioner kroner og 9,1 millioner kroner. På denne måten betaler disse virksomhetene kun kostpris for analyser utført hos andre helseforetak og ikke den opprinnelige avtaleprisen. Helse Sør-Øst RHF har bekreftet at tilsvarende kompensasjon vil bli ytt for perioden oktober til desember. For første halvår inngikk disse økte kostnadene i grunnlaget for den samlede kompensasjonen. Lovisenberg Diakonale Sykehus har i tillegg fått en bevilgning på 15 millioner kroner for tapte aktivitetsbaserte inntekter i samme periode. Disse ekstraordinære tildelingene på til sammen 32 millioner kroner er disponert innenfor Helse Sør-Øst RHF sitt ordinære budsjett, og kommer derfor i tillegg til det som er bevilget av Stortinget til dekning av økonomiske effekter av pandemien.

Nå på slutten av 2021 har pandemien gått over i en ny og langt mer krevende fase enn det som var status da Helse Sør-Øst RHF fordelte sine midler til de private ideelle institusjonene og egne helseforetak tidligere i år. Den klare smitteøkningen med tilhørende økning i antall innleggelser og det muterte viruset med økt usikkerhet knyttet til omfang og konsekvens, gir en krevende situasjon for spesialisthelsetjenesten. Det er nå iverksatt omfattende og inngripende tiltak for befolkningen for å dempe trykket på helsetjenesten mest mulig. Jeg følger situasjonen nøye og vil tidlig i 2022 komme til Stortinget med forslag til økonomisk kompensasjon for spesialisthelsetjenesten.

SPØRSMÅL NR. 604**Besvart 13. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hva mener statsråden med «ytringer i randsonen av straffebestemmelsen» og hvilket ulovfestet handlingsrom har politiet i slike tilfeller?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål i dokument nr. 15:529 av 29.11.21, samt statsrådets svar på spørsmålet av 02.12.21. Fra statsrådets svar vises det særlig til følgende avsnitt:

«Lovlige ytringer som er beskyttet av ytringsfriheten er i utgangspunktet ikke noe som politiet skal invitere til frivillig samtale på grunnlag av. Men vurderingen kan stilles seg annerledes når det er snakk om visse ytringer i randsonen av straffebestemmelsen, eller hvor det er en utvikling i innholdet i de ytringene som er person fremsetter. Skillet mellom en lovlig og en straffbar ytring er for øvrig ikke alltid så lett å trekke, og beror blant annet på konteksten.»

Det er for det første av interesse å få vite hvilken type lovlige ytringer statsråden anser for å være i «randsonen av straffebestemmelsen». Videre ønsker spørsmålsstiller svar på om statsråden er av den oppfatning at det på dette området er en glidende overgang mellom lovlige og ulovlige ytringer hvor politiet i en «randsonen» har et ulovfestet handlingsrom til å reagere overfor den som har fremsatt en ytring i «randsonen», og en avklaring på hvilke ulovfestede virkemidler statsråden mener at politiet da eventuelt kan ta i bruk ved ytringer i «randsonen».

Det vises avslutningsvis til at advokat Jon Wessel-Aas, som i tillegg til å være leder av Advokatforeningen har ytringsfrihet som spesialfelt, er kritisk til den praksisen i politiet som var gjenstand for mitt opprinnelige spørsmål. I artikkel på document.no den 06.12.21 heter det:

«Politiet skal ligge unna lovlige ytringer. Man kan ikke ha bekymringssamtaler med folk som har ytret seg lovlig, for å «forebygge» at de ytrer seg ulovlig i fremtiden, sier advokat og ytringsfrihetsekspert Jon Wessel-Aas til Document. Politiet må reagere når ytringer er straffbare. At man kontrollerer folk, gjennomfører bekymringssamtaler, til tross for at de ikke har uttrykt seg ulovlig, er farlig på ytringsfrihetens område, understreker Wessel-Aas.»

Svar:

Med «ytringer i randsonen av straffebestemmelsen» mener jeg ytringer som ligger nært opp mot det straffbare samt ytringer som det ikke umiddelbart er klart om rammes av straffebestemmelsen om hatefulle ytringer. Hvorvidt en ytring kan straffes etter nevnte bestemmelse beror på en konkret vurdering hvor flere momenter spiller inn. Ytringen må blant annet vurderes i lys av konteksten den er fremsatt i. Enkelte ytringer vil klart rammes av bestem-

melsen. Andre ytringer er det ikke like lett å avgjøre om faller innenfor rammen av det straffbare.

Politiet har et svært begrenset handlingsrom på delvis ulovfestet grunnlag i slike tilfeller. Som nevnt i mitt svar av 2. desember 2021 på representantens skriftlige spørsmål av 29. november 2021, dok. nr. 15:529 (2021), gir politiloven imidlertid politiet i oppgave å forebygge kriminalitet og opprettholde offentlig orden. Slik forebygging innebærer som nevnt å være i forkant og å arbeide for å hindre at en straffbar handling blir begått. Og som nevnt er kommunikasjon og dialog med publikum viktige verktøy for politiet, og invitasjon til frivillige samtaler er en mulig inngang til dette.

Jeg redegjorde i mitt forrige svar for vernet om ytringer og når en invitasjon til en frivillig samtale likevel kan være et verktøy for politiet. Når formålet er forebygging, må invitasjonen til frivillig samtale nødvendigvis rette seg mot fremtidige handlinger og ytringer, ikke ytringer som allerede er fremsatt. Men allerede fremsatte ytringer, særlig de som er i randsonen av straffebestemmelsen om hatefulle ytringer, kan gi indikasjoner som gir politiet grunnlag til å invitere til en frivillig samtale. Hensikten vil være å forebygge at personen trer over i det straffbare.

Det følger av politiloven at politiet ikke skal ta i bruk sterkere midler uten at svakere midler må antas utilstrekkelige eller uhensiktsmessige, og de midler som anvendes må være nødvendige og stå i forhold til situasjonens alvor, tjenestehandlingens formål og omstendighetene for øvrig. En invitasjon til en frivillig samtale er ikke et inn-gripende tiltak i seg selv. Det er likevel svært viktig å være bevisst på at en slik henvendelse fra politiet i seg selv kan ha en kjølnende effekt på personens opplevde ytringsfrihet, og det er derfor det skal en del til før politiet kan invitere til slike samtaler på bakgrunn av ytringer. Eventuelle tilbud om frivillige samtaler må fremlegges slik at det oppleves som et tilbud man står fritt til å si nei til, og form og innhold må hensynta dette.

SPØRSMÅL NR. 605**Besvart 16. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I prop. 1 LS (21-22) Skatter, avgifter og toll er det foreslått ei endring i praksis for verdsetjing av oppdrettskonesjonar, med ein hovudregel om at alle oppdrettskonesjonar (også konsesjonar erverva før 1998) skal verdsetjast til omsetjingsverdi, og dermed inngå i grunnlaget for formuesskatt. For eit oppdrettselskap med 1 konsesjon erverva før 1998 og anslagsvis 50 mill. NOK i øvrige verdjar i selskapet:

Kor stor skilnad vil det vere i berekna skatt i 2022 mellom skatteopplegget foreslått av Regjeringa Solberg i prop. 1 LS?

GRUNNGJEVING:

I budsjettavtalen til regjeringa med SV er det foreslått endringar i både verdsettingsrabatt for aksjar og driftsmiddel, endra satsar i formuesskatten, og auka utbytteskatt. Endringane i skattesatsar gjer at endringa av verdsettingen av oppdrettskonesjonar får ein langt høgare skattemessig konsekvens for oppdrettselskaper enn Solberg-regjeringa foreslo i budsjettforslaget sitt.

Svar:

I Noreg har vi eit godt velferdstilbod til folk, uansett kvar dei bur. Slik vil vi at det skal halde fram med å vere. Men det krev at vi alle er med og bidreg til fellesskapet. Denne regjeringa ynskjer å omfordele meir enn Solberg-regjeringa. Vanlege folk med vanlege inntekter skal betale mindre skatt, medan dei med størst inntekter og formuar skal bidra litt meir. Då blir skattesystemet meir rettferdig, samstundes som vi kan tilby gode velferdstenester i heile landet.

Representanten Bjørlo si eiga regjering, Solberg-regjeringa, foreslo å oppheve ein praksis som har etablert seg, der det ikkje vert betalt formuesskatt for fiskeri- og oppdrettsløyve erverva før 1998. Denne regjeringa har vidareført dette framlegget i budsjettet sitt. Framlegget inneber ei viktig opprydding i formuesskatten når det gjeld oppdrettsløyve. Det vert teke tak i ein uheldig praksis som bidreg til å hole ut grunnlaget for formuesskatt, og inneber ei vilkårleg ulik behandling av ulike skattepliktige. Tidspunktet for erverv av eit løyve bør ikkje vere avgjerande for skatteplikta. Det bør heller ikkje vere slik at formuesverdiane i unoterte selskap kan ha ein langt lågare verdi enn reelt sett tilsvarande verdjar i børsnoterte selskap.

Formuesskatt styrker omfordelinga av inntekter og jamnar ut forskjellar i formue. Formuesskatten aukar fyrst og fremst for høginntektsgruppene og for dei med store formuar. Samstundes må om lag 32 300 færre betale formuesskatt samanlikna med referansen for 2022 sidan botnfrådraget vert auka.

Representanten spør om berekna skatt i 2022 for eit oppdrettselskap med 1 konsesjon erverva før 1998 og om lag 50 mill. kroner i verdjar elles i selskapet. Det er lagt til grunn at eigaren har aksjar for 50 mill. kroner før verdsetjingsrabatt. Det er vidare lagt til grunn ein standard konsesjon på 780 tonn maksimal tillat biomasse (MTB), og at denne konsesjonen har ein marknadsverdi på om lag 170 mill. kroner. Samla formuesverdi er dermed 220 mill. kroner. Det er ikkje teke omsyn til at formuesskatten er ein skatt på netto formueverdjar etter gjeld og at eigaren kan få frådrag for eventuell gjeld, som vil redusera formuesverdien og den totale formuesskatten. Det er berekna at formuesskatten i 2022 vil auka med om lag 900 000 kroner samanlikna med skatteopplegget frå regjeringa Solberg i Prop. 1 LS (2021-2022). Det er då teke omsyn til verknadene av dei ulike formuesskatteendringane for 2022 inkludert endringane i budsjettavtalen. Det er ikkje teke omsyn til auken i utbytteskatt eller annan inntektsskatt, då det i spørsmålet ikkje vert opplyst om det vert delt ut utbytte eller om andre inntektsforhold.

SPØRSMÅL NR. 606**Besvart 14. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Regjeringen Støre har kuttet bevilgningen til Barnas transportplan, kap. 1320 post 66 «Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer», med 20 mill., det vil si en halvering av den nye tilskuddsordningen i 2022.

Betyr dette at regjeringen ikke vil satse på Barnas transportplan, eller kan statsråden garantere at det vil bli bevilget mer penger i 2023?

BEGRUNNELSE:

I Meld. St. 20 (2020–2021) Nasjonal transportplan 2022–2033 er det et eget kapittel om Barnas transportplan der det bl.a. omtales tiltak som skal bedre trafikksikkerheten for barn og unge i perioden 2022–2027. For å følge opp Barnas transportplan ble det i prop. 1S bevilget 40 mill. kr til en ny tilskuddsordning for tryggere skoleveier og nærmiljøer på kap. 1320 Statens vegvesen, post 66 Tilskudd til tryggere skoleveier og nærmiljøer.

Trygge skoleveier og nærmiljøer er viktig for barn og unge. Tilskuddsordningen var ment til å stimulere til lokalt arbeid for nettopp dette og støtte opp under målet om at flere barn skal sykle eller gå til skolen. Langsiktig arbeid med å redusere trafikkkulykker har gitt spesielt gode resultater når det gjelder barn og unge. I 1969 ble 103 barn drept i trafikkkulykker. I 2019 var det for første gang ingen barn som ble drept i trafikken. I 2020 omkom imidlertid to barn i trafikken, noe som viser at arbeidet fortsatt må ha prioritet.

Svar:

Regjeringen prioriterer trafikksikkerhet høyt og har i Hurdalsplattformen slått fast at arbeidet med å nå nullvisjonen om ingen drepte eller hardt skadde i veitrafikken, skal intensiveres.

Barn og unge er både dagens og framtidens trafikant-er. Et godt transportsystem skal være sikkert og tilpasset og la barn og unge leve aktive liv i bygd og by. I Barnas transportplan legges det vekt på å gi barn gode muligheter til å være aktive og selvstendige trafikanter, at det skal tas hensyn til barn og unges behov i areal- og transportplanleggingen samt at trafikksikkerheten for barn og unge skal bedres.

Barn og unge er sårbare, og deres ferdsel i trafikken krever i noen tilfeller målrettede tiltak. I tillegg er det viktig å huske på at det nasjonale trafikksikkerhetsarbeidet ivaretar alle trafikanter og kommer også barn og unge til gode. Vi ønsker at flere barn skal sykle og gå – og at det er,

og oppleves, trygt å ferdes i trafikken er én forutsetning for dette. Langsiktig arbeid med å redusere trafikkkulykker har, som representanten Bollestad viser til, gitt spesielt gode resultater når det gjelder barn og unge. Det kreves vedvarende innsats for å sørge for at det høye sikkerhetsnivået opprettholdes og forsterkes. I Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på vei 2018–2021 er det flere tiltak som er rettet spesielt mot barn og unge. Økt sikkerhet for barna skal også være et hovedinnsatsområde i neste tiltaksplan fra 2022–2025.

I tillegg til at den nye tilskuddsordningen til tryggere skoleveier og nærmiljøer nå kommer på plass, er det også en rekke andre trafikksikkerhetsinnsatser i 2022-budsjettet som kommer barn og unge til gode. Tilskuddet til Trygg Trafikk er forslått økt som en oppfølging av Barnas transportplan. Organisasjonen er en viktig pådriver i det nasjonale trafikksikkerhetsarbeidet med et særlig fokus på trafikksikkerhet for barn og unge. Organisasjonen Ung i trafikken – Ingen venner å miste får støtte til sitt viktige trafikksikkerhetsarbeid overfor unge, og vi setter av penger til etablering av en nasjonal løsning for barnetråkkregistreringer i regi av Kartverket. Dette er også en direkte oppfølging av Barnas transportplan. Gjennom Nasjonal Barnetråkk-løsning kan barns skolevei bli dokumentert, sammen med informasjon om hva barna liker eller opplever som problemer eller farer. Dataene kan brukes ved kommunenes utarbeiding av planer og målrettede tiltak for økt trafikksikkerhet. Videre økes satsingen på tiltak for syklist- og fotgjengere gjennom byvekstavtalene og tilskudd til transporttiltak i mindre byområder, veiinfrastrukturen skal utbedres, vedlikeholdes og fornyes – og fylkenes og kommunenes budsjetter styrkes. En stor del av veiene der barn og unge ferdes til og fra skole og aktiviteter er kommunale eller fylkesveier. Kommuner og fylkeskommuner er selvstendige folkevalgte enheter, og det har gjennom lang tid vært bred enighet om at hovedprinsippet for statlig styring er økonomisk og juridisk rammestyring. For å sikre reell lokal handlefrihet er finansieringen lagt opp slik at inntektene i hovedsak kan disponeres fritt.

Barnas transportplan har bred tverrpolitisk støtte i Stortinget og i regjeringen. Arbeidet for et transportsystem som er sikkert, tilpasset og som lar barn leve aktive liv skal holde fram.

SPØRSMÅL NR. 607

Besvart 16. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden fremskaffe virkningstabeller for skatte- og avgiftsendringer, inkludert formuesskatt, på ulike inntekt-sintervaller som følge av budsjettenigheten med SV sammenlignet med situasjonen for 2021 samt regjeringens eget forslag til skatte- og avgiftsopplegg?

Svar:

Inntektsulikheten og formuesulikheten i Norge har økt. Regjeringen mener at de med høy inntekt og formue kan bidra mer til fellesskapet. Regjeringen vil redusere

inntektsskatten for de med inntekt under 750 000 kroner og øke skatten for andre. Regjeringen la i tråd med dette frem et omfordelende skatteopplegg i Prop. 1 LS Tillegg 1. Det har blitt enda mer omfordelende gjennom budsjettavtalen som Arbeiderpartiet og Senterpartiet har inngått med Sosialistisk Venstreparti. *Tabell 1 viser anslåtte fordelingsvirkninger av skatteopplegget med budsjettavtalen sammenlignet med 2021-regler fremført til 2022 (referansen for 2022). I tabell 2 vises fordelingsvirkningene sammenlignet med regjeringens skatteforslag i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022).*

Tabell 1 Anslåtte fordelingsvirkninger av endringer i personbeskatningen. Alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. Budsjettavtalen med Sosialistisk Venstreparti sammenlignet med referansesystemet for 2022

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent	Herav: Gjennomsnittlig endring i formuesskatt. Kroner
0–100 000 kr	374 600	1 100	3,2	300	0,7	300
100 000–200 000 kr	281 200	9 500	6,2	-400	-0,3	300
200 000–250 000 kr	247 500	15 800	7,0	-800	-0,3	200
250 000–300 000 kr	303 000	31 600	11,5	-1 100	-0,4	200
300 000–350 000 kr	344 700	50 600	15,6	-1 100	-0,3	200
350 000–400 000 kr	328 600	67 800	18,1	-1 100	-0,3	300
400 000–450 000 kr	310 800	85 400	20,1	-1 300	-0,3	300
450 000–500 000 kr	311 000	103 100	21,7	-1 500	-0,3	300
500 000–550 000 kr	289 600	119 600	22,8	-1 700	-0,3	300
550 000–600 000 kr	270 400	136 000	23,7	-1 800	-0,3	500
600 000–750 000 kr	598 400	167 400	25,1	-700	-0,1	600
750 000–1 000 000 kr	427 700	241 900	28,3	1 500	0,2	1 300
1 000 000–2 000 000 kr	305 700	427 300	33,1	8 200	0,6	4 300
2 000 000–3 000 000 kr	29 200	885 300	37,2	38 000	1,6	20 100
3 000 000 kr og over	19 900	2 329 600	37,9	255 300	4,2	139 200
I alt	4 442 300	133 400	25,0	1 300	0,2	1 500

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Tabell 2 Anslåtte fordelingsvirkninger av endringer i personbeskatningen. Alle personer 17 år og eldre. Negative tall er skattelettelser. Budsjettavtalen med Sosialistisk Venstreparti sammenlignet med Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022)

Bruttoinntekt ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Kroner	Gjennomsnittlig skatt i referansealternativet. Prosent	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner	Endring i pst. av bruttoinntekten. Prosent	Herav: Gjennomsnittlig endring i formuesskatt. Kroner
0–100 000 kr	374 700	1 400	3,9	0	0,1	200
100 000–200 000 kr	281 200	9 200	6,0	-100	-0,1	100
200 000–250 000 kr	247 600	15 100	6,7	-100	0,0	0
250 000–300 000 kr	303 100	30 700	11,2	-100	0,0	0
300 000–350 000 kr	344 600	49 700	15,3	-200	-0,1	0
350 000–400 000 kr	328 800	66 900	17,8	-100	0,0	100
400 000–450 000 kr	310 800	84 300	19,8	-200	-0,1	100
450 000–500 000 kr	311 100	101 900	21,5	-300	-0,1	100
500 000–550 000 kr	289 600	118 200	22,5	-400	-0,1	100
550 000–600 000 kr	270 300	134 600	23,4	-400	-0,1	100
600 000–750 000 kr	598 200	166 800	25,0	-100	0,0	200
750 000–1 000 000 kr	427 600	242 900	28,5	500	0,1	400
1 000 000–2 000 000 kr	305 700	431 900	33,5	3 700	0,3	1 600
2 000 000–3 000 000 kr	29 200	910 600	38,3	12 700	0,5	8 700
3 000 000 kr og over	19 900	2 499 200	40,7	85 700	1,4	73 000
I alt	4 442 300	134 100	25,1	600	0,1	600

¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser.

Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2019. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er fremskrevet til 2022. Beregningene kan være usikre blant annet fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene.

I motsetning til direkte skatter, betales særavgifter normalt av avgiftspliktige produsenter eller importører. Hvor stor del av en avgiftsreduksjon som skyves over i prisen til forbrukeren, er derfor usikkert. Det foreligger heller ikke sikre tall for hvor mye av endringen som belastes husholdningene eller næringsdrivende, eller hvordan avgiftslettelsen fordeler seg etter husholdningenes årsinntekt. Ettersom det ikke foreligger tall for hvordan en avgiftsendring treffer forskjellige husholdninger etter årsinntekt, har ikke departementet anslag på hvordan avgiftsendringene treffer ulike inntektsintervaller.

SPØRSMÅL NR. 608

Besvart 16. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvor mye engangsavgiften for person- og varebil samlet vil øke etter budsjettenigheten med SV, sammenlignet med situasjonen for 2021?

Svar:

Solberg-regjeringen foreslo i Prop. 1 LS (2021–2022) å øke satsene i CO₂-komponenten i engangsavgiften for person-

biler og å stramme inn særfordelen for ladbare hybridbiler i engangsavgiften. Forslagene ble videreført i regjeringens justerte forslag til statsbudsjett, jf. Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022). Det ble gjort noen mindre endringer i engangsavgiften for varebiler etter budsjettenigheten med SV, se tabell nedenfor.

Tabell 1 viser provenyvirkningene av endringene i engangsavgiften som regjeringspartiene og SV har blitt enige om.

Tabell 1 Provenyvirkning for 2022 av endringer i engangsavgiften. Mill. kroner.

	Påløpt	Bokført
Redusert vektfradrag for ladbare hybridbiler	1 000	900
Økt CO ₂ -komponent for personbiler	175	160
Økt CO ₂ -komponent for varebiler	165	150
Samlet	1 340	1 210

Det er også gjort justeringer i andre avgifter på bil sammenlignet med Solberg-regjeringens budsjettforslag. Regjeringen foreslo i tilleggsnummeret til statsbudsjettet å redusere satsene i veibruksavgiften for å motvirke om lag 65 pst. av virkningen av økt CO₂-avgift på pumpeprisen. Videre foreslo regjeringen å videreføre forslag om å redusere trafikkforsikringsavgiften med om lag 95 kroner i året. I budsjettenigheten med SV er kompensasjonsgraden i veibruksavgiften redusert fra 65 til 50 pst. Merprovenyet som følger av redusert kompensasjon gjennom veibruk-

savgiften, er brukt til å kompensere bilistene gjennom å redusere trafikkforsikringsavgiften med ytterligere 36,5 kroner per år og tungtransporten gjennom å redusere vektårsavgiften med 16 pst. I budsjettavtalen ble også forslaget om å innføre omregistreringsavgift på elbiler nedjustert fra 100 pst. til 25 pst. av satsene for øvrige personbiler. Endringene i de bilrelaterte avgiftene etter forliket gir et samlet provenytab på 810 mill. kroner i årsvirkning sammenlignet med budsjettforslaget til Solberg-regjeringen.

SPØRSMÅL NR. 609

Besvart 14. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Vil regjeringen sørge for at overgangsordningen for gammel type tatoveringsblekk utvides for å unngå et de facto yrkesforbud for tatovører og permanent make-up artister fra 4. januar 2022?

BEGRUNNELSE:

EU har vedtatt et nytt regelverk med forbud mot tatoveringsblekket som har blitt benyttet i bransjen de siste 30 år. Fra den 4. januar 2022 opphører overgangsordningen for å benytte dette blekket.

Ifølge bransjeaktører har produsentene hatt store problemer med å utvikle og produsere nye og forskrifts-

messige typer blekk innen denne tidsfristen. Resultatet er at mange fargetyper rett og slett ikke er utviklet enda, og de få fargetypene som er utviklet blir ikke produsert i stort nok kvanta.

Blekkprodusentene har rett og slett vært for sene med å tilpasse seg nytt regelverk, og dette kan nå medføre store konsekvenser for alle tatovører og permanent makeup-artistene i Norge. Ifølge bransjeaktører omfatter dette om lag 5-7000 arbeidstakere og selvstendig næringsdrivende.

Miljødirektoratet håndterer REACH-forordningen og er klageinstans. Så langt har bransjen blitt møtt med liten forståelse, og søknader om dispensasjon for å opprettholde driften frem til ny type blekk er mulig å oppdrive er avslått.

At dispensasjon er mulig illustreres ved at de to pigmentene som produsentene selv antok var vanskeligst å utvikle (Pigment Blue 15:3 og Pigment Green 7) har fått en forlenget overgangsordning til januar 2023. Nå viser det seg i praksis at produsentene heller ikke klarer å levere andre pigmenter og blekktyper innen fristen 4. januar 2022. I en slik situasjon bør det være uproblematisk å forlenge fristen for øvrig tatoveringsblekk med ett år, og på den måten unngå dramatiske konsekvenser for en hel bransje.

Miljødirektoratet har i en klage fra en bransjeaktør begrunnet avslag på følgende måte:

«Vi er klar over at en slik overgang fra gammelt til nytt regelverk er krevende for bransjen og dette er også noe som vår tilsynsavdeling er klar over, men det ser altså ut til at det vil komme alternative blekktyper etter hvert.»

Spørsmålsstiller mener det ikke hjelper bransjen om det kommer alternative blekktyper «etter hvert», dersom det ikke finnes lovlig blekk tilgjengelig etter 4. januar neste år. Bransjen ber ikke om en lovendring, men en utsettelse frem til det er praktisk mulig å oppdrive den nye typen blekk fra produsentene. Alternativet er at regjeringen de facto innfører et yrkesforbud for en hel bransje fra 4. januar.

Svar:

Arbeidet med å beskytte forbrukerne mot de farligste kjemiske stoffene er høyt prioritert fra myndighetene. Det er særlig viktig at det ikke er slike stoffer i blekk som brukes til tatovering og permanent sminke, der stoffene påføres under huden. Hvis stoffene kan forårsake allergi eller være kreftfremkallende, skade arvestoffet eller forplantningen, skal det ikke finnes i slikt blekk. Det samme gjelder stoffer som allerede er forbudt i kosmetikk.

Jeg er derfor fornøyd med at det har kommet nye felleseuropeiske bestemmelser i kjemikalierregelverket REACH som forbyr en rekke farlige stoffer til bruk i tatovering og permanent sminke. Forbudet ble vedtatt i desember 2020 og gjelder fra januar 2022. Kravene gjelder innholdet av farlige stoffer i blekk, og ikke forbud mot tatoveringer eller regulering av aktører i bransjen.

Bakgrunnen for de nye bestemmelsene er at et fåtall land i Europa hadde regelverk for blekk som brukes til tatovering og permanent sminke. Norge har imidlertid siden 2008 hatt bestemmelser som dekker de fleste stoffene som nå forbys. Det nye regelverket er i stor grad likt det som gjelder frem til januar 2022 i Norge, men inkluderer nå flere stoffer, blant annet stoffer som er allergifremkallende og irriterende. I tillegg vil noen fargepigmenter som har vært vanlig i bruk bli forbudt. Den nye reguleringen omfatter ca. 4000 stoffer, men kun et mindretall av disse stoffene er til nå funnet i tatoveringsblekk. De fleste stoffene er inkludert i forbudet for å unngå at de blir brukt som erstatning for andre stoffer i fremtiden.

Diskusjonene om felleseuropeisk regelverk startet i 2014, og bransjen i Europa har i flere år vært kjent med at det ville komme endringer. Det har vært flere offentlige høringer hvor bransjen har sendt inn innspill som har blitt vurdert. Myndighetene har i denne perioden hatt dialog med bransjen i Norge. Tiden fra regelverket ble vedtatt til det begynner å gjelde er satt av for at aktørene skal kunne tilpasse seg de nye bestemmelsene.

Forslaget om forbud har vært behandlet i det europeiske kjemikaliebyrået ECHA i perioden fra 2017 til 2019. Komiteen for sosioøkonomisk analyse vurderte at det allerede den gangen var blekk på det europeiske markedet som overholdt de nye bestemmelsene, i tillegg til at produksjonen kunne justeres for blekk som ikke var i tråd med nytt regelverk. Unntak var et blått og et grønt pigment, som det ble gitt en tidsbegrenset overgangsperiode for i ett år.

Etter 4. januar 2022 vil regelverket være likt for alle land i EU/EØS-området. Det skal sørge for samme beskyttelse av alle innbyggerne, og kan derfor ikke endres på nasjonalt nivå. Det er bakgrunnen for at Miljødirektoratet ikke kan gi unntak for å bruke eksisterende farger som ikke er i tråd med regelverket. Miljødirektoratet er klar over tatovørenes situasjon og har utstrakt kontakt med bransjen for å veilede og informere om regelverket som nå gir tilgang på tryggere tatoveringsblekk i hele Europa.

Avslutningsvis vil jeg understreke at det er et viktig fremskritt at vi nå får felles regler på europeisk nivå som beskytter forbrukere mot farger som kan forårsake allergi eller være kreftfremkallende, skade arvestoffet eller forplantningen.

SPØRSMÅL NR. 610**Besvart 14. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Som er verbalforslag i vedtatt budsjett står det. «Stortinget ber regjeringen ta initiativ overfor Statens Vegvesen om å gjennomføre tiltak og reguleringer i dialog med Oslo kommune som kan redusere den lokale støy- og forurensningsbelastningen for beboere langs Riksvei 4 mellom Sinsen og Grorud».

Kan statsråden garantere at dette ikke vil føre til forsinkelser i utbyggingen, av riksvei 4 Gjøvik – Mjøsbrua?

Svar:

Utbyggingsselskapet Nye Veier AS fikk høsten 2021 formelt overført ansvaret for strekningen rv 4 Hunndalen - Mjøsbrua. Det er styret i Nye Veier AS som bestemmer utbyggingsrekkefølgen på sin portefølje. Nye Veier AS har en fast økonomiske ramme å forholde seg til. Det er derfor ingen grunn til at tiltak på deler av rv 4 som ikke ligger i Nye Veier AS sin portefølje skal ha noen innvirkning på fremdriften i prosjektet rv 4

Hunndalen- Mjøsbrua.

SPØRSMÅL NR. 611**Besvart 21. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva vil regjeringa gjøre for å rekruttere intensivsykepleier som har forlatt yrket og vurderer regjeringa å sette inn strakstiltak for å sikre bedre arbeidsvilkår for å beholde dem som er i jobb?

BEGRUNNELSE:

I mars i år stilte daværende stortingsrepresentant, nå helseminister Ingvild Kjerkol selv dette spørsmålet til daværende helseminister: Hva har regjeringen gjort, og hva vil regjeringen gjøre for å få tak i intensivsykepleiere som har forlatt yrket? (Dokument nr. 15:1647 (2020-2021)).

Hun påpekte at høy arbeidsbelastning over tid, stort ansvar, tung døgnkontinuerlig turnus, deltidsstillinger og lite tilbud om fagutviklingsarbeid, samt lønn som ikke oppleves å være i samsvar med arbeidets ansvar, risiko og belastning var grunner til at intensivsykepleierne forlot yrket. Videre slo hun fast at bedre vilkår som strakstiltak er helt nødvendig for å beholde de intensivsykepleierne vi har og de som har forlatt yrket. I det svaret ble det presenterte en rekrutteringsstrategi, men kommenterte i liten grad behovet for bedre arbeidsvilkår.

Situasjonen er like prekær og mangelen på intensivkapasitet er igjen årsaken til at vi må innføre smittevernstiltak for hele befolkningen som påvirker liv og

økonomi negativt. Arbeidsbelastningen på intensivsykepleierne har vært høy over lang tid og er igjen økende. Det rapporteres om brudd på AML, doble vakter og redusert hviletid fra mange verneombud og tillitsvalgte på sykehusene. Behovet for strakstiltak for å bedre arbeidsvilkårene er minst like aktuelle nå som i mars.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å bevare en sterk offentlig helsetjeneste som kan gi befolkningen gode og trygge helsetjenester, uavhengig av bosted og økonomi. En viktig forutsetning for å lykkes med dette målet er å ha en klar bevissthet rundt at våre fagfolk er en helt avgjørende og kritisk viktig faktor i helsetjenesten. Vi er opptatt av at man fra myndighetenes side skal ha tiltak for å sikre tilgang på helsepersonell, og samtidig at arbeidsgivere i helse- og omsorgstjenesten skal ha gode tiltak for å rekruttere og beholde helsepersonell.

Intensivsykepleiere er en av helsepersonellgruppene som er særlig berørt av den langvarige pandemien vi nå opplever, og mange av disse har hatt stor arbeidsbelastning over lang tid. Fra regjeringens side er vi opptatt av å styrke sykehusenes økonomi, og vi vil satse på gode arbeidsforhold for alle ansatte i helse- og omsorgstjenestene. Denne regjeringen foreslo i tilleggspolisjonen til statsbudsjettet å øke driftsbevilgningene til de region-

ale helseforetakene med 700 mill. kroner utover det som var foreslått av den tidligere regjeringen, herunder går deler av midlene til styrket grunnfinansiering. Dette gir mulighet for å prioritere innsatsområder som psykisk helsevern, men også intensivområdet. Jeg følger ellers situasjonen nøye og vil tidlig i 2022 komme til Stortinget med forslag til økonomisk kompensasjon for spesialisthelsetjenesten i lys av pandemisituasjonen.

Det er de senere år opprettet langt flere utdanningsstillinger for intensivsykepleiere enn tidligere, og det vil legges opp til ytterligere økning av utdanningsstillinger for spesialsykepleiere neste år. Som det fremgår av Hurdalsplattformen så vil vi blant annet at hele og faste stillinger skal være standarden i helse- og omsorgstjenestene. Vi nedsetter og en helsepersonellkommissjon, med repre-

sentasjon fra partene, helse- og omsorgstjenestene og utdanningsinstitusjonene, for å fremme tiltak for nettopp å utdanne, rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell. Dette er et viktig arbeid som vil kunne gi oss et godt grunnlag for å vurdere hvordan vi skal innrette eventuelle nye politiske tiltak innen dette området.

Jeg vil avslutningsvis nevne at omikronvarianten nå skaper en ny usikkerhet og et behov for å sette inn skjerpede samfunnsmessige tiltak. Dette er tiltak for å redusere presset mot helsetjenesten og våre fagfolk. Regjeringen følger pandemiutviklingen tett og vurderer fortløpende aktuelle tiltak innenfor helsetjenesten, både gjennom styringsdialog og innsats innen andre områder hvor det er nødvendig. Jeg kan forsikre om at jeg i denne sammenheng er opptatt av fagfolkernes arbeidsmiljø og -vilkår.

SPØRSMÅL NR. 612

Besvart 13. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Undertegnende er gjort kjent med at vi kun importerer 1 100 MW fra Danmark, mens vi kan eksportere 1 700 MW. Det betyr at vi importerer mindre strøm når prisen er lav i Europa enn vi eksporterer når det er høyere pris i de samme landene.

Medfører dette riktighet, og i så fall hva gjør statsråden for å sikre at vi importerer større eller minst lik mengde kraft, og slik spare på våre egne vannmagasin og få ned strømprisene for forbrukerne?

BEGRUNNELSE:

Målet med kraftkablene til utlandet er å sikre Norges forsyningssikkerhet i perioder hvor vi har lite kraft. Nå ser vi rekordhøye strømpriser. Dette skyldes delvis at våre magasiner er på et lavt nivå og delvis høye energipriser i Europa. For å opprettholde legitimiteten til systemet er det derfor viktig at import og eksport av kraft skjer på en måte som befolkningen forstår. Det er merkelig at Norge importerer mindre mengde kraft når det er billigere i Europa enn vi eksporterer når det er dyrere – på tross av at vi har behov for kraft til en lavere pris enn det vi ser i dag. Et eksempel på dette er at vi kun kan importere 1 100 MW fra Danmark mens vi eksporterer 1 700 MW.

Svar:

Statnett som systemansvarlig setter til enhver tid den kapasiteten på utenlandsforbindelsene som er forsvarlig ut fra driften av nettet i Norge. For eksempel kan det i perioder være redusert kapasitet på utenlandsforbindelsene som følge av kapasitetsbegrensninger i det innenlandske nettet. I Danmark er det Energinet som er systemansvarlig og gjør vurderingen av hva som er forsvarlig ut fra driften av det danske nettet.

Jeg har forelagt problemstillingen for Statnett som opplyser at en feil på dansk side medfører at forbindelsen Skagerak 4 må driftes skånsomt. Statnett utdyper at det i praksis innebærer det at det må settes en hovedretning på denne forbindelsen, og at overføringskapasiteten blir asymmetrisk. Det vil si at kapasiteten blir større i den ene retningen. Det tar om lag to døgn å skifte hovedretning på Skagerak 4-forbindelsen. Statnett og Energinet vurderer løpende om det er hensiktsmessig å endre hovedretning på kabelen, basert på forventninger til markedsutvikling og samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Siden det tar tid å endre hovedretning må et skifte være samfunnsøkonomisk riktig for en lengre periode. Videre opplyser Statnett at de følger situasjonen tett, og er forberedt på å endre hovedretning raskt dersom situasjonen tilsier det. Statnett har også orientert Reguleringsmyndigheten for energi (RME) om disse vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 613**Besvart 15. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

I dag bruker vi bare halvparten av kapasiteten på North-SeaLink til England. Norske forbrukere opplever nå rekordhøye strømpriser, og dette skyldes blant annet at utenlandskablene knytter oss til høye kraftpriser i Europa.

Hvordan vil strømprisene påvirkes av at NorthSeaLink går med full effekt og når forventer statsråden at dette vil skje?

Svar:

Mellomlandsforbindelsen North Sea Link (NSL) mellom Norge og Storbritannia er bygget med en kapasitet på 1 400 MW. Kabelen ble satt i prøvedrift 1. oktober i år. Etter planen ble den først satt i drift med 700 MW før den tilgjengelige kapasiteten gradvis skulle øke fram til ordinær drift innen utgangen av året. I en markeds melding 6. desember meldte Statnett at det på grunn av tekniske problemer vil være 700 MW tilgjengelig kapasitet på kabelen frem til midten av februar 2022.

I konsesjonssøknaden for kablene til Tyskland og Storbritannia beregnet Statnett at norske kraftpriser i gjennomsnitt vil øke med 4 øre per kWh i 2020 og med

i overkant av 3 øre per kWh i 2030 som følge av den økte utvekslingskapasiteten. Det ble anslått at prisvirkningene i enkeltperioder og -år kan være større eller mindre. Gjennomsnittsanslaget ikke er representativt for dagens kraftsituasjon. Flere analysemiljøer har i det siste lagt frem anslag på prisvirkningene av utenlandskablene.

Det er mange faktorer som påvirker de norske kraftprisene, blant annet innenlandske variasjoner i nedbør, vind og temperaturer. Gjennom mellomlandsforbindelsene påvirkes norske kraftprisene av kraftsituasjonen i Europa, særlig de sørlige delene av Norge. Her spiller blant annet gass-, kull- og CO₂-priser inn på prisnivået, i tillegg til værforhold. Hvordan kapasitetsøkningen på NSL vil påvirke strømprisen i Norge vil avhenge av hvordan disse ulike faktorene er på det aktuelle tidspunktet. På lengre sikt vil utviklingen i strømprisen også avhenge av utviklingen i kraftproduksjon, forbruk av kraft og nettførsterkninger.

I regjeringens tiltredelseserklæring peker vi på at rimelig fornybar kraft skal forbli et konkurransefortrinn for norsk industri og at nye mellomlandsforbindelser til utlandet skal ikke godkjennes i denne stortingsperioden.

SPØRSMÅL NR. 614**Besvart 15. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil statsråden jobbe for en løsning for Atløysambandet og sikre nivået på tilskuddet som staten har signalisert tidligere?

BEGRUNNELSE:

Atløysambandet er et viktig fergeavløsningsprosjekt. For øya Atløy i Vestland fylke har departementet før omleggingen av kostnadsnøkklene signalisert støtte på 27,8 mill. årlig for å realisere Atløysambandet. Dette er summen øya har jobba videre med planene for. Nå er summen på grunn av endringer i nøklene nedjustert til 11,4 mill. årlig. Siden Atløy tidligere har vært løftet ut med en egen

løsning av daværende kommunalminister Jan Tore Sanner mener jeg departementet må kunne opprettholde det nivået på tilskuddet som var forespeilet.

Svar:

Når et fergesamband blir avløst eller kortet inn av en bro eller undersjøisk tunnel, får fylkeskommunen redusert rammetilskudd knyttet til fergesambandet. Gjennom fergeavløsningsordningen kan fylkeskommunen beholde de innsparte fergemidlene i rammetilskuddet som en delfinansiering av veiprojektet. Fergeavløsningsmidler blir regnet ut ifra utslag i rammetilskuddet til fylkeskommunene slik det er på det tidspunktet beregningen blir

gjort. Anslaget på årlige fergeavløsningsmidler for Atløysambandet som Sogn og Fjordane fylkeskommune fikk i 2018, var basert på utslag i rammetilskuddet i 2018. Det oppdaterte anslaget som Vestland fylkeskommune har fått, er basert på utslag i rammetilskuddet i 2021. I brevet som Sogn og Fjordane fylkeskommune fikk i 2018, ble det presisert at dette var et foreløpig anslag.

I 2018 ble fergekriteriet i rammetilskuddet endret fra antall fergesamband, dvs. at hvert fergesamband utløste et likt beløp, til "normerte fergekostnader", som tar hensyn til at kostnadene ved å drifte et fergesamband blir påvirket av trafikkmengde, sambandets lengde og type farvann. I den første versjonen av det nye fergekriteriet ble Askvoll–Gjervik–Fure–Værlandet regnet som ett fergesamband, og tilskudd i rammetilskuddet knyttet til dette fergesambandet ble beregnet som om alle avgangene trafikerte den fulle rundturlengden fra Askvoll via Gjervik og Fure til Værlandet og tilbake. Den faktiske situasjonen er at de fleste avgangene og hoveddelen av trafikken går på strekningen Askvoll–Gjervik, dvs. den delen av fergesambandet som skal avløses. Dette avviket mellom beregningstekniske forutsetninger og faktisk situasjon ga et høyere tilskudd for dette fergesambandet enn for lignende fergesamband andre steder i landet.

I 2020 ble det gjort flere justeringer i beregningen av fergetilskudd i rammetilskuddet, for å sikre at fergesambandene blir behandlet likt og dermed gir en mer rettferdig fordeling av rammetilskudd mellom fylkeskommunene. Blant annet har fergesambandet Askvoll–Gjervik–Fure–Værlandet blitt delt i to samband: Askvoll–

Gjervik og Askvoll–Fure–Værlandet. Det tas også i større grad hensyn til antall avganger per fergestrekning. Fergetilskudd i rammetilskuddet – og dermed fergeavløsningsmidler til Atløysambandet – hadde også blitt lavere hvis Askvoll–Gjervik–Fure–Værlandet fremdeles hadde blitt regnet som ett fergesamband.

Endring i fergekriteriet fra 2017 til 2018 ga en nedgang i rammetilskudd knyttet til enkelte fergesamband. Ved behandling av kommuneproposisjonen 2018 hadde kommunal- og forvaltningskomiteen derfor følgende merknad: "Komiteen mener det er naturlig at de søknader som kommer inn til departementet i 2017, og som tilfredsstiller kravene til en fullstendig søknad etter retningslinjene for ordningen, blir behandlet ut ifra nivået på nøkkelen slik den er i 2017. Søknader fra og med 1. januar 2018 blir behandlet ut ifra ny nøkkel." Det er ennå ikke sendt fullstendig søknad for Atløysambandet, og dette unntaket fra beregning av endelige fergeavløsningsmidler gjelder derfor ikke dette sambandet.

Det har ikke vært noen egen løsning for beregning av fergeavløsningsmidler for Atløysambandet, og beregningene er i tråd med retningslinjene for fergeavløsningsordningen. Ut ifra et viktig hensyn om mest mulig lik behandling av like saker, kan jeg heller ikke lage en egen løsning. Fergeavløsningsordningen finansieres innenfor det samlede rammetilskuddet til fylkeskommunene, og hvis Vestland skulle få mer i fergeavløsningsmidler til Atløysambandet enn reduksjonen i rammetilskudd tilsier, vil dette måtte finansieres av de øvrige fylkeskommunene. Staten sparer ingenting på det nedjusterte anslaget.

SPØRSMÅL NR. 615

Besvart 15. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva konkret vil statsråden foreta seg for å styrke barns rettsikkerhet i vold og overgrepssaker?

BEGRUNNELSE:

Etter at NRK fortalte om vesle «Pia», krevde Riksadvokaten bedre politiavhør av barnehagebarn. NRKs kartlegging avdekket at 93 prosent av slike saker ble henlagt, noe som er meget bekymringsverdig. Riksadvokaten, som har ansvar for kvaliteten på politiets etterforskning, reagerte på den høye henleggelsesraten. Det ble besluttet at alle slike saker gjennom to år skulle under lupen. Nesten 50 politi-

saker om overgrep i norske barnehager ble gjennomgått. Undersøkelsen avdekket feil og mangler i de fleste avhør av barna.

Dette er svakheterne Riksadvokaten avdekket:

- Manglende etterforskning før selve avhøret.
- Hva barnet fortalte foreldre eller andre var for dårlig dokumentert.
- Politiet ga for vag informasjon til barnet om grunnen til at det avhøres.
- Politiet klarte ikke å sikre en fri og fullstendig forklaring fra barnet.
- Metodiske mangler ved gjennomføringen av de fleste tilrettelagte avhørene.

Kilde: Riksadvokatens gjennomgang av anmeldte overgrepssaker i barnehager

Som en konsekvens av dette fikk Politidirektoratet (POD) i oppdrag å finne tiltak for bedre kvaliteten på avhør av barn.

På kort tid kom det 31 forslag til forbedringer fra ulike aktører.

Denne uken kan man lese at POD imidlertid velger å bare gå videre med to av forslagene selv om man vet at kvaliteten på avhørene er avgjørende for oppklaring av slike saker.

Frp har vært krystallklar på at vold og overgrep mot barn skal være blant de høyest prioriterte områdene i politiet. Jeg har derfor stor forståelse for at «Pia» sine foreldre er svært skuffet over at bare 2 av tiltak blir innført.

Dersom svakhetene som er påpekt av Riksadvokaten skal bøtes på, kreves det større innsats og handlekraft. Offentlige myndigheter har et særskilt ansvar for å ivareta barns rettsikkerhet.

Saken er omtalt:

https://www.nrk.no/dokumentar/politiet-fikk-31-forslag-til-bedre-avhor-av-barn_-kun-to-settes-i-verk-1.15737108

Svar:

Regjeringen vil sørge for at barns rettsikkerhet ivaretas og at barn som utsettes for overgrep, mishandling og vold

blir godt ivaretatt. Dette er et prioritert område for regjeringen. Barn og unge er vår viktigste ressurs og vi har et felles ansvar for å legge til rette for at barn i Norge får en så god oppvekst som mulig.

Riksadvokaten publiserte i mars 2021 en gjennomgang av saker om mulige seksuelle overgrep mot barn i barnehager. Rapporten viser at flere av de tilrettelagte avhørene ikke holdt tilfredsstillende kvalitet. Disse funnene følges opp både av Riksadvokaten og Politidirektoratet, henholdsvis gjennom statsadvokatenes fagledelse og tiltak i handlingsplanen for å styrke etterforskningsfeltet (etterforskningsløftet). For å heve kvaliteten på arbeidet er det blant annet etablert nasjonale faggrupper for etterforskningsledelse og avhør. Ytterligere tiltak vurderes som en del av det helhetlige arbeidet med fagutvikling i politiet.

Av konkrete tiltak som regjeringen vil gjennomføre, vil jeg nevne utarbeidelsen av en egen opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner, som vi har varslet i Hurdalsplattformen. Innsatsen for å sikre god kvalitet på avhør av barn og tilrettelegging for oppfølging i regi av barnehusene vil være viktige satsningssområder i en slik plan.

Evalueringen av statens barnehus, som Politidirektoratet har initiert, vil foreligge i januar 2022. Evalueringsrapporten vil gi et godt kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av arbeidet ved barnehusene.

SPØRSMÅL NR. 616

Besvart 16. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva tenker samferdselsministeren om at prisøkningen på buss har vært tre ganger så høy som på bensin det siste tiåret?

BEGRUNNELSE:

NRK hadde den 6. desember 2021 en sak om at prisen på en bussbillett har økt tre ganger så mye som prisen på bensin det siste tiåret. Dette innebærer at prisen på en bussbillett har gått opp med 42 % i perioden 2010-2022, mens prisen på tog og bane har gått opp med 28 %. I samme periode har prisen på diesel gått opp med 12 %, mens prisen på bensin har gått opp med 14 %.

Hurdalserklæringen fører til at denne utviklingen fortsetter. Bensinprisene skal ned, mens det ikke er noen løfter om at prisen på kollektiv skal ned. Enigheten om statsbudsjett mellom Ap, Sp og SV for 2022 inneholder heller ingen nye penger til lavere kollektivpriser. Tvert imot så er det et statlige tilskuddet til reduserte billettpriser i byområdene for 2022 på beskjedne 319 mill. kroner. Samtidig bruker regjeringen over 500 mill. kr i 2022 på å kutte bompengene i de samme byområdene.

Prisen på kollektivtransport fastsettes av fylkene, men er også et nasjonalt anliggende og en viktig del av det å sikre en grønn omstilling av samferdselssektoren og å redusere biltrafikken. Regjeringens reduksjon i fergeprisene er et godt eksempel på at man fra nasjonalt hold griper inn når høye priser går ut over vanlige folks mulighet til

å reise miljøvennlig til og fra arbeid og fritidsaktiviteter. Fergeprisene skal på sikt halveres, og blir gratis på enkelte strekninger - prisslappen er 1,2 milliarder kroner i året. Beregninger viser at dersom prisen på all kollektivtransport i hele landet reduseres med 20 %, slik MDG foreslår, så vil det koste om lag 2,8 milliarder kroner (basert på 2019-tall).

I NRKs sak fremgår det at samferdselsministeren velger å ikke svare NRK på hva han mener om at prisøkningen på kollektiv har vært tre ganger høyere enn på bensin det siste tiåret, og om han mener at prisene på buss, bane og tog bør ned. MDG mener at statsråder bør ta seg tid til å svare på spørsmål fra pressen, også når de er kritiske. MDG ønsker derfor å gi ministeren en ny sjanse til å svare.

Svar:

Jeg vil innledningsvis påpeke at bensin- og dieselpriene varierer kraftig, og av flere årsaker som ligger utenfor vår kontroll. Disse prisene var lave i store deler av 2020, slik at sammenligningen med andre prisøkninger til dette året blir noe tilfeldig og skjev. Velger man en annen tidsperiode enn artikkelen representanten viser til i begrunnelsen for spørsmålet, får man et annet resultat. Fra januar 2010 til oktober 2021 steg bensinprisen med 40 %, ifølge SSBs statistikk, dvs. ikke langt fra det samme som kollektivtransport. Vi må også huske på at konsumprisindeksen viser en prisøkning på 22 % i perioden, som forklarer mye av prisøkningen.

Regjeringen er opptatt av at folk skal velge klimavennlige måter å reise på. Så er det viktig også å huske på at fylkeskommunene har ansvaret for det lokale kollektivtilbudet, og dette omfatter også takster. Frem til koronautbruddet har antall reisende økt i takt med at kollektivtilbudet har forbedret seg kraftig, særlig i de store byene, bl.a. med flere ruter og avganger, bedre materiell og infrastruktur, og det er ikke rart at et utvidet tilbud koster noe mer. Lav pris er heller ikke det eneste viktige for å gjøre kollektivtrafikken attraktiv. For mange er punktlighet, antall avganger og komfort vel så viktige faktorer.

Det at stadig flere har funnet veien til kollektivtrafikken, er et tegn på at prisingen ikke har vært for høy. Inntektene er også nødvendige for å kunne tilby et godt kollektivtilbud. Prisene må derfor settes på bakgrunn av flere hensyn, og det er fylkeskommunene selv i stand til å gjøre som kjenner sine markeder best. Jeg kjenner til at flere fylkeskommuner arbeider med nye billettprodukter som følge av endrede reisevaner, og jeg vil ønske dem lykke til i arbeidet med å utvikle kollektivtilbudet nå i en spesielt vanskelig periode. Attraktive billettprodukter og riktig prising vil være en viktig del av dette.

Så er denne regjeringen opptatt av å legge til rette for at skal være enkelt å velge kollektivtransport, og å sykle og gå. Det er inngått byvekstavtaler med de fire største byområdene, og disse skal følges opp. Regjeringen har lagt

til grunn at det statlige bidraget til de såkalte 50/50-prosjektene skal økes til 70 prosent. Dette vil vi arbeide videre med framover. Vi er også opptatt av at det skal inngås byvekstavtaler med de fem mindre byområdene som oppfyller vilkårene for dette. Disse byene har belønningssavtaler i dag, som betyr statlige midler som bl.a. kan brukes til kollektivtiltak. I de inngåtte byvekstavtalene og belønningsavtalene inngår det også et statlig tilskudd til reduserte billettpriser på kollektivtransport.

Jeg vil også nevne at det er opprettet en ny tilskuddsordning til ytterligere fem mindre byområder, og dette vil jeg følge opp.

Formålet i byvekstavtalene og belønningsavtalene – og også for den nye tilskuddsordningen – er nullvekstmålet. I Hurdalsplattformen er vi også tydelige på at vi ønsker å utvikle storbyområdene med boliger og arbeidsplasser for å følge opp nullvekstmålet. Det er bevilget store statlige midler til byområdene gjennom de senere årene, og dette vil denne nye regjeringen følge opp videre.

Representanten er i begrunnelsen til spørsmålet også opptatt av at statsråder bør ta seg tid til å svare på spørsmål fra pressen. Det er jeg helt enig i. Pressen har en viktig kontrollfunksjon overfor de styrende myndighetene. Samferdselsdepartementet mottar et stort antall pressehenvendelser, og mange av dem er direkte rettet til statsråden. Jeg bestreber meg på å svare ut alle, men denne gangen fikk vi ikke svart innen journalistens frist. Det skulle jeg gjerne ha sett at han fikk, ikke minst av den prinsipielle årsaken nevnt over. Journalisten har nå fått svar.

SPØRSMÅL NR. 617**Besvart 15. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden gi en oversikt over hvilke planer Storbritannia og Tyskland har for åpning og stengning av kraftverk i 2021 og de neste årene deretter, og hvordan planlagt åpning og stengning av kraftverk vil påvirke deres nasjonale kraftbalanse?

BEGRUNNELSE:

Den anstrengte kraftsituasjonen i Europa har denne høsten smittet over til Norge, noe som har ført til svært høye strømpriser. Samtidig har det de siste årene blitt bygget to nye mellomlandsforbindelser til henholdsvis Storbritannia og Tyskland, som hver for seg har høy kapasitet for overføring av kraft. Hvorvidt Norge skal kunne høste gevinst av disse kablene, avhenger blant annet av hvor mye regulerbar kraft som kan importeres i de tilfeller der kraftbalansen er svak i Norge.

Svar:

I både Tyskland og Storbritannia har nasjonale myndigheter planer om å fase ut fossil kraftproduksjon for å redusere klimagassutslippene fra kraftsektoren. I tillegg har tyske myndigheter planer om å fase ut all kjernekraft innen 2022.

I Tyskland innebærer planene en gradvis utfasing av landets kullkraftproduksjon innen 2038. Planen legger opp til en nedstengning av om lag en tredjedel av dagens kullkraftkapasitet innen 2025. I tillegg har tyske myndigheter en plan om å fase ut all kjernekraft i innen 2022.

I 2020 utgjorde kjernekraft om lag 12 prosent av all kraftproduksjon i Tyskland.

Ifølge tyske myndigheters egne målsetninger vil den fornybare kraftproduksjonen i Tyskland øke betydelig mot 2030. Dette gjelder både havvind, landbasert vindkraft og solkraft. I løpet av de neste de neste par årene er det forventet en omfattende utbygging av havvind i Tyskland.

Ifølge planene til britiske myndigheter skal all kullkraftproduksjon i Storbritannia fases ut innen 2024. I dag står kullkraft kun for om lag 4 prosent av landets totale kraftproduksjon. I tillegg har britiske myndigheter nylig uttalt et ønske en reduksjon av gasskraftproduksjon innen 2035. I dag utgjør gasskraft over halvparten av den totale kraftproduksjonen i landet.

Når det gjelder kjernekraft, har Storbritannia lagt opp til en stor satsning på kjernekraftteknologi (Small Modular Reactors) de kommende årene, men per i dag er det fortsatt stor usikkerhet knyttet til hvor raskt og i hvilken størrelsesorden denne kjernekraftteknologien vil komme inn i det britiske kraftsystemet.

Basert på britiske myndigheters egne målsetninger vil den fornybare kraftproduksjonen kunne øke betydelig innen 2030, særlig ved hjelp av utbygging av havvind.

I NVEs Langsiktige Kraftmarkedsanalyse 2021 går det fram at både Tyskland og Storbritannia kan få en negativ kraftbalanse i 2025. Hva dette vil bety for den faktiske kraftflyten til og fra Tyskland og Storbritannia til landene de har overføringsforbindelser til, vil blant annet avhenge av kraftprisen i disse landene og kostnadene ved termisk kraftproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 618**Besvart 15. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Planlegges det etablering av nye asylmottak i 2022, og eventuelt hvor mange mottaksplasser tenkes etablert?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens parlamentariske grunnlag bygger på et samarbeid med tyngdepunkt til venstre for seg i det politiske landskapet. Som budsjettforliket denne høsten har vist, innebærer dette at regjeringen må gi betydelige gjennomslag og innflytelse til den ytre venstresiden.

Hurdalsplattformen må leses med den nevnte parlamentariske situasjonen som bakteppe, og det er derfor grunn til å anta at Hurdalsplattformens vil bli fraveket på flere punkter som en følge av at den ytre venstresiden i det politiske landskapet skal få sin innflytelse.

Det er derfor ønskelig med en avklaring på om regjeringen planlegger en utvidelse av mottakskapasiteten i 2022. Dette fordi en eventuell utvidelse av kapasiteten, vanskelig kan forstås på noen annen måte enn at regjeringen ser for seg økt mottak av flyktninger og derfor dimensjonerer mottaksapparatet for en slik økning.

Svar:

I tråd med Hurdalsplattformen skal regjeringen føre en rettferdig og helhetlig innvandringspolitikk som er forutsigbar og ansvarlig, og som tar utgangspunkt i brede forlik i Stortinget. Dette innebærer at hovedlinjene i innvandringspolitikken ligger fast.

Kapasiteten på mottaksplasser styres av prognosene for ankomster av asylsøkere, med unntak av en fast minimums basiskapasitet. Prognosen for 2022 er p.t. på 3 000 nyankomne asylsøkere, slik det fremgår av Prop. 1 S for 2022. Prognosen blir justert gjennom året, og Utlendingsdirektoratet (UDI) må til enhver tid se hen til de faktiske ankomsttallene og justere behovet for innkvarteringskapasitet i tråd med dette.

UDI må også se hen til kravene fra lokale og nasjonale helsemyndigheter knyttet til covid-19. Dette innebærer bl.a. at UDI nå har en lavere kapasitetsutnyttelse i asylmottakssystemet enn i en normalsituasjon.

Justis- og beredskapsdepartementet har delegert ansvaret for innkvartering av asylsøkere til UDI, og jeg har tiltro til at UDI etterlever min forventning om å løpende vurdere behovet for hensiktsmessig innkvarteringskapasitet.

SPØRSMÅL NR. 619

Besvart 16. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden rydde opp i manglene ved barns rettssikkerhet og vil statsråden gjøre noe for å kartlegge tilstanden ved de andre politidistriktene?

BEGRUNNELSE:

I følge politiets årsrapport for 2020 ble mindreårige satt på celle i 240 tilfeller, det samme tallet for 2019 var 278. De fleste mindreårige som blir satt i arrest, blir satt i arrest i Oslo, med henholdsvis 170 tilfeller i 2020 og 248 i 2019.

I mai besøkte Sivilombudet arresten i Oslo politidistrikt, og peker i sin rapport på flere mangler ved barns rettssikkerhet i sentralarresten. Blant kritikken følger det at barn mangler tilgang til voksne. I følge arrestinstruksjonen skal mindreårige i politiarrest til enhver tid ha mulighet til samvær med en voksen ansatt i arresten, barnevernet eller helse og omsorgstjenesten, som befinner seg i lokalene. I følge rapporten var informasjonen barna fikk i liten grad tilpasset sitt nivå og sin alder. Ved innsettelse fikk barna samme skriftlige informasjon som voksne, med både et språk som kunne være vanskelig å forstå og manglende info om de spesifikke rettighetene som gjelder for barn, også om retten til voksenkontakt. Når barn fratras frihet-

en, skal det skje over et kortest mulig tidsrom. I rapporten trekkes det også frem at barna sitter unødige lenge i arrest. Barna satte i gjennomsnitt i 14 timer i arresten i perioden 01.01.21-12.05.21, og de aller fleste som ble brakt inn etter kl. 18:00 måtte overnatte.

Sivilombudet påpekte også at det manglet gode alternativer til bruk av celle for barn som var pågrepet eller innbrakt. I sentralarresten var enkelte av cellene forsøkt tilpasset mindreårige, men Sivilombudet påpeker at cellene likevel ikke var egnet for barn.

I følge rapporten er nasjonale tall for bruk av arrest for mindreårige usikre. Tallene for hvor mange barn som plasseres på celle og hvor mange som får alternative rom er også usikre. Det er også usikkert hvor mange politidistrikt som har slike alternative rom.

Svar:

Jeg er opptatt av at barns rettssikkerhet og spesielle behov blir ivaretatt når det unntaksvis er påkrevet med pågripelse og innsettelse av barn i politiarrest, samt når politiet tar hånd om barn uten at de settes i arrest.

Sivilombudets ferske rapport «Barn i arrest» kartlegger nettopp hvordan barns rettigheter og behov ivaretas

når de blir pågrepet av politiet og plassert i arrest. Rapporten inneholder viktig og nyttig informasjon, peker på flere forbedringspunkter, og kommer med konkrete anbefalinger.

Politidirektoratet, som mottok rapporten 30. november s.å., da med departementet som gjenpartsadressat, har opplyst at de vil gå grundig gjennom funnene og anbefalingene som ombudet har kommet med, i dialog med Oslo politidistrikt. Oslo politidistrikt er for sin del bedt om å orientere Sivilombudet om sitt oppfølgingsarbeid innen 1. mars 2022. Direktoratet vil i tillegg vurdere oppfølging også overfor og i de øvrige distriktene.

I brev til departementet 14. desember påpeker Sivilombudet forhold som ombudet mener krever nasjonal oppfølging. Ombudet omtaler blant annet behovet for bedre tallmateriale, barnevennlige arrestlokaler, tilpasset informasjon og tilgang på voksenkontakt – alt dette er forhold som også representanten nevner i sin begrunnelse for spørsmålet. Departementet vil nå se nærmere på rapporten og Sivilombudets innspill, i samarbeid med de berørte etatene. Departementet vil deretter komme med en slik skriftlig redegjørelse som Sivilombudet har bedt om innen 1. mars 2022.

SPØRSMÅL NR. 620

Besvart 16. desember 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Norsk Skogfinsk Museum har planlagt byggeprosjekt for nytt museumsbygg og fikk bevilget 5 millioner kroner over statsbudsjettet for 2021. Disse pengene har aldri blitt utbetalt. Det har vært mange møter og flere forberedelser og planer er laget for å imøtekomme kravene fra KUD. Nå står MSN med ferdige planer for prosjektgjennomføring og har ansatt en prosjektleder.

Vil kunnskapsministeren nå sørge for å ordne opp i denne floken og sørge for at Norsk Skogfins museum får utbetalt de pengene som er bevilget?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med byggeprosjektet ble det lagt inn en ordlyd om at NSM måtte knytte seg tettere til Anno museum. NSM tok i desember 2020 initiativ til en samarbeidsavtale med Anno. I mai 2021 kom KUD med et utspill om at Anno museum skulle være prosjekteier for byggeprosjektet, føre regnskap og ha ansvar for dette og at styreleder i Anno skulle være leder av styringsgruppa. Dette kunne NSM ikke godta da det ble oppfattet som et ran av et prosjekt utviklet av og for NSM over mange år. Det ble avholdt flere møter hvor resultatet ble at Anno trakk seg fra denne rollen.

Det har blitt hevdet at NSM ikke er robust nok til å gjennomføre et slikt prosjekt alene. NSM har sendt inn begrunnelse for at de er robuste nok til å gjennomføre dette byggeprosjektet. Prosjektleder er tilsatt, utstillingsprosjekt med egen leder satt i gang, samarbeid med

arkitektene har fortsatt med mål å utvikle teknisk tegning av bygget som grunnlag for senere anbud.

Etter at Anno trakk seg fra rollen de fikk tildelt fra KUD, ba NSM om nytt møte med KUD. Det ble avholdt et møte mellom statssekretær Emma Lind, seniorrådgiver Bjørn Olav Tveit, Ekspedisjonssjef Steinar Lien og NSM. Her presiserte statssekretæren at saken var løftet til politisk nivå og at det aldri hadde vært politisk ønske om en sammenslåing mellom NSM og Anno. Hun kom med to bestillinger; et organisasjonsdokument for byggeprosjektet og et dokument som skulle beskrive muséets faglige virksomhet. Dette ble levert i august 2021. Plan for organisering av prosjektet ble oversendt Statsbygg til uttalelse og det har fra deres side ikke kommet noen innvendinger mot denne planen. Et nytt møte med KUD ble avholdt 5. oktober der det ble lovet å utbetale 2,5 millioner kr. Av de 5 millionene som var bevilget, men at tildelingsbrev og resterende beløp fortsatt var avhengig av en plan sammen med Anno museum. De presiserte at det ikke ville komme flere føringer fra KUD. Men like etterpå kom det brav fra KUD med ytterligere føringer.

MSN opplever at KUD har skapt en politisk floke som de ikke er i stand til å løse. MSN har kommet i en svært vanskelig situasjon og trenger utbetaling av de bevilgede midlene for 2021 med snarlig virkning. Midler lovet utbetalt i møte 5. oktober er heller ikke utbetalt.

Svar:

Da daværende regjering foreslo at det skulle bevilges 106,6 mill. kroner til Finnskogens hus i budsjettproposisjonen

for 2021, ble det forutsatt at det faglige samarbeidet mellom Norsk Skogfinsk Museum og Anno museum styrkes for å sikre en mer robust organisasjon for gjennomføring av prosjektet, og et større faglig nettverk som vil bidra til å gi den skogfinske kulturarven bedre vilkår. Dette sluttet Stortinget seg til i desember 2020.

Bakgrunnen for forutsetningen knytter dels an til gjennomføringen av selve byggeprosjektet, og dels til det museumsfaglige innholdet i det nye bygget.

Kulturdepartementet mottok 18. august i år en redegjørelse fra Norsk Skogfinsk Museum for hvordan man tenker å organisere prosjektet med ulike samarbeidspartnere og prosjektmedarbeidere for å sikre at disse hensynene blir ivaretatt. Basert på en helhetlig vurdering og etter dialog med Statsbygg og Kommunal- og moderniseringsdepartementet, har Kulturdepartementet vurdert det dithen at Stortingets forutsetning for utbetaling av investeringsstilskuddet ennå ikke er imøtekommet.

I møte mellom Norsk Skogfinsk Museum og Kulturdepartementet 5. oktober i år, ble dette formidlet. Basert på Norsk Skogfinsk Museums uttrykte likviditetsbehov knyttet til innleie av prosjektleder og kjøp av nødventi-

ge tomter, besluttet Kulturdepartementet like fullt å utbetale halvparten av det bevilgede beløpet i 2021, altså 2,5 mill. kroner. Dette ble meddelt museet i møtet og i tilskuddsbrev sendt samme dag. Pengene ble overført til Norsk Skogfinsk Museums konto 26. oktober.

Kulturdepartementet har bedt Norsk Skogfinsk Museum og Anno museum om å komme fram til et omforent samarbeidsavtale. Denne avtalen må sikre den skogfinske minoritetens rettigheter i forhold til Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av etniske minoriteter, og at det tas hensyn til den skogfinske minoritetens rett til effektiv deltakelse i formidlingen av egen kultur, samtidig som at byggeprosjektet, formidlingen og driften av bygget trekker veksler på Anno museums erfaringer og kompetanse på disse områdene.

Partene har pr. desember 2021 meldt at de er i dialog og har fremdrift i dette arbeidet. Så snart et omforent avtaleutkast foreligger, vil jeg ta initiativ til et møte med partene, for å bidra til å sikre at byggingen av Finnskogens hus snarlig kommer i gang.

Jeg har tett dialog med partene som er en del av et svært viktig prosjekt, og jeg ser frem til videre samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 621

Besvart 21. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Partene i arbeidslivet har bedt om en lønnstøtteordning for å forhindre massepermutteringer for de kriserammede bedriftene som rammes av de nye smitteverntiltakene. I E24 onsdag 8. desember uttalte statsråden at en lønnstøtteordning ikke er aktuelt nå.

Hvorfor mener statsråden at en lønnstøtteordning i tråd med innspillene fra partene ikke bør innføres nå?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med at næringsministeren møtte partene i arbeidslivet onsdag 8. desember uttalte statsråden til NTB at det viktigste i spørsmålet om kompensasjon for næringslivet var å «holde folk i arbeid». De nye innstrammingsstiltakene skaper stor usikkerhet for mange arbeidstakere og bedrifter, og partene mener det trengs tiltak for å hindre massepermutteringer. LO, NHO og Virke er samstemte i spørsmålet om innføring av en lønnstøtteordning for å hindre massepermutteringer de nærmeste ukene. Etter

møtet med partene uttalte næringsministeren at han ikke ønsker å innføre en lønnstøtteordning nå.

Svar:

Siden smitteverntiltakene ble strammet inn tidlig i desember har regjeringen gjeninnført en rekke økonomiske krisetiltak, se blant annet en oversikt på regjeringen.no.

Fredag 10. desember begynte regjeringen arbeidet med å utvikle en ny lønnstøtteordning i samarbeid med LO, NHO og Virke. Fredag 17. desember la regjeringen frem et forslag til hvordan ordningen kan se ut, se beskrivelse Ny lønnstøtteordning - regjeringen.no. Vi har senere foreslått enkelte justeringer i ordningen.

Den foreslåtte lønnstøtteordningen retter seg mot virksomheter med omsetningsfall som er rammet av de nylig innførte smitteverntiltakene. Ordningen kan bidra til at arbeidsgiverne kan holde ansatte i jobb og unngå permuttering. Støtten er ment å dekke deler av lønnskostnadene til de som ellers ville blitt permuttert. Det følger blant annet av statsstøtteregelverket at det ikke skal gis

subsidier til den delen av arbeidsstokken som bedriften uansett har økonomisk grunnlag for å beholde og dekke lønnskostnader for selv.

I arbeidet med utviklingen av ordningen har LO vært opptatt av at det må være en forutsetning for å få støtte at bedriften beholder alle sine arbeidstakere, dvs. at ordningen ikke kan kombineres med bruk av permitteringsinstituttet. Uten et slikt krav ville det vært en fare for selektering av de mest sårbare arbeidstakerne. Jeg foreslår likevel at arbeidsgivere som allerede har permittert i desember, etter innstramningen av smitteverntiltakene, også kan få støtte for desember om de tar de ansatte tilbake innen 21. desember.

Det er lagt opp til at ordningen skal bygge på den tekniske løsningen for den tidligere lønnstilskuddsord-

ningen ved avbrutt permittering og at Skatteetaten skal forvalte den. Som i den tidligere ordningen legges det opp til automatisert saksbehandling med etterskuddsvis utbetaling. Det legges opp til at autorisert regnskapsfører/revisor skal bekrefte at foretaket er støtteberettiget, og det vil bli tilsvarende innsynsløsning som i ordningen for tilskudd ved avbrutt permittering. Det tas sikte på at søknadsportalen åpner for søknader for desember måned den 10. februar 2022. Søknader for januar måned vil åpne 10. april.

Jeg håper ordningen kan bidra til at mange arbeidsgivere vil finne det lønnsomt og verdifullt å holde på sine arbeidstakere gjennom en periode med strenge smitteverntiltak.

SPØRSMÅL NR. 622

Besvart 20. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hvorfor er ikke fengselstomta på Grelland i Holmestrand med i sluttvurderingen for ny tomt til erstatning for Oslo fengsel (Bayern) når tomten innfrir kravet i utlysningsteksten datert 29.05.21 hvor føringen er en avstandsbegrensning på om lag 45 minutter fra Oslo sentrum?

BEGRUNNELSE:

I et skriv fra Det kongelige Justis- og beredskapsdepartement datert 29.05.21, «Invitasjon-informasjonsmøte om tomtesøk for et nytt fengsel på Østlandet» ble kommuner rundt Oslo invitert til å komme med innspill til tomtealternativer. I ett av kriteriene «Kjøretid» står det følgende:

«Fengselet har en høy andel varetektinnsatte. Det er derfor viktig at kjøretid til og fra Oslo sentrum ikke er for lang. Kjøretiden bør ikke overstige om lag 45 minutter fra Oslo sentrum».

Noe senere kan man lese i et oppslag i Aftenposten at Statsbygg uttaler «at det er viktig at kjøretiden til et nytt Oslo fengsel ikke bør overstige 30 minutter fra Oslo politidistrikt, som består av kommunene Oslo, Bærum og Ask-er.

Holmestrand kommune har besvart henvendelsen i brev av 29.05.21 med å vise til at kommunen nærmest har en byggeklart tomt på Grelland nær E-18 som kan stilles til disposisjon på svært kort tid. Tomta er stor og i kom-

muneplanen avsatt til fengselsformål. Kjøretid til Oslo sentrum er beregnet til å være innenfor det opprinnelige kravet fra Justis- og beredskapsdepartementet.

Det virker underlig at det er gjort endring i kravet til kjøretid etter at kommunene ble invitert til å komme med innspill til tomtealternativer.

Svar:

Premissene for lokaliseringsanalysen ble lagt av Solberg-regjeringen.

Statsbygg fikk i juni 2021 i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet å gjennomføre en ny lokaliseringssanalyse, herunder søk etter nye tomter for et nytt fengsel til erstatning for Oslo fengsel.

Ett av silingskriteriene er kjøretid til Oslo sentrum. Fengselet har en høy andel varetektinnsatte og det er derfor viktig at kjøretiden til og fra Oslo sentrum ikke er for lang. Lokaliseringsanalysen har derfor satt som et kriterium for utvelgelse, at kjøretiden ikke bør overstige 45 minutter. I tillegg til kjøreavstand, er også flere andre silingskriterier lagt til grunn som f.eks. tomtens størrelse, form, bygbarhet og tilgjengelighet.

Statsbygg har på grunnlag av silingskriteriene valgt ut fem tomter, i tillegg til Bredtveit, som de nå vurderer i en samfunnsøkonomisk analyse.

Lokaliseringsanalysen og tilhørende samfunnsøkonomisk analyse vil foreligge i løpet av året, og vil inngå i

kunnskapsgrunnlaget for beslutning om lokalisering av nye fengselsplasser til erstatning for Oslo fengsel.

Jeg mener at det også bør ses nærmere på om det kan legges noen høysikkerhetsplasser mer enn 45 minutters

kjøretid fra Oslo sentrum. Det kan derfor også være aktuelt å utrede andre løsninger, som utvidelse av eksisterende fengsler, f.eks. Ilseng. Jeg vil informere Stortinget på egnet måte når regjeringen har tatt stilling til saken.

SPØRSMÅL NR. 623

Besvart 16. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Kan statsråden gi en oppdatert oversikt over hvordan de regionale helseforetakene har benyttet midlene som er øremerket kjøp av tjenester hos private sykehus i år?

BEGRUNNELSE:

I budsjettenigheten for 2021, ble det øremerket ytterligere 250 mill. kroner til kjøp av tjenester hos private sykehus for å redusere de lange ventelistene som hadde oppstått på grunn av koronapandemien. I spørsmål nr. 477 ønsket spørsmålsstiller en oversikt om de øremerkede midlene er benyttet til formålet frem til nå i år. I svaret fra statsråden blir ikke dette spørsmålet besvart, men det henvises til omtalen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2021 og svar på spørsmål nr. 2567. Spørsmålsstiller er godt kjent med informasjonen om bruken av de øremerkede midlene som ble forelagt Stortinget i sommer, og den viste at flertallet av helseforetakene ikke hadde brukt eller planlagt hvordan de skal bruke opp midlene i år. I svarbrevet fra tidligere statsråd Bent Høie fremkommer det at det var kun Helse Nord RHF som hadde brukt eller inngått avtaler om bruk av hele den øremerkede tildelingen. Helse Sør-Øst RHF hadde kun gjennomførte kjøp/kjøp hvor avtaler skulle bli signert på totalt 62 mill. kroner av 127,9 mill. kroner som de hadde fått tildelt av bevilgningen. Det har ingen verdi å henvise til et svar som er gitt midt i året, når vi nå er i desember.

Spørsmålsstiller forventer derfor at statsråden tar kontakt med de regionale helseforetakene for å få en oppdatert oversikt om de øremerkede midlene er brukt i henhold til Stortingets vedtak.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet en oppdatert redegjørelse fra de regionale helseforetakene om bruken av bevilgningen på 250 mill. kroner knyttet til kjøp av spesialisthelsetjenester fra private aktører. Midlene

ble bevilget i forbindelse med Stortingets behandling av Prop. 1 S (2020-2021), jf. Innst. 11 S (2020-2021).

Helse Sør-Øst RHF er tildelt 127,9 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Sør-Øst har inngått avtaler for 2021 tilsvarende om lag 66 mill. kroner innen områdene psykisk helsevern (både for voksne og barn og unge), rehabilitering, bildediagnostikk og laboratorietjenester. Videre er Helse Sør-Øst i ferd med å inngå ytterligere avtaler innen disse områdene, tilsvarende om lag 60 mill. kroner.

Helse Vest RHF er tildelt 45,1 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Vest har inngått avtaler innen urologi, øre-nese-hals, øyefag, psykisk helsevern og ortopedi, tilsvarende om lag 34 mill. kroner. Videre er Helse Vest i prosess med å inngå avtaler innen mage-/tarmundersøkelser og kardiologi, tilsvarende om lag 11 mill. kroner.

Helse Midt-Norge RHF er tildelt 34,1 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Midt-Norge har inngått avtaler innen fagområdene kirurgi, medisin, psykisk helsevern (både for voksne og barn og unge), spesialisert rehabilitering og bildediagnostiske undersøkelser, tilsvarende om lag 50 mill. kroner. Selv om avtalene er inngått i år, omfatter de undersøkelser og behandlinger som kan foretas utover i 2022.

Helse Nord RHF er tildelt 30,4 mill. kroner av bevilgningen på 250 mill. kroner. Helse Nord har utvidet eksisterende avtaler for kjøp fra private innen psykisk helsevern, ortopedi, håndkirurgi, øre-nese-hals, hjerte og rehabilitering, tilsvarende om lag 32 mill. kroner. Videre er det inngått nye avtaler innen søvnutredning og ryggkirurgi, tilsvarende om lag 6 mill. kroner. Helse Nord har også gjennomført ytterligere anskaffelser utenfor rammen av den øremerkede bevilgningen.

SPØRSMÅL NR. 624**Besvart 15. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil statsråden foreslå en konkret bestemmelse som hensyntar behovet for å motvirke aggressiv skatteplanlegging og hvordan vil statsråden sikre at advokaters taushetsplikt ikke er til hinder for at påtalemyndighetene får utøve kontrollvirksomhet?

BEGRUNNELSE:

Viser til justis- og beredskapsministerens svar 17. november 2021 angående tydeligere grensegang i advokaters taushetsplikt i rene skatterådgivningssaker. Statsråden viser til at unntakene og bevisforbudets rekkevidde skal fremgå av særlovgivningen, og at ny advokatlov ikke vil være til hinder for å tydeliggjøre grensedragninger for unntak fra advokaters taushetsplikt på skatteområdet i skattelovgivningen.

Selv om det eksisterer unntak fra taushetsplikten i skatteloven i dag, omfatter unntakene lite og skattedirektoratet erfarer fremdeles at informasjonstilgangen er svært begrenset. Skattedirektoratet uttalte i høringsuttalelse til Advokatutvalget i 2015 (side 3) at (...) påberopelse av taushetsplikten er omvendt proporsjonal med sakens kompleksitet og størrelse, slik at taushetsplikten blir et hinder for informasjonstilgang og kontroll i saker der informasjonsbehovet er størst. Dette kan for eksempel gjelde ved transaksjoner i regelverkets yttergrenser, herunder konserninterne transaksjoner over landegrensene.

Det er videre ikke bare straffeloven og skatteloven som i dag er uklare og dermed hindrer påtalemyndighetene tilgang til nødvendig informasjon i forbindelse med økonomiske transaksjoner for å drive sin kontrollvirksomhet. Forhold knyttet til toll og NAV er andre eksempler. En tilnærming som går på å regulere unntak i særlovgivning fremstår dermed som fragmentarisk. En mangel på prinsipiell grensedragning i Advokatloven vil gjøre det forvirrende og vanskelig for lovgiver å trekke grensene i særlovgivningene.

Svar:

Som vist til i mitt tidligere svar, jf. dokument nr. 15:340 (2021-2022), er advokaters yrkesmessige taushetsplikt vernet av Grunnloven § 95 om rett til en rettferdig rettergang og § 102 om rett til respekt for privatliv, familieliv og kommunikasjon. I EMK er advokaters taushetsplikt innfortolket i artikkel 6 om retten til rettferdig rettergang og i artikkel 8 om rett til privatliv.

Unntak fra advokaters taushetsplikt vil kunne utgjøre et inngrep i retten til privatliv etter EMK artikkel 8, og unntak fra advokaters taushetsplikt om rettslig bistand til klient, den «sterke taushetsplikten», er ansett som særlig inngripende. EMK artikkel 8 nr. 2 stiller krav til klar lovhjemmel, legitimt formål og forholdsmessighet for at inngrepet kan aksepteres. Inngrepet må være forholdsmessig sett i forhold til målet som skal oppnås.

I forslaget til ny advokatlov er det foreslått en generell bestemmelse som fastslår at advokater kan dele opplysninger omfattende av advokaters sterke taushetsplikt når dette er uttrykkelig fastsatt eller klart forutsatt i lov eller i medhold av lov.

Ulike sektorer vil ha ulike behov for innsyn, og avveiningene mellom myndighetenes behov for innsyn og klientens behov for beskyttet advokatkorrespondanse vil være ulike. Jeg mener dette tilsier at inngrep i advokatkorrespondansen ikke bør fastsettes i ny advokatlov, men vurderes i lys av det enkelte sektorspesifikke formålet og reguleres i særlovgivningen. En slik løsning legger til rette for ulike grensedragninger for ulike sektorer og sikrer at rekkevidden av inngrepet ikke går lengre enn nødvendig.

SPØRSMÅL NR. 625**Besvart 16. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil regjeringen styrke overføringene til de døgnbemannede nasjonale beredskapsressursene ved beredskapssenteret på Taraldrud, og hvor stor andel av de økte overføringene skal eventuelt gå til dette formålet?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål i dokument nr. 15:510 av 26.11.21, samt statsrådets svar på spørsmålet av 03.12.21.

Som det fremgår av statsrådets svar på mitt spørsmål, har de nasjonale beredskapsressursene på Taraldrud døgnbemanning og regjeringen har ingen planer om nedbygging av disse ressursene. Det fremgår videre av svaret at regjeringen styrker politiet med 200 millioner kroner i budsjettet for 2022.

Det som derimot ikke fremgår av svaret, er om og eventuelt hvor stor andel av de 200 millionene i økte overføringer som skal gå til de døgnbemannede nasjonale beredskapskapasitetene på Taraldrud. Det er derfor ønskelig med en avklaring rundt dette.

Svar:

Regjeringen har i budsjettet for 2022 besluttet å styrke politiet med 200 millioner kroner. Pengene skal gå til flere politifolk og et mer operativt politi i hele landet. Det er POD som fordeler midlene som Stortinget har bevilget til politiet, og som departementet tildeler POD. Arbeidet med tildelingsbrev til POD og resultatavtaler i politiet pågår.

Jeg viser forøvrig til mitt svar til representantens spørsmål nr. 510.

SPØRSMÅL NR. 626**Besvart 16. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden se på muligheter for å gi Statens vegvesen utvidede sanksjonsmuligheter ved avdekking av mangler på kjøretøy?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen (SVV) foretar jevnlig kontroller av vogntog. Ved avdekking av mangler har SVV begrensede muligheter til sanksjoner ovenfor førere eller transportør. Blant annet får vogntog som har dårlige dekk eller mangler kjettinger kjøre videre, kun med et gebyr i lomma, om det er greie kjøreforhold på kontrollstedet.

Svar:

Utekontrollørene i Statens vegvesen arbeider daglig med å sørge for at vi har trygge kjøretøy på veiene våre. Årlig passerer om lag 500 000 kjøretøy gjennom vegvesenets

kontrollplasser, hvor det ut fra risikovurdering gjøres en utvelgelse av kjøretøy for videre kontroll.

Statens vegvesen gjennomførte over 79 000 slike utvidede kontroller av tunge kjøretøy i 2020. Av disse kontrollerte kjøretøyene var det 22 066 som ikke fikk kjøre videre før de hadde rettet påviste feil og mangler. Dette tilsvarer om lag 28 prosent av de kontrollerte kjøretøyene. Vegvesenets risikobaserte kontroll bidrar til at kontrollaktiviteten spisses mot kjøretøy som kan forventes å ha mangler. Dette øker effektiviteten og sikrer god utnyttelse av kontrollressursene. Det reduserer også omfanget av unødige kontroller av kjøretøy hvor alt er i orden.

Som representanten viser til, kan Statens vegvesen ilegge gebyr for manglende bruk av vinterdekk, og for manglende medbringelse av kjettinger. Vegvesenet fikk ved forskriftsendring 1. september i år også mulighet til å ilegge overtredelsesgebyr på stedet bl.a. for mangler knyttet til bestemmelser om lys og for kjøring med overlast.

Det kan ilegges bruksforbud når kjøretøyet ikke er i forsvarlig stand, kjøretøyets last ikke er forsvarlig sikret, eller når kjøretøyets hjul ikke er sikret tilstrekkelig vei-

grep når føreforholdet gjør det nødvendig. Statens vegvesen kan også benytte sin tilbakeholdsrett etter vegtrafikkloven for å sikre betaling av ilagte gebyrer.

Det er et viktig prinsipp nasjonalt og internasjonalt, at sanksjoner som ilegges må stå i forhold til overtredelsen det reageres mot. Store deler av vintersesongen hvor det er krav til vinterdekk, kjøres det på bar asfalt mange steder i landet. Ved bart føre er det ofte ikke nødvendig å nedlegge bruksforbud ved eksempelvis manglende medbringelse av kjøtting. Her vil det imidlertid ilegges gebyr.

I tillegg kan Statens vegvesen anmelde sjåførere og transportbedrifter ved overtredelser avdekket under kon-

troller langs veg. Dette må da følges videre opp av politi- og påtalemyndigheten.

Statens vegvesen har som vist en rekke virkemidler i dagens regelverk for å håndheve kravene til dekkutrustning og andre tekniske krav. Dette har medført bedre etterlevelse av regelverket og at det totalt sett avdekkes færre mangler enn tidligere år.

Dette er en positiv utvikling og et godt bidrag inn i det viktige arbeidet for trafiksikkerhet og fremkommelighet på veiene våre.

SPØRSMÅL NR. 627

Besvart 17. desember 2021 av barne- og familieminister Kjersti Toppe

Spørsmål:

Er det, som barnelovutvalget har slått fast, at det i flere tilfeller er slik at tvangsbrot ikke har effekt i forhold til brudd på avtale om samvær, altså samværshindring, og hva har i så fall statsråden og regjeringen tenkt å gjøre med dette i forhold til regelverk for å sikre seg at Stortingets lover og angjeldende vedtak blir fulgt også når nytt forslag til barnelov blir lagt fram?

BEGRUNNELSE:

Den 26. november dette år leverte jeg inn et spørsmål til statsråd Toppe angående samværshindring og evt., sanksjonsmuligheter overfor de foreldre som driver med denne formen hindring av barn og annen foreldres rettigheter. Venstre ser ikke at ministeren svarer på essensen i vårt spørsmål angående overholdelse av lover og regler og intensjonen i Stortinget sine vedtak. Tiltakene som skisseres gir ikke egentlig noen løsning på problemet med samværshindring. Barnelovutvalget adresserte dessverre også samværshindring uten å foreslå noen løsning på utfordringene. Samværshindring har store negative konsekvenser for barnet og den av foreldrene som rammes. Dette er en gammel og kjent problemstilling, men heldigvis kommer det nå mer og mer forskning som understøtter både barnets behov for kontakt med begge foreldre, samt de skadelige konsekvensene av at samværet saboteres. Barnelovsutvalget problematiserte dagen sanksjonsmidler ved samværshindring, nemlig tvangsmulkt. Der anførte utvalget at det er flere situasjoner hvor tvangsbrot ikke har effekt, enten fordi den ikke ilegges grunnet at det

ikke er til barnets beste at bostedsforelder får dårligere økonomi eller fordi den rett og slett ikke kan innføres grunnet at namsmannen ikke kan ilegges trekkpåklegg.

Representanten ser nyansene og hvor kompliserte slike saker er. De handler om følelser og familie. Det er selvsagt viktig som statsråden påpeker i sitt svar at man i høyere grad prøver alle virkemidler som mekling, konfliktløsning og oppfølging. Når Stortinget tidligere likevel har vedtatt lover og praksis på området er det vel fordi Stortinget ønsker at disse etterfølges.

Svar:

Barn har ein grunnleggjande rett etter barnelova til samvær med begge foreldra. Barnelova har reglar om tvangsgjennomføring som har til føremål å sikre at denne retten blir realisert ved at avtaler og avgjerder om samvær blir respektert og fulgd opp.

Barnelovutvalet leverte utgreiinga NOU 2020: 14 Ny barnelov 4. desember 2020. Utvalet hadde i tillegg til mandatet fått i oppdrag å vurdere sanksjonar ved hindring av samvær. Eg delar ikkje oppfatninga til representanten om at barnelovutvalet har slått fast at tvangsbrot ikkje har effekt for å hindre brot på avtale om samvær. I utgreiinga foreslår utvalet å vidareføre tilgangen til å bruke tvangsbrot for å tvangsfullbyrde avtaler og avgjerder om samvær, og skriv at «[t]vangsbrot er et virkningsfullt virkemiddel som kan bidra til oppfyllelse i henhold til avtale eller avgjørelse, samtidig er det lite inngripende overfor barnet», sjå NOU 2020: 14 punkt 15.10.3.

Eg har ikkje grunnlag for å seie at reglane om tvangsbot ikkje har effekt. Særleg den preventive effekten av reglane er vanskeleg å måle. Dette er noko eg vil sjå nærare på under oppfølginga av NOU 2020:14. Det kan tenkjast tilfelle kor tvangsbot ikkje er eit hensiktsmessig verkemiddel, mellom anna i tilfelle kor den som hindrar samvær ikkje har pengar til å betale boten. Tvangsbot er såleis ingen garanti for at samværeshindring ikkje skjer. Eit anna tiltak for å få gjennomført samvær som det stundom vises til som meir effektivt, er fysisk henting av barnet. Fleirtalet i Barnelovutvalet gjekk ikkje inn for eit slik tiltak då dei meinte det er svært inngripande og vil vera ein uforholdsmessig stor påkjenning for barnet og foreldra, jf. NOU 2020: 14 punkt 12.7.6.

Samværeshindring er vanskelege saker, kor det ofte kan vere djupe og langvarige ueinigheiter knytte til om-

sorgsløysinga for barnet. Å finne tiltak i desse sakene som er effektive, samstundes som dei ikkje rammer barnet på ein negativ måte, kan vera krevjande. Det er heller ikkje gitt at regler om tvangsgjennomføring bør vera løysninga for alle desse sakene. Når det er usikkert kva samværeshindringa skuldast, og det er ueinigheit om hindringa er rettkomen, er dette konfliktar som domstolane er best egna til å vurdere. Domstolane vil kunne greie ut omsorgssituasjonen nærare, og vurdere kva som er barnets beste i den einskilde saka.

Som eg skreiv i svaret på representantens spørsmål nr. 502, arbeider departementet no med å følgje opp NOU 2020:14, og oppmodningsvedtaka nr. 714 og nr. 715 (2020-2021) frå Stortinget om samværeshindring. Det er difor for tidleg å seie noko om kva tiltak som kan vere aktuelle.

SPØRSMÅL NR. 628

Besvart 15. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kvifor har regjeringa foreslått å redusere skattefordelane ved individuell pensjonssparing når vi veit kor viktig dette er for å sikre den økonomiske tryggleiken til mange grupper, incentivere langsiktig sparing og gjere pensjonssystemet meir robust?

GRUNNGJEVING:

Ein viktig premiss for reforma av folketrygda og endringane i tenestepensjon, var at ein skulle ha ein tredje pilar: Ei individuell pensjonsspareordning.

Dei siste åra har vi sett ein auke i tal personar som tar ansvar for eigen pensjon. Ved årsskiftet var det om lag 160 000 nordmenn som sparte i Individuell pensjonssparing –IPS, kvinner utgjer nesten 50 % av dei som sparar til pensjon gjennom IPS. IPS er viktig fordi det er sparing bunde til pensjon. NAV har i mange år peika på behovet for å spare til eigen pensjon og vi veit at dette blir viktig i åra som kjem. Riktige incentiv og gode løysingar er difor viktig for å sikre motivasjonen til auka pensjonssparing og blant dei unge.

Svar:

I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022) foreslår regjeringa å redusere maksimalt sparebeløp i ordninga for skattefavoris-

ert individuell sparing til pensjon til 15 000 kroner. Grunngevinga for forslaget går fram av proposisjonen, der det blant anna står at:

«Formålet med ordningen er å legge til rette for økt sparing til pensjon. Skattefordelene bidrar til å øke avkastningen etter skatt på pensjonssparing i ordningen. Det er likevel usikkert i hvilken grad samlet sparing til pensjonsalder øker, fordi sparing i ordningen også kan skje ved at sparing flyttes fra andre spareformer.»

I Prop. 1 LS (2021–2022) er maksimalt årlig sparebeløp foreslått videreført nominelt uendret på 40 000 kroner i den nye ordningen. Høyinnteksgrupper sparar i gjennomsnitt mest i ordningen. Slike fradragsordninger reduserer den reelle progressiviteten i skattesystemet, og å stramme inn ordningen bidrar til omfordeling uten at arbeidsinsentiver svekkes.»

Figur 3.2 i proposisjonen illustrerer at det er høginnteksgruppene som i klart størst grad får auka skatt av at maksimalt årleg sparebeløp blir redusert. Det er altså i desse gruppene det er mest vanleg å spare meir enn 15 000 kroner årleg i ordninga. Sparing til pensjonsalderen skjer også på andre måtar, for eksempel ved å betale ned bustadlån, å spare på banksparekonto og/eller å spare i ordinære aksjefond. Sjølvstendig næringsdrivande m.fl., som ikkje har tenestepensjon frå arbeidsgjevar, kan også spare til pensjon med skattefordelar etter liknande reglar som for tenestepensjon.

Representanten viser til at ei individuell pensjonspareordning var ein premiss for pensjonsreforma. Eg vil derfor vise til vedtak 406 nr. 7, 23. april 2007, i samband med Stortingets pensjonsforlik i 2007:

«Regjeringspartiene [da Ap/SV/Sp] vil innføre en ny ordning med skattestimulert individuell pensjonssparing med virkning fra 2008, jf. notat av 9. mars 2007, med årlig sparebeløp inntil 15 000 kroner. Nærmere redegjørelse for arbeidet med å innføre ordningen vil bli lagt fram i Revidert nasjonalbudsjett for 2007. Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre står for sin del fritt til å foreslå et høyere sparebeløp og til å foreslå en vi-

dereføring av ordninger med individuell og kollektiv livrente, jf. protokolltilførsel fra disse partier.»

I tråd med dette vart det innført ei ordning med årleg sparebeløp på 15 000 kroner frå 2008. I 2017 innførte Solberg-regjeringa ei ny og gunstigare ordning. Maksimalt årleg innskot vart da auka frå 15 000 til 40 000 kroner, og skatten på utbetalingane vart endra frå pensjonsskatt til skatt som kapitalinntekt. At regjeringa har foreslått å redusere maksimalt årleg sparebeløp tilbake til 15 000 kroner, er fullt i tråd med pensjonsforliket.

SPØRSMÅL NR. 629

Besvart 14. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kvifor vil regjeringa auke skattlegginga av rabatterte aksjar til tilsette når vi veit at dette er eit godt verkemiddel for å spreie kapital og redusere økonomiske skilnadar?

GRUNNGJEVING:

Medeigarskap handlar om bedrifter som er eigd av tilsette. Enten gjennom direkte eigarskap – der du eig aksjar personleg i bedrifta du jobbar i – eller indirekte gjennom kollektivt eigarskap for tilsette gjennom fond. Når tilsette er eigarar blir kapitalen spreidd på fleire hender. Dette kan både redusere økonomiske skilnadar og gjere bedrift-er meir robuste.

Ser vi på utbreiinga av medeigarskap så ligg Noreg langt bak andre land. Delen aksjekapital som er i hendene til vanlege tilsette – det vil seie utanom toppleing – er så lågt som éin prosent. Det er langt under det europeiske gjennomsnittet og tyder på at regelverket i Noreg i lita grad motiverer til medeigarskap. I 2021 kunne selskap selje egne aksjar til 25 prosent underkurs til dei tilsette, og dei tilsette kunne få ein rabatt på inntil 7500 kroner utan at dette utløyser skatteplikt. Regjeringa Støre går no inn for at rabatterte aksjar til tilsette blir fullt ut skatta.

Svar:

I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021–2022), der regjeringa foreslår å avvikle ordninga for skattefri rabatt ved kjøp av aksjar til underkurs i arbeidsgjevarselskapet, står det at:

«Ordningen kan stimulere til at flere ansatte blir medeiere i arbeidsgiverselskapet. Prinsipielt er det imidlertid uheldig

at avlønning i form av aksjer mv. skattefavouriseres fremfor ordinær kontantlønn. All avlønning bør skattlegges likt. Det er også uheldig at skattesystemet bidrar til at ansatte eksponeres for mer risiko, i den grad ordningen stimulerer til at flere knytter både lønnsinntekt og spareavkastning til samme selskap. (...) Det antas at ordningen i størst grad kommer høyinntektsgrupper til gode, og at avviklingen derfor bidrar til omfordeling.»

Statistikk indikerer at høginntektsgrupper i størst grad kjøper aksjar med rabatt frå arbeidsgjevar. At tilbod om aksjekjøp med skattefordel kan skje proporsjonalt med lønnsnivå, kan også bidra til at dei med høgast løn har størst nytte av skattefordelane. Skattefritaket gjeld dessutan eit fritak for lønsskatt. Sidan skatten på løn aukar med inntekt, er verdien av skattefritaket størst for høginntektsgrupper.

Ved å avvikle ulike særordningar i skattesystemet som ein går ut frå at særleg kjem høginntektsgrupper til gode, aukar handlingsrommet for generelle skatteletter i botnen av inntektsfordelinga. Meirprovenyet frå å avvikle denne ordninga inngår i det samla skatteopplegget, der regjeringa blant anna har funne rom for auka personfrådrag og redusert trygdeavgift.

Avviklinga av ordninga må også sjåast i samanheng med at regjeringa vidarefører forslaget frå Solberg-regjeringas om ei ny opsjonsskatteordning, som er ei meir målretta særordning og meint å bidra til å oppfylle målet i Hurdalsplattforma om at fleire tilsette skal kunne ta del i verdiskapinga i oppstarts- og vekstselskap.

SPØRSMÅL NR. 630**Besvart 21. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil potensielle tomter som ligger mer enn 45 minutter fra Oslo bli vurdert når det skal tas en avgjørelse om hvor nytt fengsel til erstatning for Oslo fengsel skal ligge, og kan ny politisk ledelse i Justis- og beredskapsdepartementet bekrefte at signalene fra forrige ledelse om at det ikke gjelder en 45-minutters grense, fremdeles gjelder?

BEGRUNNELSE:

Statsbygg har som kjent fått i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet å finne egnede tomter til et nytt Oslo fengsel, i eller utenfor Oslo. Fristen for å gi tilbud og sende inn beskrivelse av aktuelle eiendommer var 2. september 2021. I utlysningen fra Statsbygg står det at avstanden til den nye tomten ikke bør overstige 45 minutter kjøretid fra Oslo sentrum.

En grense på 45 minutter vil automatisk utelukke flere gode tomtevalg til erstatning for Oslo fengsel. I Innlandet stiller både Hamar, Stange og Kongsvinger kommune med ferdigregulerte tomter der både Ilseng fengsel og Kongsvinger fengsel kan utvides. Å utvide eksisterende fengselsbygg er både enklere og mer kostnadsbesparende enn å bygge et helt nytt fengsel.

Tidligere politiske ledelse i Justis- og beredskapsdepartementet fra Høyre bekreftet i sommer at en slik 45-minutters grense ikke er absolutt og at den ikke utelukker at både Ilseng fengsel og Kongsvinger fengsel kan være aktuelle kandidater til utbygging av nye fengselsplasser til erstatning for Oslo fengsel.

Svar:

Premissene for lokaliseringsanalysen ble gitt under Høyre i forrige regjering, da Statsbygg i juni 2021 fikk i oppdrag fra Justis- og beredskapsdepartementet å gjennomføre denne. I dette lå søk etter nye tomter for et nytt fengsel til erstatning for Oslo fengsel. Kjøretid på om lag 45 minutter til og fra Oslo sentrum var ett av silingskriteriene for tomtesøket.

Oslo Fengsel har en høy andel varetektsinnsatte, og det er derfor lagt til grunn at kjøretiden til Oslo sentrum ikke bør være for lang. I tillegg til kjøreavstand, er også flere andre silingskriterier lagt til grunn som f.eks. tomtens størrelse, form, byggbarhet og tilgjengelighet. Lokaliseringsanalysen og tilhørende samfunnsøkonomisk analyse vil foreligge i løpet av året.

Jeg mener det er viktig å vurdere hvordan statlige byggeprosjekter kan brukes til å fordele arbeidsplasser, samtidig som vi finner kostnadseffektive løsninger som fungerer godt for kriminalomsorgen, politiet og domstolene. Derfor tok jeg tidligere i høst initiativ til å vurdere nærmere om det kan legges noen høysikkerhetsplasser mer enn 45 minutters kjøretid fra Oslo sentrum. Det kan derfor være aktuelt å utrede andre løsninger som utvidelse av eksisterende fengsler, f.eks. Ilseng.

I den videre prosessen vil jeg se på de ulike alternativene Statsbygg har presentert, men også vurdere en løsning der en del av fengselsplassene kan legges lenger enn 45 minutter kjøreavstand fra Oslo.

Jeg vil informere Stortinget på egnet måte når regjeringen har tatt stilling til saken.

SPØRSMÅL NR. 631**Besvart 17. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Har statsråden oversikt over hvilke tiltak som fungerer best for å få langtidsledige i jobb, kan statsråden forsikre om at de mest vellykkede tiltakene blir retta mot de langtidsledige, og kan jeg be om en oversikt over hvilke tiltak man har og i hvilken grad disse fører til at ledige kommer tilbake i jobb?

BEGRUNNELSE:

Den 08.12 ble kriseordningene for permitterte og arbeidssledige og selvstendig næringsdrivende og frilansere forlenget i fire uker, til ut januar 2022, blant annet forlenget rett til dagpenger for ledige. Flere titallstusen personer ligger an til å falle helt ut av dagpengeordningen neste halvår, fordi de har gått ut sin maksimale periode på

dagpenger. Anslagene er hentet fra svar til Stortinget på budsjettspørsmål 298 og 420 fra Rødts fraksjon i finanskomiteen. Når den maksimale dagpengeperioden ikke lenger blir forlenget kan mange tusen miste dagpengene, da må de tømme sparekontoen og selge det de har før de kan søke sosialhjelp.

Svar:

Eg er, som representanten Kristjánsson, oppteken av situasjonen til arbeidssøkarar og permitterte som snart kan miste rettane til dagpenger.

Det er i samband med tillegg 1 til Prop. 1 S (2021–2022) lagt fram eit forslag om midlar til ei jobbpakke som skal leggje til rette for at fleire av dei som står utanfor arbeidsmarknaden får hjelp til å kome i arbeid. Dette vil mellom anna gi rom for om lag 1 000 fleire tiltaksplassar, samanlikna med forslaget til Solberg-regjeringa. Det er òg forslag om ei varig auke på 175 millionar kroner til Arbeids- og velferdsetaten som vil gi rom for tettare oppfølging av personar som står utanfor arbeidslivet.

Langtidsarbeidssøkarar er prioritert ved tildeling av arbeidsmarknadstiltak. Statistikk frå Nav første tertial 2021 syner at arbeidssøkarar som har vore registrerte hos Nav i meir enn to år har høgare deltaking på arbeidsmarknadstiltak enn arbeidssøkarar elles. Langtidsarbeidssøkarar skal i tillegg få forsterka oppfølging frå Nav. Fleire stader har Nav oppretta eigne innsatsteam for å følgje opp permitterte og langtidsarbeidssøkarar.

I samband med Prop. 79 S (2020–2021) blei løyvinga til forsterka oppfølging frå Nav lokalt styrka med 50 millionar kroner for å følgje opp langtidsarbeidssøkarar og

permitterte med kort tid igjen av dagpengeperioden. Innsatsen er ført vidare i 2022.

Nav har eit breitt utval av arbeidsmarknadstiltak som kan medverke til at langtidsarbeidssøkarar får styrka sine sjansar til å kome tilbake i arbeid. Aktuelle tiltak kan vere oppfølging, arbeidspraksis, lønstilskot, opplæring og avklaringstiltak.

Studiar syner at effekten av arbeidsmarknadstiltak varierer mellom ulike tiltak og grupper av arbeidssøkarar. Lønstilskot er til dømes eit arbeidsmarknadstiltak som syner gode resultat for alle målgrupper. Oppfølgingstiltak med støtte på arbeidsplassen har og stort sett godt dokumentert effekt på overgang til arbeid. Opplæring er mest verknadsfullt på lengre sikt.

Kva som er best i kvart enkelt tilfelle må bli avgjort ut frå ei vurdering av arbeidssøkarane sine føresetnader i arbeidslivet. Tal frå Nav syner at oppfølging er det tiltaket som er mest nytta av langtidsarbeidssøkarar, deretter kjem opplæringstiltak/AMO, lønstilskot og arbeidspraksis.

Det er no retta særleg merksemd frå Nav si side på å sikre at arbeidssøkarar og permitterte får avklaring og rettleiing om korleis ein kan søkje arbeid, og korleis ein kan løyse økonomiske spørsmål før retten til dagpenger er brukt opp. Nokre langtidsarbeidssøkarar har erfaring og kompetanse som ikkje lenger er like etterspurt i arbeidsmarknaden. I deira tilfelle blir det lagt til rette for omskolering gjennom tilbod om kortare kurs og opplæringstiltak.

Som representanten viser til i si grunngjeving så har regjeringa allereie gjort ei rekke grep for å betre situasjonen til langtidsarbeidssøkarar, og eg kan forsikre om at me følgjer utviklinga nøye for denne utsette gruppa.

SPØRSMÅL NR. 632

Besvart 20. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Kan statsråden garantere at kriseordningene for permitterte og arbeidsledige og ordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere som mister inntekt på grunn av koronautbruddet, blir forlenget så lenge pandemien varer?

BEGRUNNELSE:

Statsminister Støres hovedbudskap til Stortinget under koronaredegjørelsen var at pandemien ikke er over. Det er innført tiltak og restriksjoner som går særlig hardt utover reiselivsnæringa, hoteller og restauranter, men også tilhørende bransjer. Flere aktører har vært ute i media og varslet at det kan bli nødvendig å permittere ansatte igjen. Krisetiltakene for permitterte, arbeidsledige og selvstendig næringsdrivende og frilansere har blitt forlenget i fire uker, til ut januar 2022. I Hurdalsplattformen står det at:

«Krisetiltakene i forbindelse med koronapandemien skal vare like lenge som krisen, og videreføres eller fases ut i dialog med partene i arbeidslivet».

Svar:

Regjeringa har varsla at krisetiltaka i samanheng med koronapandemien skal halde fram like lengje som krisa varar. Dei blir vidareførde eller fasa ut i dialog med partane i arbeidslivet, jf. Hurdalsplattformen. I tråd med strengare og meir langvarige smitteverntiltak har difor regjeringa forsterka og forlengja tiltak som gir folk og bedrifter økonomisk tryggleik no framover. Mellom anna har me føreslått at retten til dagpengar vert forlengja ut

februar for både arbeidsløse og permitterte, uavhengig av kor lenge dei har motteke ytinga. Det same gjeld for kompensasjonsordninga for sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar. I tillegg er nokre tiltak gjeninnførte, som redusert inntektskrav for å få dagpengar.

Det er samtundes behov for å sjå dei økonomiske koronaordningane i samanheng. Behova på mitt område vil avhenge av kva tiltak som vert iverksett på områda til andre statsrådar. Det gjeld mellom anna lønnsstøtteordninga som nylig vart lagt fram.

Uvissa om utviklinga framover er stor. Situasjonen vil vere krevjande for mange den nærmaste tida. Regjeringa følgjer utviklinga tett og vurderer kontinuerleg behovet for ytterlegare forlengingar og målretta tiltak.

SPØRSMÅL NR. 633

Besvart 16. desember 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hva vil fiskeriministeren gjøre for å sikre at Nærings- og fiskeridepartementet får på plass prosedyrer for å gjennomføre lovpålagte konsultasjoner med Bivdu i henhold til Samelovens § 4.2 konsultasjoner?

BEGRUNNELSE:

Bivdu er en ideell og politisk uavhengig landsdekkende sjøsamisk næringsorganisasjon. Bivdus målsetting er å ivareta interessene til alle som bor i sjøsamiske områder, når det gjelder deres rett til høsting og bruk av marine ressurser i sine nærområder. Som sjøsamisk næringsorganisasjon, ønsker Bivdu å konsultere direkte med statlige myndigheter, jf. Sameloven nr. 76, med endringer er av 11.06.2021, § 4.2 Konsultasjoner.

I henhold til Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold (Sameloven) kapittel 4, har Sametinget og andre representanter for berørte samiske interesser rett til å bli konsultert i avgjørelser om lovgivning, forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. I følge loven gjelder dette lovgivning, forskrifter og andre beslutninger eller tiltak som vil kunne påvirke samiske interesser direkte. Loven slår også fast at regjeringen, departementer, direktorater og andre underliggende virksomheter plikter å konsultere samiske interesser. Det samme gjelder statsforetak og private rettssubjekter når de utøver myndighet på vegne av staten.

Bivdu har fått på plass prosedyrer for konsultasjoner med Klima- og miljødepartementet, men har møtt motstand fra Nærings- og fiskeridirektoratet for å få på plass lignende prosedyrer.

Avgjørelser i Nærings- og fiskeridepartementet har stor påvirkning for grunnlaget for sjøsamisk nærings- og kulturutøvelse. Den kommende kvotemeldinga vil for eksempel være en sak som direkte påvirker sjøsamisk kystfiske, og en sak hvor det vil være viktig og naturlig å inkludere den sjøsamiske næringsorganisasjonen Bivdu.

Svar:

Nærings- og fiskeridepartementet anerkjenner at Sametinget og andre representanter for berørte samiske interesser har rett til å bli konsultert i tråd med det som nå er lovfestet i sameloven § 4-2. § 4-2 konkretiserer ikke nærmere hvem som kan regnes som representativ for samiske interesser. Det avgjørende for om andre enn Sametinget er konsultasjonsberettiget, er om de kan bli direkte berørt av tiltaket. Dersom andre aktører kan bli direkte berørt av tiltaket og er representative for de samiske interessene i saken, har de konsultasjonsrett etter denne bestemmelsen. I forarbeidene til loven, Prop. 86 L (2020-2021), vises det til at dette gjelder særlig i saker som direkte berører samiske næringer, slik som reindriftsinteressene. Det foreligger per i dag ikke noen nærmere anvisning i forskrift om hvem som har konsultasjonsrett i ulike saker.

Det fremgår videre av kapittel 8.3 i forarbeidene til sameloven:

“Departementet finner det med andre ord ikke hensiktsmessig med en særskilt angivelse i loven av hvem som har rett til konsultasjoner, men likevel slik at Sametinget nevnes særskilt. Det avgjørende for om representanter for en samisk interesse er konsultasjonsberettiget etter folkeretten, er om den samiske interessegruppen de representerer, kan bli direkte berørt av tiltaket. Med andre ord må det være en sammenheng mellom det aktuelle tiltaket og de som kan bli direkte berørt. I tillegg er det et krav om at konsultasjoner skal skje spesielt gjennom de representative institusjonene til de berørte urfolksinteressene. Departementet mener derfor at loven bør fastslå konsultasjonsrett også for «andre representanter for samiske interesser i den aktuelle saken». Departementet presiserer at formuleringen ikke har til hensikt å innskrenke konsultasjonsretten etter folkeretten.”

Departementet har hatt dialog med Bivdu om deres forespørsel om konsultasjonsrett med fiskerimyndighetene. Departementet vil foreta en konkret vurdering av om Bivdu kan ansees som en representant for fiskere og andre næringsutøvere i sjøsamiske områder, i tråd med det som fremgår av forarbeidene om at det er et “krav om at konsultasjoner skal skje spesielt gjennom de representative institusjonene til de berørte urfolksinteressene”. Vi

har derfor bedt om informasjon fra Bivdu som kan belyse nærmere om de kan anses for å representere sjøsamiske interesser, herunder tallet på medlemmer i organisasjonen, hvor mange som er oppført i fiskermanntallet osv. Det er ikke en tallfestet grense på hvor mange medlemmer en organisasjon må ha for å kunne få konsultasjonsrett. Ulike grupper har ulike størrelser og derfor finnes det heller ikke en bestemt fasit på hvor mange medlemmer en organisasjon må ha for å regnes som representativ, men de opplysningene som vi har bedt om, vil være relevante i den vurderingen som må gjøres for å ta stilling til om det foreligger konsultasjonsrett.

Dette tema var også en del av de politiske konsultasjonene jeg hadde med Sametinget denne uken, og vi merker oss at Sametinget har en forventning om at Bivdu, som en av få interesseorganisasjoner for sjøsamiske interesser tas med i konsultasjoner som angår saker og spørsmål som har relevans for fiskeri i tradisjonelt samisk område.

Vi vil fortsette dialogen med Bivdu når det gjelder deres representativitet.

SPØRSMÅL NR. 634

Besvart 21. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Hvor mange får økt skatt i 2022 sammenlignet med skatteopplegget foreslått av regjeringen Solberg, Prop. 1 LS (2021-2022) (Jeg ber om at svaret fra statsråden på mitt skriftlige spørsmål nr. 461 oppdateres basert på endringene gjort i budsjettforliket)?

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om at tilsvarende tabell 2 fra svaret også beregnes for sammenligningen med Prop. 1 LS (2021-2022). Dessuten ber jeg om at det i tabell 3 lages to ekstra kolonner som for hver inntektsgruppe viser antall skatteyttere som får skjerpet skatt og antall skatteyttere som får om lag uendret skatt.

På mitt forrige skriftlige spørsmål kom svaret særdeles sent, og mange dager etter normal svarfrist. Jeg forventer

imidlertid at svaret denne gangen kan gis betydelig raskere, og fortrinnsvis slik at informasjonen er tilgjengelig til debatten om Innst. 3 S og 4 L i Stortinget den 14. desember.

Svar:

Tabell 1 nedenfor viser andel av skattyterne som anslås å få lavere, uendret og økt skatt med budsjettforliket for 2022 mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, sammenlignet med referansesystemet for 2022. Tabellen viser også gjennomsnittlig bruttoinntekt og endring i skatt for disse gruppene. Tabell 2 viser tilsvarende tall, men sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2022).

Tabell 1 Andel av skattyterne som anslås å få lavere, uendret og økt skatt med forliket om budsjettet for 2022 mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med referansesystemet for 2022

	Andel av skattyterne. Prosent	Gjennomsnittlig bruttoinntekt ¹ . Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner
Lavere skatt	65	435 100	-1 800
Om lag uendret skatt	17	321 900	0
Økt skatt	18	1 097 100	13 900
I alt	100	533 200	1 300
¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser. Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-skatt.			

Tabell 2 Andel av skattyterne som anslås å få lavere, uendret og økt skatt med forliket om budsjettet for 2022 mellom Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti. Alle personer 17 år og eldre. Sammenlignet med Prop. 1 LS (2021–2022)

	Andel av skattyterne. Prosent	Gjennomsnittlig bruttoinntekt ¹ . Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kro- ner
Lavere skatt	50	426 700	-1 100
Om lag uendret skatt	15	178 300	0
Økt skatt	36	830 200	8 900
I alt	100	533 200	2 600
¹ Bruttoinntekt omfatter lønns-, trygde-, pensjons-, nærings- og kapitalinntekt før skatt og skattefrie ytelser. Kilder: Finansdepartementet og Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-skatt.			

SPØRSMÅL NR. 635

Besvart 17. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden ta hensyn til den forventede utviklingen innen elektrisk luftfart i arbeidet med å finne en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området?

BEGRUNNELSE:

Utviklingen innen elektrisk luftfart vil gjøre det mer miljøvennlig, rimeligere og enklere å fly småfly. Miljø- og klimagevinstene ved bruk av elektriske fly er beregnet som store. Støynivået vil reduseres vesentlig og de direkte utslippene av klimagasser vil bli eliminert. Videre er det forventet at kostnadene for drivstoff og vedlikehold på

flyene vil reduseres betraktelig. På denne bakgrunn er det forventet at etterspørselen etter småfly som transportform vil øke.

Samtidig med den teknologiske utviklingen er det et behov for å etablere en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området. I god tid før Forsvaret avslutter sin drift ved Kjeller flyplass skal regjeringen derfor presentere en slik løsning, i tråd med stortingsets vedtak om en permanent løsning for småflyaktiviteten i Oslo-området (Dokument 8:241 S (2020-2021), Innst. 543 S (2020-2021)).

Når samferdselsmyndighetene skal etablere en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området bør konsekvensene av den ventede utviklingen innen elektrisk luftfart være en del av beslutningsgrunnlaget. Småfly i dag er i gjennomsnitt cirka 40 år, noe som betyr at flertallet av luftfartøy fortsatt baserer seg på gårsdagens motorkonstruksjoner og byggemetoder. Ifølge Det europeiske flysikkerhetsbyrået (EASA) vil urban lufttrafikk, Urban Air Mobility (UAM), bli en virkelighet i Europa om bare tre til fem år.

Resultatene av den teknologiske utviklingen vil skje på de minste flytypene først. Elektriske fly er nå under utvikling både hos store og små produsenter, og utviklingen går svært raskt. Denne høsten foretok for eksempel Rolls Royce testflygninger med sin prototype «Spirit of Innovation». Her hjemme står Norges Luftsportsforbund (NLF) som eier av Pipistrel Velis Electro, det første sertifiserte el-flyet i landet, som er anskaffet og driftes i et samarbeidsprosjekt med Avinor, SAS, Widerøe, og klimastiftelsen ZERO.

Flystøy har skapt lokale konflikter. El-flyene som er på vei vil gjøre det mulig å sette lavere støygrenser ved godkjenning av mindre flyplasser.

Svar:

Det er en forventning innen luftfartsbransjen at utviklingen av elektriske fly “starte i det små”, og at det etter hvert som teknologien forbedres og erfaringer vinnes, vil utvikles større fly. Tidspunktet for realisering av elektriske fly i storskala, både i småflytrafikk og som passasjerfly, er for øvrig omdiskutert. De fleste fly- og flymotorprodusenter har aktiviteter knyttet til elektrifisering per i dag.

I Hurdalsplattformen er regjeringen tydelig på at det må komme ytterligere statlige virkemidler som driver frem en mer miljøvennlig luftfart.

Avinor fikk tidligere i år i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å utrede en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området. Departementet mottok utredningen denne uken. I tråd med mandatet for utredningen er det dagens behov som er lagt til grunn for vurderingene, men utredningen peker også på utviklingen med elektrifisering av fly og forhold som bør vurderes i den forbindelse. Departementet vil fremover vurdere hvordan utredningen skal følges opp.

Departementet har i arbeidet med den kommende stortingsmeldingen om en nasjonal luftfartsstrategi bedt Norges Luftsportsforbund (NLF) om en vurdering av hva elektrifiseringen vil si for bruken av småfly som allmenn transportform. Departementet er kjent med at NLF som en følge av dette har initiert en egen utredning om temaet, og departementet imøteser den som et innspill til arbeidet med luftfartsstrategien.

SPØRSMÅL NR. 636

Besvart 15. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvordan har prisutviklingen for persontransport på jernbanen vært som følge av jernbanereformen fra 2014, sammenliknet med prisnivået i årene før?

BEGRUNNELSE:

Det er anslått at jernbanereformen vil realisere en netto gevinst på om lag 12,4 mrd. 2022-kr i perioden 2014 til 2028. Gevinstene er knyttet til konkurranseutsetting av

persontogtrafikken, reduserte kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold i jernbanesektoren og bedre eienomsforvaltning i Bane NOR. Togtilbudet har i samme periode blitt bedre med blant annet flere togavganger.

Effektene av jernbanereformen er på flere områder mulig å måle i dag, etter at den har fungert i flere år. Herunder effekten på prisutviklingen som helhet og fordelt på de ulike billettclassene.

Svar:

For å inkludere samlede gevinster (innsparinger minus kostnader) ved jernbanereformen benyttes 2014 som oppstartsår slik at alle kostnader ved reformarbeidet blir inkludert. Ny togoperatør begynte imidlertid ikke å drifte trafikkpakke 1 Sør før i desember 2019.

Det er ikke store endringer i prisnivået på billetter som følge av jernbanereformen. Jernbanedirektoratets direktetildelte og konkurranseutsatte trafikkavtaler om offentlig kjøpt persontogtrafikk inneholder, med enkelte unntak, de samme prisbestemmelsene. Disse er i hovedsak de samme som i de direktetildelte trafikkavtale med NSB i årene 2012 til 2017, og innebærer at både nivået på ordinære priser (takster) og adgangen til årlig prisøkning er regulert.

Prisbestemmelsene omfatter:

- Ordinære takster for enkeltbilletter og 30-dagers periodebilletter, det vil si maksimal pris for refunderbare billetter uten økt service- eller komfortnivå.
- Takster med sosiale rabatter for barn, honnør og studenter.

- I tillegg skal togselskapene inngå avtale med Forsvaret om egne priser for vernepliktige.
- Takstsamarbeidsavtaler med fylkeskommuner og regionale kollektivselskaper.

Togselskapene kan i dag, som tidligere, tilby dyrere billetter med "tilleggsprodukter", som typisk gir høyere service/ komfortnivå om bord og soveplass. Trafikkavtalene regulerer det maksimale antallet slike billetter, både over døgnet og per avgang. Hvordan prisutviklingen over tid har vært på disse billettene, er vanskelig å svare på fordi tilleggsproduktene varierer.

Utover dette står togselskapene fritt til å tilby billigere billetter enn til ordinære priser. Jernbanedirektoratet regulerer hverken at selskapene må selge slike billetter, eller hvor stor andel av billettene som skal tilbys til rabatterte priser. Det er imidlertid i dag ikke mulig å kjøpe miniprisbilletter på tvers av togselskapene. Det er i utgangspunktet ikke noe i trafikkavtalene som er til hinder for at selskapene skal kunne legge til rette for dette. Dette innebærer at enkelte kunder som tidligere for eksempel reiste over to strekninger på én og samme miniprisbillett nå vil måtte betale en høyere pris.

SPØRSMÅL NR. 637

Besvart 15. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen ønsker å «nedsette et uavhengig utvalg for å se på fremtidig kapasitet og behov ved Oslo lufthavn på Gardermoen».

Vil det framtidige behovet til småflytrafikken i Oslo-området også inngå i denne utredningen?

BEGRUNNELSE:

I 2016 vedtok Stortinget en ny langtidsplan for Forsvaret, der det fremgikk at Forsvaret skal avvikle sin virksomhet på Kjeller flyplass i løpet av 2023. I proposisjonen (Prop. 151 S (2015–2016)) skrev departementet: «Da Fornebu ble stengt for flyging i 1998, ble mye av småfly- og luftportsaktiviteten i Oslo-området overført til Kjeller. Ved en nedleggelse av Kjeller som flyplass vil det bli behov for å finne alternativer for denne aktiviteten».

I forbindelse med behandlingen av et representantforslag i juni 2017 vedtok Stortinget at regjeringen skal presentere en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området, og at inntil en slik plan foreligger og er reali-

sert, må regjeringen medvirke til at dagens småflyaktivitet kan fortsette ved Kjeller flyplass (Innst. 543 S (2020–2021) og Dokument 8:241 S (2020–2021)).

I Hurdalsplattformen heter det at regjeringen vil nedsette et uavhengig utvalg for å se på fremtidig kapasitet og behov ved Oslo lufthavn på Gardermoen. Da Stortinget behandlet St.prp. nr. 90 (1991–1992) om utbygging og finansiering av hovedflyplass for Oslo-området på Gardermoen var småflytrafikken en del av behandlingen.

I vedtaket den gangen ble det forutsatt at småflyene ikke skulle flyttes fra Fornebu til Gardermoen, men at det skulle etableres en småflyplass for Oslo-området. Denne klare forutsetningen ble ikke fulgt opp. I Dokument nr. 8:2 (1998–99) foreslo representanter fra Fremskrittspartiet derfor at deler av Fornebu flyplass skulle kunne brukes som småflyplass også etter åpningen av den nye lufthavnen på Gardermoen inntil en annen akseptabel løsning var realisert, noe det ikke ble flertall for under Stortingets behandling av saken.

Gjennom nedleggingen av Fornebu flyplass og etableringen av Gardermoen som hovedflyplass for over 20

år siden mistet småflymiljøet i Oslo-området to viktige flyplasser for sin aktivitet. Samtidig er Rygge flyplass' framtid uavklart, mens aktiviteten på Kjeller flyplass reduseres og deler av området benyttes i utbygging til andre formål. Samtidig står den lette delen av luftfarten overfor et paradigmeskifte med introduksjonen av elektriske fly, som trolig vil øke etterspørselen markant etter småfly som transportform i hovedstadsområdet.

Svar:

Helt siden Stortinget besluttet å bygge den nye hovedflyplassen på Gardermoen har det vært lagt til grunn at kapasitets- og sikkerhetshensyn gjør at småflyaktiviteten

på Oslo lufthavn bør være beskjedne. Jeg oppfatter at det er bred politisk enighet om dette.

Det utvalget regjeringen vil nedsette skal først og fremst vurdere hvordan en eventuell fremtidig knapphet på kapasitet på Oslo lufthavn skal håndteres. Siden mer småflytrafikk på Gardermoen vil forsterke en eventuell knapphet, kan jeg vanskelig se hvorfor behovene til småflyaktiviteten i Oslo-området bør være en del av utvalgets mandat.

Tidligere i år fikk Avinor i oppdrag fra Samferdselsdepartementet å utrede en permanent løsning for småflytrafikken i Oslo-området. Departementet mottok utredningen denne uken. Departementet vil fremover vurdere hvordan utredningen skal følges opp.

SPØRSMÅL NR. 638

Besvart 16. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden lytte til de ansatte ved å jobbe for å stanse nedbygginga og øke antall sengeplasser ved Sykehuset Telemark?

BEGRUNNELSE:

I Varden 10. desember kan man lese om utslitte ansatte ved Sykehuset Telemark. I oppslaget står tillitsvalgte fra Legeforeningen, Fagforbundet, Norsk Sykepleierforbund, Psykologforeningen, Delta, Fellesorganisasjonen, samt hovedverneombudet sammen og krever mer ressurser og flere folk. De tillitsvalgte og hovedverneombudet slår alarm og har sendt brev til sykehusstyret. Situasjonen er svært alvorlig for de ansatte som har jobbet hardt i en krevende tid. På tross av at vi står midt i en pandemi, har antall sengeplasser blitt færre det siste halvåret. Antall sengeplasser har blitt tatt ned fra 225 til 213. Jeg registrerer at statsråden tidligere har kritisert nedbyggingen av norsk helsevesen.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF opplyser at sengedriften ved Kirurgisk klinikk ved Sykehuset Telemark HF ble lagt om høsten 2021. Omleggingen innebar en reduksjon på ni senger på ukedager og to senger i helger. Sengetallet er i utgangspunktet lavere i helg enn i uken. Samtidig ble bemanningsfaktoren styrket for de resterende sengene, og den

ble også differensiert for å møte den økende dreiningen fra døgnbehandling til dagbehandling. Det vises til at med denne endringen, er en hel sengeavdeling forbeholdt dagoperasjoner og operasjonsklargjøring, noe som skaper bedre pasientflyt.

Helse Sør-Øst RHF opplyser videre at Kirurgisk klinikk ved Sykehuset Telemark HF over flere år har hatt ledige senger og at omleggingen ble tilpasset det faktiske sengebehovet i klinikken. Endringene ble også gjennomført med bakgrunn i et større forbedringsarbeid der pasientforløpene er gjennomgått og forbedret. Sykehuset Telemark HF har også opplyst at omleggingen enkelt lar seg reversere, dersom det blir endringer i pasientstrømmen knyttet til Kirurgisk klinikk. Samtidig vises det til at under den pågående pandemien er det bemanningen som er den kritiske faktoren.

Jeg vil understreke at jeg er godt kjent med at mange sykepleiere og annet helsepersonell har stått i, og står i, en svært krevende arbeidssituasjon. Arbeidsbelastningen er stor, spesielt for de som ivaretar og behandler de sykeste covid-19-pasientene. Jeg anerkjenner det gode arbeidet som gjøres av dyktige fagfolk i helsetjenesten, hver eneste dag. Vi legger nå stor innsats i få bedre kontroll på smitten, slik at vi forhindrer at for mange blir smittet og så syke at de trenger behandling på sykehus.

SPØRSMÅL NR. 639**Besvart 17. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Frå kva tidspunkt reknar statsråden med at lova om offentleggjering av berekraftsinformasjon i finanssektoren og eit rammeverk for berekraftige investeringar kan tre i kraft i Noreg?

GRUNNGJEVING:

Finanskomiteen har no innstilt på at Stortinget gir samtykke til innlemming av dei aktuelle forordningane og at lova vert vedtatt, i samsvar med Prop. 208 LS (2020-2021).

Dei som skal rapportere etter lova og forordningane er av naturlege årsaker opptatt av å få vite når lova vil tre i kraft, slik at dei blir omfatta av dei same ordningane som rapporteringspliktige i EU.

Etter det eg er kjend med, er dei nødvendige vedtaka i EØS-komiteen ikkje på plass enno. Eg reknar med at statsråden gjer det han kan for at det skjer snarast råd.

Svar:

Den føreslegne lova som gjennomfører dei to forordningane, vil først kunne bli sett i kraft når Stortinget har vedteke ho, og dei to forordningane har blitt sett i kraft i EØS-avtalen. Eg ventar at forordningane kan bli innlemma og sett i kraft i EØS-avtalen i løpet av første halvår 2022.

Dei to forordningane innfører reglar på eit område som til no i hovudsak ikkje har vore regulert i Noreg. At den føreslegne lova ikkje vil bli sett i kraft frå årsskiftet, er difor ikkje i vegen for at norske aktørar som vil bli omfatta av ho, tilpassar seg dei nye opplysnings- og rapporteringspliktene på frivillig basis. Det er stor etterspurnad i marknaden etter informasjonen som aktørane skal offentleggjere, og eg forventar at mange føretak difor vil ynskje å følgje regelverket før lova blir sett i kraft i Noreg.

Offentleggjeringsforordninga tok til å gjelde i EU i mars 2021. Norske aktørar som tilbyr investeringsprodukt i den europeiske marknaden, har allereie byrja å tilpasse seg regelverket, sjølv om forordninga altså ikkje gjeld i Noreg enno.

Taksonomiforordninga blei sett i kraft i EU i juli 2020, men systemet blir først operativt frå 1. januar 2022. Etter lovforslaget som ligg i Stortinget, skal store noterte føretak, bankar og forsikringsføretak med over 500 tilsette inkludere informasjon i sine årsrapportar om i kva grad deira aktivitetar kan klassifiserast som berekraftige etter taksonomien. I årsrapportane for rekneskapsåret 2021 skal føretaka berre rapportere om i kva grad aktivitetane deira er dekt av taksonomiregelverket. Finansdepartementet har nyleg oppfordra norske føretak som vil bli omfatta av dei nye rapporteringspliktene, om å inkludere taksonomirelatert informasjon i sine årsrapportar for rekneskapsåret 2021 på lik linje med føretak i EU.

SPØRSMÅL NR. 640**Besvart 21. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Det er rettferdig at alle bidrar til at de som bor i distriktene der mesteparten av kraften produseres, ikke får høyere kostnader enn de som bor der mesteparten av den brukes.

Hva mener statsråden om denne problemstillingen, og vil statsråden ta grep for å endre denne ordningen?

BEGRUNNELSE:

Urimelige forskjeller i nettleien går ut over distriktene. I en rekke distriktskommuner betaler innbyggerne dobbelt så høy nettleie som snittet i Norge. Til tross for at mesteparten av vår fornybare energi produseres i distriktene, er det folk i distriktskommuner som betaler klart mest i nettleie. Den samme geografien som gjør kraftproduksjon mulig, gjør det også mer kostbart å bygge ut nett i distrikts Norge. Dagens nettleiemodell er omvendt fordeling: De store byene nyter godt av rimelig strøm produsert i dis-

triktene, men kostnadene legges over på de som bor der kraften produseres. Det er urimelig, og rammer utvikling i distriktene.

Et klart flertall på Stortinget har blitt enige om at nettleien bør bli likere i hele Norge.

Solbergregjeringen bevilget i 2020, 20 millioner kroner til å jevne ut. Retningen er riktig, men farten må opp. Å jevne ut nettleien betyr mye for familier som betaler dobbelt så mye som de burde, og ikke minst for bedrifter og næringsliv i distriktene.

Kostnaden for å løse problemet trenger heller ikke være høy. Flere utredninger har pekt på at en brukerfinansiert ordning kan sikre mye likere nettleie til en lav pris. Til en gjennomsnittlig kostnad på 180 kroner i året pr husstand, kan vi sikre at nettleie blir tilnærmet lik.

Svar:

Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil "Innføre en utjevningsordning som bidrar til jevnere nettleie i hele landet." På kort sikt følges dette best opp gjennom den eksisterende tilskuddsordningen til utjevning av nettleie, som er foreslått videreført med 20 mill. kroner i statsbudsjettet for 2022.

Videre er det slik at nettselskapene skal fastsette anleggsbidrag for å dekke kostnader ved nye nettinvest-

eringer og nettforsterkninger når kunder blir tilknyttet, får økt kapasitet eller får bedre kvalitet. Dette er viktig av hensyn til fordelingen av kostnader mellom kundene som utløste investeringen og nettselskapets øvrige kunder gjennom økt nettleien.

I Norge har vi flere etablerte ordninger som sikrer inntekter til kommunene hvor kraften produseres. Konesjonskraft skal sikre utbyggingskommunene kraft til alminnelig forsyning, og til en rimelig pris. Eiere av større vannkraftverk har plikt til å levere inntil 10 prosent av kraftgrunnlaget til utbyggingskommunen, og eventuelt fylkeskommunen. Den økonomiske betydningen av konsesjonskraftavståelsen tilsvarer differansen mellom prisen på kraft på markedet og prisen på konsesjonskraft. Differansen generer betydelige inntekter til kraftkommunene og flere fylkeskommuner.

Videre plikter kraftverkseierne å betale konsesjonsavgifter til staten og kommuner som er berørt av kraftutbyggingen. Eiendomsskatt på kraftproduksjonsanlegg, kraftledninger og overføringsanlegg gir inntekter til vertskommunene i tillegg til naturressursskatt som betales til kommuner og fylkeskommuner der kraftverkene ligger. Dette er ordninger som utbyggingskommunene og deres innbyggere nyter godt av.

SPØRSMÅL NR. 641

Besvart 16. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Delparsellene E6 sør mot Nord-Trøndelag grense må ferdigstilles, E6 Helgeland Sør må prioriteres og bygges snart.

Hva er statsrådets plan og når kan det forventes en ferdigstillelse av de gjenværende parseller?

BEGRUNNELSE:

E6 er eneste statlige gjennomgående hovedveg på Helgeland, som er en smal og langstrakt del av landet. E6 bør ha god gjennomgående standard. De siste parsellene på E6 Helgeland nord ble åpnet høsten 2019. Helgeland sør, nord for Mosjøen ble åpnet 3. september 2020. Nå gjenstår fullfinansiering og gjennomføring av Svenningelva - Lien, samt de to opsjonsparsellene i Grane kommune, mot Trøndelag grense.

Strekningen Svenningelva - Lien må fullfinansiere da dette ikke er en opsjonsparsell.

Her er det krevet inn bompenger i en del år og dersom prosjektet ikke igangsettes er dette et avtalebrudd med hensyn til bompengavtalen.

For at E6 Helgeland skal ha sammenhengende og god standard må også opsjonsparsellene i Grane kommune, mot Trøndelag grense finansieres. På strekningene er det problempunkter, samt smal og svingete veg. Når standarden på E6 for øvrig blir god, vil strekningene skille seg negativt ut. Disse to parsellene har ligget inne i NTP som opsjonsparseller og har vedtatte reguleringsplaner.

E6 Helgeland er av nasjonal og regional betydning for både næringsliv og for trafikksikkerhet.

Svar:

E6 Helgeland har stor betydning både for næringsliv, trafikkssikkerhet og lokalsamfunnet. Siden 2013 har det blitt gjennomført en omfattende utbygging av E6 på Helgeland fra grensen til Trøndelag og opp til Saltfjellet. Totalt er det bygd ut 127 km ny E6 i perioden mellom 2013 og 2020.

Per dags dato gjenstår noen strekninger i Grane kommune. For strekningen Svenningelv-Lien er imidlertid finansieringen avklart. Det ble inngått kontrakt med en-

treprenør i september i år og de fysiske arbeidene antas startet opp i januar 2022, og ferdigstilt høsten 2025.

De såkalte «opsjonsparsellene», altså strekningene Trøndelag grense-Majahaugen og Flyum-Kappfjellia, ble tatt ut av prosjektet som følge av et behov for å tilpasse prosjektet til vedtatt kostnadsramme. Statens vegvesen opplyser at strekningene er ferdig planlagte og vurderes opp mot andre tiltak i 2022. Statens vegvesen gjør løpende vurderinger av framdrift og behov innenfor hele sin investeringsportefølje opp mot de tilgjengelige økonomiske rammene.

SPØRSMÅL NR. 642**Besvart 16. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hvordan vil forsvarsministeren sikre at nasjonale forsvarsinteresser blir ivaretatt, samtidig som både fiskere og andre næringsdrivende ikke blir unødig hindret eller avskåret fra å ivareta sitt virke?

BEGRUNNELSE:

I forslag til «Forskrift om opptak og bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold» legger departementet opp til et regime der bunndata blir gradert som konfidensiell informasjon. Går en fiskebåt litt på kryss og tvers over et fiskefelt vil denne dataene bli vesentlig tettere enn 50 x 50 meter, selv med de enkleste former for ekkolodd. Dette er helt normal praksis for fiskere når de har ekkolodd koblet sammen med kartplottere fra f.eks. Olex og Furuno.

I lys av at Kartverket i et spleiselag med mange kommuner nå jobber med å få kartlagt hele Norskekysten på denne måten, (marine grunnkart) er det mer enn uheldig at Forsvaret blokkerer for å ta disse oppmålingene i fullt bruk i det sivile samfunn – data som er av meget stor interesse for både fiskerinæringen, skipsfart, havbruk, forvaltning og forskning.

Et regime, slik forskriften legger opp til, er stikk i strid med politikken som allierte NATO-land legger opp til – der er det full frigivelse av kartdata som gjelder, bl.a. for å skape konkurransemessige fortrinn til landenes forsknings- og næringsinteresser. Forsvarsdepartementet er her på kollisjonskurs med FN sin målsetting om bedre kartlegging av havene og kystene – målsettinger som Stortinget også deler.

Man kan ha forståelse for at forsvaret kan ha behov for å skjerme mindre områder for nøyaktige bunndata, men å blokkere norskekysten for nøyaktige kartdata (og innsamling av slike), for å skjerme innseilingen til for eksempel Haakonsvern, og noen små minelagte områder, er krevende å akseptere.

Svar:

Forbudet mot opptak og bruk av bunndata følger i dag av lov om informasjon om bestemt angitte områder, skjermingsverdige objekter og bunnforhold som ble vedtatt av Stortinget i 2017. Formålet med forbudet er å sikre nasjonale sikkerhetsinteresser ved å hindre at fremmede makter får tilgang til sensitiv havbunnsinformasjon som de kan få en militær fordel av.

Forbudet rammer den faktiske bruken av utstyr som benyttes til opptak av bunninformasjon og ikke det konkrete utstyret i seg selv. Utstyr som brukes for sikker navigering og fiske omfattes derfor ikke av forbudet. Det er derfor først dersom utstyret benyttes til en systematisk kartlegging av bunnforhold, med en høyere oppløsning enn det som er angitt i forskriftsutkastet, at det kan bli tale om en overtredelse av forbudet.

Forskriften som departementet har hatt på alminnelig høring har som formål å liberalisere dagens forvaltningsregime og sørge for at informasjon ikke sikkerhetsgraderes i større utstrekning enn nødvendig. Dette skal bidra til at andre samfunnsaktører, for eksempel innenfor forskning og næringsliv, kan få økt tilgang til informasjon om bunnforhold i større grad enn i dag.

Forskriftsforslaget ble sendt på høring av den forrige regjeringen og høringsfristen gikk ut den 13. desember 2021. Den nye regjeringen har ikke tatt stilling til saken og departementet vil nå gjennomgå og vurdere høringss-

varene. Det er sentralt for meg at det nye forvaltningsregimet som fastsettes både ivaretar nasjonale forsvarsinteresser og næringsinteresser på en balansert og god måte.

SPØRSMÅL NR. 643

Besvart 15. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Inndeling av områder for havvind er på kritisk linje om vi skal ta del i det industrieventyret som spesielt flytende havvind representerer.

Har regjeringen til hensikt å inndele områdene for Utsira Nord og Sørlige Norsjø II før jul?

BEGRUNNELSE:

Havvind er løftet opp som eit av dei områda vi skal satse på i åra som kjem. Men det krever at ein har tempo i dei prosesser som no pågår. Om vi ønsker, kan havvind tilføre det norske kraftsystemet et stort volum allereie på slutten av 2020-tallet samtidig som det bidrar til å få ned klimagassutslipp og bidra til mange arbeidsplasser om vi tar på oss ei lederrolle for flytande havvind. Men skal vi greie dette, må det legges opp til parallelle prosesser i denne fasen av dette industrieventyret. Det betyr at prosessen med inndeling av områder bør skje parallelt med prosessene departementet nå har ifm. meldingen «Energi til arbeid», der tilleggspolisjon og veileder for havvind skal behandles tidlig i vårsesjonen.

For inndeling av områdene er det også viktig at disse blir sendt på høring med 6 ukers høringsfrist, samt påfølgende behandling. Det betyr vidare at prosessen for utlysning av områder kan starte i slutten av første kvartal, med en tildeling 6-12 måneder deretter. Dersom disse prosessene skal skje i ein linjær prosess, melder aktørene at ein vanskelig kan nå dei amisiøse måla ein har sett seg om å ta lead i dette industripotensielle som havvind er.

Svar:

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil legge til rette for en storstilt satsing på havvind gjennom en ambisiøs nasjonal strategi for havvind som blant annet inkluderer satsing på norsk leverandørindustri, et godt regelverk og utvikling av nettinfrastruktur på norsk sokkel.

Utvikling av et rammeverk for havvind er nybrottsarbeid, og vi er opptatt av å gjøre det skikkelig slik at vi kan nå de målene vi har satt oss i Hurdalsplattformen. Dette skal i størst mulig grad skje gjennom effektive prosesser, men det er viktig at vi ikke forhaster oss slik at vi kan finne gode løsninger som sikrer forutsigbarhet, bidrar til god sameksistens, og legger til rette for samfunnsøkonomisk lønnsom utvikling av vindkraft til havs.

Vi legger opp til parallelle prosesser i arbeidet med vindkraft til havs frem mot den varslede fremleggelsen av en tilleggsmelding til Meld. St. 36 (2020-2021). Arbeidet med inndeling av utlysningsområder er i slutfasen og vil bli sendt på offentlig høring så snart det er klart.

SPØRSMÅL NR. 644**Besvart 20. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Etter budsjettforliket med SV er det samlede kuttet i mindre investeringstiltak på riksvei på 280 mill. kroner.

Vil dette kutte føret til at det ikke er rom for å starte opp de fire utbedringsstrekningene som er nevnt i Prop. 1 S (2021-2022) på s. 101, og betyr kuttet at regjeringen ikke har ambisjoner om å videreføre konseptet med utbedringsstrekninger?

BEGRUNNELSE:

I Prop. 1 S (2021-2022) lå det inne midler for å kunne starte opp arbeidet med fire utbedringsstrekninger: rv.7 Svenkerud-Ørgenvika, rv.70 Oppdal-Sunnalsøra, rv.80 Sandvika-Sagelv og rv.94 Akkarfjord-Jansvatnet. Beløpet for å starte opp arbeidet med disse strekningene var 280 mill. kroner.

I NTP 2022-2033 er det en økt satsing på utbedringsstrekninger. Det betyr at veien skal utbedres framfor å bygge helt nytt, der det er tilstrekkelig for å gi et godt tilbud til trafikantene. Det gir reduserte kostnader og mindre negative konsekvenser for klima og miljø. I første seksårsperiode er 13 utbedringsstrekninger på riksveinettet prioritert for oppstart.

Statens vegvesen, som har ansvaret for utbedringsstrekningene, legger opp til en trinnvis utvikling av lengre strekninger basert på en kombinasjon av utbedringsstrekninger, punktutbedringer og ny vei. Utbedringsstrekningene kan bestå av ulike utbedringstiltak, større vedlikeholdstiltak og fornyingstiltak. Disse prioriteres på

deler av riksveinettet hvor det er mer hensiktsmessig å utbedre eksisterende enn å bygge ny vei. Dette gir et godt grunnlag for å opprettholde og forbedre transportforholdene og ta vare på eksisterende veikapital og dens funksjon. Utbedringsstrekninger medfører også mulighet for mer rasjonell gjennomføring med mindre ulemper for trafikantene og god kostnadsstyring, blant annet gjennom «Design to cost»-prinsippet.

Svar:

Mindre investeringstiltak på riksvegnettet er foreslått kuttet med 280 mill. kr. Statens vegvesen vil legge en helhetlig vurdering til grunn før etaten bestemmer hvordan kuttet på mindre investeringstiltak skal fordeles.

I Prop. 1 S (2021–2022) for Samferdselsdepartementet ble det varslet at rammen til mindre tiltak gir rom for oppstart av nye utbedringsstrekninger. Det er ikke endelig avgjort hvilke prosjekter som skal settes i gang og det er dermed heller ikke mulig å si hvilke prosjekt som går ut på grunn av det reduserte bevilgningsforslaget.

Regjeringen går på ingen måte bort fra ambisjoner om å videreføre konseptet med utbedringsstrekninger. Vi må ta vare på det vi har, og sørge for å få mest mulig igjen for felleskapets penger. Framfor å bygge nytt, gir utbedringer av den eksisterende veien reduserte kostnader og mindre negative konsekvenser for klima og miljø. Derfor har regjeringen videreført aktivitet på flere utbedringsstrekninger, deriblant rv.3 gjennom Østerdalen, E16 i Valdres og E6 Grong-Nordland grense.

SPØRSMÅL NR. 645**Besvart 16. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden vise status for oppfølgingen av Nasjonal transportplan 2022-2033 etter Prop. 1 S Tillegg og budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti, og oppdatere Tabell 1.1 på side 12 i Prop. 1 S (2021-2022)?

BEGRUNNELSE:

Statsbudsjettet for 2022 er det første i oppfølgingen av Nasjonal transportplan 2022–2033. Det er viktig at dette budsjettet er på et nivå som gjør det realistisk å gjennomføre NTP-ambisjonene for neste periode.

Svar:

Under følger oppdatert versjon av tabell 1.1 på side 12 i Prop. 1 S (2021–2022), Samferdselsdepartementets fag-

proposisjon, med de endringer som følger av regjeringens forslag i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og budsjettforliket med Sosialistisk Venstreparti: Oppfølging Nasjonal transportplan 2022–2033 i første seksårsperiode

Betegnelse. Mill. kr.	Gj.sn. per år NTP 2022-2027	Prop. 1 S (2021–2022)	Endringer	
			Tillegg 1 og budsjettforlik	Innst. 13 S (2021– 2022) ⁶
Sum Statens vegvesen ¹	34 461	31 189	+ 171	31 361
Sum statlige midler riksvei, Nye Veier AS ²	5 936	6 034	0	6 034
Sum riksveier	40 396	37 223	+ 171	37 394
Sum tilskudd fylkesvei ³	3 931	3 567	+ 33	3 600
Sum byområder				5 985
7 411				
5 985				
0				
Sum Jernbaneformål ⁴	31 299	32 079	+ 10	32 089
Sum Kystforvaltning	2 797	2 163	- 277 ⁷	1 886
Sum Lufthavner	795	250	0	250
Sum satsinger på tvers av transportsektorene ⁵	343	221	- 38	183
Sum NTP-formål	86 973	81 487	- 101	81 386

1 Mindre investeringstiltak i byområdene utført av Statens vegvesen inngår i summen for byområdene, og tilskuddsordninger til fylkesvei på Statens vegvesens budsjett inngår i summen til fylkesvei. Tilskudd til ferjedriften blir regnet netto, det vil si at inntekter over kap. 4320, post 04, er trukket fra.

1 budsjetforliket er det lagt inn 114 mill. kr til planlegging av jernbane på strekningen Arna–Voss. Disse midlene går til planlegging av K5 Arna–Stanghelle, som bevilges over budsjettet til Statens vegvesen.

2 Fellesprosjektet Ringeriksbanen/E16 Skaret–Høgstet–Hønefoss er fordelt med om lag 100 mill. kr til riksvei og 400 mill. kr til jernbane.

3 Tilskudd til fylkesvei viser tilskuddsordninger under Statens vegvesen og den delen av rammetilskuddet som er fordelt særskilt til fylkesvei.

4 Den økonomiske rammen i første seksårsperiode av Nasjonal transportplan (2022–2027) til jernbaneformål er teknisk justert som følge av merverdiavgift på Ringeriksbanen. Bevilgningsforslaget for 2022 er oppgitt 6 mill. kr for lavt i Prop. 1 S (2021–2022).

5 Inkluderer Pilot T og transportforskning, pilotprosjekt for fossilfrie anleggsplasser, Barnas transportplan, tettere samarbeid om data og tilskudd til konkurransen Smartere transport.

6 Samferdselsbudsjettet skal behandles 20. desember 2021.

7 Det er i Prop. 1 S (2021–2022) foreslått 440 mill. kroner til prosjektet Stad skipstunnel.

Oppstarten av prosjektet er forsinket, og et bevilgningsbehov på 365 mill. kroner forskyves til senere år. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2021–2022) og etter forliket med Sosialistisk Venstreparti er det lagt inn 88 mill. kr til andre tiltak under Kystforvaltning.

SPØRSMÅL NR. 646**Besvart 20. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å tilby gratis hurtigtester til folket?

BEGRUNNELSE:

Samfunnet står i en større smittebølge enn hva det noen gang har gjort tidligere. Flere sykehus melder om sprengt intensivkapasitet, i tillegg til at omikron-varianten kan stå for større smittespredning enn hva vi har sett blant de tidligere korona-variantene. Testing er viktigere enn noen gang for å kartlegge, og for å få kontroll på smitten. Til tross for dette koster en hurtigtest rundt 100 kroner på apotekene, noe som gjør terskelen høyere for å teste seg.

Fremskrittspartiet mener det er viktig å gjøre testing enda mer tilgjengelig for folk – også selvtester. Å bidra til smittekontroll skal ikke koste penger, særlig ikke i en situasjon der testing er viktigere enn tidligere og mange familier sliter med skyhøye strømpriser. Rime- like og tilgjengelige selvtester er viktig for å få kontroll på smittespredningen.

Svar:

En god teststrategi er et effektivt tiltak for å avdekke og begrense smittespredningen. Regjeringen har nylig sørget for at Helsedirektoratet har gjennomført hurtigan- skaffelse av 25 millioner tester. I tillegg er det inngått en rammeavtale som gir rom for anskaffelse av 50 mill. tester, samtidig som vi vil foreslå ytterligere bestillingsfullmakt for å inngå rammeavtaler som gir oss trygghet for at vi har de testene som trengs tilgjengelige i 2022.

Testing på kommunale teststasjoner er et gratis lavter- skeltilbud som benyttes i stor grad.

Det er viktig at kritiske samfunnsfunksjoner ikke blir rammet og at samfunnet er åpent så langt det smitte- ernfaglig lar seg gjøre. Regjeringen har valgt å prioritere tester til personer i kritiske samfunnsfunksjoner som er i smittekarantene. Det samme gjelder de som arbeider i barneverninstitusjoner, på institusjoner med psykisk ut- viklingshemmede eller lignende, og som er i smittekar- antene. Disse har mulighet for fritak fra arbeidskarantene under forutsetning av daglig testing. Videre prioriterer vi personer som har symptomer, herunder barn og unge mellom 7 og 18 år, ansatte i barneverninstitusjoner eller på institusjoner med psykisk utviklingshemmede og lignende, samt ansatte i helse- og omsorgstjenesten og i andre kritiske samfunnsfunksjoner. Vi legger også til rette for annen screening etter smittevern- faglig vurdering, slik som jevnlig testing av barn og unge, særlig i områder med vedvarende høyt smittetrykk, og jevnlig testing i helse- og omsorgstjenesten i enkelte situasjoner og i områder med vedvarende høyt smittetrykk. Vi prioriterer også testing ved innreise til landet.

Videre har Helsedirektoratet publisert en veiled- er for prioritering og bruk av selvtester i kommunen. Ut fra veilederen og lokale forhold, vurderer kommunene hvordan de vil benytte tilgjengelige tester.

Testing bidrar til å holde samfunnet åpent, og det er derfor et mål med mer jevnlig testing av barn, ansatte i ut- danningssektoren, fagfolk i helse- og omsorgstjenesten og andre som jobber med sårbare grupper, folk i andre mil- jøer med mye smitte og eventuelt folk i kultur- og næring- sliv. Dette er en ny strategi som regjeringen jobber etter, og som kan innføres når alle anskaffelser er gjennomført.

SPØRSMÅL NR. 647**Besvart 16. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Mener statsråden at intensjonen fra Stortinget, om lavere ferjepris for spesielt pendlere, er ivaretatt i høringsnotatet fra Statens vegvesen?

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen (SVV) har på oppdrag fra samferdselsde- partementet sendt på høring en gjennomgang av takst- og rabattstruktur på ferjedriften. Intensjonen fra vedtak i

Stortinget var reduserte ferjekostnader for de reisende og pendlere skulle prioriteres. Anbefalinger i høringsbrevet inneholder derimot et forslag som vil føre til at prisene vil bli høyere for pendlere etter endringene enn prisene var tidligere.

Svar:

Statens vegvesen fikk i brev av 12. mars i år i oppdrag av regjeringen Solberg å gjøre “ein heilskapleg gjennomgang av og vurdering av ferjetakstregulativa”. Videre heter det i oppdragsbrevet:

“Fylkeskommunar brukar i stor grad staten sine regulativ, og reglar for forskott er gjennomgåande i riks- og fylkesvegfer-

jedrift. Fylkeskommunane bør derfor få framlegg om endringar i regulativa på høyring før oversending til departementet.”

Statens vegvesen har utarbeidet et forslag til endringer i takstregulativene, som i tråd med oppdraget er sendt på høring til blant annet fylkeskommunene. Etter høringsrunden vil Statens vegvesen sende sitt forslag på oppdraget til departementet.

Jeg avventer forslag frå Statens vegvesen og ser det ikke som formålstjenlig å kommentere deler av høringsutkastet før høringen er gjennomført og forslaget er vurdert i departementet.

Regjeringens politikk er å redusere ferjeprisene med 50 % målt mot 1.01.21. I 2022 blir prisene redusert med 30 %.

SPØRSMÅL NR. 648

Besvart 16. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om tiltak mot skyhøye strømpriser, av tilsvarende eller av samme art som er innført i EU, ikke anses som lovlig i Norge av AP og SP regjeringen, og om regjeringen mener Norge skal legge seg på en mer restriktiv linje enn EU hva gjelder kompensasjon- og støttetiltak?

BEGRUNNELSE:

I flere medier meldes det at Støre regjeringen ikke ønsker å innføre diverse tiltak for å avhjelpe de skyhøye prisene norske forbrukere og næringsliv opplever i dag, forårsaket av en hodeløs europeisk energipolitikk, på grunn av at det kan bryte med EØS regler.

Innen EU har flere forskjellige land innført støttetiltak som pristak på strøm, tilbakeføring av ekstraordinære overskudd fra kraftselskapene til innbyggerne, reduksjon av avgifter og MVA, og mer.

Norge ved Arbeiderparti- og Senterparti- regjeringen virker derimot handlingslammet, og synes å være “mer katolsk enn paven” hva gjelder tolkning og overholdelse av både EØS regler og alskens andre avtaler man har tilsluttet seg.

Det virker som AP og SP regjeringen mener Norge skal operere innenfor strengere regler enn EU land, og bruker det som begrunnelse for å ikke innføre tiltak som virkelig

monner, noe som er både merkelig og deprimerende å observere.

Svar:

I dagens situasjon er høye energipriser et aktuelt tema i mange EU-land. Europakommisjonen har derfor lagt fram en såkalt verktøykasse som skal sørge for at medlemslandene har en koordinert tilnærming for å beskytte de som er mest utsatt for de høye energiprisene. Av umiddelbare tiltak for å beskytte forbrukere og bedrifter har Europakommisjonen foreslått akutt inntektsstøtte til forbrukere, for eksempel gjennom delvis betalinger av energiregninger, godkjenning av midlertidig betalingsutsettelse av energiregninger, sikkerhetstiltak for å unngå frakoblinger fra strømmettet, midlertidige, målrettede reduksjoner i skattesatsene for utsatte husholdninger og bistand til selskaper eller næringer i tråd med EUs regler for statsstøtte.

Jeg er kjent med at enkelte land har innført særlige ordninger for sårbare husholdninger, for eksempel Danmark. Andre land har i større grad regulert sluttbrukerprisen på gass og elektrisitet. Tiltakene som er aktuelle i ulike EU land må også ses på bakgrunn av at sammensetning av og fordeling av energibruken i husholdninger og næringsliv kan være svært ulikt fra Norge.

Regjeringen har foreslått betydelige tiltak for å møte situasjonen i strømmarkedet. Den midlertidige støtteordningen vil kompensere husholdninger som følge av ek-

straordinært høye strømutfgifter. Støtten gis som et fradrag på strømregningen, der staten dekker halvparten av utgiftene dersom den gjennomsnittlige elspotprisen går over et visst nivå. Dette kommer i tillegg til bl.a. redusert el-avgift, økt bostøtte og tiltak rettet mot studenter.

Europakommisjonen har foreslått en tilsvarende ordning for medlemslandene. Jeg kan derfor ikke se at Norge legger seg på en mer restriktiv linje enn EU hva gjelder kompensasjon- og støttetiltak.

SPØRSMÅL NR. 649

Besvart 20. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Nordlandssykehuset planlegger for nedbemanning på 257 årsverk. De oppgir «svært krevende økonomisk situasjon» som begrunnelse.

Hva synes statsråden om en slik nedbemanning på sykehusene under en pandemi, ser statsråden at helseforetaksmodellen som innebærer at sykehus skal drives som butikk skaper problemer, og er statsråden orientert om og trygg på at dette ikke vil gå utover pasientsikkerheten eller øke arbeidsbelastningen ytterligere på de allerede hardt belastede sykehusansatte?

Svar:

Jeg er kjent med at Nordlandssykehuset HF har et betydelig omstillingsbehov og at de arbeider med å finne egnede tiltak og hensiktsmessige tidsplaner for disse. For å forsikre meg om at dette gjøres i samarbeid med de ansatte og deres organisasjoner, har jeg innhentet informasjon fra Helse Nord RHF om både prosess, bakgrunn og status.

Utfordringene ved Nordlandssykehuset har vært kjent i lang tid, og allerede høsten 2019 var det identifisert behov for tiltak i egen drift på om lag 165 mill. kroner for å skape langsiktig økonomisk bærekraft. På grunn av pandemien ble arbeidet med de fleste av tiltakene stanset. Etter dette har Nordlandssykehuset HF i løpet av 2020 og 2021 økt bemanningen med nye om lag 300 årsverk. I tillegg har foretaket mer enn doblet kostnadene for innleie av helsepersonell fra byrå. Økning i både bemanning og innleie i forhold til 2019 er i noen grad relatert til pandemien. Behovet for å redusere bemanningen til et nivå som er mer i tråd med situasjonen før pandemien er godt kjent både av styret og internt i Nordlandssykehuset HF, og er i tillegg i tråd med styringsbudskap fra Helse Nord RHF.

Den samlede bemanningsøkningen i Nordlandssykehuset HF de senere årene er ikke forenlig med de forutset-

ningene som ble lagt til grunn for investeringene som er gjennomført i foretaket. Jeg mener det er viktig at styret i Nordlandssykehuset HF legger en plan for dimensjonering av organisasjonen når pandemien kommer under kontroll.

Helse Nord RHF har forsikret meg om at tillitsvalgte og vernetjenesten vil inviteres i den videre prosessen for å bidra til å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø. Arbeidet med ytterligere tiltak er imidlertid forsinket som følge av pandemisituasjonen med økende smitte.

Jeg er kjent med at Helse Nord RHF har en dialog med ledelsen i Nordlandssykehuset HF, og jeg forutsetter at tiltakene ikke skal gå ut over pasientsikkerhet i behandlingen. Nordlandssykehuset HF har orientert Helse Nord RHF om at prosessen vil bli godt forankret med tillitsvalgte og vernetjenesten i Nordlandssykehuset HF, og Helse Nord RHF vil være løpende orientert om de tiltakene som planlegges iverksatt.

SPØRSMÅL NR. 650**Besvart 16. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva mener statsråden om at underliggende etater inngår anbudskontrakter med virksomheter som driver med noe som kan fremstå som sosial dumping, og er statsråden trygg på at arbeidsforholdene i virksomheten som bemanner Nasjonalt senter for innreise er tilfredsstillende?

BEGRUNNELSE:

Nasjonalt senter for innreise har siden mars vært bemannet fra Maskineriet AS. De ansatte arbeider på to måneder lange kontrakter som fornyes fortløpende. Senteret er i gang igjen nå og er forespeilet arbeid ut året, mulig også videre i 2022. De ansatte arbeider for en lønn på 165 kr timen, og er uten tariffavtale. Ifølge oppslag i Aftenposten betalte HELFO/DSB omkring 44 millioner for dette arbeidet de 8 månedene hittil i år. Det lar seg regne ut at lønnskostnadene ligger på rundt 15 millioner, med sosiale kostnader i tillegg.

Svar:

Nasjonalt kontrollsentral for innreisende er opprettet for å avlaste kommunene med å følge opp innreisende til Norge. Hensikten er å sikre etterlevelse av karantenereglene og at innreisende testes i tråd med gjeldende regler og anbefalinger. Helfo har selv en grunnbemanning av tjenesten, men det er behov for at tjenesten kan eskaleres med bemanning fra ekstern leverandør. Av den grunn er det gjennomført en anskaffelse der kontrakten ble vunnet av Maskineriet AS og signert av partene 7.6.2021. Helse- og omsorgsdepartementet har innhentet opplysninger fra Helsedirektoratet. Direktoratet opplyser om følgende:

«Helfo stiller krav til lønns- og arbeidsvilkår i alle anskaffelser, også i den aktuelle avtalen som gjelder Nasjonalt kontrollsentral for innreisende. Det blir også bl.a. krevd skatteattest for merverdiavgift og skatteattest for skatt, samt utfylling av egenerklæringsskjema (ESPD). Konkret for Nasjonalt kontrollsentral for innreisende inneholder avtalen krav om lønns- og arbeidsvilkår, dokumentasjon og sanksjoner i samsvar med forskrift om lønns- og arbeidsvilkår av 8. februar 2008 nr. 112. Helfo sin vurdering er at det er stilt de krav som er vanlige å stille i slike anskaffelser.

Storingsrepresentant Freddy André Øvstegård oppgir et lønnsnivå på 165,- kroner per time hos Maskineriet AS i sitt spørsmål. Helfo har ikke opplysninger om enkeltveilederes avlønning hos Maskineriet AS. Det er in-

gen allmenngjort tariffavtale som Nasjonalt kontrollsentral for innreisende dekkes av og som regulerer lønnen. Dersom det skal sammenlignes med en tariffavtale så er det nærliggende å se hen til Landsoverenskomsten HK mellom Hovedorganisasjonen Virke på den ene siden, og Landsorganisasjonen i Norge (LO) og Handel og Kontor på den andre siden. Lønnsgruppe III har her en minstelønn på 26.400,- per mnd (162,46 per time) og lønnsgruppe IV en minstelønn på 28.405,- per mnd. (174,80 per time).

Storingsrepresentant Freddy André Øvstegård oppgir at Maskineriet har fått samlede utbetalinger på 44 millioner kroner fra Helfo og DSB (Direktoratet for sikkerhet og beredskap) og at lønnsutgiftene til Maskineriet AS utgjør 15 millioner kroner av dette, med sosiale kostnader i tillegg. Helfo har ingen informasjon om de samlede utbetalingene fra Helfo og DSB til Maskineriet AS, men kan opplyse at Helfo per 14. desember 2021 har utbetalt 20.766.864,58 kroner til Maskineriet AS. Helfo har ingen informasjon om hvor stor del av dette som er gått til lønnsutbetalinger hos Maskineriet AS.

Til informasjon har Helfo nylig kunngjort ny konkurranse om tilsvarende tjeneste for en periode ut i 2022, men tilbudsfrist er ikke utløpt, og konkurransen pågår. I konkurransegrunnlaget er kvalitet vektet noe høyere enn i forrige konkurranse. I kvalitetsvurderingen inngår ytterligere spørsmål og egenerklæring knyttet til lønns- og arbeidsforhold og sosial dumping mv. Konkurransegrunnlaget lyder bl.a. «Under tildelingskriteriet kvalitet ønsker Oppdragsgiver å vektlegge callsenterveilederes lønns- og arbeidsforhold. Særlig hvilke tiltak leverandøren planlegger å ta for å unngå masseoppsigelser av innhentede ressurser ved en evt. nedskalering, se pkt. 1.3.7. Videre ønsker oppdragsgiver å legge vekt på hvilke tiltak leverandøren har for å motvirke sosial dumping, herunder en beskrivelse av ansettelsesforholdet mellom leverandør og veileder, hvilke tariffier som benyttes og hvilke øvrige tilbud/muligheter veilederne får internt hos virksomheten mv.». «På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal leverandøren sørge for at de samme ansatte har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til gjeldende landsomfattende tariffavtale».

Pandemiens natur med varierende smittetrykk gjør at det er stor usikkerhet knyttet til bemanningsbehovet på Nasjonalt kontrollsentral for innreisende, noe som kan gi seg utslag i kortvarige oppdrag fra Helfo. Dette kan gi leverandører utfordringer knyttet til å kunne beholde ansatte i løpende arbeidsforhold når Helfo nedbemannet Nasjonalt kontrollsentral for innreisende. For å bøte

på dette har Helfo tatt med i konkurransen at de ønsker at leverandøren priser inn en “stand-by-tjeneste” for det tilfellet at tjenesten raskt skal kunne oppbemannes ved økning i smittetrykket. Leverandøren bes også om å beskrive plan for gjennomføring av opp- og nedskalering samt å beskrive hvilke tiltak de planlegger å ta for å unngå oppsigelser av innhentede veiledere ved en evt. ned-

skalering. Helfo har også forbeholdt seg retten til å utføre revisjon/kontroll av oppdraget etter avtaleslutt.”

På bakgrunn av Helsedirektoratets redegjørelse mener jeg at Helfo har stilt de krav som er vanlig å stille i slike anskaffelser. Det er en selvfølge at våre underliggende etater ikke skal inngå anbudskontrakter med virksomheter som driver med sosial dumping.

SPØRSMÅL NR. 651

Besvart 17. desember 2021 av fiskeri- og havminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Korleis vurderer fiskeri- og havbruksministeren framlegg til «Forskrift om opptak og bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold», og kva vil ministeren gjere for at sikre at fiskeri- og havbruksnæringa sine interesser blir tatt i vare og ikkje blir påført uforholdsmessige ulemper som følge av forskrifta?

GRUNNGJEVING:

I framlegg til «Forskrift om opptak og bruk av informasjon om bestemt angitte bunnforhold» legg departementet opp til eit regime kor botndata blir gradert som konfidensiell informasjon. Går ein fiskebåt litt på kryss og tvers over eit fiskefelt vil innhenta data bli vesentleg tettare enn 50 x 50 meter, sjølv med ei enklaste former for ekkolodd. Dette er heilt normal praksis for fiskarar når dei har ekkolodd kobla saman med kartplottarar frå f.eks. Olex og Furuno.

I lyst av at Kartverket i eit spleiselag med mange kommunar nå arbeider med å få kartlagt heile Norskekysten på denne måten (marine grunnkart), er det vanskeleg å forstå at Forsvaret vil blokkere for å ta desse målingane i fullt bruk i det sivile samfunnet. Dette er data som er av stor interesse for fiskerinæringa, skipsfart, havbruk, forvaltning, forskning og fleire.

Eit regime som forskrifta legg opp til, er i strid med politikken som allierte NATO-land legg opp til – kor det er full frigiving av kartdata som gjeld, mellom anna for å skape konkurransemessige fordelar til landa sine forsking- og næringsinteresser. Forsvarsdepartementet er òg på kollisjonskurs med FN si målsetting om betre kartlegging av hav og kyst – ei målsetting som Stortinget òg delar.

Ein kan ha forståing for at forsvaret kan ha behov for å skjerme mindre område for nøyaktige botndata, men å blokkere heile den norske territorialfarvatnet for nøyak-

tige karta og innsamling av slike, for å skjerme innseglinga av for eksempel Haakonssvern, framstår som ein uforholdsmessig inngripen i sivilsamfunnet og næringslivet sine interesser.

Forutan dei utfordrande politiske- og næringsspørsmåla framlegg til forskriften gir, reiser den òg utfordrande rettstryggleiksspørsmål. Dette både knytt til omfanget av bandlegginga, og ikkje minst korleis regelverket i praksis skal kunne handhevast når det langt på veg vil vere i strid med normal og nødvendig praksis for effektiv og rasjonell fiske.

Svar:

Formålet med forskrifta er at den skal innebere ei liberalisering av dagens graderingsregime for dybde data. For meg er det viktig at dette følgjast opp i praksis slik at både næring, forvaltning og forskning får tilgang til nok informasjon for å kunne utnytte kystområda våre best mogleg.

Forskrifta vart sendt ut på høyring av førre regjering. Dåverande statsrådar i Nærings- og fiskeridepartementet hadde i forkant av dette dialog med forsvarsministeren for å bidra til at det vart tatt omsyn til fiskeri, havbruk og maritim næring. I samband med regjeringsskiftet i haust vart Kystseksjonen i Samferdselsdepartementet overført til min post i Nærings- og fiskeridepartementet. Forskrifta har nå vore ute på høyring med frist 13. desember. Eg skal merke meg innspela som ligg under mine ansvarsområde og ha dialog med forsvarsministeren i oppfølginga av høyringa og fram mot fastsetting av forskrifta.

Det er positivt at høyringsnotatet presiserer at bruk av Voyage Data Recorder (VDR) i skipsfarten og bruk av ekkolodd i fiskeriaktivitet ikkje i seg sjølv er omfatta av forskrifta, om utstyret ikkje nyttast til systematisk kartlegging av botnforhold med ei oppløysing som omfattast av forbodet. For oppdrettsnæringa inneber forslaget at

kartlegging av sjøbotn djupare enn 30 meter i samband med etablering av nye oppdrettslokalitetar framleis vil krevje løyve frå Kartverket/Forsvaret.

Eg er kjend med at Nærings- og fiskeridepartementets underliggande etat, Sjøfartsdirektoratet, har vore konsultert i samband med utarbeidinga av forskrifta, og at

Fiskeridirektoratet, Havforskningsinstituttet og Kystverket har gjeitt innspel i høyringsrunden. Eg skal setje meg godt inn i deira vurderingar og næringsinteressene på mitt ansvarsområde for å leggje best mogleg leggje til rette i den vidare prosessen for ein optimal bruk av kyst- og havområda våre.

SPØRSMÅL NR. 652

Besvart 21. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden leggje fram berekningar på dei forventa miljøutsleppa som kan bli ved ei mulig bygging av Møreaksen, både gjennom bygging av anlegget, drift av tunellane, og kva mengder CO₂ utslepp vil kunne kome frå trafikken i anlegget med ein av verdas djupaste undersjøiske tunell meir enn 300 m under Romsdalsfjordensfjorden?

GRUNNGJEVING:

Statens vegvesen har planlagt å bygge ein av verdens djupaste undersjøiske tunell på prosjektet E-39 Møreaksen i Møre og Romsdal. Prosjektet legg også opp til kilometervis med tunellar utanom sjøve fjordkryssinga, samt bygging av omlag verdas lengste bru. Trafikken skal i tillegg først gjennom Molde by med fleire planlagte rundkøyringar. Lastebileigarforbundet har berekna at ved eit vogntog på 50 tonn, berre i tunnelen med 5 % stigning ved Møreaksen vil utslippa bli ca. 40 kg CO₂. Med ein ÅDT på 2300 på strekninga Molde - Vestnes og med ein svært stor tungbilandel blir dette formidable mengder utslepp av CO₂.

I tillegg vil den nye E-39 gå via Molde by der vogntoga skal ned i null og opp i fart igjen med bakgrunn i dei mange nye rundkøyringane som er planlagt i prosjektet.

Svar:

Spørsmålet er sendt meg frå klima- og miljøministeren då Samferdselsdepartementet er sektorstyresmakt for veg.

Klimakrisa er ei av dei viktigaste utfordringane verda står ovanfor. I Nasjonal transportplan 2022-2033 er det fem hovudmål for transportsektoren dei kommande tolv åra. Oppfølging av klimamåla Noreg har satt er eit av desse måla. Utsleppa skal halverast innan 2030.

I Nasjonal transportplan 2022-2033 er det prioritert ei rekkje prosjekt innan alle transportformer. Nokre vil

gje auka klimagassutslepp, medan andre vil gje ein reduksjon.

Utslepp av klimagassar er eit viktig kriterium når ein planlegg eit vegprosjekt. Det er utvikla standard metodar og dataverktøy for å berekne dette. Klimagassutslepp blir rekna med som ein prissett verknad i dei samfunnsøkonomiske analysane som vert utført som del av prosjekt. Høgre klimagassutslepp vil redusere den samfunnsøkonomiske nytta til prosjektet. Slik kan ein samanlikne ulike løysingar i eit prosjekt og på tvers av prosjekt.

Det er berekna klimagassutslepp for alle dei store vegprosjekta som er prioritert i Nasjonal transportplan 2022-2033, også for E39 Ålesund-Molde. Klimagassutslepp frå prosjektet er vurdert i alle dei fire statlege utreiingane som er gjort sidan 2011.

Metodane er utvikla over tid og har vorte betre. Det er også fleire utslepp som no vert vurdert enn det var tidlegare. Når ein tidlegare såg mest på utslepp frå transporten, ser ein no på utslepp både frå transporten, bygging og drift og vedlikehald. Grunna endringar i mellom anna verktøy og metodar vil dei utrekna utsleppa kunne variere frå berekning til berekning.

Samferdsledepartementet har i haust fått utført ei ny utgreiing av E39 Ålesund-Molde. Utgreiinga er gjort av Norconsult. I utgreiinga vart konseptet som er vedtatt for ferjefri kryssing av Romsdalsfjorden (Møreaksen) samanlikna med alternativ via øya Sekken (Romsdalsaksen). Utgreiinga syner følgjande om klimagassutslepp for dei ulike løysingane:

- Møreaksen gjev noko høgre utslepp frå bygging enn ei undersjøisk løysing i Romsdalsaksen på grunn av meir tunnel. Ei oversjøisk løysing i Romsdalsaksen gjev høgast utslepp frå bygging av dei vurderte alternativa.

- Med Møreaksen vil utslepp frå drift og vedlikehald auke noko, mens det vil være ein stor reduksjon for alle dei vurderte alternativa for Romsdalsaksen.

- Utslepp frå transport vil auke med både Møreaksen og Romsdalsaksen, men mest med Møreaksen.

Klimagassutslepp i driftsfasen blir høgare for Møreaksen samanlikna med Romsdalsaksen. Større trafikktalet er hovudårsaka til denne forskjellen.

SPØRSMÅL NR. 653

Besvart 5. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Vil statsråden sikre fortgang i arbeidet med å forlenge rekvireringsretten for sykepleiere og farmasøyter for koronavaksiner, og legge forholdene bedre til rette for at apotekene kan bidra til den viktige jobben med å sette den tredje vaksinedosen de neste månedene?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har lenge engasjert seg for å sikre farmasøytrekvirering av vaksiner. Dette bidrar til at apotekene kan avlaste kommunene og fastlegene på en god måte, samt til at terskelen for å ta vaksiner reduseres. Det er også en forenkling for folk flest og en bedre fordeling av viktige oppgaver i helsetjenesten. Det er bra at noen kommuner har brukt apoteker til å vaksinere mot covid-19, og det burde langt flere kommuner gjøre. Det viktigste er at den som skal sette vaksine har nok kunnskap rundt kundens helsetilstand til å gjøre vurdering om vaksine bør gis.

Høringen med forslag om å forlenge sykepleiere og farmasøyters rett til å rekvirere koronavaksiner også i 2022 hadde frist 1. desember. Apotekforeningen har flere gode innspill i sitt høringssvar, som regjeringen burde implementere kjapt. De mener at staten bør dekke kostnadene for vaksinene som settes på apotekene slik at de også kan tilbys gratis, for å få fortgang på leveringen av vaksinene vil de at apotekgrossistene bør kunne distribuere programvaksiner (fra FHI) til egne apotek og at apotek bør få muligheten til å fakturere samarbeidende kommuner månedlig for utført vaksineringsarbeid.

Spørsmålsstiller håper statsråden er enig at vi bør bruke alle virkemidler for å få fortgang på vaksineringsarbeidet. Mange apotek har ledig kapasitet til å bidra til vaksineringsarbeidet, og har i stor grad åpent på kvelder og i helger som kan bidra til at flere kan og vil vaksinere seg.

Svar:

Under pandemien er det viktig å sikre at nødvendige oppgaver knyttet til vaksinasjon utføres samtidig som

helsepersonellens øvrige løpende oppgaver ivaretas. For å tilrettelegge for at det er tilstrekkelig kapasitet blant helsepersonell til å rekvirere vaksiner mot covid-19 til enkeltpasienter, forlenget jeg 10. desember sykepleierens og farmasøytenes rekvireringsrett ut 2022. Dette avlastar legene og gir rom for at helsesykepleierne kan ivareta arbeidet med barn og unge.

Mange kommuner har under pandemien utfordringer med å skaffe personell til alle oppgavene som skal følges opp. Det er også kommunene som har ansvar for å tilby koronavaksine til de som oppholder seg i kommunen. Koronavaksinasjon krever helsefaglig utdanning og spesiell opplæring, og de som har denne kompetansen er også involvert i mye av det andre koronaarbeidet i kommunene.

Gjennomføringen av koronavaksinasjon kan organiseres med de samarbeidspartnerne kommunene finner riktig å benytte. Apotek har farmasøyter med rekvireringsrett for koronavaksine og opplæring i vaksinasjon mot influensa i tillegg til opplæring i koronavaksinasjon. Det er kommunens behov som er styrende for om avtaler med apotek skal inngås. Samtidig er det viktig at det legges til rette for at kommunene faktisk ser på denne muligheten til å gi et mer tilgjengelig tilbud som også kan avhjelpe kapasitetsutfordringer og bidra til økt vaksinasjonsdekning med oppfriskningsdoser raskt.

Apotekene er i stand til å raskt kunne bistå de kommunene som har behov for bistand med vaksinasjon. Vi har derfor arbeidet med flere tiltak som gjør det enklere for kommunene å ta i bruk apotek, herunder veileder for kommunene, en standardavtale for kommunene og en oppgjørsordning for apotek. Det er allerede flere kommuner som har tatt i bruk denne muligheten.

SPØRSMÅL NR. 654**Besvart 20. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Vil utredningen «Dokumentoffentlighet i straffesaker» komme på høring, og hvordan vil justisministeren følge opp det viktige arbeidet med å sikre åpenhet og innsyn i rettspleien?

BEGRUNNELSE:

Det heter i Hurdalsplattformen at «regjeringa er spesielt bekymra for kårå til kvalitetsjournalistikken.»

Innsynsreglene i rettspleien er av stor betydning for de redaktørstyrte journalistiske mediene, enten det er tale om store redaksjoner med dedikerte journalister innenfor retts- og kriminaljournalistikken, eller en mindre redaksjon som mer sporadisk dekker aktuelle rettssaker.

Formålet med dokumentinnsyn for allmennheten er å føre kontroll med, og bygge tillit til, den offentlige myndighetsutøvelsen. Dette er av stor betydning på straffesaksfeltet, der myndighetene har et maktmonopol. Mediene representerer allmennheten i reglene om offentlighet i straffesaker. Størst mulig åpenhet og innsyn i rettspleien er derfor helt avgjørende for at pressen skal kunne utføre sin samfunnsfunksjon.

Norske regler på området har ikke vært vesentlig endret på 20 år, til tross for at det her har skjedd en betydelig rettsutvikling i Den europeiske menneskerettsdomstolen.

28. februar i år leverte jusprofessor Ragna Aarli en utredning til Justis- og beredskapsdepartementet om «Dokumentoffentlighet i straffesaker». Her legger hun til grunn at det har vært et paradigmeskifte i spørsmålet om åpenhet, og at pressen står i en særstilling når det gjelder retten til innsyn. Hun foreslår betydelig utvidelse av allmennhetens og journalistenes innsynsrett i straffesaksdokumenter. Det er behov for at loven tilpasses dette paradigmeskiftet.

Svar:

Reglene om allmennhetens innsyn i straffesaksdokumenter må balansere hensynet til en effektiv kontroll med offentlig myndighetsutøvelse opp mot hensynet til de berørte partenes personvern og politiet og påtalemyndighetens effektive etterforskning. Dokumentinnsyn er en grunnleggende forutsetning for å kunne føre kontroll med, og dermed også bygge tillit til, offentlig myndighetsutøvelse. Det gjelder særlig på straffesaksfeltet der myndighetenes maktmonopol er spesielt fremtredende.

Det er viktig at regler som retter seg mot allmennheten, er oversiktlige og tilgjengelige. Dagens regler om all-

mennhetens rett til innsyn i straffesaker kan fremstå noe fragmenterte, og av den grunn kan de oppfattes krevende å orientere seg i. Det har også skjedd en teknologisk utvikling som gjør at reglene på enkelte punkter kan fremstå noe utdaterte og lite tilpassede. Videre er det viktig at ordlyden i bestemmelsene speiler rettstilstanden på området.

I professor Ragna Aarlis utredning Dokumentoffentlighet i straffesaker, som ble levert til Justis- og beredskapsdepartementet 28. februar 2021, foreslås en betydelig utvidelse av retten til innsyn i straffesaksdokumenter, både for verserende og avsluttede straffesaker. Det foreslås å videreføre systemet med særretter for pressen. Det er dessuten foreslått å lovfeste en plikt til å vurdere merinnsyn der regelverket åpner for å gjøre unntak fra retten til innsyn. Bestemmelsen åpner for å gi allmennheten innsynsretter som ellers er forbeholdt pressen.

Aarlis utredning er for tiden til vurdering i departementet, hvor det vurderes hvordan den best kan følges opp, herunder om den skal sendes på høring. En eventuell høring vil kunne gi viktig informasjon om hvordan de ulike avveiningene bør foretas.

SPØRSMÅL NR. 655**Besvart 20. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan olje og energiministeren forklare korleis det for ministeren er mulig å påstå at Norge bryter EØS lovgivinga dersom vi regulerer krafteksporten til utlandet, når eit EU land som Sverige faktisk regulerar straumeksporten til Norge?

GRUNNGJEVING:

I eit svarbrev på eit skriftleg spørsmål, frå underteikna, svarar Olje og energiminister Mjøs Persen at:

“Mjøs Persen frykter derimot at et eventuelt eksportstopp nå, vil kunne slå hard tilbake på oss senere gjennom motreaksjoner.”

Dette hevdar altså Statsråden sjølv om det er eit faktum at Sverige som fullverdig EU medlem, faktisk gjennomfører reduksjon av eksport av kraft til Norge.

Svar:

Vi har hatt et felles kraftmarked i Norden i mange år. Dette samarbeidet har tjent landene godt og bidratt til et effektivt kraftsystem og god forsyningsikkerhet. Jeg er opptatt av at vi skal ha et godt samarbeid i Norden også i framtiden.

Statnett som systemansvarlig setter til enhver tid den kapasiteten på utenlandsforbindelsene som er forsvarlig ut fra driften av nettet i Norge. På svensk side er det Svenska kraftnät som er systemansvarlig og gjør vurderingen av hva som er forsvarlig ut fra driften av det svenske nettet. For eksempel kan det i perioder være redusert kapasitet på utenlandsforbindelsene som følge av kapasitetsbegrensninger i innenlandsk nett.

Handel med elektrisk kraft er regulert i internasjonale avtaler som EØS-avtalen og frihandelsavtalen og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia. Videre har Statnett inngått egne avtaler med sine partnere på utenlandsforbindelsene. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm som en vare. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen art. 2.12 mellom Storbritannia og EØS-landene.

Det ligger til de uavhengige reguleringsmyndighetene å avklare spørsmål om kapasitetsutnyttelse i overføringsforbindelsene. Derfor har den uavhengige Reguleringsmyndigheten for energi (RME) i Norge henvendt seg til den svenske regulatoren, Elmarknadsinspektionen, og bedt om en nærmere begrunnelse for begrensningene mellom Sverige og Østlandet. Det er for tidlig å si noe om den videre oppfølgingen fra reguleringsmyndighetene.

SPØRSMÅL NR. 656**Besvart 21. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Er statsråden enig med det Internasjonale Energibyrådet i at det ikke trengs noen nye olje- og gassfelt, for å møte etterspørselen i deres scenario for å møte netto nullutslipp innen 2050, hvis statsråden er uenig, hva er feil med IEAs konklusjoner og hva mener statsråden skal gjøres annerledes?

BEGRUNNELSE:

IEA publiserte tidligere i år et klimaveikart mot en nullutslippsverden i 2050. I det scenarioet er det ikke behov for nye olje- og gassprosjekter eller leting, mener byrådet.

På Equinors konferanse forrige uke, sa leder i IEA, Birol at det er behov for investeringer i olje og gass i årene som kommer under dette netto nullscenarioet, inkludert i Norge – men bare i eksisterende felter og allerede godkjente prosjekter, slik det presiseres i veikartet.

Det som skjer på norsk sokkel, der oljeskattepakken er ventet å gi mange nye prosjekt, og der det skal letes etter nye ressurser, er altså i strid med IEAs klimaveikart.

Equinor tolker IEAs klimaveikart som at det er ok å lete etter nye ressurser nær eksisterende felt. Men til Dagens Næringsliv sier talsmann Merve Erdem i IEA følgende:

“Nedgangen i olje- og gassetterspørselen i scenarioet for netto null utslipp innen 2050 er såpass bratt at ingen nye felter er nødvendige for å møte denne etterspørselen utover de som allerede er godkjent for utbygging.”

Og videre:

“I NZE er det behov for investeringer i eksisterende felt for å minimere utslippsintensiteten i produksjonen. Noen lavkostnadsutvidelser av eksisterende felt for å opprettholde eller støtte produksjonen, som for eksempel tilleggsbrønner, avanserte utvinningsmetoder og noe boring innen skiferolje og -gass, vil også bidra til en sømløs matching av tilbud og etterspørsel i et slikt scenario.”

IEA åpner altså for investeringer som forlenger tiden for eksisterende felt, men bruker uttrykket tilleggsbrønner. Et uttrykk som brukes om brønner som bores i eksisterende reservoarer. Når oljeselskapene borer letebrønner nær eksisterende felt, gjør de det for å finne uoppdagede ressurser. Men dette er noe IEA mener det ikke er behov for når verden skal nå nullutslipp i 2050.

Svar:

Petroleumsressursene tilhører det norske folk og skaper store verdier til fellesskapet og store positive ringvirkninger og sysselsetting på fastlandet. Hovedmålet i petroleumspolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass i et langsiktig perspektiv. Regjeringen vil legge til rette for fortsatt høyt aktivitetsnivå på norsk sokkel. Ringvirkninger på land skal komme hele landet til gode.

Det Internasjonale Energibyrådet (IEA) lager ulike scenarier for fremtiden for å belyse mulig utvikling under gitte forutsetninger. Disse fremgår blant annet i den årlige publikasjonen “World Energy Outlook”. Slike scenarier er basert på en rekke usikre forutsetninger og antagelser av blant annet geologisk, klimatologisk, teknologisk, regulatorisk og markedsmessig art. IEAs scenario for netto nullutslipp innen 2050 er utarbeidet på grunnlag av et sett av denne type forutsetninger.

Scenarioet er ikke en fasit, men ett av flere mulige scenarier for hvordan vi kan begrense den globale oppvarmingen til 1,5 grader. Felles for alle scenarier for netto null utslipp er at verden samlet sett gjennomfører tiltak som reduserer klimagassutslippene til nær null. En stor andel av verdens fossile energi må da erstattes av fornybar energi. Samtidig er det viktig at vi sikrer nødvendig tilgang til energi til verdens befolkning.

IEA peker på behovet for en ordnet omstilling av energisektoren. IEAs scenario forutsetter ikke full stopp i oljeproduksjonen, men behovet for fossil energi reduseres kraftig som følge av utbygging av fornybar energi, energieffektivisering, teknologiutvikling og endrede adferdsmønstre.

Regjeringen legger opp til et stabilt aktivitetsnivå på norsk sokkel av olje- og gassvirksomhet, med økt innslag av næringer knyttet til karbonfangst og -lagring, hydrogen, havvind, havbruk og mineraler, skipsfart med mer. Norsk gassproduksjon og -eksport spiller en viktig rolle i den ambisiøse energiomleggingen i Europa og verden. Norsk gass muliggjør en raskere utfasing av kull i europeisk kraftsektor og er en stabil og pålitelig støtte til variabel fornybar kraftproduksjon på kort sikt. På lengre sikt kan naturgass bli en viktig kilde for lavutslippshydrogen og -ammoniakk i kombinasjon med karbonfangst og -lagring. Dette blir svært viktig for å nå klimamålene.

Jeg opplever ikke at det er en uenighet mellom IEA og meg, slik det antydes i spørsmålet, om utviklingen i energimarkedene. Også IEAs sekretariat fremhever at det vil være utviklingen i markedene, herunder nivået på den globale etterspørselen, som styrer hvor mye olje og gass som vil være lønnsom å hente ut og dermed produseres fremover. Sekretariatet peker på at full stans av produksjon kan gi høye og volatile energipriser hvis etterspørselen ikke faller tilsvarende.

SPØRSMÅL NR. 657**Besvart 20. desember 2021 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hvilke rettigheter har lokalbefolkningen i Færder, og hva kan staten Norge gjøre hvis svenske myndigheter godkjenner Zephyr Vind Abs søknad om å få bygge et enormt vindkraftanlegg i svensk farvann i ytre Oslofjord?

BEGRUNNELSE:

Zephyr Vind AB har søkt svenske myndigheter om å få sette opp en enorm vindmøllepark i svensk farvann i Ytre Oslofjord. Det er søkt om så mange som 91 vindmøller, med en høyde på mellom 260 og 340 meter. Området vindmøllene skal bygges i, grenser til den norske økonomiske sonen i vest. Verdens høyeste vindturbiner er nå 260 meter, så disse møllene det planlegges for, vil bli verdens største. Av hensyn til flysikkerheten må vindmøllene utstyres med kraftig blinkende lys, som sannsynligvis ville kunne ses fra norsk bebyggelse. I tillegg har flytende vindkraft konsekvenser for biologisk mangfold og fiskeri-interesser.

Svar:

Den såkalte Espoo-konvensjonen fra 1991 om konsekvensutredninger for tiltak som kan ha grenseoverskridende miljøvirkninger gir norske myndigheter og privatperson-

er mulighet til å medvirke i beslutningsprosessen for planer og tiltak som i vesentlig grad kan påvirke norske miljøinteresser negativt. I slike saker skal norske parter altså kunne medvirke på samme måte som svenske. Etter at en konsekvensutredning er gjennomført, skal opphavslandet gjennomføre konsultasjon med berørte naboland for bl.a. å minimere grenseoverskridende virkninger. I behandlingen av planen eller tiltaket skal vedtaksmyndigheten ta hensyn til innkomne uttalelser fra både hjemland og naboland. Konvensjonen gir ikke klagerett for parter i naboland. Miljødirektoratet er nasjonalt kontaktpunkt for Espoo-konvensjonen.

Saken som representanten Marhaug viser til, er allerede sendt til sentrale parter i Norge som kan bli berørt av utbyggingen. Sakens dokumenter er også lagt ut på Miljødirektoratets høringsside, og der kan alle gi høringssvar frem til 16. januar 2022.

Den nordiske miljøvernkonvensjonen av 1974 gir også rettigheter til myndigheter og privatpersoner i naboland ved vedtakelsen av miljøskadelig virksomhet. Konvensjonen er gjennomført i Norge ved lov av 9. april 1976 nr. 21. Blant annet har parter i naboland rett til å klage på vedtak på lik linje som parter i landet hvor virksomheten skal være. Det må gjøres en konkret vurdering av om den nordiske miljøvernkonvensjon kommer til anvendelse i den aktuelle saken.

SPØRSMÅL NR. 658**Besvart 20. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden bes avklare hva en europeisk CO2-avgift, på nivåer tilsvarende Norske partiers ønsker (utenom FrP), på henholdsvis 2 000 og 3 000 kroner pr. tonn vil utgjøre for endret strømpris fra europeiske kraftverk?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen vil øke CO2-avgiften i Norge til 2 000 kroner pr. tonn innen 2030. Andre partier som SV vil gå enda lenger, og har i høst tatt til orde for å øke denne ytterligere

til 3 000 kroner pr. tonn innen 2030. FrP er eneste parti som ikke ønsker denne økningen av avgifter.

Framskrivninger fra finansdepartementet viser en forventet kvotepris i Europa på 1.000 kroner pr. tonn innen 2030, mens Norges partier, utenom FrP, ønsker vesentlig høyere CO2 avgift på 2 000,-/tonnet eller mer. CO2 prisene trekkes fram fra flere parter som en av årsaksforklaringene til de skyhøye strømprisene vi opplever i Europa og Norge i disse dager. Hvilke konsekvenser vil det få for strømprisene i Europa, og dermed Norge med dagens

reguleringer fra regjeringen, om Europa følger etter Norges eksempel med 2 000,- kroner per tonn CO₂ eller mer.

Svar:

Prisen på CO₂-kvoter har den siste tiden økt kraftig. Ved starten av 2021 lå prisen på i overkant av 30 euro per tonn. I desember i år har prisen vært opp imot 90 euro per tonn, noe som med dagens kronkurs tilsvarer over 900 kroner per tonn.

Økt CO₂-pris, sammen med økte gass- og kullpriser, er en viktig grunn til økte kraftpriser i det europeiske kraftmarkedet i år. Dersom CO₂-prisen skulle øke ytterligere, vil dette gi en høyere marginalkostnad for produksjon av kraft fra kull- og gasskraftverk. Dette vil påvirke prisene i det europeiske kraftmarkedet, og derfor også norske kraftpriser.

Samtidig er det mange faktorer som påvirker den europeiske kraftprisen, og det er vanskelig å gi et enkelt svar

på hvordan endring i én av faktorene vil slå ut på prisen. En økning i CO₂-prisen vil også påvirke andre størrelser i markedet. Blant annet vil det endre konkurranseforholdet mellom ulike kraftteknologier og gjøre det mer lønnsomt å bygge ut kraftproduksjon uten utslipp. Ved en større grad av utslippsfri kraftproduksjon i kraftmiksen vil CO₂-prisens påvirkning på kraftprisen reduseres.

Basert på NVEs regnemodell for kostnader ved ny kraftproduksjon anslås det at energikostnaden i et gasskraftverk (LCOE – Levelized Cost of Energy) øker med ca. 3 øre per kWh når CO₂-prisen øker med 100 kroner per tonn. Dersom kvoteprisen øker til for eksempel 2000 kroner per tonn tilsvarer det en økning i LCOE på 45 øre per kWh. Det vil ha stor påvirkning på kraftprisen i Europa de timene gassprisen er prissettende teknologi, men det er vanskelig å gi et klart svar på dette i lys av de mange faktorer som påvirker kraftprisen.

SPØRSMÅL NR. 659

Besvart 20. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Statsråden har i flere sammenhenger vist til at det foreligger internasjonale forpliktelser som utelukker regulering av krafthandelen over utenlandsforbindelsene. Bl.a. skriver statsråden i sitt svar til Dokument 15:16 (2021-2022):

«Dersom Norge skulle begrense handelen over utenlandsforbindelsene i et forsøk på å påvirke kraftprisen, vil det være i strid med våre forpliktelser (...)» (besvart 18.10.2021).

Hvilke konkrete forpliktelser er det statsråden her viser til, og hvilke konkrete unntakshjemler finnes i så fall?

Svar:

Handel med elektrisk kraft er regulert i internasjonale avtaler som EØS-avtalen, frihandelsavtalen mellom EØS-landene og Storbritannia, og kraftavtalen mellom Norge og Storbritannia. I tillegg har Statnett inngått egne avtaler med sine partnere om utenlandsforbindelsene.

Elektrisk kraft defineres som en vare i EØS-avtalen og frihandelsavtalen, og omfattes derfor av avtalenes bestemmelser om varehandelsrestriksjoner. EØS-avtalen artikkel 12 innebærer forbud mot å innføre kvantitative restriksjoner på eksport av strøm som en vare. En tilsvarende bestemmelse finnes i frihandelsavtalen artikkel 2.12 mellom EØS-landene og Storbritannia. Det er likevel oppstilt noen unntak fra forbudet mot restriksjoner, men disse unntakene er snevre.

EØS-avtalens artikkel 112 er en beskyttelsesklauseul som gjelder generelt for alle deler av EØS-avtalen, men som det er en svært høy terskel for å benytte. Bestemmelsen slår fast at dersom «alvorlige økonomiske, samfunnsmessige eller miljømessige vanskeligheter» er i ferd med å oppstå i en sektor eller innen et distrikt, kan en avtalepart ensidig treffe egnede beskyttelsestiltak. Bestemmelsen kan kun anvendes dersom vanskelighetene «kan vedvare». Tiltakene skal med hensyn til omfang og varighet begrenses til det som er «strengt nødvendig for å rette opp situasjonen». Det skal fortrinnsvis velges tiltak som «forårsaker minst mulig forstyrrelser» for avtalens funksjon. Beskyttelsestiltakene skal gjelder overfor alle avtalepartene.

En part som overveier å treffe beskyttelsestiltak, skal etter EØS-avtalen artikkel 113 meddele dette til de andre avtalepartene. Dersom beskyttelsestiltak fører til «manglende likevekt mellom rettigheter og forpliktelser etter denne avtale» kan de andre avtalepartene i henhold til

EØS-avtalen artikkel 114 treffe nødvendige mottiltak for å gjenopprette likevekten.

Det finnes også en unntaksbestemmelse i EØS-avtalen artikkel 13. Denne bestemmelsen åpner for restriksjoner på import og eksport av varer dersom dette kan begrunnes ut fra blant annet hensynet til offentlig sikkerhet.

Regjeringen tar den ekstraordinære situasjonen i strømmerketet på det største alvor. Vi har derfor foreslått en midlertidig stønadsordning for å kompensere husholdninger som følge av ekstraordinært høye strømavgifter. Formålet med ordningen er å avhjelpe de økonomiske

konsekvensene av situasjonen for husholdninger i hele landet.

Det er naturlig at vi evaluerer årets situasjon, for å finne læringspunkter for senere år. Det er også viktig å se på langsiktige tiltak. I Hurdalplattformen går det bl.a. fram at regjerings-partiene ønsker å nedsette en energikommisjon. Det framgår også av Hurdalplattformen at regjeringen vil utrede hvordan norsk krafteksport påvirker norsk forsyningsikkerhet og norske strømpriser, og hvilke konkrete tiltak som kan bidra til å sikre at norsk fornybar kraft forblir et konkurransefortrinn for norsk industri.

SPØRSMÅL NR. 660

Besvart 20. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for at advarslene og anbefalingene fra FNs menneskerettighetsystem og forpliktende internasjonale menneskerettighetskonvensjoner tas til følge og overholdes av britiske myndigheter i forbindelse med arrestasjonen av WikiLeaks-grunnlegger Julian Assange, og hva tenker regjeringen om følgene for pressefriheten i Norge og Europa av USAs nye praksis med å straffeforfølge individer i Europa for publisering og kildebeskyttelse som til nå har vært normal praksis i vestlige, inkludert norske, medier?

BEGRUNNELSE:

I dag åpnet Storbritannia for at WikiLeaks-grunnlegger Julian Assange kan utleveres til USA. Dette skjer kort tid etter avsløringen om at CIA la planer for å drepe Assange. USA ønsker å idømme Assange 175 års fengsel for publisering av dokumenter som avslører amerikanske krigsforbrytelser, tortur, ulovlig innblanding i andre land og drap på journalister.

New York Times har konkludert at det er vanskelig å skille juridisk mellom det Assange gjør og avisens egne journalistiske metoder: «å søke opp og publisere informasjon som embetspersoner ville foretrukket å holde hemmelig, inkludert graderte nasjonale sikkerhetsspørsmål». Assange rettsforfølges altså for det samme som norske medier gjorde da de offentliggjorde WikiLeaks-dokumentene.

Det er mange autoritære stater som forfølger og mishandler sine egne varslere, journalister og utgivere. USA

er imidlertid alene om bruke eget rettsvesen til å straffeforfølge utgivere fra andre land i andre stater, her i Europa, slik det nå skjer i Assange-saken. Om USA lykkes vil også andre autoritære stormakter følge deres eksempel og gå utover egne grenser for å straffe andre lands journalister.

Obama-administrasjonen valgte å ikke tiltale Assange fordi det ville være et angrep på pressefriheten. I likhet med Donald Trump ser imidlertid Biden-administrasjonen bort fra hensynet til pressefriheten.

Norske PEN, Amnesty International, Human Rights Watch, og ytringsfrihets og andre menneskerettsorganisasjoner i Norge og verden mener utlevering av Assange utgjør en trussel mot pressefriheten.

Forfølgelsen av Assange berører også menneskerettighetene. Ifølge FNs torturekspert er ikke USA «en trygg stat når det gjelder bruken av tortur i saker som gjelder nasjonal sikkerhet». FNs spesialrapportør for utenomrettslige henrettelser fastslår at Assange nå er utsatt for «[...] en reell risiko for alvorlig brudd på sine menneskerettigheter». FNs arbeidsgruppe mot vilkårlig fengsling (UNWGAD) har krevd løslatelse av Assange og uttalte i den forbindelse følgende:

«Menneskerettighetskonvensjonene er bindene lov [...]. Det er ikke en forbigående mote som en stat kan bruke i noen tilfeller og andre ikke. [...]I tillegg forventes anbefalingene fra [UNWGAD] å bli håndhevet av alle stater, også de som ikke har vært part i saken vedrørende Assange.»

Svar:

Det er ikke naturlig for meg å kommentere uavhengige rettslige prosesser i Storbritannia. Norge forventer at Storbritannia, USA og alle andre land overholder sine internasjonale menneskerettighetsforpliktelser.

På generelt grunnlag vil jeg understreke at beskyttelse av journalister, menneskerettighetsforsvarere og andre utsatte ytrere er høyt prioritert i norsk utenrikspolitikk. Ytringsfrihet er sammen med en fri og kritisk presse hjørnesteinen i ethvert levende demokrati. Ytrings- og pressefrihet er avgjørende for å gi folk tilgang til informasjon og kunne stille myndigheter til ansvar.

Jeg er bekymret over at ytringsfrihet og uavhengige medier er under økende press internasjonalt, også i etablerte demokratier. Organisasjoner som Reportere uten

grenser rapporterer om en kraftig økning i fiendtlig retorikk, hatefulle ytringer og angrep rettet mot journalister og medier, også i Europa.

Regjeringen viderefører strategien for arbeidet med ytringsfrihet i utenriks- og utviklingspolitikken, som ble presentert tidligere i 2021. Utenriksdepartementet samarbeider med og støtter norske og internasjonale organisasjoners innsats for ytrings- og pressefrihet, deriblant Norsk Journalistlag, Norsk PEN, International Media Support, Article 19, UNESCO og FNs høykommisær for menneskerettigheter. Vi jobber også gjennom FNs menneskerettighetsråd, Europarådet og OSSE for å få andre land til å ivareta ytrings- og pressefriheten og etterleve sine menneskerettighetsforpliktelser.

SPØRSMÅL NR. 661

Besvart 20. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Til regjeringens forslag til strømpakke:

Hvor mye kan man A) redusere innslagspunktet i strømpris for statlig kompensasjon, eller B) øke prosent-satsen av kostnadene over innslagspunktet som staten skal kompensere, ved å redusere taket for kompensasjon til hhv 1 000, 1 500, 2 000, 2 500, 3 000 og 3 500, 4 000 eller 4 500 kWt per måned (Endringen skal være provenynøytral. Kan jeg be om at svarene gis som tabeller og at det for alle alternativer oppgis anslag på antall husholdninger som vil nå taket)?

BEGRUNNELSE:

Høyre ønsker å bidra til konstruktiv og rask behandling i Stortinget og ber derfor om raske svar.

Svar:

Reguleringsmyndigheten for energi har utført beregningene og resultatene fremgår av tabellen under. Den viser hvor mange husholdninger som vil nå volumbegrensningen dersom stønadsgraden er 50 prosent og terskelverdien 70 øre/kWh (merket som blå). Over den blå linjen oppgis det hvor lav terskelverdien ville vært til de ulike volumbegrensningene gitt at stønadsgraden og provenyvirkningene holdes uendret. Under den blå linjen oppgis hvor høy stønadsgraden ville vært med de ulike volumbegrensningene gitt at terskelverdien og provenyvirkningene er uendret.

Støtnadsgrad	Terskelverdi	Volumbegrensning (kWt per måned)	Antall husholdninger som når volumbegrensningen
50,00 %	20,30	1 000	1 807 495
50,00 %	43,65	1 500	1 386 488
50,00 %	54,80	2 000	1 008 839
50,00 %	61,45	2 500	695 507
50,00 %	65,30	3 000	452 776
50,00 %	67,50	3 500	280 580
50,00 %	68,75	4 000	171 498
50,00 %	69,53	4 500	105 773
50,00 %	70,00	5 000	66 990
50,47 %	70,00	4 500	105 773
51,22 %	70,00	4 000	171 498
52,49 %	70,00	3 500	280 580
54,67 %	70,00	3 000	452 776
58,52 %	70,00	2 500	695 507
65,40 %	70,00	2 000	1 008 839
78,40 %	70,00	1 500	1 386 488
107,20 %	70,00	1 000	1 807 495

SPØRSMÅL NR. 662

Besvart 16. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Sp har tidligere gitt uttrykk for at de støtter frivillig kommunesammenslåing og at noen kommuner vil komme godt ut av det.

Mener statsråden at det lokale selvstyret nå svekkes når regjeringen fjerner engangstilskuddet ved kommunesammenslåing?

BEGRUNNELSE:

Å legge til rette for at kommuner kan slå seg sammen er å bygge opp under lokaldemokratiet. I årene fremover vil kommuner i Norge møte større utfordringer enn før. For noen kommuner vil det å slå seg sammen med naboen gi

flere muligheter. Det er og noe Sp tidligere har erkjent, at det å slå seg sammen kan være en positiv vei å gå for noen kommuner. Som representanten Heidi Greni sa det under debatten om kommuneproposisjonen i 2017:

«Vi er for frivillige kommuneslåinger, for da tenker vi at da har lokalpolitikere tenkt at sentraliseringen som ligger i kommunesammenslåing, de ulempene som ligger der, med mindre nærhet til tjenestene osv. i kommunen, vil sterkere fagmiljø og mer forutsigbar økonomi osv. veie opp for.» Selv om man understreker at dette må skje frivillig, gir representanten Greni uttrykk for at kommuner ønsker og faktisk vil tjene på å slå seg sammen.

I den aktuelle debatten fortsatte Greni. «Vi har alltid stemt for frivillige kommunesammenslåinger. Jeg tror alle kom-

munnesammenslåinger som har skjedd før reformen, var initiert av senterpartiordførere. Selvsagt vil vi fortsatt støtte frivillige kommunesammenslåinger».

I statsbudsjettet for neste år fjerner regjeringen engangstilskudd ved kommunesammenslåing, fordi man anser kommunesammenslåinger som usannsynlig i 2022. På den måten skaper regjeringen en selvoppfyllende profeti. Og Sp gjør det vanskeligere for kommuner å slå seg frivillig sammen, selv om de mener det kan gi positive effekter for innbyggerne.

Svar:

Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil at eventuelle sammenslåinger av kommuner skal være basert på frivillighet. Regjeringen vil følge opp og legge til rette for kommuner som ønsker å slå seg sammen. Det følger av inndelingsloven § 15 at staten gir

delvis kompensasjon for engangskostnader som er direkte knyttet til sammenslåing av kommuner. Den

avgåtte regjeringen Solberg foreslo i Prop. 1 S (2021-2022) å bevilge 54,6 millioner kroner til engangstilskudd for kommunesammenslåinger i 2022. Dette var fjerde året på rad

regjeringen Solberg foreslo bevilgninger i denne størrelsesorden, for å dekke engangstilskudd ved kommunesammenslåinger. Midlene ble ikke benyttet i noen av årene 2019, 2020 og 2021, da det ikke var noen kommuner som fattet vedtak om sammenslåing i

disse årene. For øyeblikket ligger det heller ikke an til at noen kommuner vil gjøre dette i 2022. I tilleggsnummeret til statsbudsjettet for 2022 foreslår regjeringen derfor å ikke bevilge midler til engangstilskudd ved kommunesammenslåing i 2022.

Kommuner som skal slås sammen har som nevnt etter inndelingsloven, rett på økonomisk kompensasjon for å gjennomføre sammenslåing. Jeg har derfor vanskelig for å se hvordan denne omdisponeringen i statsbudsjettet for 2022 svekker det lokale selvstyret.

SPØRSMÅL NR. 663

Besvart 21. desember 2021 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden følge opp lovforslag fra Helse- og omsorgsdepartementet om endringer i tobakksskadeloven?

BEGRUNNELSE:

Hver dag dør i snitt 18 mennesker av røykerelatert sykdom i Norge, eller om lag 6000 årlig. Røyking er den leveste anen som tar flest liv – i form av hjerte- og karsykdom, kols og ikke minst kreft. Røyking er også en hovedårsak til sosiale helseforskjeller. Selv om relativt få unge begynner å røyke i Norge i dag, er det fortsatt over en halv million mennesker som røyker daglig. Tobakksskadene vi ser i samfunnet nå er et resultat av flere tiårs røykevaner. Forsterket innsats for røykeslutt er ikke bare svært god folkehelsepolitikk, men også samfunnsøkonomisk lønnsomt. Helsemyndighetene har tidligere beregnet samfunnsgevinsten til 2-3 milliarder kroner per prosentpoeng nedgang i andelen røykere.

22. juni i år sendte Helse- og omsorgsdepartementet forslag til endringer i tobakksskadeloven på høring. Formålet med lovendringene er særlig å redusere tobakkss-

og nikotinprodukters tiltrekning på og tilgjengelighet for barn og unge, og å beskytte befolkningen, og særlig barn, mot passiv røyking. I tillegg foreslås det flere tiltak for å begrense bruken av e-sigaretter blant barn og unge.

Av konkrete tiltak foreslås blant annet røykfrie idrettsarenaer, bussholdeplasser og lekeplasser og forslaget om 25 års aldersgrense når det gjelder kjøp av e-sigaretter. Flere kommuner har nylig tatt initiativ til å begynne arbeidet med å gjøre flere offentlige uteområder røykfrie, som for eksempel Stavanger, Trondheim, Bodø, Tromsø og Skien. Vedtaket i Stavanger kommune i forbindelse med budsjettarbeidet for 2021 er godt et eksempel lokalpolitisk støtte til røykfrie uteområder:

“4.3 Flere røykfrie områder på egen kommunal grunn

Som et bidrag til å bedre folkehelsen og gjøre byen vår mer attraktiv for barn og unge, ønsker samarbeidspartiene å gjøre flere offentlige områder røykfrie, og følgelig triveligere for publikum. Dette vil også være et viktig bidrag til å bedre folkehelsen, og til at færre unge starter å røyke. Barn og unge fortjener et særlig vern mot passiv røyking, og områder som brukes av disse er spesielt viktige. Aktuelle steder kan være badesteder, lekeplasser, busskur, gågater, idrettsanlegg, m.m. Vi øn-

sker at kommunen tar et større grep om egne uteområder. Kommunedirektøren bes legge fram en sak på hvordan og i hvilke planer dette kan implementeres.”

Svar:

I Hurdalsplattformen fremkommer det at regjeringen vil «videreføre en restriktiv tobakkspolitikk». Jeg er enig med representanten Bollestad i at tobakksforebyggende arbeid ikke bare er svært god folkehelsepolitikk, men også samfunnsøkonomisk lønnsomt. Å få ned andelen røykere

og å hindre barn og unge i å begynne med tobakksbruk, er noe av det viktigste vi kan gjøre for å bedre folkehelsen.

Jeg vil tidlig i 2022 ta stilling til hvilke av lovforslagene som var på høring sommeren 2021, som det er aktuelt for nåværende regjering å gå videre med. Samtidig vil jeg ikke stanse der; hvis vi skal oppnå tobaksskadelovens målsetting om et tobakksfritt samfunn, mener jeg at det er behov for å tenke mer langsiktig og helhetlig.

Den nasjonale tobakksstrategien 2019–2021 utløper i år, og arbeidet med å utarbeide en ny strategi er påbegynt. Der vil jeg komme nærmere tilbake til regjeringens tiltak for å oppnå et tobakksfritt samfunn.

SPØRSMÅL NR. 664

Besvart 21. desember 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Næringsministeren opplyste på NRK radio fredag 10/12 (Dagsnytt 18) at regjeringa i samband med nye koronatiltak har laga ei kommunal kompensasjonsordning på 1,2 mrd. NOK som «er klar til å betales ut til bedrifter som trenger det over hele landet».

Er dette korrekt, og vil statsråden i så tilfelle sørge for at det blir mulig for kommunane å lyse ut og fordele desse midlane til bedrifter som er råka av omsetnadssvikt umiddelbart?

GRUNNGJEVING:

Næringsministeren sa følgende på NRK P2 Dagsnytt 18 fredag 10/12:

«Onsdag gikk vi ut med en kommunal kompensasjonordning på 1 milliard. Den ordningen har nå 1,2 milliarder som er klar til å betales ut til bedrifter som trenger det over hele landet.»

Mange bedrifter over heile landet, særleg i kultur-, serverings-, hotell- og utelivsbransjen, opplever no dramatisk omsetningssvikt som følgje av dei nye koronatiltaka. Bedriftene er i ein vanskeleg skvis fordi dei ikkje er pålagde å stenge ned - men i praksis ikkje har muligheit til lønsam drift på grunn av dei nye tiltaka. Den varsla lønnskompensasjonsordninga er i så måte sær viktig, men vil uansett berre vere ei delvis løysing på problema bedriftene no kjem i. Det er difor heilt nødvendig raskt å få på plass både ei nasjonal kompensasjonsordning for faste kostnader, samt å få fordelt ut midlar til kommunane for

å “treffe” bedrifter som fell utanfor dei breiare, nasjonale kompensasjonsordningane.

Det er i så måte positivt at regjeringa varslar at det står 1,2 milliardar klar til å betalast ut til bedrifter over heile landet via kommunane. Det er for meg likevel uklart kvar og når den siste milliarden av desse har dukka opp - og eg kan ikkje sjå at midlane er fordelt til kommunane slik statsråden seier at det no er klart for.

Eg ber difor Statsråden raskast råd oppklare kvar denne ekstra milliarden er, og kvifor han enno ikkje er distribuert ut til “bedrifter over hele landet” via kommunane når statsråden seier at pengane allereie står klare.

Svar:

Regjeringa har varsla fleire kraftfulle tiltak for å avhjelpe næringslivet som følgje av smittverntiltaka. Ei justert kompensasjonsordning er eitt av fleire tiltak regjeringa har lagt fram. I tillegg gjeninnfører vi kompensasjon for tapt varelager, og vi har lagt frem forslag til ei lønnsstøtteordning. Vi vil gjera det vi kan for at folk skal behalda arbeidsplassane sine og at bedriftene skal kome seg gjenom denne perioden.

Regjeringa har no fordelt 208 millionar kroner frå den kommunale kompensasjonsordninga til 47 kommunar med høg del tilsette i serveringsbransjen, og som ikkje mottok kompensasjonsmiddel frå den same ordninga i oktober. Dette er kommunar som særleg rammes av redusert omsetning i julebordsesongen. Midla er frå beredskapsspotten som Stortinget vedtok 18. juni 2021 (Innst. 600 S (2020-2021)). Midla kan derfor utbetalast raskt, og

er eit strakstiltak frå den omfattande pakken med økonomiske tiltak som regjeringa vil foreslå for Stortinget, for å hjelpe næringslivet gjennom denne perioden med inngripande smittevernstiltak.

Den 7. desember 2021 varsla regjeringa eit forslag om å setja av ytterlegare 1 milliard kroner i beredskap i

den kommunale kompensasjonsordninga. Fleirtalet på Stortinget ble den 20. desember einige om å tildele 500 millionar kroner til kommunane i nysalderinga. Regjeringa vil kome med forslag til Stortinget om vidare løyving.

SPØRSMÅL NR. 665

Besvart 20. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvilken mulighet har regjeringen til å innføre en makspris på strøm etter lov om pristiltak, og vil regjeringen gjøre dette?

BEGRUNNELSE:

Lov om pristiltak (§ 1) slår fast at Kongen kan fastsette vedtak om maksimalpriser og maksimalavanser, når det er nødvendig for å fremme en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. NVE justerte i 2020 de estimerte drifts- og vedlikeholdskostnadene for vannkraftverk til 4 øre/kWh for både små (under 10 MW) og store vannkraftverk. Det betyr at det med dagens strømpriser er en enorm forskjell på hvor mye det koster å produsere strøm i Norge, og hvor mye forbrukerne må betale for strømmen.

Svar:

Strømregningen er en stor utgiftspost for mange, og nå er strømprisen svært høy. Regjeringen tar utfordringene i strømmerketet på største alvor, og har fremmet en rekke tiltak for å avhjelpe situasjonen og avlaste vanlige folk i Norge i en krevende tid. Vi har foreslått en midlertidig stønadsordning til private husholdninger for ekstraordinære strømutgifter vinteren 2021/2022 som Stortinget nå har sluttet seg til med enkelte endringer. Vi har også fremmet forslag til redusert avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, økte overføringer til kommunene for merutgifter til økonomisk sosialhjelp, økt støtte til studentene og tilskudd til Enova for å støtte ENØK-tiltak i husholdningene.

Etter pristiltaksloven § 1 kan det fastsettes maksimalpriser når det er nødvendig for å fremme en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling. Kompetansen er delegert til Konkurransetilsynet. Konkurransemyndighetenes beredskapsansvar gjennom pristiltaksloven er et virkem-

iddel i myndighetenes krisehåndtering ved alvorlige forstyrrelser i tilgangen på varer og tjenester. Fullmakten benyttes sjelden.

I engrosmerketet for kraft fastsettes kraftprisen som et resultat av tilbud og etterspørsel. Denne mekanismen er avgjørende for å sikre balanse i merketet fra dag til dag og time til time, og er derfor et viktig grunnlag for forsyningsikkerheten for kraft.

Prisregulering er et inngripende tiltak som kan ha utilsiktede konsekvenser. Dersom det skal innføres prisregulering i et merketet, må det gjøres grundige undersøkelser slik at man er sikker på at tiltaket er nødvendig og forholdsmessig, og at problemene er så store at det er grunn til å sette prismekanismen ut av spill i et merketet. Høye priser er negativt for forbrukerne, men generell prisregulering er et lite målrettet tiltak. For priser som er preget av svingninger, slik som strømprisene, kan maksimalpris føre til at merketet tilpasser seg, slik at prisene blir høyere i de periodene hvor de ellers ville være lavere. Leverandørenes insentiver til å konkurrere på pris og forbrukernes insentiver til å sette seg inn i priser vil også svekkes. Dette vil kunne skade konkurransen i merketet på sikt. For regjeringen har det vært viktig å finne løsninger som ikke svekker forsyningsikkerheten eller har utilsiktede prisvirkninger i den ekstraordinære situasjonen vi er inne i nå.

Denne uken har jeg sammen med barne- og familieministeren møte med strømselskapene for å se på hvordan prissettingen i sluttbrukermerketet kan fungere bedre. En av tingene jeg vil se på er hvordan tilbudet om fastpris kan bedres i merketet, slik at folk kan bli mindre eksponert for svingningene i kraftmerketet.

SPØRSMÅL NR. 666**Besvart 20. desember 2021 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Ifølge opplæringsloven skal opplæringen bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon. Udir ber nå kommunene stoppe utdeling av bibler til elever. Jeg mener det burde være ukontroversielt at boken hvor verdiene norsk skole bygger på blir utdelt til elever.

Hvordan definerer statsråden forkynnelse, og hvordan kan utdeling av religiøse skrifter i seg selv anses som forkynnelse?

BEGRUNNELSE:

Gjennom en årrekke har elever ved norske skoler fått tilbud om å få bibel i gave. Boken hvor verdiene som opplæringen i norske skole skal bygge på. Dette kan ikke anses som forkynnelse, men opplæring.

Vi har et mangfold blant elever i norsk skole. Det er bra. Det skal være plass til alle og alle skal inkluderes. Men skal vi klare å skape et tolerant og mangfoldig samfunn må vi skape rom for forståelse og respekt. Religiøse skrifter er viktige forutsetninger for å forstå hva ulike religioner går ut på, og dermed også hva som er viktige for de som tror.

Kunnskap om kristen tro og bibelen er en viktig del av læreplanen. Det er oppsiktsvekkende at det blir gjort til et problem at elevene får tilbud om en bibel i gave. På samme måte burde det heller ikke være oppsiktsvekkende om elever får utdelt koranen eller andre religiøse skrifter.

I samfunnsfag får elever utdelt brosjyrer fra ulike partier for å lære om demokratiet. Det er bra. Bibelen er en viktig del av vår historie og våre røtter, og det bør ikke gjøres til et problem at elevene får tilbud om en slik gave.

Jeg er enig i at klasserommet i den offentlige skole ikke skal bukes til å forkynne en spesiell tro, men vi kan ikke lage nye definisjoner av hva forkynnelse er som gjør tradisjonen med en bibel i gave til et problem.

Svar:

Det er ikke tillat med forkynning i skolen, verken i KRLE-faget eller i andre fag. Skolene kan bruke religiøse bøker og skrifter i opplæringen. Skolene kan også kjøpe inn eller ta imot klassesett med bibler eller andre religiøse skrifter. Å legge opp til at religiøse organisasjoner og trossamfunn deler ut religiøse skrifter e.l. i gave direkte til elevene på skolen kan imidlertid oppleves som forkynning. Dette vil være i strid med forbudet mot forkynning. Forkynning er blant annet å formidle eller overbevise om et bestemt livssyn. I skolen står det i motsetning til å drive en opplæring der livssyn og religion presenteres på en objektiv, kritisk og pluralistisk måte, som gjør at elevene kan oppnå kompetansemålene i de ulike fagene. Ulike religiøse samfunn eller andre organisasjoner bør derfor ikke få direkte tilgang til elevene for å dele ut materiell. Det er denne tolkningen av dagens regelverk som er formidlet av Utdanningsdirektoratet.

Det er opp til skolene og lærernes profesjonelle skjønn å vurdere hvilke læremidler og andre læringsressurser de vil bruke i opplæringen. Dette gjelder for alle fag. Det er ikke noe i veien for at skolen kan være mottaker av gaver fra religiøse organisasjoner eller tros- eller livssynssamfunn. Det betyr at skolen kan ta imot religiøse bøker som gave, og så vurdere om og hvordan de vil bruke slike ressurser i opplæringa.

SPØRSMÅL NR. 667**Besvart 17. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til rask avklaring av at personar som er i gang med sjukepleiarutdanning som eit «omskoleringstiltak» etter korona og delfinansiert med dagpengar,

får halde fram og slutføre sjukepleiarstudiet utan avbrot etter same finansieringsmodell, også etter 31.12.2021?

GRUNNGJEVING:

Det er prekær mangel på sjukepleiarar i Noreg.

Elin Tvedt frå Ølen byrja på sjukepleiarstudiet i 2020 etter å bli «korona-oppsagt» i sin tidlegare jobb. Tvedt søkte om dagpengar i april 2020, for å kombinere utdanning med dagpengar slik det har vore opna for i korona-perioden, og søkte seg parallelt inn på sjukepleiarstudiet med oppstart i august 2020.

Regelverket seier at dersom ein skal kombinere dagpengar med utdanning, kan ein tidlegast starte utdanninga 12 veker etter at NAV har ferdigbehandla søknaden om dagpengar. På grunn av lang sakshandsamingstid i NAV fekk ikkje Tvedt innvilga dagpengar frå NAV før 7. juli 2020.

På grunn av den ekstraordinære situasjonen under korona-epidemien, har NAV likevel opna for at Tvedt og andre i hennar situasjon kan kombinere dagpengar med utdanning som ei midlertidig ordning i 2020/21. Tvedt er dermed no komen halvanna år ut i sjukepleiarstudiet.

No har imidlertid NAV gitt melding om at denne ordninga vil ta slutt sjølv om Tvedt er midt i studieløpet. Ho vil frå 1.1.2022 ikkje få dagpengar under utdanning fordi det gjekk mindre enn 12 veker frå ho fekk innvilga dagpengar i juli 2020 til ho starta på utdanning i august 2020.

Ho har fått melding om at det er mulig å klage på vedtaket, men at sakshandsamingstida for ein klage er anslått til 34 veker (!).

Ut frå dette er Tvedt mest truleg nødt til å avslutte sjukepleiarstudiet frå årsskiftet 2021/22, og så søke om dagpengar på nytt – noko ho då vil få innvilga med ein lågare sats enn før – men ikkje i kombinasjon med utdanning.

For både Tvedt og samfunnet framstår dette som fullstendig meningslaust. Eg vil be Statsråden rydde øyeblikkeleg opp i saka, slik at Tvedt og andre i hennar situasjon

framleis kan kombinerer dagpengar med utdanning også etter 31.12.2021.

Svar:

Nytt varig regelverk om høvet til å ta utdanning med dagpengar vart satt i kraft 1. oktober 2021. Etter dei nye reglane er det eit krav at dagpengesøkjaren søkjer arbeid i tolv veker rekna frå datoen dagpengar vart innvilga, før utdanninga kan ta til. Samstundes vart det gitt overgangsreglar for dagpengemottakarar som hadde nytte høvet til å ta opplæring eller utdanning i dagpengeperioden etter den mellombelse ordninga som gjaldt fram til 30. september 2021. Ordninga vart innført under covid-19-pandemien på grunn av stor arbeidsløyse og mange permitteringar. Etter denne ordninga kunne ein ta valfri utdanning på inntil fulltid i dagpengeperioden, utan å måtte fremje søknad om dette til Arbeids- og velferdsetaten.

Av overgangsreglane går det fram at ein dagpengesøklar som har teke utdanning etter den mellombelse ordninga, kan halde fram med utdanninga på dei same vilkåra til og med 31. desember 2021. Frå 1. januar 2022 kan ho eller han søkje Arbeids- og velferdsetaten om å fortsette utdanninga etter dei nye reglane. Dagpengesøkjaren må då oppfylle vilkåra i det nye regelverket, men overgangsreglane er tydelege på at kravet til tolv vekers arbeidssøklarperiode og krav til alder ikkje gjeld i slike tilfelle. Det skal altså ikkje stillast krav om at desse dagpengemottakarane må avbryte utdanninga for å søke arbeid i tolv veker før dei kan ta til med utdanninga.

Når det gjeld den konkrete saka du nemner, har Arbeids- og velferdsetaten gjeve uttrykk for at etaten har gjort ein feil som dei beklagar, og at etaten vil ta lærdom av saka.

SPØRSMÅL NR. 668**Besvart 21. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Er utenriksministeren kjent med at ektefeller og sambore av norske diplomater i utenlandstjeneste i enkelte tilfeller møter utfordringer med å sikre seg tilfredsstillende reiseforsikring?

BEGRUNNELSE:

Norske diplomater og familie er folkeregistrert som bosatt i Norge, også i løpet av utenlandsopphold. I de landene de oppholder seg rapporterer enkelte om begrenset tilgang til å kjøpe reiseforsikring, siden de ikke er folkeregistrert der de er utstasjonert. Norsk reiseforsikring gir ingen unntak for diplomaters familie. For noen innebærer at det

at de må ha reist mindre enn 120 dager og at reisene som dekkes må gå til og fra folkeregistrert bosted.

Resultatet er at flere ektefeller og samboere av norske diplomater sliter med å skaffe seg privat reiseforsikring for opphold i forbindelse med utstasjonering.

Svar:

Familiepolitikken er høyt prioritert i Utenriksdepartementet og skal bidra til at medarbeidere kan kombinere familieliv med en karriere i utenriktjenesten. Det er derfor en personalpolitisk nødvendighet å arbeide for villkår som gjør det mulig for familien å følge med til tjenestestedet. Premissene for en god familiepolitikk legges på mange områder av aktører utenfor Utenriksdepartementet, for eksempel når det gjelder forsikringer.

Ved kongelig resolusjon av 9. august 2013 er det gitt en ulykkesforsikring for familiemedlemmer som flytter med embets- og tjenestemenn til tjenestested i utlandet. Forsikringen gjelder under hele utenlandsoppholdet, og omfatter ektefelle, partner, samboer og barn inntil fylte 18 år, eventuelt til og med det året barnet fullfører videregående skole. Forsikringen gjelder også under ferie i utlandet, men ikke under ferie i Norge.

De statlige forsikringsordningene dekker ikke skade på eller tap av familiemedlemmenes egne eiendeler. Dette anses som et privat forhold. Under utenlandsoppholdet må derfor den enkelte familie selv tegne innboforsikring for private eiendeler og reisegodsforsikring på private feriereiser. Dersom noen ektefeller og samboere til utsendte utenriktjenestemenn møter utfordringer med norsk forsikring, kan det finnes lokale løsninger. Alle stasjoner i utenriktjenesten skal ha en familieliaison som bistår med kunnskap om lokale forhold.

Hvis medfølgende ektefeller og samboere må kjøpe forsikringer som dekker deres behov under oppholdet i utlandet, kan dette være dyrere enn hva man betaler som bosatt i Norge. Slike økte levekostnader forbundet med å ha medfølgende ektefelle og samboer, som er fast bosatt på tjenestestedet, kompenseres for i det forhøyede utlandstillegget i Særavtale om tillegg, ytelser og godtgjørelser i utenriktjenesten (2020 – 2022).

Jeg vil gjøre oppmerksom på at Utenriksdepartementet tilbyr utreiseforbereidende kurs til ansatte og medfølgende familie som skal tjenestegjøre i utlandet. Det gis også skriftlig informasjon, blant annet på internett (Familieportalen) og departementets intranett, om forsikringer og andre viktige forhold knyttet til det å bo og tjenestegjøre i utlandet.

SPØRSMÅL NR. 669

Besvart 21. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hvordan vurderer utenriksministeren situasjonen i Bosnia-Hercegovina, og hvordan bidrar Norge for å forhindre at konflikten blusser opp igjen?

BEGRUNNELSE:

Det er mer enn 25 år siden Dayton-avtalen, som markerte slutten på den blodige krigen i tidligere Jugoslavia. Rundt 100.000 mennesker ble drept, og hundretusener ble flyktninger. Men Dayton-avtalen satte opp en nærmest uhandterlig politisk struktur i Bosnia-Hercegovina, som i praksis sementerte de etniske og religiøse skillelinjene mellom serbere, kroater og bosniere. Det rapporteres nå om økt spenning mellom de ulike grupperingene, og mange mener det er en reell fare for at gamle konflikter blusser opp igjen. I forrige uke stemte for øvrig den lovgivende forsamlingen i den serbiske delen av Bosnia-Hercegovina

for å trekke seg ut av landets skattesystem, og juridiske og militære institusjoner. En væpnet konflikt i dette området vil være svært alvorlig for regionen og for hele Europa.

Svar:

Bosnia-Hercegovina befinner seg nå i en meget krevende periode hvor den politiske situasjonen er mer fastlåst og spent enn på mange år. Årsakene til den nåværende situasjonen er komplekse og sammensatte.

Regjeringskoalisjonen er preget av jevnlig blokkering av beslutningsprosesser som vanskeliggjør reformarbeidet og sosio-økonomisk utvikling. Samtidig er BiH hardt rammet av korona-pandemien, mange har mistet arbeidet, og det er mangel på økonomiske støttetiltak til å hjelpe på situasjonen.

BiH har en komplisert styringsstruktur, som består av et statsnivå og to entiteter (Republika Srpska (RS) og

Føderasjonen). Landets presidentskap har tre medlemmer, en fra hver av de konstituerende folkegruppene (serbere, kroater, bosnjaker).

Grunnleggende reformer er helt nødvendig for stabilitet og utvikling. Europakommisjonen vurderer i sin siste rapport om BiH (fra oktober i år) at situasjonen har forverret seg på de fleste områder. Dette gjelder for eksempel valgreform, kampen mot korrupsjon og organisert kriminalitet, samt pressefrihet.

Situasjonen har det siste halve året utviklet seg i ytterligere negativ retning, noe som gir grunn til bekymring. Utgående høyrepresentant Valentin Inzko benyttet sine fullmakter til å innføre en lov om fornektelse av folkemord og forherligelse av krigsforbrytelser. Dette medførte at RS besluttet å boikotte arbeidet i alle institusjoner på statsnivå.

Forrige uke vedtok RSs parlament – som representanten skriver – å sette i gang en prosess om tilbakeføring av myndighet over sentrale samfunnsområder (landets forsvar, rettssystem og skattlegging) fra statlig til entitetsnivå. Det er verdt å merke seg at opposisjonen forlot salen i protest og ikke deltok i voteringen.

Den etnopolitiske og nasjonalistiske retorikken har tilspisset seg fra alle sider. Det må imidlertid fremheves at de nasjonalistiske kreftene ikke på langt nær har full oppslutning i befolkningen. Det finnes multietniske partier som aktivt søker å bidra til dialog og løsninger til beste for hele befolkningen.

Ny høyrepresentant (HR), Christian Schmidt, ble utnevnt av Fredsimpleneringsrådet (PIC) uten støtte fra Russland. Verken Russland eller Kina anerkjenner valget, og han mangler derfor nødvendig autoritet som HR. Representantene fra RS nekter å forholde seg til ham.

Den fastlåste situasjonen i landet kan kun løses gjennom dialog mellom partene. Det internasjonale samfunn må også aktivt bidra til demping av spenningsnivået. En ytterligere forverring av situasjonen og mulig væpnet konflikt vil – som representanten påpeker – ha svært alvorlige konsekvenser for regionen og hele Europa.

Det var derfor gledelig at den EU-ledede fredsbevarende styrken EUFOR Althea fikk fornyet sitt mandat i FNs sikkerhetsråd i november etter harde forhandlinger. Her spilte Norge sammen med Frankrike og EU en viktig og konstruktiv rolle for å finne akseptable kompromisser.

BiH har vært et av de landene på Balkan som har motatt mest bistand fra Norge de siste tiårene (over 3 mrd. kroner siden 1994). Euroatlantisk samarbeid og integrasjon, reformer i rettsvesenet og i sikkerhetssektoren, økonomisk utvikling samt forsoning er prioriterte samarbeidsområder. Med et politisk klima og et utdanningssystem som opprettholder skillelinjer og splittelse, er interetnisk forsoning og dialog viktig. Norge støtter en rekke prosjekter som skaper møteplasser på tvers av etniske skillelinjer.

Norge nyter bred tillitt i BiH, og ansees for å være et troverdig og vennligsinnet land. Siden 90-tallet har hovedlinjen i norsk politikk vært å ha jevnlig dialog med alle politiske partier fra alle deler av landet.

Vår ambassade i Sarajevo og andre sentrale hovedsteder følger utviklingen svært tett og har utstrakt kontakt med involverte parter. Fra norsk side søker vi å bidra til å finne løsninger på utfordringene, samt tilrettelegge for fremdrift for reformer til gagn for hele befolkningen.

Regjeringen vil fortsette dette arbeidet. I nært samarbeid med andre involverte parter vil vi fra norsk side gjøre det vi kan for å hindre at situasjonen tilspisser seg ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 670

Besvart 21. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Mener statsråden at forskriftens § 24-2 (3) bokstav i gir hjemmel til å avvise en tilbyder som bryter eller bidrar til brudd på internasjonal humanitærrett siden de har begått «alvorlige feil som medfører tvil om hans yrkesmessige integritet», og ser statsråden det i så fall som naturlig at norske statseide selskaper avviser en slik leverandør med henvisning til UNGP?

BEGRUNNELSE:

Ifølge forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (3) bokstav i kan en oppdragsgiver avvise en leverandør når det kan dokumenteres at leverandøren har begått «alvorlige feil som medfører tvil om hans yrkesmessige integritet». Ifølge lov om offentlig anskaffelse § 5, som statsråden henviser til sitt svar, skal offentlige innkjøpere ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er en risiko for brudd på slike rettigheter. Ifølge forarbeidene til

denne bestemmelsen omfatter internasjonale menneskerettigheter også internasjonal humanitærrett siden det henvises til UNGP.

Svar:

Som spørsmålsstiller Mona Fagerås påpeker, gir forskrift om offentlige anskaffelser § 24-2 (3) bokstav i oppdragsgiver mulighet til å avvise en leverandør, "når oppdragsgiveren kan dokumentere at leverandøren for øvrig har begått alvorlige feil som medfører tvil om hans yrkesmessige integritet". Forutsetningen for å kunne avvise en leverandør er at avvisningen ikke kan være uforholdsmessig. Dette innebærer at selskapene må gjøre skjønnsmessige vurderinger av om avvisning av en leverandør er forholdsmessig sett opp mot det konkrete tilfellet og om de alvorlige feilene i det konkrete tilfellet har medført tvil om leverandørens yrkesmessige integritet. Det er ledelsen og

styret i norske statseide selskaper som har ansvaret for og gjennomfører anskaffelsesprosessene, herunder vurderer hvorvidt en leverandør skal avvise som følge av forskriftens § 24-2 (3) bokstav i. UNGP er ikke rettslig bindende retningslinjer. Staten forventer at alle norske selskaper forholder seg til UNGP.

Det er gjennom eierskapsmeldingen at staten legger rammene for utøvelsen av sitt eierskap. Gjennom å stille tydelige forventninger til selskapene i eierskapsmeldingen, ønsker staten å bidra til å nå statens mål som eier på en bærekraftig og ansvarlig måte. Dette bidrar også til åpenhet om hva staten som eier er opptatt av. Staten forventer at selskapene i statens eierportefølje er ledende i sitt arbeid med ansvarlig virksomhet. Dette innebærer blant annet at selskapet identifiserer og håndterer vesentlige risikoområder, også innenfor leverandørkjeden, for de som påvirkes av virksomheten.

SPØRSMÅL NR. 671

Besvart 20. desember 2021 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Vil regjeringen omfatte borettslag og andre med felles strømmåler i kompensasjonsordningen for høye strømpriser?

BEGRUNNELSE:

Olje- og energidepartementet bekrefter at strømregningen som kommer via felleskostnadene i borettslag ikke blir omfattet av regjeringens nye strømodning, slik strømregningen som kommer fra private målere blir. Borettslag og sameier kan ha store strømregninger til elbil-lading eller varmtvann som beboerne i borettslaget deler på, og det er viktig at også disse får kompensasjon for de høye strømprisene vi ser nå.

Svar:

For husholdninger som bor i sameier/borettslag/aksjeleilighet som har både egen strømregning og en andel av felles strømregning, vil kun forbruket knyttet til egen måler og eget forbruk være omfattet av ordningen fra start, jf. Prop. 44 L (2021-2022). Fellesforbruket er i de aller fleste tilfeller registrert som næringsvirksomhet og ikke som husholdning, selv om forbruket typisk går til op-

pvarming, varmtvann, vaskekjeller m.m. For at ordningen skal kunne omfatte slikt husholdningsforbruk fra felles målepunkt i sameier/borettslag/aksjeleilighet, er det behov for mer tid til å finne løsninger for hvordan slikt forbruk kan skilles ut, uten at næringsforbruk mottar støtte. I forslaget i Prop. 44 L (2021-2022) er det tatt inn en forskriftshjemmel som gjør det mulig å gi nærmere bestemmelser om hvem som har rett til stønad, jf. § 4.

Fellesmålt husholdningsforbruk skal omfattes av ordningen så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 672**Besvart 20. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Har politiet v/politidirektøren tatt initiativ til å få testet ut kvitteringsordning ved politikontroller, og når ble det eventuelt tatt et slikt initiativ?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets svar på mitt spørsmål i dokument nr. 15:533.

Som det er vist til i begrunnelsen for det spørsmålet, har forslaget om kvitteringsordning ved politikontroll kommet som representantforslag fra Miljøpartiet De Grønne og som verbalforslag om pilotordning fra Sosialistisk Venstreparti i budsjettforliket med regjeringen. Derav mitt spørsmål om hva som er statsrådets syn på dette forslaget.

I statsrådets svar på spørsmålet av 08.12.21 fremstår det imidlertid som om forslaget om pilotordning for kvitteringsordning ved politikontroll i Oslo, er et forslag som har kommet fra politiet. Det hitsettes fra statsrådets svar på spørsmålet:

«Jeg er derfor positiv til det initiativ politiet selv har tatt til å få testet ut en løsning for bedre etterprøvnbarhet av personkontrollene de foretar, og som nå følges opp gjennom budsjettforliket.»

Dette er en ny opplysning, som ikke har vært kommunisert offentlig i forbindelse med noen av de nevnte forslagene om kvitteringsordning ved politikontroll. Det er derfor ønskelig at statsråden utdyper dette nærmere. Det ønskes særlig svar på når dette initiativet ble tatt og hvem i politiet dette initiativet kom fra, herunder også om politidirektøren har gitt sin tilslutning til dette initiativet.

SPØRSMÅL NR. 673**Besvart 21. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Regjeringen har lansert at det skal utvikles en ny lønnsstøtteordning som er tilpasset situasjonen og etter planen ha som mål å holde folk i arbeid.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål 533 fra representanten.

Politidirektoratet igangsatte høsten 2020 et arbeid med en ny plan for politiets arbeid med mangfold, dialog og tillit. Planen utvikles i dialog med politidistrikter og særorgan i politiet. Arbeidet har blant annet som mål å:

- Bidra til å sikre likeverdige tjenester for alle grupper i samfunnet.
- Bidra til at politiet har god kompetanse og kunnskap om mangfold.
- Bidra til at politiet opptre og kommuniserer rettferdig og respektfullt overfor innbyggere og samarbeidssaktører i alle situasjoner.
- Bidra til et åpent og inkluderende politi som bygger gode relasjoner til alle deler av befolkningen.

Planen vil inneholde tiltak innenfor satsningsområdene ledelse og lederutvikling, rekruttering og arbeidsmiljø, kompetanse og kunnskap, og dialog og tillitsbygging. Arbeidet er forankret hos politidirektøren.

Politidirektoratet har, som en del av dette større arbeidet, vurdert tiltak for å styrke tilliten til politiets gjennomføring av personkontroller. Et av tiltakene som er vurdert er et pilotprosjektet i Oslo, hvor Oslo politidistrikt i samarbeid med Oslo kommune ønsker å prøve ut en teknisk løsning som tilrettelegger for at det kan tilbys og utstedes en bekreftelse på gjennomført personkontroll.

Jeg understreker at det er viktig å se denne typen tiltak i sammenheng med øvrige tiltak som bidrar til økt tillit til politiet generelt, og til gjennomføringen av personkontroller spesielt. Tiltaket må også evalueres for å se om det har ønsket effekt, og om det har utilsiktede konsekvenser.

Hvor lang tid vil det ta før den nye lønnsstøtteordningen kan være klar, og hva er grunnen til at den tidligere lønnsstøtteordningen som ble etablert grunnet korona-situasjonen ikke kan benyttes men med den endringen at formålet nå er å holde folk i arbeid?

Svar:

Vi har levd med koronaviruset i snart to år. I det siste er det på ny blitt innført kontaktreduserende smitteverntiltak som begrenser aktivitet i enkelte næringer. Smitteverntiltakene er likevel i større grad enn i tidligere smittebølger innrettet slik at næringsaktivitet kan holdes helt eller delvis i gang. I arbeidet med økonomiske kompensasjonsordninger har vi ønsket å stimulere til aktivitet og å holde folk i arbeid innenfor rammene av smitteverntiltakene.

Regjeringen har varslet at den foreslår ytterligere økonomiske kompensasjonstiltak for å dempe konsekvensene for næringslivet av smitteverntiltakene, herunder å gjenåpne kompensasjonsordningen for næringslivet, å styrke den kommunale kompensasjonsordningen for lokale virksomheter, og å innføre en ny lønnsstøtteordning, se oversikt på regjeringen.no. Forslagene forutsetter vedtak i Stortinget, og regjeringen vil legge frem en proposisjon for Stortinget i januar.

Regjeringen la 17. desember frem et forslag til en ny lønnsstøtteordning for virksomheter med omsetningsfall som er rammet av de nylig innførte smitteverntiltakene. Ordningen kan bidra til at arbeidsgiverne kan holde ansatte i jobb og unngå permittering. Støtten er ment å dekke deler av lønnskostnadene til de som ellers ville blitt permittert. Det følger blant annet av statsstøttereguleringen at det ikke skal gis subsidier til den delen av arbeidstokken som bedriften uansett har økonomisk grunnlag for å beholde og dekke lønnskostnader for selv.

Lønnsstøtteordningen har vært utviklet i dialog med partene i arbeidslivet. LO har vært opptatt av at det må

være en forutsetning for å få støtte at bedriften beholder alle sine arbeidstakere, dvs. at ordningen ikke kan kombineres med bruk av permitteringsinstituttet. Uten et slikt krav ville det vært en fare for selektering av de mest sårbare arbeidstakerne. Jeg foreslår likevel at arbeidsgivere som allerede har permittert i desember, etter innstramningen av smitteverntiltakene, også kan få støtte for desember om de tar de ansatte tilbake innen 21. desember.

Det er lagt opp til at ordningen skal bygge på den tekniske løsningen for den tidligere lønnskuddsordningen ved avbrutt permittering og at Skatteetaten skal forvalte den. Som i den tidligere ordningen legges det opp til automatisert saksbehandling med etterskuddsvis utbetaling. Det legges opp til at autorisert regnskapsfører/revisor skal bekrefte at foretaket er støtteberettiget, og det vil bli tilsvarende innsynsløsning som i ordningen for tilskudd ved avbrutt permittering.

Mens den forrige lønnsstøtteordningen ga støtte for de arbeidstakerne som var registrert som permittert og så ble tatt tilbake i arbeid, vil den nye lønnsstøtteordningen gi støtte for de som er i arbeid. Oppdatert informasjon i A-meldingen vil være nødvendig for at Skatteetaten skal kunne behandle søknaden. Det tas sikte på at søknadsportalen åpner for søknader for desember måned den 10. februar 2022. Søknader for januar måned vil åpne 10. april.

Jeg håper ordningen kan bidra til at mange arbeidsgivere vil finne det lønnsomt og verdifullt å holde på sine arbeidstakere gjennom en periode med strenge smitteverntiltak.

SPØRSMÅL NR. 674**Besvart 22. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

I forbindelse med tiltakene som nå er presentert knyttet til koronasituasjonen skal regjeringen vurdere muligheten for å gjøre det enklere å søke om utsettelse av skatte- og avgiftsinnbetalinger.

Hvor lang tid forventer regjeringen å bruke på denne vurderingen, og hva er grunnen til at en slik ordning med utsettelse av skatte- og avgiftsbetalinger ikke kan igangsettes umiddelbart?

Svar:

Den 10. juni 2021 ble det innført en midlertidig ordning med betalingsutsettelse for skatter og avgifter mv. Ordningen skulle gjøre det enklere å få innvilget betalingsutsettelse enn etter de ordinære reglene. Ordningen varte til 30. juni 2021. For å lette tilbakebetalingen av krav som var utsatt gjennom ordningen, fikk skyldnere som hadde benyttet seg av ordningen, mulighet til å betale de utsatte kravene gjennom en avdragsordning. Avdragsordningen løper over 12 måneder, med første forfall 31. oktober 2021.

I forbindelse med innføringen av nye smitteverntiltak har regjeringen varslet at den vil vurdere muligheten for å gjøre det enklere å søke om utsettelse av skatte- og avgiftsinnbetalinger. Smitteverntiltakene kan gjøre det vanskelig for mange virksomheter å betale løpende skatter og avgifter ved siden av den pågående avdragsordningen.

Det må utredes nærmere hvordan en ny ordning kan innrettes. Det er blant annet behov for dialog med Skatteetaten om ressursbehov til utvikling og forvaltning av mulige alternativer for en ny ordning.

SPØRSMÅL NR. 675

Besvart 20. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden gi ei fylkesvis oversyn over vegar som er opna for modulvogntog etter 21. desember 2020 (Vil gjerne ha både vegstrekning og tal kilometer per fylke)?

GRUNNGJEVING:

Frå 21. desember 2020 opna Statens vegvesen for at modulvogntog i utgangspunktet kan køyre på vegar som er tillatne for 24 meter lange tømmervogntog. Dei fleste riksvegstrekningane som er tillatne for 24 meter tømmervogntog vart opna for modulvogntog.

No står det att å få opna opp fleire viktige kommunale- og fylkeskommunale vegstrekningar slik at modulvogntog og 24-meters vogntog kan køyre heilt fram til viktige industri- og terminalområde. Det er fylkeskommunane og kommunane som skal avgjere kva fylkesvegar og kommunale veg som blir opna for modulvogntog. Innlandet fylkeskommune har gått føre som eit godt døme, og opna fleire strekningar for modulvogntog, andre fylke heng etter.

Auka bruk av modulvogntog vil effektivisere vegtransporten og auke konkurransevna. Det vil òg bidra til færre vogntog på vegane ved at ein kan frakte større lass over lengre strekningar per transport, noko som både vil gi auka miljøgevinst og betre trafikktryggleik på norske vegar.

Svar:

Eg viser til at det no er fylkeskommunane og kommunane som skal avgjere kva fylkesveg og kommunal veg som blir opna for modulvogntog. Eg er samd i representanten sin grunngjeving om at auka bruk av slike vogntog mellom anna vil vere kostnadseffektivt for næringslivet og kan gi færre vogntog på norske vegar.

Oversyn over vegar som er opna per fylke følgjer av dei 12 vedlegga til dette svaret.

Tal for kilometer per fylke opna for modulvogntog oktober 2021 følgjer av tabellen sist i svaret.

Denne tabellen viser at det er forskjellar mellom fylka når det gjeld strekningar som er opna for modulvogntog. Det kan vere ulike årsaker til dette, som til dømes ulike lokale tilhøve når det gjeld infrastruktur. Eg vil likevel oppmode fylkeskommunane og kommunane til å ha fokus på næringslivet sitt behov for slike transportar slik at vegar blir opna for slik transport der det er forsvarleg.

Fylke	Agder	Inn-	landet	Møre og Romsdal	Nordland	Oslo
Riksveg, km	645	1440	508	1007	171	
Fykesveg, km	983	1208	633	2695		
Kommunal						
veg, km	182	651	148	79	31	
Med						
Rogaland	Troms og Finnmark	Trøndelag	Vestfold og	Telemark	Vestland	Viken
501	1915	770	584	1249	1304	
519	154	1331	765	74	634	
44	64	749	84	17	929	

SPØRSMÅL NR. 676**Besvart 22. desember 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at det er mulig for restauranter og serveringssteder å gi bort mat de ikke får solgt til trengende, i stedet for å destruere varene for å få refusjon for tapt varelager?

BEGRUNNELSE:

Nok en gang er det nødvendig med strenge tiltak for å begrense smittespredning av korona. Nye avstandskrav ved serveringssteder og skjenkestopp vil påvirke restaurantnæringen og føre til tapt omsetning. Serveringsbransjen har allerede hatt det veldig vanskelig i denne perioden.

Det er også mange andre som nå vil kunne rammes av permitteringer som følge av nedstengningen. Det fører til at flere familier vil få svekket økonomi. 115 000 barn lever i vedvarende fattigdom i Norge, og ulikhetene øker. Det er viktig med flere tiltak for å motvirke denne utviklingen. Derfor bør restaurantene i Norge få lov til å dele ut mat de ikke får solgt til trengende, evt. gjennom Matsentralen, for å forhindre matsvinn og samtidig bidra positivt til de mange som sliter økonomisk på grunn av høye strømpriser og økt usikkerhet knyttet til koronanedstengninger.

Det er stor etterspørsel etter overskuddsmat. Matsentralen og de som deler ut mat til trengende har opplevd kraftig økt pågang til matutdeling i forbindelse med koronapandemien, spesielt rundt høytider.

Det er imidlertid uklart for spørsmålsstiller, og etter det jeg forstår for bransjen selv, om serveringsbransjen kan få kompensasjon for tapt varelager hvis de gir bort overskuddsmat framfor å destruere den.

Svar:

Pandemien krever fortsatt strenge tiltak for å begrense smittespredning av korona, og disse rammer dessverre både næringsliv og den enkelte hardt. Regjeringen har derfor valgt å innføre flere tiltak for å dempe de negative konsekvensene av de smittevernrestriksjoner som er iverksatt, herunder å gjeninnføre ordningen for dekning av tapt varelager som gjaldt for perioden fra november 2020 t.o.m. april 2021.

Ordningen ble i sin tid etablert til dels lang tid etter at den aktuelle støtteperioden var tilbakelagt. Nå vil vi få den på plass før varene er tapt. Det gir oss en mulighet til også å vurdere alternativer mht. hva som skal skje med disse varene. Regjeringen mener at bedrifter bør kunne gi bort varer til veldedige formål dersom de ikke kan benytte seg av eller selge før varene går ut på dato.

Jeg har stor tillit til at Norge har et næringsliv som vil merke seg denne oppfordringen og som vil bidra der de ser de kan.

Ordningen med dekning av kostnader for tapt varelager er per i dag ikke godkjent av EFTAs overvåkningsorgan (ESA). Ordningen kan ikke tre formelt i kraft før denne godkjennelsen foreligger.

SPØRSMÅL NR. 677**Besvart 16. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Justisministeren åpner for at deler av de nye fengselsplassene til erstatning for Oslo fengsel kan legges mer enn 45 min fra Oslo sentrum og holder døra på gløtt for Ilseng.

Hvilken betydning ser justisministeren for seg at det vil ha for fengselet i Gjøvik og på Slidreøya?

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har gitt Statsbygg i oppdrag å finne en egnet tomt for etablering av nye fengselsplasser til erstatning for dagens Oslo fengsel. Justis- og beredskapsdepartementet avventer nå Statsbyggs lokaliseringsanalyse, som er ventet oversendt i løpet av 2021. Premissene for lokaliseringsanalysen ble lagt av den forrige regjeringen, og eventuelle konsekvenser for Krimi-

nalomsorgen Innlandet og avdelingene Gjøvik og Valdres var ikke en del av oppdraget. Når rapporten foreligger vil departementet vurdere anbefalingene. Det kan også være

aktuelt å utrede andre løsninger, herunder utvidelse av eksisterende fengsler. Jeg vil informere Stortinget på egnet måte når regjeringen har tatt stilling til saken.

SPØRSMÅL NR. 678

Besvart 22. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Hva er begrunnelsen for at regjeringen foreslår å redusere arbeidsgiverperioden for koronarelatert sykefravær til fem dager fremfor tre dager slik det var fra 20. mars 2020 til 30. september 2021?

BEGRUNNELSE:

Med sterkt økende smitte og mange som risikerer å havne i karantene og isolasjon har flere arbeidsgiverorganisasjoner ment at arbeidsgiverperioden for koronarelatert sykefravær bør være lavere enn regjeringen har foreslått.

Svar:

Smittesituasjonen er for tida krevjande og svært usikker, særleg på grunn av den nye mutasjonen omikron. Regjeringa har derfor sett seg nøydd til å innføre strenge smitteverntiltak. Både smitteutviklinga i seg sjølv og smitteverntiltaka er ei stor påkjenning for arbeidsgjevarar. Regjeringa har derfor varsla ei rekkje økonomiske tiltak, mellom anna for å bøte på påkjenningane for næringslivet.

Når me har vurdert moglege tiltak, har me sett på ulike alternative løysingar og forsøkt å balansere fleire omsyn. Me har òg vore i dialog med partane i arbeidslivet, som har kome med innspel om tiltak dei meiner verksemdene treng. Regjeringa har etter ei samla vurdering kome fram til at det igjen er naudsynt å redusere arbeidsgjevarfinansieringa for sjukefravær på grunn av covid-19-pandemien, og har i denne omgang valt å redusere arbeidsgjevarar sitt finansieringsansvar til fem dagar. Med dei nye reglane vil arbeidsgjevarar berre betale sjukepengar i eit tidsrom på opptil fem kalenderdagar, inkludert dagar med delvis fråver. På same vis skal sjølvstendige og frilansarar få dekt utgifter til sjukefravær på grunn av covid-19-pandemien frå og med sjettedag. Reglane får verknad for sjukefravær frå og med 1. desember 2021 og fram til og med 30. juni 2022.

Med desse reglane vil arbeidsgjevarar, og også sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar, få dekt utgifter til store deler av sjukefraværet som dei normalt finansierer innanfor arbeidsgjevarperioden på 16 dagar. Tiltaka gjev med det kompensasjon for nokre av dei økonomiske ulempene som følgjer av smitteverntiltaka frå styresmaktene. På den måten medverkar dei også til etterleving av påbod og tilrådingar om smittevern og med det til å redusere smittespreiinga.

Regjeringa følgjer utviklinga tett og kjem til å foreslå endringar i ordningane på ulike område om det vert naudsynt.

SPØRSMÅL NR. 679**Besvart 22. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Vil statsråden sikre at de som nådde sin makstid på AAP og gikk ut i karensåret mellom 1. november 2020 og frem til 1. juli 2021 kan søke seg inn i AAP-ordningen uten å måtte vente i 52 uker?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen Solberg innførte det såkalte karensåret i ordningen med AAP. De som gikk ut i karensåret fra november 2020 frem til 1. juli 2021 er ikke omfattet av forlengelsene som er iverksatt når det gjelder arbeidsavklaringspenger. Mange av disse menneskene er ikke ferdig avklarte, og de kan i dag leve på sosialstønad eller privat forsørgelse/oppsparte midler.

Svar:

Som det også går fram av Hurdalsplattforma, vil Regjeringa sørgje for at personar som har AAP får forlenga stønadsperiode dersom dei ikkje er ferdig avklart frå NAV eller helse-vesenet. Departementet har starta eit arbeid med å vurdere ulike tiltak retta mot denne gruppa. Dette er også varsla i Regjeringa sin tilleggsproposisjon til statsbudsjett for 2022 som vart lagt fram for Stortinget 8. november. Det vil vere naudsynt med endringar i lova for å følgje opp punktet i Hurdalsplattforma. Me tek sikte på å frem-

je framlegg til endringar i lova for Stortinget så snart som mogeleg, med sikte på at endringane skal tre i kraft frå 1. juli 2022. Me har allereie fremja framlegg som sikrer at det fram til 1. juli 2022 ikkje skal vere nokon som kan falle ut av ordninga utan å vere avklart.

Den gruppa som representanten Bergstø stiller spørsmål om var omfatta av dei første koronatiltaka i 2020 og fekk då forlenga si stønadsstid med 6 måneder, men dei vart ikkje omfatta av dei seinare tiltaka som ga forlenga stønadsperiode grunna korona under regjeringa Solberg. Denne gruppa er difor omfatta av karensperioda på 52 veker som vart innført i 2018 før dei kan søkje om ny rett til AAP. Me har ikkje tilgjengeleg informasjon er om kor mange av desse som i dag er i ein slik situasjon og som vil søkje om ein ny periode på AAP. Dei første som gjekk ut av AAP-ordninga mellom 1. november 2020 og 1. juli 2021 er no ferdige med karensperioda, og kan dermed ev. søkje på nytt. Før 1. juli 2022 vil alle som gjekk ut av AAP-ordninga i denne perioden vere ferdige med karensperioda.

Eg viser vider til at det ikkje finnes ei enkel måte identifisere disse personane på. Skulle ein tenke seg særskilte tiltak retta mot denne gruppa, så vil det ha budsjettkonsekvensar for 2022-budsjettet.

Regjeringa har no fokus på arbeidet som tek sikte på å endre reglane for AAP frå 1. juli 2022. Desse endringane vil sikre at folk får forlenga stønadsperiode i tilfelle der dei ikkje er ferdig avklart når stønadsperioda går ut.

SPØRSMÅL NR. 680**Besvart 17. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Hva ville det anslagsvis koste å gi alle som er arbeidsledige, permitterte samt alle som er mottakere av arbeidsavklaringspenger i desember 2021 1000 kroner ekstra i økonomisk støtte på neste utbetaling?

BEGRUNNELSE:

Nye, strenge smitteverntiltak fører til at flere kan bli permittert og at arbeidsledigheten igjen kan øke. Dette treffer

mange familier samtidig som de har økte strømutgifter i tillegg til utgiftene som følger med julefeiring. Det er allerede økt bostøtte og sosialhjelp, men mange flere kan nå oppleve ny økonomisk utrygghet.

Svar:

I november var det registrert 59 300 helt arbeidsledige og 38 300 delvis arbeidsledige ved Nav-kontorene. Disse tallene inkluderer også permitterte arbeidstakere. Det var i

tillegg registrert 129 600 mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP). Legger vi til grunn den samme beholdningen i desember som i november tilsier det et samlet antall helt og delvis arbeidsledige og mottakere av AAP på om lag 227 000 personer i desember. Dersom disse gruppene

skulle få en utbetaling på kr 1 000 tilsvarer det et beløp på i størrelsesorden om lag 230 mill. kroner. Det antas at de samme personene er arbeidsledige/mottakere av AAP gjennom hele måneden.

Trolig vil en slik utbetaling kreve lovhjemmel.

SPØRSMÅL NR. 681

Besvart 22. desember 2021 av utenriksminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

Hva vil regjeringen gjøre for å støtte Litauen, og vil Kinas behandling av Litauen få konsekvenser for de pågående forhandlingene om en frihandelsavtale mellom Norge og Kina?

BEGRUNNELSE:

Litauen har den siste tiden møtt sanksjoner fra Kina etter at Taiwan sist måned åpnet et konsulat i Vilnius, der navnet Taiwan ble brukt. Litauen er fjernet fra de kinesiske toll-databasene, som i praksis gjør det umulig å importere litauiske varer til Kina. 9. desember meldte Reuters at Kina nå truer internasjonale selskaper med boikott, om disse fortsetter å handle med Litauen. Dette representerer en ny og mer alvorlig økonomisk maktbruk fra Kina, som bryter med etablerte spilleregler i det internasjonale samfunnet.

Svar:

Det er beklagelig at forholdet mellom Kina og Litauen blir stadig mer anspent en siste tiden. Litauen fremhever at «ett Kina»-politikken ligger fast. Norge, i likhet med de fleste andre stater, fører også en ett-Kina-politikk. Dette innebærer at vi ikke anerkjenner Taiwan.

Vi har stor forståelse for at konflikten med Kina er krevende for Litauen. Vi har uttrykt vår støtte til Litauen både bilateralt og i rammen av NB8-samarbeidet.

Det er uakseptabelt at Kina benytter utilbørlig politisk press og straffetiltak mot Litauen. Jeg forstår at EU-kommisjonen nå kartlegger de faktiske handelshindringene og å bakgrunn av dette vil vurdere å bringe saken inn for WTOs organer. Norge vil følge saken nøye.

Det er også svært beklagelig at kinesiske myndigheter har pålagt den litauiske ambassaden i Beijing store begrensninger. Vi forventer at Kina etterlever sine forplik-

telser under Wien-konvensjonen om diplomatiske samkvem.

En åpen og regelbasert verdenshandel er en grunninteresse for en liten, eksportrettet økonomi som Norge. Kina er Norges største handelspartner i Asia, både på eksport- og importsiden. En frihandelsavtale vil bidra til bedre betingelser for norsk næringsliv. Vi må fremme norske interesser på en helhetlig måte. En stans i frihandelsavtaleforhandlingene med Kina vil ikke bidra til å bedre forholdet mellom Kina og Litauen, men snarere bidra til en ytterligere polarisering i internasjonal politikk. For at vi skal klare å løse de store utfordringene verdenssamfunnet står overfor, trenger vi engasjement og samarbeid, også med Kina.

SPØRSMÅL NR. 682**Besvart 21. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Viser til NTB sin sak 14. desember om at Jens Stoltenberg vil bli ny sentralbanksjef. I saken har Stoltenberg skriftlig meddelt NTB «Jeg ble kontaktet av Finansdepartementet i november med forespørsel om jeg ville vurdere å søke stillingen». Dette medfører et behov for noen avklaringer, og det er interessant å blant annet vite nøyaktig når det skjedde, hvilke andre som ble kontaktet, og om dette var en oppfordring som var avklart og kom direkte fra politisk ledelse.

Kan finansministeren redegjøre for prosessen som har vært?

Svar:

Ansettelse av sentralbanksjef besluttes av Kongen i statsråd, jf. sentralbankloven § 2-9 første punktum. Finansdepartementet er saksforberedende organ.

Utgangspunktet for departementets rekrutteringsprosesser er at det utarbeides en kunngjøringstekst, som beskriver innholdet i og kravene til stillingen. Forut for utforming av kunngjøringsteksten for stillingen som sentralbanksjef gjennomførte departementet samtaler med en rekke relevante personer, fra hovedstyret, ledelsen i Norges Bank, NBIM, relevante fagavdelinger i departementet og Norges Banks representantskap. Formålet med slike samtaler er å få et best mulig grunnlag for utforming av innholdet i kunngjøringsteksten. Samtalene ble avholdt sammen med rekrutteringsbyrået Backer Skeie, som bistår departementet i den aktuelle rekrutteringsprosessen. Sentralbanksjefen og lederen for representant-

skapet ble også invitert særskilt til å gi innspill til hvilke krav vi burde stille, slik det følger av forarbeidene til sentralbankloven. Stillingen som sentralbanksjef ble lyst ut 10. november med søknadsfrist 9. desember.

Som for alle rekrutteringer søker departementet å finne den best kvalifiserte personen til stillingen som sentralbanksjef. Prinsippet i staten, om at den best kvalifiserte søkeren skal ansettes, legges til grunn også ved ansettelse av sentralbanksjef. Departementet ønsket et bredt tilfang av kvalifiserte søkere, og arbeidet sammen med rekrutteringsbyrå aktivt med søk etter potensielle kandidater. Flere potensielle kandidater som ble vurdert til å ha en relevant bakgrunn sett hen til kravene til stillingen ble kontaktet. Det ble avholdt uformelle samtaler for å avklare interesse og svare på spørsmål om stillingen og kravene i kunngjøringen. Denne typen tidlig kontakt og dialog er fortrolig. Flere kandidater ble oppfordret til å søke stillingen. Det er kjent gjennom media at to av disse valgte å søke, NATOs generalsekretær Jens Stoltenberg og visesentralbanksjef Ida Wolden Bache.

Det er etablert praksis at finansråden leder arbeidet med å rekruttere ledere av avdelingene i departementet, i underliggende virksomheter og for stillingene som sentralbanksjef og visesentralbanksjefer i Norges Bank. Finansråden holder meg orientert underveis i prosessen og fremmer forslag til ansettelse til meg. I tråd med dette har jeg blitt orientert om bl.a. hvem departementet har vært i kontakt med og hvem som er blitt oppfordret til å søke. Jeg har ikke selv vært i kontakt med verken søkere eller potensielle søkere om stillingen.

SPØRSMÅL NR. 683**Besvart 21. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Viser til budsjettforliket mellom Ap, Sp og SV, hvor det står at økt CO2-avgift for petroleum vil bli 820 millioner påløpt, og 410 millioner bokført. I svar på mitt spørsmål nr. 535 har imidlertid finansministeren skrevet i fotnote

1 at beløpene er 1760 millioner påløpt og 880 millioner bokført.

Hva er korrekt tall å forholde seg til, og hva skyldes det såpass store avviket?

Svar:

Fra 2021 til 2022 vil avgiften for naturgass og mineralolje i CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten på kontinental-sokkelen økes med 28 pst. utover prisjustering. I mitt svar på spørsmål 535 gjelder provenyanslaget hele økningen fra 2021 til 2022 på 28 pst., siden spørsmålet fra representanten dreide seg om endringer fra 2021 til 2022. I Prop. 1 LS Tillegg 1 (2021-2022) var avgiften kun foreslått økt med 15 pst. utover prisjustering. I budsjettforliket mellom

AP, SP og SV ble det imidlertid enighet om en ytterligere økning på 13 pst. Provenyanslaget fra budsjettforliket angir kun merprovenyet fra den ytterligere økningen på 13 pst. og er derfor vesentlig lavere enn anslaget for økningen på 28 pst.

Hva som er det korrekte tallet å bruke, handler altså om hvorvidt man snakker om den samlede endringen i avgiften fra 2021 til 2022, eller kun den endringen i avgiften som følger av budsjettforliket mellom AP, SP og SV.

SPØRSMÅL NR. 684

Besvart 22. desember 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Regjeringen har varslet at den vil forlenge den generelle kompensasjonsordningen for perioden november-desember, slik at bedrifter som i denne perioden samlet har et omsetningsfall på 30 prosent eller mer kan få støtte.

Hvorfor vil regjeringen inkludere november måned, all den tid dette var før de nye inngripende smitteverntiltakene trådte i kraft?

BEGRUNNELSE:

I november var samfunnet åpent og mange av bedriftene som er rammet av de inngripende smitteverntiltak varslet den 2. og 13. desember hadde da bedre omsetning enn på lang tid, og kanskje til og med bedre enn noen gang. For mange forsvinner nå mye av effekten av dette, etter som eventuell økning i omsetning da vil redusere støtten de får for november-desember. For veldig mange vil den også gjøre at de ikke får noe som helst støtte. For enkelte kan dette også gi insentiver til å redusere selskapets aktiviteter unødvendig mye i desember for at omsetningen skal reduseres nok til å oppfylle kravet om 30 prosent omsetningsfall over begge månedene samlet.

Ordningen gjennom Brønnøysundregistrene gav tidligere støtte for to og to måneder samlet. Jeg ber om at det opplyses hvis det er tekniske grunner til at ordningen også nå bør være for to og to måneder, i stedet for eksempelvis en og en måned. Videre ber jeg om at statsråden svarer på om det alternativt kunne vært gitt kompensasjon for perioden desember-januar samlet, i stedet for november-desember.

Svar:

Gjennom den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet innvilges det tilskudd til delvis dekning av faste, uunngåelige kostnader for foretak som opplever vesentlig omsetningsfall på grunn av koronasituasjonen i Norge. Ordningen var opprinnelig planlagt ut oktober i år, men regjeringen har nå foreslått å videreføre den med enkelte justeringer. Regjeringen foreslår blant annet at kravet til omsetningsfall blir redusert fra minst 40 prosent til 30 prosent. Det legges foreløpig opp til at ordningen forlenges ut januar 2022.

Helt siden Brønnøysundregistrene tok over som tilskuddsmyndighet for ordningen i september 2020, har det blitt lagt til grunn at virksomhetenes omsetningsfall skal beregnes over to-månedersperioder. Denne beregningsmetoden ble valgt for å redusere virksomhetenes søknadskostnader, tilskuddsmyndighetens ressursbruk og bekreftelseskostnadene til revisor/regnskapsfører. Metoden ble derfor også lagt til grunn da regjeringen foreslo å forlenge ordningen etter oktober i år.

Mange virksomheter opplevde en god november-måned i år. Flere av disse virksomhetene har gitt uttrykk for ønske om at beregningen heller baseres på omsetningen i desember alene. Regjeringen har lyttet til næringslivets behov og vil justere den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet slik at tilskuddsperiodene fremover blir på én måned. Dette gjør at virksomhetene kan søke om kompensasjon for november og desember hver for seg, eller søke om kompensasjon for kun én av månedene.

SPØRSMÅL NR. 685**Besvart 21. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen****Spørsmål:**

Hvordan vurderer regjeringen mulighetene for anskaffelse av nye fartøy til Sjøforsvaret, i dette prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Det fremkommer i en pressemelding fra flere europeiske verft at Norge skal delta i Pesco-prosjektet EPC (European Patrol Corvette), altså et prosjekt for å fremskaffe en modulær korvettklasse. Det har imidlertid ikke gått ut informasjon fra Forsvarsdepartementet om dette. Europeisk samarbeid gjennom blant annet PESCO er viktig for Norge.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. desember 2021 med spørsmål fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes om hvordan regjeringen vurderer mulighetene for anskaffelse av nye fartøy til Sjøforsvaret, gjennom Pesco-prosjektet EPC (European Patrol Corvette).

Jeg vil understreke at Norge ikke deltar i European Patrol Corvette (EPC) prosjektet innenfor EUs forsterkede forsvarssamarbeid (Permanent Structured Cooperation/PESCO), slik det kan tolkes i en pressemelding fra flere europeiske verft.

Det er imidlertid riktig at Forsvarsdepartementet støtter søknaden for norsk deltakelse i et industrikonsortium

knyttet til European defence fund (EDF) i forbindelse med et prosjekt om en modulær og multirolle korvett (Modular and Multi-Role Patrol Corvette). EDF-prosjektet skal bidra til å utvikle og teste teknologiske løsninger som kan benyttes i det pågående fire-nasjoners (Frankrike, Italia, Spania og Hellas) korvettprogrammet, European Patrol Corvette. Løsningene skal også være tilgjengelige for andre lignende programmer i Europa.

Forsvarsdepartementets støtte til norske bedrifters deltakelse i det tilstøtende EDF-prosjektet er motivert av et ønske om å støtte og promotere norsk industri med tanke på industrideltakelse i det europeiske forsvarsmarkedet. Et samarbeid mellom utenlandske verft og norske leverandører i dette prosjektet vil bidra til å posisjonere og kvalifisere norsk maritim industri til fremtidige konkurranser om anskaffelser til European Patrol Corvette og lignende programmer i Europa. Det vil også styrke norsk industris evne til å levere til fremtidige norske fartøysanskaffelser. EDF-prosjektene fokuserer på forskning og teknologiutvikling, og i dette EDF-prosjektet inngår blant annet utvikling av moderne fremdriftsløsninger og andre teknologier som vil være interessante for Norge i utviklingen av vår fremtidige overflatestruktur.

Omfanget av den norske støtten til EDF-prosjektet er begrenset, men likevel viktig for de bedriftene det gjelder. Disse bedriftene bidrar derfor også med betydelig egenfinansiering. Det totale omfang av FDs støtte er omlag 6 millioner kroner.

SPØRSMÅL NR. 686**Besvart 21. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden stadfeste at også Stord-Osloruta vil kome inn under regjeringa sitt minstekjøp av flyruter som vert drive på kommersielle vilkår?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa har sendt ut pressemelding av 14.12.21, der det står følgjande:

«Når det gjelder kollektiv- og togtrafikk har regjeringen allerede forlenget kompensasjonsordningene. I luftfarten, som har vært hardt rammet og nå får det enda tøffere, vil regjeringen komme med tiltak, feks ved at staten kjøper et minstetilbud der det i dag drives på kommersielle vilkår. Der staten i dag kjøper tilbud, såkalte FOT-ruter, vil reduserte inntekter bli kompensert.»

Staten si støtteordning for kjøp av flyruter på Stord-Oslo går ut ved årsskiftet. Gjennom perioden vi no har vert gjennom, har passasjeretallet stige jamt ut over

hausten. Men kraftige tiltak sett i gong av regjeringa dei siste dagane for å hindre smitte av Covid-19 merkes no på passasjertrafikken på denne ruta. Passasjerane treng tryggleik for at dei kan få tak i billetter også etter jul, og allereie no er næringsliv og private avhengig av å vite om dei kan få tur/returbillett Stord–Oslo på nyåret. Det hastar difor svært å få nødvendige, og langsiktige avklaringar for at ruta vert oppretthalde med den rutefrekvensen som i dag ligg inne. Viser til at Stortinget gjennom pandemien har hatt denne ruta som ei tydleg prioritering.

Svar:

Regjeringa har i samband med innføringa av dei seinaste smitteverntiltaka varsla ei tiltakspakke som vil lette den økonomiske byrda for næringar som vert råka. I luftfarten kan eit tiltak vere at staten kjøper et minstetilbud på ruter som i dag vert drive på kommersielle vilkår, dersom det oppstår behov for det. Dersom regjeringa gjeninnfører minstetilbodskjøp på kommersielle ruter vil det vere naturleg å vurdere om flyruta Stord–Oslo skal innlemmast i kjøpet.

SPØRSMÅL NR. 687

Besvart 20. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Når ble tilskuddsordningen til vertskommuner sist evaluert, og når er det planlagt at neste evaluering av ordningen skal foretas?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål i dokument nr. 15:600 av 07.12.21, samt statsrådets svar på spørsmålet av 13.12.21.

Det fremgår av statsrådets svar at vertskommunetilskuddet for kommuner med asylmottak utbetales etter satser som i gjennomsnitt skal dekke kommunens utgifter. Videre at dette er et tilskudd kommunen ikke må søke om, og at det ikke stilles noen krav til dokumentasjon fra vertskommunen på de faktiske utgiftene til drift av asylmottak.

Det fremgår videre at treffsikkerheten av størrelsen på overføringene etter denne ordningen, er noe som evalueres løpende. Det vises til statsrådets svar om dette:

«Tilskuddsordningen evalueres med jevne mellomrom, på bakgrunn av vertskommunenes faktiske utgifter. Det er samtidig viktig at vertskommunetilskuddet ikke endres uten at vi har fakta om kommunenes eventuelle endrede utgifter. Det er også viktig at både vertskommuner og driftsoperatører har en viss forutsigbarhet ved inngåelse av kontrakter om asylmottaksdrift. Tilskuddet bør derfor ikke endres for ofte.»

Det er derfor ønskelig med et svar på når tilskuddsordningen ble evaluert sist, og når det planlegges at neste evaluering av ordningen skal foretas.

Svar:

I sin begrunnelse viser representanten til mitt svar på spørsmål nr. 600. I tillegg til dette svaret, ønsker jeg også å vise til mitt svar på spørsmål nr. 521 fra samme representant. Begge disse spørsmålene omhandler tilskudd til vertskommuner for asylmottak.

Tilskuddet til vertskommuner for asylmottak, jf. kap. 490, post 60 (vertskommunetilskuddet), ble sist evaluert i 2016, jf. Kommunens utgifter i 2015 som vertskommuner for statlige mottak for asylsøkere (Beregningsutvalget desember 2016). I tillegg ble det i 2018 gjennomførte en tilleggsundersøkelse til denne evalueringen, jf. Kommunens utgifter i 2016 som vertskommune for statlige mottak for enslige mindreårige asylsøkere over 15 år (Beregningsutvalget, april 2018).

Evalueringen før disse er fra 2013, jf. Evaluering av tilskudd til kommuner med asylmottak (Rambøll, februar 2013). For mer informasjon om resultatet av evalueringene viser jeg til at disse rapportene finnes på nettet.

Departementet ser det som en fordel å fortsette å bruke Beregningsutvalget til kommende evalueringer, da det er likhetstrekk mellom oppgaven med å evaluere vertskommunetilskuddet og utvalgets øvrige arbeid. Beregningsutvalget har som mandat, hvert år, å kartlegge kommunenes utgifter til bosetting og integrering. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har sekretariatsfunksjon for utvalget. Beregningsutvalget er satt sammen med representanter fra KS, kommuner og Staten, og det vil etter departementets syn sikre en god kvalitet også på evalueringen av vertskommunetilskuddet. Tidligere innsamlet data vil kunne bidra til at sammenligningsgrunlaget, og dermed kvaliteten, i senere undersøkelser blir

bedre. Gjenbruk og muligheten til å forbedre spørreundersøkelsen blir også større. Ved forrige evaluering varslet departementet Beregningsutvalget om at departementet ønsket en slik kartlegging som en fast oppgave om lag hvert fjerde år fremover.

Departementet planla opprinnelig for å gjennomføre neste evaluering av kommunenes utgifter i 2020. Da kommunenes utgiftsbilde som følge av pandemien antas å ha vært et annet i 2020 og i 2021 sammenliknet med et

normalår, er evalueringen utsatt. Departementet har bedt om at Beregningsutvalget påtar seg denne kartleggingen i 2023, dvs. at det vil være kommunenes utgifter i 2022 som kartlegges.

Jeg ser nå at den pågående pandemien kan medføre at også 2022 kan bli et spesielt år for kommunene. Jeg vil derfor måtte ta dette i betraktning før endelig beslutning om kartlegging tas.

SPØRSMÅL NR. 688

Besvart 22. desember 2021 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Har finansministeren endret mening om Solberg-regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform, og ser statsråden nå hensikten med faste, forutsigbare og flate kutt i statlig finansierte virksomheter for å effektivisere offentlig sektor og samtidig skape økt økonomisk handlingsrom på statsbudsjettet?

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti foreslås det å kutte i budsjettene til en rekke statlige virksomheter og etater. Dette begrunnes med endrede jobbreisevaner, og kuttet utgjør totalt 104 millioner kroner for 2022. I tillegg videreføres avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen) som ble innført av regjeringen Solberg i 2015. Reformen gir et fast, forutsigbart effektiviseringskrav, og innsparingene gir økonomisk handlingsrom til å satse på mer målrettede tiltak som for eksempel sykehus, skole, forsvar og samferdsel. Samlet har reformen redusert utgiftene med rundt 15 mrd. kroner siden innføringen. Regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti har til enhver tid vært sterke kritikere av reformen. Nå videreføres den i tillegg til at budsjettenigheten mellom Ap, Sp og SV introduserer et nytt flatt kutt i alle offentlige virksomheter som i praksis tilsvarer et ekstra ABE-kutt.

Svar:

I budsjettforslaget fra Solberg-regjeringen (Gul bok 2022) er budsjetttrammene for statlige virksomheter i 2022 fastsatt etter et uttrekk på 0,5 pst. på driftspostene, omtalt som «Avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen»

(ABE). Rammer for statlig drift og uttak av effektiviseringsgevinster bør være forutsigbare for virksomhetene, og initieres tidlig i budsjettprosessen. De statlige virksomhetene har i sin interne planlegging for 2022 lagt til grunn driftsbudsjetter fastsatt etter et uttrekk på 0,5 pst.

Det ville være vanskelig og ressurskrevende å identifisere og tilbakeføre budsjettkutt på de aktuelle postene i statsbudsjettet som er direkte knyttet til ABE-reformen på alle departementsområdene seint i budsjettprosessen. Departementene kan for eksempel ha omfordelt opprinnelige ABE-uttrekk mellom sine driftsposter. Regjeringen har hatt kort tid til rådighet i arbeidet med Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022).

Regjeringen foreslo et målrettet budsjettkutt på bruk av konsulenttenester i Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) på 40 mill. kroner. I budsjettforliket mellom regjeringspartiene og Sosialistisk Venstreparti ble det foreslått enkelte andre målrettede budsjettkutt som bidro til å finansiere endrede prioriteringer i budsjettet. Det er ikke uvanlig i slike forhandlinger. Det ble blant annet enighet om et målrettet budsjettkutt grunnet endrede jobbreisevaner som netto utgjør 104 mill. kroner, og det målrettede kuttet på konsulenttenester ble økt med 20 mill. kroner.

Regjeringen vil vurdere hvordan ABE-ordningen kan erstattes med målrettede prosesser og effektivitetsmål i tråd med Hurdalplattformen i arbeidet med statsbudsjettet for 2023.

SPØRSMÅL NR. 689**Besvart 23. desember 2021 av statsminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

Vil statsministeren sørge for at regjeringen respekterer Høyesterettsdommen om vindkraftutbyggingen på Fosen og vil statsministeren komme til Stortinget og redegjøre for konsekvensene av dommen, både for de aktuelle vindkraftverkene og andre utbygginger i samiske reindriftsområder?

Svar:

Staten respekterer alle avgjørelser fra domstolene. Høyesteretts avgjørelse i skjønnsaken om vindkraftverkene på Roan og Storheia, innebærer ikke at konsesjonsvedtakene til Roan og Storheia vindkraftverk har falt bort. Høyester-

ett sier heller ikke noe om hva som skal skje med vindkraftverkene.

Sikring av menneskerettighetene er et statlig ansvar. Endringer av konsesjonene til vindkraftverkene på Fosen, krever nye forvaltningsvedtak. Når forvaltningen skal fatte vedtak, må lovmessige krav til saksbehandling, kontradiksjon og utredninger følges. Jeg har derfor varslet partene om at staten ved mitt departement vil gjøre de endringer nødvendige for å sikre reindriften på Fosen, samt bedt om innspill til den videre prosessen.

Som nevnt i svar til Stortinget av 1. november, synes det ikke å være hensiktsmessig med en redegjørelse om saken for Stortinget nå.

SPØRSMÅL NR. 690**Besvart 3. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

I budsjettforliket ble det enighet om å «gjennomføre en pilotordning i Oslo med teknisk løsning for sikring av notoritet for personkontroller som politiet foretar dersom den som blir kontrollert vil la seg registrere. Ordningen skal innebære at den som blir stoppet kan motta en bekreftelse på kontrollen».

Kan statsråden avklare om det betyr at den som kontrolleres mottar en bekreftelse automatisk, hvordan pilotordningen skal organiseres, om arbeidet er i gang og om det er samme pilotordning som Oslo byråds forsøksprosjekt?

BEGRUNNELSE:

I budsjettforliket mellom regjeringen og SV ble det enighet om blant annet dette:

«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en pilotordning i Oslo med teknisk løsning for sikring av notoritet for personkontroller som politiet foretar dersom den som blir kontrollert vil la seg registrere. Ordningen skal innebære at den som blir stoppet kan motta en bekreftelse på kontrollen.»

I en rapport gjort av Antirasistisk Senter fra 2017 kommer det fram at over 12 prosent av dem som er født med én eller to utenlandske foreldre, opplever at politiet stopper dem regelmessig.

Norge har også fått internasjonal kritikk for dette. Den 5. april 2018 konkluderte FNs menneskerettighetsråd med at politiet i Norge med sin ID-kontroll rent faktisk bedriver etnisk profilering.

Det kan også ha innvirkning på tilliten til politiet, og forsterke opplevelsen av å bli å mistenkeliggjort. Dette er et alvorlig problem. Derfor skaper nye vedtak om kvitteringsordning entusiasme blant mange som ønsker å bygge tillit og arbeider mot etnisk profilering.

Det er litt uklart om regjeringens pilotordning er det samme som Oslo byråds forsøksprosjekt med kvitteringsordning i Oslo-politiet (jfr. Plattform for byrådsarbeidet 2019 – 2023 i Oslo kommune, kap. 11 En trygg by med god beredskap: Byrådet vil arbeide opp mot staten om å få innføre et forsøksprosjekt med kvitteringsordning i Oslo-politiet).

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 672 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, der jeg har redegjort for Politidirektoratets arbeid med en plan for politiets arbeid med mangfold, dialog og tillit. Planen utvikles i dialog med politidistrikter og særorgan i politiet. Av svaret fremgår følgende:

«Politidirektoratet har, som en del av dette større arbeidet, vurdert tiltak for å styrke tilliten til politiets gjennomføring av personkontroller. Et av tiltakene som er vurdert er et pilot-

prosjektet i Oslo, hvor Oslo politidistrikt i samarbeid med Oslo kommune ønsker å prøve ut en teknisk løsning som tilrettelegger for at det kan tilbys og utstedes en bekreftelse på gjennomført personkontroll.»

Dette arbeidet vil følges i tråd med budsjettforliket, slik det også fremgår av mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 533 fra representanten Amundsen. Innretning og organisering av pilotprosjektet vil bli avklart i den videre oppfølgingen. Arbeidet med hvordan den tekniske løsningen bør utformes, pågår.

SPØRSMÅL NR. 691

Besvart 20. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva tenker statsråden om at redningsdykkertjenesten i Tromsø kan bli lagt ned, og hva vil det ha å si for hvordan den nye redningshelikopterbasen i Tromsø løser sitt samfunnsoppdrag på?

BEGRUNNELSE:

DetvisestildennesakeniNordlys:<https://www.nordlys.no/tjenesten-michael-og-kollegaene-tilbyr-skal-fjernes-eks-tremt-fortvilet-og-sint/s/5-34-1556193>

Solberg-regjeringen gikk inn for å opprette en ny redningshelikopterbase i Tromsø. Den skal være opprettet i løpet av 2022. Den nye redningshelikopterbasen vil bidra til å øke beredskapen, sikkerheten og tryggheten for befolkningen i Nord-Norge. Men redningshelikopterbasen vil også være avhengig av gode støttefunksjoner for å kunne løse sitt samfunnsoppdrag på en best mulig måte, som for eksempel redningsdykkertjeneste. Redningsdykkere er med på å redde liv og utgjør en viktig del av beredskapen. I Tromsø står nå redningsdykkertjenesten i fare for å bli lagt ned. Redningsdykkertjenesten vurderes etter kommunens behov og kommunens egen risikovurdering og beredskapsplan, gjerne i samarbeid med kommuner rundt og i regionen. Men Nord-Norge er en landsdel med store geografiske avstander, og om redningsdykkertjenesten i Tromsø legges ned, vil nærmeste redningsdykkertjeneste være i Bodø og Alta. Redningsdykkertjenesten i Alta står for øvrig uten fast transportstøtteavtale med helikoptertjeneste.

Svar:

Ansvar for brann- og redningstjenesten i Norge er en kommunal oppgave og hver enkelt kommune må selv vurdere hvordan denne oppgaven skal løses i tråd med gjeldene lover og forskriftene. I lov 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) § 11 fremkommer de lovpålagte oppgavene til brannvesenet. Å ha en redningsdykkertjeneste er ikke en lovpålagt oppgave. Derfor må spørsmålet om behovet for en redningsdykkertjeneste i Tromsø rettes til Tromsø kommune.

Vurdering av risiko knyttet til drukningsulykker er et kommunalt ansvar, og vurderes lokalt. I henhold til lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) §§ 14 og 15 plikter den enkelte kommune å utarbeide en risiko- og sårbarhetsanalyse samt en beredskapsplan med oversikt over tiltak for håndtering av de kartlagte uønskede hendelsene i kommunen. I brann- og eksplosjonsvernloven (§ 9 andre ledd) pålegges kommunen også å gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse og vurdere behovet for redningsdykkerberedskap og overflateredning der det er relevant.

Dersom risikoen for drukning i kommunens ROS-analyse skal møtes med beredskapstiltak, står kommunene fritt til organisering av denne tjenesten, og kan også velge å legge denne til brann- og redningsvesenet. Ut over dette er det ikke noen nasjonale krav om redningsdykkerberedskap eller overflateredning. I mars 2022 trer imidlertid en ny forskrift av 15. september 2021 nr. 2755 om organisering, bemanning og utrustning av brann- og redningsves-

en og nødmeldesentralene (brann- og redningsvesenfor-skriften), i kraft. I den nye forskriften (§ 19) blir det innført et nytt utstyrskrav til overflateredning.

Dersom redningsdykkerberedskapen i Tromsø skulle bli lagt ned mister man muligheten til å få flydd ut ressurs-

en med redningshelikopter fra Tromsø, men det har ingen grunnleggende betydning for hvordan redningshelikop-teret løser sitt samfunnsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 692

Besvart 4. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol

Spørsmål:

I høst er det om lag 12.000 norske studenter som studerer i utlandet. Mange av disse studentene kommer nå hjem til juleferie og skal tilbake til studielandet sitt over nyttår. I tillegg vil en del studenter starte sin utveksling utenlands over nyttår.

Vil regjeringen oppfordre kommunene til å legge til rette for en tredje vaksinedose for norske studenter som skal til utlandet over nyttår?

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2021 åpnet Folkehelseinstituttet for at kommunene kunne legge til rette for at norske studenter som skulle studere i utlandet i høstsemesteret kunne få andre

vaksinedose før de reiste ut igjen, og for mange studenter kan det være mulig og aktuelt å nå få en tredje vaksinedose. Dette vil kunne gi en viktig trygghet og beskyttelse for denne gruppen på vei inn i et nytt semester i land med ulike smittesituasjon, og for enkelte kan en tredje vaksinedose også være nødvendig for gyldig vaksinasjons-pass i landet de studerer.

Svar:

Regjeringen har som mål at alle over 18 år skal få tilbud om en oppfriskningsdose innen utgangen av februar neste år. Kommunene har fått økt fleksibilitet i vaksinasjonen og kan gi vaksine også til personer under 45 år når det har gått 20 uker siden dose 2, dersom de har kapasitet til det.

SPØRSMÅL NR. 693

Besvart 21. desember 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvordan ser statsråden foreløpig for seg innretningen på fondet Bionova, har statsråden noen tanker om hvor hovedkvarteret for forvaltningen av fondet skal ligge, vil statsråden også vurdere muligheten for etablering av et katapultsenter for utvikling og forskning på landbruksteknologi, og hvilke eventuelle andre ambisjoner har regjeringen for å utnytte mulighetene Norge har innen landbruksteknologi?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har lansert ambisjonene om å etablere et fond kalt Bionova for å finansiere klimatiltak i landbruket. Dette er omtalt å være noe som skal ligne Enova, men være mer konkret innrettet for grønne satsinger innenfor landbruket. I Innlandet finner man kompetansemiljøer innenfor landbruksteknologi, bioøkonomi og bioteknologi som i stor grad bidrar inn i arbeidet med å omstille landbruket til en grønnere næring. I byene Hamar, Elverum og Kongsvinger etableres det nå forskningssen-

tre som skal huse fagmiljøer som blant annet arbeider innenfor teknologiutvikling, forskning og utdanning innen blant annet bioøkonomi og landbruksteknologi. I 2017 vedtok fylkestinget at bioøkonomistrategien for Innlandet skal inneholde et mål om å ta en ledende posisjon som nasjonal bioøkonomiregion. NCE Heidner Biocluster er Norges ledende næringsklynge innen grønn bioøkonomi og er lokalisert på Hamar. Klyngen forbedrer bærekraft i matproduksjonen ved å utvikle innovative produkter, tjenester og kunnskap, og deretter eksportere resultatene globalt. Regjeringen Solberg lanserte i sommer å etablere et katapultseter for landbruksteknologi for å øke forskning og utviklingen på området. En rapport fra McKinsey & Co (2020) trekker frem landbruksteknologi som en av næringene der Norge har et konkurransefortrinn på verdensbasis.

Svar:

I budsjettforliket med SV ble regjeringen enig om å opprette Bionova fra andre halvår 2022. I Hurdalsplattfor-

men presenterte regjeringen at Bionova skal opprettes som et viktig verktøy for å nå målene i klimaavtalen mellom staten og jordbruket. Som en følge av budsjettforliket er vi nå enige om at Bionova også skal være et viktig verktøy for å sikre utvikling av bioøkonomien knyttet til både jordbruk, skogbruk og havbruk, herunder også bidra til biobasert sirkulærøkonomi, økt selvforsyning av fôr i jordbruk og havbruk og utvikling av løsninger for at avfall fra havbruksnæringen kan brukes som ressurs.

Regjeringen, og jeg som landbruks- og matminister, har store ambisjoner for Bionova. Vi skal utover vinteren og våren 2022 arbeide med hvordan Bionova kan innrettes på en best mulig måte, slik at Bionova blir det effektive virkemiddelet vi ønsker. Det er viktig at vi får utredet ulike alternativer tilstrekkelig, og derfor har vi foreløpig ikke trukket noen konklusjoner om verken innhold eller lokalisering. Jeg har merket meg at det er stor interesse for Bionova over hele landet, og vi tar alle innspill med oss i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 694

Besvart 23. desember 2021 av næringsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Utviklinga i design- og ferdigvareindustrien i Norge er avhengig av rammevilkåra for bransjen. I mitt heimfylke Møre og Romsdal er denne industrien stor. Vi har møbel, tekstil, plastvare og anna ferdigvareindustri. Design- og ferdigvareindustrien har dårligere rammevilkår i Norge enn i våre naboland. Partene i bransjen har sett dette på dagsorden og bedt Regjeringa om 50 millionar kr til eit eksportkontor med bransjespesefikke satsingar for auka eksport.

Kva vil regjeringa gjere for å fylgje opp den ønska bransjesatsinga?

GRUNNGJEVING:

Norge har ein stor design- og ferdigvareindustri med ca. 60 000 tilsette, ein produksjonsverdi på 120 mrd. kr der 6 % av dette, 65 mrd. kroner kjem frå eksport. Møre og Romsdal har en stor del av denne industrien. Møbelindustri men også tekstilindustri og andre ferdigvarer. Design- og ferdigvareindustrien skil seg noko ut frå den andre eksportindustrien i Norge ved at den i liten grad er bygd

på naturgitte føremonar. Over år har bransjen bygd ein kompetanse som er verdensleiarande innan automasjon og den har svært dyktige fagarbeidarar. Norsk design er verdensleiarande. Vi har gode utdanningar innen design, og denne kompetansen har industrien klart å utvikle vidare. Det har gitt ein høg videreforedlingsgrad, og høg verdiskaping. Det siste som må nemnast er merkevarebygging, der flere vrksemder i denne bransjen og i Møre og Romsdal, har bygd merkevarer godt kjent utanfor Noreg sine grenser.

Medan fleirtalet av eksportindustriane vi har i Noreg og i fylket sel sine varer til marked der prisane er sett på verdensmarknadsnivå, så sel design- og ferdigvareverksemdene produkta sine på opplevde verdiar av produktet eller merkevara. Produksjonskostnader er sjølvstekt viktig, men det er imponerande korleis industrien klarer å få ein merverdi for sine produkt i konkurranse med liknande produsenter fra ei rekke lavkostnadsland.

Design- og ferdigvareindustrien trenger no eit eksportkontor. Dette kontoret må få verkemidlar som møter trongen til finansiell risikoavlastning for eksportutviklingsprosjekt og ei sterkare satsing på profilering av norsk de-

sign mellom anna på eksportmesser. Andre bransjer har sine eksportkontorer som har lykkast godt.

Ordninga med investeringstilskott, som allereie finst, må giast heilt andre rammer enn i dag. Denne EØS-godkjente ordninga kan gi støtte til bygg og maskininvesteringar. Frå bransjen er eg gjort kjent med eksemplar på at verksemder i møbelindustrien i Sverige har fått opptil 20 % investeringstilskott for bygg og maskiner, og på andre sida av Østersjøen er prosenten endå høgare.

Det tredje er at det trengst å opprettast eit kompetansesenter for møbel, interiør, tekstil, mote og sportsbransjane. Desse bransjane går no saman for å styrke FOU og innovasjon, og skal etablere Plusslab med kontor både i Sykkylven og i Oslo.

Svar:

Denne regjeringa skal føre ein aktiv og framtidsretta næringspolitikk. Ved å sørge for rammevilkår som gir bedrifter over heile landet gode mogelegheiter til utvikling, skal vi leggje til rette for nye lønsame og framtidssrette arbeidsplassar.

Også for design- og ferdigvareindustrien, som favner eit bredt spekter av bransjar og bedrifter, er dei generelle rammevilkåra svært viktige. Næringa baserer konkurransevna si på spisskompetanse innanfor design og merkevarebygging, erfaringsbasert innovasjon, og høg grad av automatisering og digitalisering. For å vekse er både store og små aktørar avhengige av å ha tilgang på riktig kompetanse, ny teknologi og investeringskapital, samt god tilgang til sine marknader.

Design- og ferdigvareindustrien har tilgang til landsdekkjande og regionale ordningar frå det statlege verkemiddelapparatet, på lik linje med andre næringar. Ulike låne- og tilskotsordningar og andre tenester med vekt på kompetanseheving, innovasjon og eksportfremme, kan bidra til å understøtte utviklinga i bedrifter også i denne industrien. I Hurdalsplattforma er det ein ambisjon om å gå gjennom det næringsretta verkemiddelapparatet, med sikte på å forenkla, gjere meir tilgjengeleg og styrkje ordningane som skal fremje vekst. Vi ser no nærare på korleis vi skal følge opp dette. Som næringsminister har eg allereie tatt grep for å få til ein felles digital inngang, "ein veg inn", til heile verkemiddelapparatet, slik at bedrifter lettare finn fram og får oversikt over ordningane.

Mange bedrifter i design- og ferdigvareindustrien har hatt god utvikling dei siste åra, og lykkast i både inn- og utland. Det kan vere eit potensial for ytterlegare vekst, særleg ved å utnytte moglegheitene i eksportmarknadane i større grad. Ei rekke offentlege eksportretta verkemidlar kan vere relevante for design- og ferdigvareindustrien i samband med dette. Innovasjon Norge tilbyr både rådgjeving- og kompetansetenester for å fremje breidda av norsk næringsliv i utlandet og organiserer også bidrag på internasjonale messer i utlandet. I tillegg kjem Eksportfinan-

siering Norge sitt tilbod om finansiering til kjøp av norske eksportvarer og -tenester og andre garantiprodukt som støtter opp om norske eksportørar. Utanriksstasjonane hjelper dessutan norsk næringsliv gjennom myndighetsskontakt, som dørøpnar til lokale marknader og gjennom bistand til problemløysing og konsulære saker. Desse verkemidla og organa/etatane er innretta slik at dei skal kunne vere relevante for alle norske bedrifter, uavhengig av bransje.

Når norske bedrifter velgjer å satse utanlands, får dei moglegheiter til å nå nye og større marknader, utnytte ressursane sine betre og utvikle seg vidare. I tillegg kan norske eksportbedrifter bidra til å spre løysningar som fremmer ei meir berekraftig utvikling globalt. Dette er noe av bakgrunnen for at det i Hurdalsplattforma er eit mål om å tilrettelegge for at fastlandseksporten skal auke med 50 prosent innan 2030. Det vil kreve innsats frå alle parter, både næringsaktørar og myndigheiter, men vi skal gjere vårt, ved å styrkje eksisterande eksportutviklingsordningar og identifisere nye tiltak som raskt kan settast i verk.

Regjeringa si eksportsatsing er høgt prioritert og vil i høgste grad vere relevant også for design- og ferdigvareindustrien. Dette er noe vi vil arbeide vidare med i dialog med ulike deler av næringslivet. Vi har merka oss innspela frå mellom anna Norsk Industri og vil vurdere desse nærare. Mitt mål er at satsinga skal favne bredt, og treffe ikkje berre flest mogleg, men best mogleg. Lukkast vi, vil vi få betydeleg gevinst i form av auka verdiskaping og fleire arbeidsplassar i eksportretta bedrifter, også i design- og ferdigvareindustrien.

SPØRSMÅL NR. 695**Besvart 5. januar 2022 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Nysgjerrigper, Forskningsrådets forskerkonkurranse for barn, står i fare for å forsvinne på grunn av kutt. Dette er det eneste systematiske tilbudet for barn som vil forske i skolen.

Hva mener statsråden om prosjektet Nysgjerrigper, og vil statsråden vurdere å finansiere prosjektet på annen måte slik at elevers hverdagsspørsmål fortsatt kan få vitenskapelige ben å gå på?

Svar:

Jeg er enig med representanten om betydningen av å legge til rette for barns vitenskapelige utvikling. Nysgjerrigper er en sentral del av Kunnskapsdepartementets satsing på dette. Kunnskap om vitenskapelig metode og kritisk tenkning blir stadig viktigere og skolen er en viktig arena for utvikling av disse ferdighetene. Nysgjerrigper skal bidra til at elever i grunnskolen kan lære om forskning og prøve å forske selv. De tilbyr også flere læringsressurser til lærere som de kan bruke i undervisningen.

Det er Kunnskapsdepartementet som finansierer Nysgjerrigper over sin bevilgning til Norges Forskningsråd. Det er ikke kuttet i departementets bevilgning til Nysgjerrigper verken i 2021 eller 2022.

Fra 1. januar 2022 vil Forskningsrådet imidlertid gjøre flere endringer i Nysgjerrigper. Konkurransen avsluttes og de vil heller ikke lenger gi ut Nysgjerrigper-bladet. Bakgrunnen er at mindre enn én prosent av norske skolebarn deltar årlig i Nysgjerrigper-konkurransen og lærerne har gitt tilbakemelding om at konkurransen er for ressurskrevende å delta på. Isteden har lærerne ønsket at Forskningsrådet skal tilby flere digitale ressurser og flere kurs til skolene slik at de får støtte til å levere på ny læreplan. Som et svar på denne tilbakemeldingen har Forskningsrådet gått inn for å vri om på det digitale tilbudet i Nysgjerrigper og utvikle flere undervisningsopplegg og kurs for opplæring i vitenskapelig metode. Tilbudet utvides samtidig til hele grunnskolen, fra 1. til 10. trinn. Målet er at enda flere lærere og elever får nytte av Nysgjerrigper i årene som kommer.

Nysgjerrigper-bladet erstattes ikke. Isteden oppfordres skolene til å bruke ung.forskning.no. forskning.no er en nettavis for norske og internasjonale forskningsnyheter og har et betydelig tilbud til barn og unge gjennom ung.forskning.no. forskning.no er uavhengig, og er finansiert gjennom medlemskap av 80 norske forskningsinstitusjoner. Det er de ansatte på disse forskningsinstitusjonene som i stor grad bidrar med artikler og innlegg om egen forskning. Det er dermed en viktig del av formidlingsoppgavet til forskningsmiljøene og finansieres gjennom offentlige bevilgninger til disse institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 696**Besvart 20. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Hvilke grep vil statsråden ta for å gi UDI og UNE mer fleksibilitet i tolkningen av underholdskravet under koronapandemien, som med dagens tolkning fører til utvisning av produktive innbyggere som gründeren Kyle Havlicek-McClenahan?

BEGRUNNELSE:

Amerikaneren Kyle Havlicek-McClenahan har drevet sitt eget oppstartsselskap i Norge. Havlicek-McClenahan er molekylærbiolog med utdanning fra blant annet NTNU og har bodd 8 år i Norge. Han hadde i utgangspunktet en avtale med selskapet han jobbet i om at han kunne fakturere 260 000 kroner i året for jobben han gjorde. I koronaåret 2020 falt inntekten under underholdskravet på 254 000 kroner, og UDI informerte han derfor om at han måtte forlate landet.

I 2021 kan Havlicek-McClenahan vise til en inntekt på 345 000 kroner, men det har ingen påvirkning på utvisningsvedtaket. På spørsmål fra gründermagasinet Shifter svarer UNE at:

«Selv om korona-situasjonen har gjort det vanskelig for mange selvstendig næringsdrivende, inkludert Kyle, er det likevel et vilkår at utlendingen må oppfylle underholdskravet for den perioden han eller hun har søkt for».

Det ser altså ut til at dagens regelverk ikke gir UDI det skjønnet som trengs for å gi Havlicek-McClenahan muligheten til å få endret status basert på et helt unntaksmessig år i norsk økonomi og en inntekt i 2021 på godt over underholdskravet. Han og mange med han er kompetente arbeidsressurser som Norge trenger for å skape de nye arbeidsplassene et samlet Storting er enige om at vi trenger. Det er klart at den absolutte tolkningen av underholdskravet gir UDI og UNE liten anledning til å utvise skjønn i saken.

Under pandemien har det offentlige tilpasset regelverk for å ta høyde for en helt ekstraordinær situasjon i norsk arbeidsliv. Dette gjelder blant annet permitteringsregelverket, rett til dagpenger, sykepenger, men også flere andre ordninger. Denne fleksibiliteten har vært viktig for å skåne vanlige arbeidstakere for effektene av pandemien. Dette bør også være mulig i denne saken.

Svar:

Innledningsvis vil jeg for ordens skyld understreke at jeg ikke kan gå inn i enkeltsaker som dette etter utlending-

sloven, og at jeg derfor heller ikke kan kommentere den aktuelle saken nærmere.

Når det er sagt, har jeg stor forståelse for at pandemien har satt mange i en vanskelig situasjon økonomisk, og at dette får store konsekvenser for dem som rammes. Dette gjelder ikke minst når bortfallet av inntekt får konsekvenser for adgangen til å oppholde seg i Norge.

Hensikten med underholdskravet er, som kjent, at utlendinger som kommer til Norge, som hovedregel skal være selvforsørget og ikke bli en belastning for det norske velferdssamfunnet. Dette er et grunnleggende prinsipp som det er bred politisk enighet om. For å få oppholdstillatelse som selvstendig næringsdrivende, er det en forutsetning at underholdet i det vesentlige vil være sikret gjennom ervervsvirksomheten. Det stilles derfor krav om at det er økonomisk grunnlag for virksomheten.

Eventuelle unntak fra underholdskravet må vurderes opp mot de samfunnsmessige omkostningene det vil ha dersom utlendingen ikke klarer å oppnå tilstrekkelig inntekt etter pandemien og må få støtte fra det offentlige. Hensynet til den enkelte utlending og til Norges behov for denne type arbeidsinnvandring må veies opp mot de negative samfunnsøkonomiske konsekvenser det vil ha dersom det gis fornyet oppholdstillatelse i saker der det ikke lenger er økonomisk grunnlag for driften av virksomheten.

Regjeringen har ikke funnet grunn til å fravike hovedregelen om underholdskravet for selvstendige næringsdrivende så langt under pandemien. Det gjorde for øvrig heller ikke Regjeringen Solberg. Vi vurderer imidlertid fortløpende behovet for unntak eller tilpasninger i regelverket som følge av pandemien.

SPØRSMÅL NR. 697

Besvart 3. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Flere organisasjoner, herunder en rekke miljøorganisasjoner, Norske samers riksforbund, Norske Reindriftsamers Landsforbund og Samerådet ber i et brev til regjeringen om at arbeidet med Øyfjellet vindpark stanses. Organisasjonene mener det er vesentlige likhetstrekk mellom Øyfjellet-utbyggingen og Storheia og Roan-utbyggingene på Fosen der utbyggingstillatelsen nylig ble kjent ugyldig av Høyesterett.

Vil statsråden stanse Øyfjellet-utbyggingen frem til Øyfjellet-utbyggingen er gjennomgått på nytt i lys av Fosen-dommen?

Svar:

Byggingen av Øyfjellet vindkraftverk er i en slutfase, samtlige turbiner er nå montert og prosjektet går snart over i driftsfasen. Prosjektet har lokal oppslutning, og vil bidra til å styrke næringsgrunnlaget i regionen.

Forholdet mellom vindkraft og reindrift ble grundig vurdert i konsesjonsbehandlingen. Det ble lagt avgjørende vekt på reindriften egen fremstilling av driften. Saken har også vært innom domstolene som ikke har tatt krav om stans tilfølge.

Det sentrale temaet i Øyfjellet-saken, er adkomst til vinterbeitet nordvest for vindkraftverket. Både miljø-, transport- og anleggsplanen (MTA-planen) for vindkraftverket og reindriften selv, har skissert ulike løsninger for

dette. Det som gjenstår, er at partene diskuterer seg fram til konkrete, praktiske rutiner og tiltak for driftsfasen. Nå som prosjektet straks går over i permanent drift, håper jeg dette vil falle på plass i tråd med departementets endelige vedtak i klagesak om MTA-planen. Mitt departement følger saken, og har jevnlig kontakt med reindriften og utbygger om oppfølging av MTA-planen og avbøtende tiltak. Jeg kan ikke se at det er grunnlag for å stanse byggingen av vindkraftverket.

SPØRSMÅL NR. 698

Besvart 3. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan regjeringen arbeider for å følge opp stortingsvedtaket om prosesslovgivningen for barn, og vil ministeren sikre at rettighetene som følger av barnekonvensjonen tas inn i prosesslovene og forvaltningsloven?

BEGRUNNELSE:

FNs barnekonvensjon ble en del av norsk lov i 2003. Konvensjonen gir barn egne rettigheter for hvordan det offentlige skal gå frem i saker og beslutninger som angår barn. Det er viktig å sikre at sentral lovgivning på justisfeltet er i tråd med konvensjonen, og Stortinget ba derfor regjeringen i 2020 om å gjennomgå prosesslovgivningen og forvaltningsloven for å sikre overensstemmelse med barnekonvensjonens rettigheter. Det resulterte i følgende anmodningsvedtak i desember 2020:

«Stortinget ber regjeringen sikre at prosesslovgivningen og forvaltningsloven er i tråd med FNs barnekonvensjons grunnleggende rettigheter til å få uttale seg fritt, informasjon, privatliv og at beslutninger tas til barnets beste».

Barn har rett til at deres beste skal være et grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører dem, at de skal få uttale seg fritt, at de skal få nok informasjon og at deres rett til respekt for sitt privatliv sikres. Brudd på disse rettighetene i møte med politi, rettsvesen og barnevern kan få alvorlige konsekvenser for barns rettsikkerhet, og kan oppleves svært utrygt. Til tross av at barnekonvensjonen skal gjelde alle barn i alle handlinger og avgjørelser som berører dem, vet vi at det ikke alltid skjer. Enkelte av barns prosessrettigheter er inntatt

i barnevernloven, men det er ikke inntatt i eksempelvis straffeprosessloven, tvisteloven, og forvaltningsloven.

Svar:

Innledningsvis vil jeg bemerke at anmodningsvedtaket representant Ingvild Wetrhus Thorsvik viser til, og som var foreslått i Innst. nr. 6 (2020-2021), så vidt jeg kan forstå ikke ble vedtatt av Stortinget. Samtidig er jeg selvfølgelig enig med representanten i at det er viktig å sikre at sentral lovgivning på justisfeltet er i samsvar med barnekonvensjonen, og med øvrige menneskerettighetskonvensjoner.

I forbindelse med at barnekonvensjonen ble inkorporert i menneskerettsloven i 2003, ble lovgivningen gjennomgått, og det ble gjort endringer i blant andre straffeloven, tvistemålsloven og forvaltningsloven. Endringene i forvaltningsloven gjaldt særlig forvaltningens plikt til å sørge for at barnets synspunkter kommer fram og blir tatt hensyn til, jf. barnekonvensjonen artikkel 12. I 2009 gjennomførte jussprofessor Karl Harald Søvig ved Universitetet i Bergen en utredning om forholdet mellom norsk rett og barnekonvensjonen på oppdrag av Barne- og likestillingsdepartementet. Etter den tid har det blitt gjennomført viktige reformer på justisfeltet for å styrke barns rettigheter, for eksempel innføringen av ungdomsstraff og de nye reglene om tilrettelagt avhør.

I tillegg til bestemmelsene som uttrykkelig gjelder barns rettigheter, skal de nevnte lovene tolkes i samsvar med Grunnloven og konvensjonene som er etter menneskerettsloven gjelder som norsk lov med forrang foran annen lovgivning, herunder barnekonvensjonen. Prinsippet om barnets beste som grunnleggende hensyn ved alle handlinger og avgjørelser som berører barn, følger

av Grunnloven § 104 andre ledd og barnekonvensjonen artikkel 3. Barns rett til vern om sin personlige integritet er beskyttet i Grunnloven § 104 tredje ledd og barnekonvensjonen artikkel 16. Når det gjelder prosesslovgivningen, følger det også uttrykkelig av straffeprosessloven § 4 og tvisteloven § 1-2 at reglene i de to lovene gjelder med de begrensninger som er anerkjent i folkeretten eller følger av overenskomst med fremmed stat.

Justis- og beredskapsdepartementet arbeider for tiden med oppfølgingen av Forvaltningslovutvalgets utredning NOU 2019: 5 Ny forvaltningslov. Forholdet til barnekonvensjonen og andre sentrale menneskerettighetskonvensjoner vil på ordinær måte bli vurdert i lovarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 699

Besvart 22. desember 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Kompensasjonsordningen for kulturlivet har noen særskilte begrensninger, som maksbeløp på utbetaling på 3,5 millioner og at det skal utvises kulturfaglig skjønn ved behandling av søknaden. Det fører til underlige utslag i en bransje som ellers næringsmessig godt, som for eksempel for Folketeatret som normalt har over 20 millioner i inntekt bare i desember.

Vil statsråden rydde i dette når detaljene i ordningen utarbeides?

BEGRUNNELSE:

I kompensasjonsordningen for kulturlivet er det lagt inn en begrensning på utbetaling på 3,5 millioner – helt uavhengig hvor stor institusjonen som søker er. Det betyr at store og viktige kultur næringer som festivaler og teater, ikke er i nærheten av å motta kompensasjon for frafall av inntekt, og dermed heller ikke kan betale ut lønn eller honorar til sine ansatte.

Saksbehandlingen av kultur næringer går også sakte og er lite forutsigbare fordi det er lagt inn et forbehold om at Kulturrådet skal utvise kulturfaglig skjønn ved utbetaling. Mens dette er et fornuftig prinsipp ved behandling av søknader i ordinære tildelinger av offentlige midler, er det vanskelig å forstå hvorfor dette skal gjelde ved kompensasjon for bortfall av næringsinntekt.

Populære, og viktige kulturinstitusjoner- og foretak som normalt har stor omsetning og blir hyppig brukt rammes på denne måten nettopp av at de er vellykket som næring, samtidig som de har kultur i navnet sitt. Dette er næringer som er viktige arbeidsplasser, som videreutvikler og skaper kultur og som byr på gode kulturopplevelser for svært mange. Ved å gi kultur næringen

dårligere ordninger enn andre næringer, risikerer vi å miste en svært viktig del av kulturbransjen.

Svar:

Først har jeg lyst til å si at jeg vet at det kulturlivet aller helst vil er å utøve sin aktivitet som normalt. Stigende smittetall tillater dessverre ikke det, og vi er derfor nødt til å ha tiltak som bremser smitten. Men vi skal samtidig ha hjelpetiltak så lenge pandemien varer, og vi ser også smittetiltak og kompenserende tiltak i sammenheng.

Eksisterende virkemiddelapparat skal styrkes med 300 millioner kroner til fordeling, og vi øker støtten til musikk- og scenekunstinstitusjoner og museer som ikke omfattes av andre støtteordninger med 100 millioner kroner.

Regjeringen har også besluttet å videreføre og styrke de to koronastøtteordningene for kultursektoren inn i 2022 med 300 millioner kroner til stimuleringsordningen og 400 millioner kroner til kompensasjonsordningen for kulturarrangement.

Stimuleringsordningen skal gjeninnføres uendret med virkning fra 8. desember og ut første kvartal i 2022. Vi skal også legge fram en ny og forbedret kompensasjonsordning, denne ordningen vil gjelde fra 1. november.

Jeg er i tett dialog med kultursektoren og lytter til deres behov når det gjelder endringer i kompensasjonsordningen. Ordningen skal nå endres slik at det gis kompensasjon på bakgrunn av tapt omsetning istedenfor kompensasjon for uunngåelige kostnader. Denne endringen tar høyde for at mange kulturbedrifter har en sirkulær økonomi der stor inntjening i høysesong (jul og festival-sommer) finansierer ulike utgifter i roligere perioder av året. I tillegg til dette økes kompensasjonsgraden til 70 prosent av tapte inntekter.

Vi har ikke foreslått noen endring i støttetaket på 3,5 millioner kroner. Grunnen til dette er vårt kulturpolitiske mål om at ordningen skal nå flest mulig aktører.

Ordningen skal på høring, og den må også godkjennes av ESA før den kan trå i kraft.

Jeg gjør oppmerksom på at kompensasjonsordningen, i motsetning til stimuleringsordningen, er rettighetsbasert, slik at alle som oppfyller kravene i forskriften har rett til støtte. I stimuleringsordningen fastsettes til-

skuddsvedtak etter en skjønnsmessig helhetsvurdering der det blant annet legges vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum.

Avslutningsvis vil jeg slutte meg til at dette er næringer som er viktige arbeidsplasser, som videreutvikler og skaper gode kulturopplevelser for svært mange. Det er nettopp derfor så viktig for meg at bransjen ivaretas med gode og treffsikre ordninger.

SPØRSMÅL NR. 700

Besvart 23. desember 2021 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Vil regjeringen fordømme USAs drap på sivile i Syria under militæroperasjonen som Norge deltok i, og det bes om en avklaring om ovennevnte punkter vedrørende Norges rolle, hva norske myndigheter har visst om mulige amerikanske krigsforbrytelser begått i operasjonen der Norge deltok, hvilke krav norske myndigheter har stilt om respekt for humanitærretten og om å bli informert av alliansepartnere om drap på sivile og hva norske myndigheter gjør for å skaffe seg slik informasjon på selvstendig grunnlag?

BEGRUNNELSE:

De siste ukene har New York Times (NYT) avdekket interne varsler om at amerikanske luftangrep i Operation Inherent Resolve (OIR), der Norge deltar, har drept et stort antall sivile. Ifølge NYT har Norges alliansepartner i OIR drept bønder, barn, familier på flukt og landsbyboere som søkte tilflukt i bygninger, i angrep som etter alt å dømme utgjør alvorlige krigsforbrytelser og menneskerettighetsbrudd. Etter angrepene skal USA og andre allierte styrker ha fjernet bevis, også det en forbrytelse.

En tidligere etterretningsoffiser i det amerikanske luftvåpenet sier han varslert om luftangrep der mange sivile ble drept flere ganger i perioden 2016-2018, deriblant et amerikansk bombeangrep mot et bygg der 50 sivile søkte tilflukt i 2017, men at rapporter og varsler ikke ble undersøkt.

Larry Lewis, en amerikansk tjenesteperson som har sett Pentagons hemmelige data om USAs drap på sivile i OIR i Syria i perioden Norge deltok, sier til NYT at han var sjokkert over drapstallene.

Ettersom verken den forrige eller nåværende regjeringen har kommentert de mulige krigsforbrytelsene begått av koalisjonen Norge inngår i, er en rekke forhold uavklart, deriblant følgende:

- Om Norge har mottatt informasjon av USA om mulige krigsforbrytelser, menneskerettighetsbrudd og brudd på humanitærretten begått av USA i OIR, og hvis ikke om Norge vil be om slik informasjon.
- Om regjeringen mener det er akseptabelt at alliansepartnere bevisst ødelegger bevis etter angrep der sivile blir drept.
- Om regjeringen kan garantere at Norge eller de syriske styrkene Norge trente, ikke direkte eller indirekte har bidratt til de innrapporterte luftangrepene der store mengder sivile ble drept eller ødeleggelsen av bevis om dette.
- Hva norske myndigheter gjør for å oppdage mulige krigsforbrytelser og menneskerettsbrudd begått av våre allierte i operasjoner Norge deltar i og for å bidra til rettslig oppfølging i etterkant.
- Hvilke krav Norge, ved deltakelse i militæroperasjoner, stiller til allierte om å unngå krigsforbrytelser og om å bli informert om drap på sivile, mulige krigsforbrytelser og menneskerettighetsbrudd, om slike krav stilt ved deltakelse i OIR og hva Norge gjør på egenhånd for å få vite om mulige forbrytelser begått av alliansepartnere.

Svar:

Norge har siden 2015 tatt del i Operation Inherent Resolve (OIR) i Irak for å bekjempe terrororganisasjonen ISIL. I 2016 og 2017 bidro vi også i innsats i Syria. Innsatsen har vært vellykket. ISIL ble territorielt slått i Irak i desember

2017, og i Syria våren 2019. Store grupper flyktninger og internt fordrevne har kunnet vende tilbake til sine hjem.

Norske styrker har hele tiden lagt etterlevelse av krigens folkerett spesielt og folkeretten generelt til grunn for sin innsats. Vi forutsetter at andre koalisjonspartnere gjør det samme, og at de gransker eventuelle påstander om

brudd på folkeretten. Vi er ikke informert av vertslandsmyndigheter eller koalisjonspartnere om slike brudd.

Norske styrker har ikke vært delaktige i operasjoner i Syria hvor sivile har blitt drept. Vi har ikke holdepunkt for at lokale syriske grupper som har mottatt støtte fra Norge har vært delaktige i slike operasjoner.

SPØRSMÅL NR. 701

Besvart 22. desember 2021 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at reiselivsbedrifter som blir råka av stort omsetnadsfall på grunn av bortfall av turistar utanfor EØS-området under COVID-19-pandemien, blir likt og rettferdig handsama uansett kva kommune bedrifta ligg i?

GRUNNGJEVING:

I fjerde tilskotsrunde av den kommunale kompensasjonsordninga for verksemder i særskilt utsette bransjar og kommuner, var fordelinga særleg innretta mot næringar i reiselivet der turistar utanfor EØS-området/Europa normalt er viktig for omsetnaden – ein omsetnad som brått fall vekk etter 12. mars 2020 og enno ikkje er komen attende.

Grossistbedrifta Folk engros AS på Skei i Sunnfjord kommune er eit godt døme på ei slik bedrift. Bedrifta sel varer til eigne og andre suvenirbutikkar over heile landet – i sterk grad til turistar utanfor EØS-området. Bedrifta sitt fall i inntekter er på nær 90 % som følgje av pandemien, frå ein omsetnad på ca. 30 mill. NOK i 2019 til ein omsetnad på under 3 mill. NOK etter 11 av 12 månader i 2021.

Det har naturleg nok sett bedrifta sin økonomi i ein kritisk situasjon – i likskap med mange andre tilsvarande bedrifter i heile landet.

Det er då eit stort paradoks at Folk Engros AS ikkje får høve til å søke om midlar frå fjerde tilskotsrunde av kompensasjonsordninga, på grunn av at ordninga er avgrensa til eit fåtal kommunar som har høg andel overnattingsbesøk frå gjestar utanfor EØS-området før 2020, samt dei fem største flyplasskommunane.

Sunnfjord kommune kjem ikkje i denne kategorien – og dermed får ikkje Folk Engros AS på Skei høve til å søke om midlar frå ordninga, sjølv om dei på alle måtar elles er heilt i kjernen av kva type bedrifter ordninga er meint å treffe.

Dette framstår for Venstre som djupt urettferdig. Det er bedriftene og næringslivet kompensasjonsordninga er meint å hjelpe – bedrifter skal ikkje straffast for å ligge i «feil kommune» når dei på alle andre måtar fell inn under formålet med ei offentlig støtteordning. Særleg paradoksalt er det at ein Senterparti-statsråd her har sørga for ei ordning der ei bedrift i ein storby som Bergen er innanfor ordninga, medan ei tilsvarande bedrift på ein liten stad i distrikta i same fylke (Skei), er utanfor ordninga.

Eg vil be Statsråden gjere greie for korleis denne urettferda kan rettast opp, og i tillegg sørge for at ein i framtidige tildelingar av kompensasjonsmidlar unngår å straffe bedrifter som treng hjelp fordi dei ligg i «feil distriktskommune».

Svar:

Stortingsrepresentant Skjelstad stiller spørsmål om den fjerde runden med fordelinga av midlar til kommunane, frå den kommunale kompensasjonsordninga. Til orientering blei fordelinga gjennomført under den dåverenda regjeringa, leia av statsminister Solberg.

Stortinget vedtok den kommunale kompensasjonsordninga vinteren 2021 (Prop 79 S (2020-2021), med eit stort kommunalt handlingsrom til å innrette eiga ordning i tråd med lokale behov. Ordninga skulle også vere ei ventilordning i tillegg til andre kompensasjonsordningar, som den generelle kompensasjonsordninga, og ikkje noko ein utan vidare har krav på. Kommunane har difor valt ulike måtar å innrette eigne ordninga på, og vedtek tilskot til enkeltbedrifter i tråd med eigne retningslinjer.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet forvaltar ordninga, og fordeler midlane til kommunane etter fordelingsmodellar som i stor grad nyttar tal på sysselsetting i bransjar som er særskilt utsette. Reiselivsnæringar, som serverings- og overnattingsverksemder, har vore ei viktig målgruppe. Fordelinga legg føringar på korleis

kommunane skal fordele midlane vidare til bransjar, men kommunane har framleis rom for eigne prioriteringar. Fordeling frå departementet til kommunane er basert på objektive kriterium, og kan vanskeleg treffe alle kommunar like godt i kvar runde. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har til saman fordelt om lag 3 mrd. kroner til alle kommunane i løpet av 2021, slik at dei fleste kommunar har motteke vesentlege summer frå ordninga.

Alle kommunar har fått løyving frå ordninga. Det gjeld også Sunnfjord, som representanten syner til. Sunnfjord har fått meir enn 8 mill. kroner til å kompensere lokale verksemdar. Det kjem i tillegg til dei nasjonale

ordningane. Dette nyt òg verksemdar i Sunnfjord godt av, som til dømes Folk Engos AS.

Flertalet på Stortinget er einige om å tildele 500 millionar kroner til kommunane i nysalderinga. Departementet vil så raskt som mogleg fordele midlane til kommunane. Regjeringa vil også kome med forslag til Stortinget om vidare løyving, og innretting av ordninga. Ordninga skal innrettast slik at den blir mest mogleg treffsikker, enkel og føreseieleg for næringslivet. Regjeringa har også motteke innspel frå partane i arbeidslivet og kommunesektoren om korleis den kommunale kompensasjonsordninga bør utformast, slik at den blir meir føreseieleg for næringslivet. Dette vil vi byggje vidare på i 2022.

SPØRSMÅL NR. 702

Besvart 21. desember 2021 av landbruks- og matminister Sandra Borch

Spørsmål:

Hvorfor har plutselig tollsatsen på gjær fra Egypt økt, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at dette ikke skal gå utover norske matprodusenter?

BEGRUNNELSE:

Stangeland Mølle har siden 1846 drevet en familiebedrift, som nå ledes av femte generasjon. Bedriften er en viktig aktør i lokalsamfunnet, og har gjennom generasjoner sørget for viktige arbeidsplasser lokalt.

Stangeland Mølle melder om at det i Norge har vært mer eller mindre monopol på gjær til norske bakerier og dagligvare. Dette ønsket de å gjøre noe med, og de fant dermed en god produsent av gjær, slik at de kunne ta opp kampen mot dette monopolet.

Bedriften melder nå om at tolltariffen de bruker, som til nå har hatt 0 % toll, avhengig av handelsavtaler, plutselig er endret til full toll på 21 % uten at de vet hvorfor. Det er nå en differensiering på land, noe som gjør at leverandøren som omtrent har monopol i det norske markedet, kan ta inn på 0 % toll via Sverige, mens de som utfordrer skal betale 21 % fra Egypt. Det har vært 0 % toll fra Egypt frem til høsten 2021.

Stangeland Mølle har vært i dialog med flere instanser uten å få svar, og ifølge dem selger de nå på store tap. Alternativet er at de går tilbake til monopolet på gjær i Norge. Dette kan påvirke lokale arbeidsplasser og lokal verdiskaping.

Svar:

2007 ble det inngått en frihandelsavtale mellom Egypt og EFTA-landene Norge, Island og Sveits. Etter Protokoll A til frihandelsavtalen, som omfatter bearbejdede jordbruksvarer, gav Norge blant annet tollfrihet på gjær ved import til Norge fra Egypt. Denne og andre konsesjoner ble kun gitt midlertidig i påvente av at Egypt gav tollreduksjoner/tollfrihet for EFTA-landenes eksport av bearbejdede jordbruksvarer til Egypt. I frihandelsavtalen inngikk således en bestemmelse om at EFTA-landene ensidig ga Egypt tollreduksjoner i fem år, kombinert med at partene har en forpliktelse om å starte forhandlinger om tosidige konsesjoner senest innen fire år, dvs. i 2011.

Grunnet blant annet den politiske situasjonen i Egypt kom ikke disse forhandlingene i gang i 2011. EFTA-landene besluttet i flere omganger å videreføre de midlertidige konsesjonene til Egypt.

EFTA tok igjen opp spørsmålet om reforhandlinger av Protokoll A med Egypt i 2019 uten at det kom til enighet om videre prosess. Etter samforståelse mellom UD, NFD og LMD og internt mellom EFTA-landene, ble det besluttet at EFTA-landenes midlertidige konsesjoner for bearbejdede jordbruksvarer skulle opphøre med virkning fra 1. august 2021. Opphørsdatoen i Norge ble senere endret til 1. oktober av hensyn til importørens behov for tid til tilpasning. Informasjon om endringene av tollsatsene for bearbejdede varer fra Egypt ble lagt ut på både Tolletatens og Landbruksdirektoratets hjemmesider. Fra 1. oktober er det således en ordinær toll på 21 % for gjær fra Egypt.

I oktober ble det avholdt et møte mellom EFTA-landene og Egypt om å gjenoppta forhandlinger om Protokoll A. Fra EFTAs side er det et sterkt ønske om å få avsluttet forhandlingene, og det på en gjensidig fordelaktig måte. Dette vil også innebære gjeninnføring av tollfrihet på gjær. Akkurat nå avventer EFTA tilbakemelding fra Egypt om hvordan de ser for seg videre prosess.

Jeg vil understreke at tollsatsen for gjær ikke er endret for andre land enn Egypt. I de fleste handelsavtaler Norge har inngått, inkludert med EU, er det tollfrihet for gjær. Det er således mulig med tollfri import av gjær fra mange land.

SPØRSMÅL NR. 703

Besvart 22. desember 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe

Spørsmål:

Er det slik at regjeringen gjennom disposisjonene til Forskningsrådet kutter i bevilgningene til Nysgjerrigper-programmet for 2022, og vil statsråden gjøre noe for å unngå at Nysgjerrigper legges ned?

BEGRUNNELSE:

I en verden som i stadig større grad preges av alternative fakta og motstand mot vitenskapelige metoder, må vi ikke ta fra barn muligheten til å være en nysgjerrige og forsker.

Norge er i en særstilling internasjonalt ved å ha hatt en forskerkonkurranse for barnetrinnselever over lang tid. Satsingen kalles Nysgjerrigper. Konkurransen har foregått siden 1990, på tvers av fag, organisert av Forskningsrådet.

Forskningsrådet har nylig gått ut med melding til de som arbeider med ordningen om at forskningskonkurransen Nysgjerrigper er avlyst våren 2022. Rådet slår fast at Nysgjerrigper ikke lenger vil bli tilbudt en forskningskonkurranse for barn. Sterke faglige og pedagogiske ressurser har uttrykt uro for Forskningsrådet sitt kutt i Nysgjerrigper og med det forskningssatsningen rettet inn mot barn og unge i skolen.

For oss er det viktig at elever skal mulighet til å forske i skolen og at de skal ha reell mulighet til å utforske problemstillinger de selv har laget. Det kan også være motiverende at denne konkurransen blir løftet opp ut over deres eget klasserom og opp på nasjonalt nivå og at de kan få svar på spørsmål og tilbakemelding ifra ekte forskere. De nye læreplanene oppfordrer også til slik forskning og fordypning i fag i skolen. Mer enn noen sinne er det slik representanten ser det viktig å kunne forholde seg kritisk og reflektert til verden. Derfor er det merkelig om vi skulle fjerne en av de gode verktøyene vi har for å bygge opp kritisk sans og refleksjon i skolen. Kutt i det eneste systematiske nasjonale tilbudet for barn som vil forske i skolen

strider både mot behovene i tiden samt den nye læreplanen.

Svar:

Jeg er enig med representanten om betydningen av å legge til rette for barns vitenskapelige utvikling. Nysgjerrigper er en sentral del av Kunnskapsdepartementets satsing på dette. Kunnskap om vitenskapelig metode og kritisk tenkning blir stadig viktigere og skolen er en viktig arena for utvikling av disse ferdighetene. Nysgjerrigper skal bidra til at elever i grunnskolen kan lære om forskning og prøve å forske selv. De tilbyr også flere læringsressurser til lærere som de kan bruke i undervisningen.

Det er Kunnskapsdepartementet som finansierer Nysgjerrigper over sin bevilgning til Norges Forskningsråd. Det er ikke kuttet i departementets bevilgning til Nysgjerrigper verken i 2021 eller 2022.

Fra 1. januar 2022 vil Forskningsrådet imidlertid gjøre flere endringer i Nysgjerrigper. Konkurransen avsluttes og de vil heller ikke lenger gi ut Nysgjerrigper-bladet. Bakgrunnen er at mindre enn én prosent av norske skolebarn deltar årlig i Nysgjerrigper-konkurransen og lærerne har gitt tilbakemelding om at konkurransen er for ressurskrevende å delta på. Isteden har lærerne ønsket at Forskningsrådet skal tilby flere digitale ressurser og flere kurs til skolene slik at de får støtte til å levere på ny læreplan.

Som et svar på denne tilbakemeldingen har Forskningsrådet gått inn for å vri om på det digitale tilbudet i Nysgjerrigper og utvikle flere undervisningsopplegg og kurs for opplæring i vitenskapelig metode. Tilbudet utvides samtidig til hele grunnskolen, fra 1. til 10. trinn. Målet er at enda flere lærere og elever får nytte av Nysgjerrigper i årene som kommer.

Nysgjerrigper-bladet erstattes ikke. Isteden oppfordres skolene til å bruke ung.forskning.no. forskning.no

er en nettavis for norske og internasjonale forskningsnyheter og har et betydelig tilbud til barn og unge gjennom ung.forskning.no. forskning.no er uavhengig, og er finansiert gjennom medlemskap av 80 norske forskningsinstitusjoner. Det er de ansatte på disse forskningsinstitus-

jonene som i stor grad bidrar med artikler og innlegg om egen forskning. Det er dermed en viktig del av formidlingsoppdraget til forskningsmiljøene og finansieres gjennom offentlige bevilgninger til disse institusjonene.

SPØRSMÅL NR. 704

Besvart 3. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Er statsråden villig til å utfordre reguleringsmyndighetene i Norges vassdrag- og energidirektorat, og stanse økningene i nettleien som kommer fra 1. januar – og er det ikke et demokratisk problem om regjeringen og Stortinget ikke har myndighet til å kunne regulere innrettingen?

BEGRUNNELSE:

Til Europower Energi (14.12) uttalte RME-sjef Tore Langset følgende:

«det ikke ha noe praktisk betydning om politikerne vedtar å utsette forskriftsendringen».

Dette er i samsvar med energibyrået ACERs ønsker om at den regulerende myndigheten, som i Norge er RME, skal ha siste ordet i slike saker. Dette fremgår også i ACERs rapport *On Distribution Tariff Methodologies in Europe* (2021, februar):

«ACER is of the view that there are compelling reasons to have NRAs directly set the distribution tariff methodology or as a strict minimum approve the methodology proposed by DSOs, in order to ensure that methodologies are free from any political or commercial interest which is ensured by NRAs' independence legally guaranteed by the EU law.» (s. 5-6)

Samtidig er det en overhengende fare for at den nye nettleien vil gi de aller fleste økte strømkostnader, og det er ikke gitt at nettleien treffer rettferdig. Tvert imot. Av strømselskapet Elvias informasjon fremgår det f.eks. at kunder med det laveste energiforbruket, og dermed også uten særlig rom for å justere dette, vil få en høyere regning. Gudbrandsdal Energi har laget en mer omfattende studie med utgangspunkt i de nye tariffene og regnet ut at syv av ti strømkunder vil få høyere nettleie hvis de ikke justerer forbruket sitt (VG, 16.12). Likevel mener altså de regulerende myndighetene i Norge, RME, at politikerne ikke skal ha mulighet til å legge andre føringer for nettleien.

Svar:

Strømnettet er et naturlig monopol og nettselskapenes inntekter er derfor underlagt en streng regulering etter energiloven. Myndighetene fastsetter en årlig tillatt inntekt for hvert av landets omkring 100 nettselskap. Innenfor inntektsrammen er det nettselskapene som fastsetter tariffen innenfor gjeldende regelverk basert på selskapenes kunnskap om eget nett og lokale forhold.

Departementet har i tråd med enigheten mellom regjeringspartiene og SV på Stortinget, jf. Innst. 102 L (2021-2022), vedtatt utsatt ikrafttredelse av forskriftsendringen av i sommer om effektbaserte tariffen. Ikrafttredelsen er utsatt fra 1. januar 2022 til 1. juli 2022.

Fram til 1. juli er det i tråd med gjeldende regelverk, tidligere fastsatt av departementet, opp til nettselskapene å bestemme om de vil differensiere fastleddet i nettleien etter effekt. Jeg registrerer at det har vært usikkerhet om og hvor raskt nettselskapene evt. kunne endre tilbake sine systemer etter stortingsflertallets merknad få dager før den fastsatte forskriftsendringen opprinnelig skulle tre i kraft. Men det ser nå ut til at mange nettselskaper utsetter den forberedte endringen.

Før endringer i nettleien innføres, er jeg opptatt av at nettselskapene gir tilstrekkelig og god informasjon til kundene. Jeg sikter på å invitere representanter for nettselskapene til et snarlig møte om det videre arbeidet med innføring av effektbaserte tariffen.

Jo mer strøm som forbrukes samtidig (effekt), desto mer strømnett er det behov for. Nytt og mer strømnett er både forbundet med store økonomiske kostnader, og vanskelige avveininger knyttet til lokalisering, natur og miljø. Da er det etter mitt syn viktig at vi bruker strømnettet vi allerede har på en best mulig måte. Dette gir over tid lavere nettkostnader for strømkundene, mindre naturinngrep og færre konflikter knyttet til nettutbygging.

Samtidig er det viktig at vi legger til rette for økt energieffektivisering og mer egenproduksjon av strøm. Budsjettpolitikken mellom regjeringspartiene og SV innebærer

450 mill. kroner i økt overføring til Enova, hvorav 100 mill. kroner til enøktiltak og egen strømproduksjon i husholdningene. I tillegg ble det enighet om at vi skal det utarbeide en plan med tiltak som skal redusere energibruken i bygg med minst 10 TWh i 2030 og øke strømproduksjonen i bygg. I Hurdalsplattformen varsler vi også krav om at nye bygg og anlegg bygges med klimavennlige materialer og designes for lavt energibruk og gjenbruk. Jeg vil også

vide til plusskundeordningen som legger til rette for egenprodusert strøm.

Når det gjelder kravene til RMEs uavhengighet og den etablerte oppgavefordelingen mellom departementet og RME, fremgår disse av bestemmelser i energiloven som ble vedtatt av Stortinget i 2018. I saker der departementet fastsetter forskrifter med hjemmel i energiloven, kan det for eksempel be om faglige råd fra RME.

SPØRSMÅL NR. 705

Besvart 22. desember 2021 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen

Spørsmål:

Idrettsanlegg er organisert på ulike måter, og de fleste faller inn under ordningen som gir midlertidige tilskudd til frivillighetssektoren som følge av covid-19-utbruddet. Dette gjelder likevel ikke alle.

Vil regjeringen sørge for at idrettsanlegg som i dag av ulike grunner faller utenfor ordningen også vil kunne omfattes av tilskuddsordningen på lik linje med andre idrettsanlegg?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har gjennom Forskrift om midlertidig tilskudd til frivillighetssektoren som følge av covid-19-utbruddet bidratt til fortsatt å avhjelpe sektoren gjennom den pågående krisen. Noen faller likevel dessverre utenfor ordningen.

Et eksempel på dette er Frostahallen i Frosta kommune i Trøndelag. På Frosta er idretten og kommunen sameiere av idrettshallen, og har organisert driften av denne som et samvirke. Frosta kommune eier 60 %, Neset Fotballklubb 20 % og Frosta IL 20 %. De har valgt å organisere seg på denne måten slik at frivilligheten selv kan drifte idrettsanlegget, noe både kommunen og idrettslagene mener at har fungert på en god måte. Inntil koronapandemien rammet verden.

Fordi kommunen og idrettslagene eier hallen i et samvirke faller Frostahallen utenfor ordningen med tilskudd til frivilligheten. Ordningen gjelder bare for organisasjoner som er registrert i Frivillighetsregisteret, og samvirker kan ikke være registrert i dette registeret. Frostahallen driftes på samme måte som andre idrettsanlegg, og eventuelle overskudd av driften blir stående til videre drift av hallen. Frostahallen har i løpet av pandemien hatt et inntektsbortfall på ca. 250.000 kroner. Så langt har

idrettslagene ikke fått kompensasjon for tapte inntekter på noen annen måte heller.

Det er forståelse for at det ikke gis tilskudd til kommunens andel, men det vil være like viktig for Neset Fotballklubb og Frosta IL å kunne motta kompensasjon for inntektsbortfall som det er for andre idrettslag og frivillige organisasjoner.

Svar:

Formålet med ordningen Midlertidig tilskudd til frivillighetssektoren er å gi støtte til frivillige organisasjoner som blir rammet av myndighetspålagte restriksjoner i forbindelse med covid-19. Ordningen for frivillighets- og idrettssektoren er avgrenset til organisasjoner som driver frivillig virksomhet og som er registrert i Frivillighetsregisteret. I tillegg til foreninger og enkelte ideelle organisasjoner omfatter dette også en rekke stiftelser og aksjeselskap, men offentlig eide virksomheter og vanlig næringsvirksomhet holdes utenfor denne ordningen. Det er ikke slik at de fleste anlegg, eller anleggseier kan søke i Kulturdepartementets ordninger. Majoriteten av anlegg er eid av kommuner og kan ikke søke.

Idrettslag som er registrert i Frivillighetsregisteret og har hatt inntektsbortfall som følge av myndighetspålagte råd, anbefalinger og pålegg i forbindelse med covid-19, og som dekkes i ordningen, kan søke Lotteri- og stiftelsestilsynet om støtte. Nestet fotballklubb har mottatt 148 000 kroner fra ordningen i 2021. Frosta IL har ikke søkt om støtte i ordningen, men har mottatt 9 300 fra tildelingen i ordningen som var basert på momskompensasjonsordningen.

SPØRSMÅL NR. 706**Besvart 4. januar 2022 av barne- og familieminister Kjersti Tøppe****Spørsmål:**

Hva er varigheten på kontraktene om rammeavtaleplasser som inngås med private barnevernsaktører, vil statsråden sørge for at kontrakter med kommersielle selskaper blir inngått med kortere avtaletid, og vil offentlige og ideelle institusjoner/tilbud bli bygget opp slik at de så raskt som mulig kan overta disse plassene?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen slår regjeringa fast at de skal stoppe utviklinga mot kommersialisering og oppstyking i barnevernssektoren, samt avslutte bruken av konkurranseutsetting og anbud i barnevernssektoren og sikre ideelle virksomheter langsiktige avtaler med det offentlige.

Spørsmålsstiller har tidligere stilt spørsmål til statsråden om regjeringa vil si opp eksisterende kontrakter med kommersielle barnevernsselskaper (Dokument nr. 15:534 (2021-2022)). I svaret skriver statsråden følgende:

«Dagens avtalesett innanfor institusjonstilbodet vil utløpe til våren, utan moglegheit for forlenging. Dette gir høve til å starte på ei omlegging med dreining bort frå kommersielle tilbydarar og over til meir offentlig og ideell drift. Gitt dei faglege og økonomiske rammene som gjeld, er målet ei sterkest mogleg omdreining i denne retninga. Bufdir vil samstundes ha behov for å inngå nokon nye avtalar, sidan det på kort sikt ikkje er realistisk å sjå for seg ein situasjon heilt utan private tilbydarar også etter våren 2022.»

Spørsmålsstiller registrerer med det at regjeringa ikke kan utelukke at nye avtaler tegnes med kommersielle aktører. De profittsøkende aktørenes mål om å tjene pengar står i konstant konflikt med mål om hva som er til det beste for de mest sårbare barna i samfunnet vårt. Det haster med en utfasing av kommersielt eierskap.

På skriftlig spørsmål fra Bjørnar Moxnes til daværende barne- og familieminister Kjell Ingolf Ropstad (Dokument nr. 15:2368 (2020-2021)) vedrørende rammeavtalene, framkommer det at:

«Avtalelengden på disse kontraktene er ulik, og kontraktene kan termineres dersom det er nødvendig».

Svar:

Regjeringa har som mål å stoppe utviklinga mot kommersialisering og oppstyking av barnevernssektoren og gradvise ut store kommersielle aktører innanfor barnevernet. Med statsbudsjettet for 2022 har regjeringspartia i budsjettavtalen med SV prioritert 150 millioner kroner til å styrkje institusjonstilbodet neste år. Dette skal bidra til å

styrkje det statlege tilbodet, slik representanten etterspør, og vil leggje til rette for meir bruk av ideelle aktører og redusert behov for kjøp frå kommersielle. Med forslaget i tilleggsnummeret viser regjeringa eit tydeleg retningsval for institusjonsbarnevernet, og bevillinga inneber at omlegginga kan starte i 2022.

Bufdir er no i formell dialog med ideelle aktører som allereie har eit etablert tenestetilbod på institusjonsområdet, med mål om å etablere nye, langsiktige og løpande avtalar om institusjonstenester når dagens avtalar i all hovudsak vert avslutta til våren. Det blir lagt opp til at desse avtalane vil vere tidsbestemte, med gjensidig høve til oppseiing. Bufdir er og i gong med formell dialog med ideelle aktører om oppbygging og etablering av ny kapasitet.

Bufdir vil i etterkant av desse avklaringsmed ideelle aktører gå i formell dialog med kommersielle aktører om eventuelle behov for tenester også frå desse. Desse kontraktane vil handle om eit behov for tenester i påvente av ei nødvendig oppbygging av ny kapasitet både i statlege institusjonar og hos ideelle leverandørar.

Forhandlingane med kommersielle aktører om desse avtalane er ikkje starta og det er ikkje tatt endeleg stilling til kor lang avtaletida blir. Men eg vil presisere at målet med satsinga i statsbudsjettet for 2022 er å raskast mogleg starte ei omlegging med dreining bort frå kommersielle tilbydarar og over til offentlig og ideell drift.

SPØRSMÅL NR. 707**Besvart 3. januar 2022 av kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for at også virksomheter som har endret sammenslutningsform som en del av nødvendig omstrukturering under pandemien likevel kvalifiserer til kompensasjonsmidler, gitt at de kan vise til at tidligere virksomhet er videreført i ny sammenslutning?

BEGRUNNELSE:

Vi i Venstre får mange innspill ifra næringsdrivende innen kultur, evenement- og serveringsbransjen som er urolige for om de omfattes av de videreførte og justerte ordningene for koronastøtte ifra regjeringen.

Noen bedrifter har kanskje drevet som enkeltmannsforetak for deretter å starte opp aksjeselskap i løpet av korona-pandemien. Vi er redd for at disse faller mellom to stoler i forhold til kravet om historikk for å være kvalifisert for støtte.

Evenementsbransjen og kulturbedrifter kan ha stort omsetning på enkeltarrangementer som samtidig skaper store lokale virkninger innen andre bransjer som servering og hotell. Mange av disse ble godt støttet av stimuleringsordningen for kultur midt i pandemien og opplevde at de ble oppfordret til at AS formen var den rette.

Derfor er noen av dem nå veldig overrasket over at Kulturrådet avslår alle deres søknader om kompensasjon for år 2021. Grunnlaget for slike avslag kan være at AS-et er for nytt selv om la oss si egennavn og næringskode er det same som for tidligere ENK. Samtidig får disse bedriftene avslag på søknader om kommunal kompensasjon i denne perioden mest sannsynlig fordi kommunene tror at Kulturrådet tar seg av næringen.

Svar:

Jeg har full forståelse for den frustrasjonen som mange i kulturlivet opplever. Situasjonen er svært krevende. Vi jobber for å legge til rette for ordninger og hjelpetiltak som treffer. Jeg understreker at smitteverntiltak og kompenserende tiltak skal sees i sammenheng. Vi har gjeninnført og forbedret støtteordninger som kultursektoren trenger, slik at kulturlivet kan holde aktiviteten i gang så langt som mulig.

Stimulerings- og kompensasjonsordningen for kultursektoren treffer ulike behov. Stimuleringsordningen dekker kostnader ved å gjennomføre et kulturarrangement. Kompensasjonsordningen skal fremover gi kompensasjon for tapte inntekter fra kulturarrangementer.

I stimuleringsordningen er hovedregelen at søkeren, for å kunne motta tilskudd, må være registrert i Enhetsregisteret. Det gjelder ingen krav til når registreringen må ha skjedd for at man skal kunne motta stimuleringsstilskudd. Altså vil de aktørene representant Almeland nevner, kunne motta stimuleringsstilskudd dersom de oppfyller ordningens øvrige vilkår og prioriteres innenfor ordningens ramme.

Jeg ønsker å forbedre kompensasjonsordningen for kultursektoren. Det er nå flere selskap som har behov for å foreta omstruktureringer også under en pandemi. Jeg har derfor lyttet til innspill fra sektoren og har sendt på høring en justering der datoen for registrering i Enhetsregisteret (for å kunne omfattes av ordninga) er foreslått endret fra mars 2020 til 1. oktober 2021. Jeg ser frem til videre dialog med hele kulturbransjen om forslaget.

SPØRSMÅL NR. 708**Besvart 22. desember 2021 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kommer ordningene som er foreslått for å senke ferjeprisene i Hurdalsplattformen til å gjøre seg gjeldende for også de fastboende i Kragerøskjærgården, og er man villig til å se på ordninger som tar høyde for geografisk og ses-

ongbasert variasjon for å innlemme alle som er avhengig av hurtigbåt eller ferje for å delta i samfunnet i ordningen?

BEGRUNNELSE:

Hurdalsplattformen kan vi lese følgende målsetninger knyttet til reduserte billettpriser på ferjer:

- Halvere prisene på riksveisferger og fylkesveisferger i løpet av fireårsperioden. Vi vil sammen med fylkeskommunene ta initiativ til at det utarbeides et felles takstregulativ for riksveiferger og fylkesveiferger, og ha som mål at prisene på fergesambandene for de reisende totalt sett halveres fra nivået 01.01.2021, og der staten dekker kostnadene for prishalvingen.

- Innføre en ordning med gratis ferge for øyer og andre samfunn uten veiforbindelse til fastlandet og gjøre alle fergesamband med under 100 000 passasjerer årlig gratis.

Kragerø kommune i Vestfold og Telemark har et komplekst ferjesamband i skjærgården: Noen av anløpene går mellom fylkesveier og andre ikke. Sambandet har både bilferjer og hurtigbåter i drift. I tillegg til fast bosetting i skjærgården som er avhengig av ferjesambandet hele året, har man fra mai til september en betydelig turistrasfikk som står for over halvparten av den totale bil og passasjertrafikken som årlig lander på omtrent 59000 biler og 215000 passasjerer. Tar man bort turistrasfikken (som pågår i en periode hvor veldig mange fastboende bruker

båt grunnet høye ferjepriser) kommer man godt under 100.000 reisende i året.

Svar:

I regjeringsplattformen heter det blant annet at regjeringen vil: Halvere prisene på riksveisferger og fylkesveisferger i løpet av fireårsperioden.

Målsettinga er altså å redusere takstene for frakting av kjøretøy. Hurtigbåter er ikke omfattet av forslaget. I budsjettet for 2022 er det satt av midler til å redusere takstene i riksvegferjedrifta med 30 pst. for den reisende i 2022 jamført med takstene 1. januar 2021. Fylkeskommunene vil få tilført midler over rammetilskuddet, som vil sette fylkeskommune i stand til å redusere takstene i fylkeskommunal ferjedrift tilsvarende. Fylkeskommune er takstmyndighet for fylkesvegferjedrift, og står i prinsippet fritt i bruken av midlene og utforming av takstreduksjoner i den sammenhengen.

I budsjettet for 2022 er det også satt av 30 mill. kr til å innføre en ordning med gratis ferje i trafikksvake samband (samband med under 100 000 reisende). Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget ved revisjon av statsbudsjettet for 2022 i mai 2022 med opplegg for bruk av disse midlene.

SPØRSMÅL NR. 709**Besvart 3. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

RV Naustdal-Erdal er ein svært rassutsett strekning, og vegen var på ny stengt den 15. desember. Ny trafikkikker tunell ligg inne i NTP med oppstart i første perioden, og Statens vegvesen har sett i gang arbeidet med å få fastsett den nye traseen. Dette arbeidet har nå stoppa opp pga. ein "skrivefeil" om kostnaden, og ingen veit kor tid arbeidet blir sett i gang igjen.

Vil statsråden sørge for at planleggingsarbeidet med ny trafikkikker Rv Naustdal-Erdal straks blir starta opp igjen?

GRUNNGJEVING:

I NTPen som blei behandla av Stortinget i sommar ligg Rv5 Naustdal-Erdal inne, og med oppstart i første del av NTP-perioden. Dette er eit rassikringsprosjekt, kor ein endeleg skal få ein trygg veg mellom Florø og Førde. Statens

vegvesen har ei tid arbeidd med den nye traseen, og denne skal behandlast og vedtakast av Sunnfjord kommune.

I Firda av 17. desember står det at prosjektet nå står i stampe, og at saka nå ligg «i ein eller annan skutt, anten i Vegdirektoratet eller Samferdsledepartementet. Kor lengde den blir liggande der, veit ingen.»

I følge Firda er bakgrunnen for at saka har stoppa heilt opp ein skrivefeil. Dette slik at det i NTP er lagt til grunn at prosjektet har ein kostnad på kr 2.1 mrd., medan Statens vegvesen meiner den vil koste 2,5 mrd.

Sidan saka nå har stoppa opp misser ein nødvendig og verdifull tid til å behandle og gjere ferdig kommunedelplan og reguleringsplan. Det er derfor nødvendig at Samferdsledepartementet skjerer i gjennom, og gir beskjed om at arbeidet kan halde fram.

Svar:

Planlegging av skredsikringsprosjektet rv. 5 Erdal-Naustdal har ikkje stoppa opp, men har teke lengre tid enn det Statens vegvesen har gitt signal om. Dette skuldast avklaring knytt til kostnad for prosjektet.

I samsvar med Samferdselsdepartementet sitt krav til kostnadsstyring skal Statens vegvesen avklare kostnad før prosjektet kan handsamast av Sunnfjord kommune. Det siste anslaget frå Statens vegvesen har kostnad som er høgare enn det anslaget som er vist i Meld. St. 20 (2020-

2021) Nasjonal transportplan 2022-2033. Kostnadstalet i Meld. St. 20 var basert på innspel frå Statens vegvesen, og det har vore naudsynt å avklare både dette og andre rammer for prosjektet. Sunnfjord kommune har blitt varsla om denne forseinkinga i eit brev som vart oversend tidleg i oktober.

Statens vegvesen jobbar no med ny søknad til Samferdselsdepartementet om fastlegging av økonomiske rammer.

SPØRSMÅL NR. 710**Besvart 22. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Når kan vi forvente at Nav-ombudet som Stortinget har vedtatt at skal etableres er på plass?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er utålmodig etter å få på plass et Nav-ombud, som Stortingets flertall vedtok i 2020 gjennom Dok 8:56S (2019-2020), innst. 254S etter forslag fra Fremskrittspartiet. Saken ble oversendt Harberg-utvalget som fikk i oppgave å fremme forslag til etableringen av ombudet. I behandlingen av dette forslaget i Dokument 21 (2020-2021), innst. 408 S (2020-2021), stilte et enstemmig Storting seg bak følgende:

«Stortinget ber regjeringen om snarest mulig å opprette et eget, selvstendig Nav-ombud og avklare en mulig samlokalisering med et av de andre ombudene for å dra nytte av felles faglige og administrative ressurser.»

ing med et av de andre ombudene for å dra nytte av felles faglige og administrative ressurser.»

Vedtaket ble fattet 11. mai 2021, noe som begynner å bli en stund siden og undertegnede ber om en oppdatering på status for opprettelsen.

Svar:

I budsjettet for 2022 (Prop. 1 S (2021-2022)) har Arbeids- og sosialdepartementet opplyst at anmodningsvedtak 930 frå Stortinget om eit Nav-ombud no er til vurdering i departementet og at regjeringa vil kome tilbake til Stortinget på eit seinare tidspunkt. Dette gjeld også for den nye regjeringa, og eg ser no nærmare på korleis vedtaket kan følgjast opp.

SPØRSMÅL NR. 711**Besvart 3. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Statsforvalteren håndtering av plan- og bygningsloven- en trussel for et levende distrikts-Norge. Dispensasjonsinstituttet er i realiteten tilsidesatt av Statsforvalteren i en rigid

forståelse av at planen er viktigere enn tiltaket. Vi trenger en nasjonal debatt om dette temaet, og det lokale selvstyret muligheter til å bestemme i egen kommune.

Vil statsråden ta initiativ til at Statsforvalteren endrer sin praksis, og til at vi får en debatt som kan sikre levende distrikter?

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er bekymret med tanke på at lokalt sjølstyrer og at vedtak fattet nært folket blir overprøvd av rigide paragrafryttere langt fra folket.

For noen kommuner som f.eks. Vestvågøy er kommuneplanen revidert de seneste årene, for en del andre er det mange år siden sist.

Ny plan er blitt bedre, men med ca. 3 000 eiendommer, sier det seg selv at alle blir ikke hørt, og langt flere har, der og da, ingen særskilte planer for sin eiendom.

Hva er viktigst i det stor bilde, å følge planen, eller å se til at vi har et fleksibelt rammeverk som også tar tilbørlig hensyn til nye spennende tiltak, som skaper levende bygder og trivelige bo og rekreasjonsmiljøer?

Representanter fra Statsforvalteren fremholdt, i møtet på Vestvågøy i oktober i år, at planen var viktigst, og at det må stilles meget strenge krav for å dispensere fra denne, spesielt når ny plan nettopp var vedtatt.

Planen er et mindre problem i tettsteder og bynære strøk. Der er arealplanen ofte godt gjennomarbeidet, men for mer grissgrendte strøk er det annerledes. Det er her 90 % av dispensasjonssakene kommer fra. I de aller fleste tilfeller gjelder det oppføring av bolighus eller fritidshus, der formålet opprinnelig er LNF område. I Vestvågøy behandles det 3-5 dispensasjonssaker i hvert møte. I 3 av 4 saker innvilger utvalget dispensasjon. Statsforvalteren behandler alle sakene og omgjør de fleste vedtakene.

Det kommunale selvstyret er med andre ord satt under administrasjon av Statsforvalteren og dette kan ikke aksepteres.

Statsforvalteren er ikke entydig og konsekvent. Jordbruksareal omgjort til industri og boliger i sentrale strøk (fortsatt distrikt) skjer i stor grad, med forvalterens samtykke. Statsforvalteren utøver skjønn så det holder, når det føles riktig og saken er stor nok, med utøver formynderskap når det gjelder den «lille mann» og et hus eller en hytte oppå en steinknaus, med jordbruksareal rundt.

Skal vi avfolke bygdene, så gir så gir definitivt Statsforvalteren sitt bidrag.

Det som er beskrevet ovenfor er ikke en beskrivelse fra en av få henvendelser en får rundt Statsforvalterens inngripende i lokalt selvstyre, men en av mange, og dette må stoppes.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for bosetting og verdiskaping i hele landet. Det skal legges til rette for mer boligbygging i områder med liten befolkningstetthet.

Kommunene skal få økt handlefrihet når det gjelder hvor i kommunene nye boliger skal kunne bygges. I

arbeidet med å fremme slik lokal utvikling, er plan- og bygningsloven et sentralt verktøy. Etter loven er planmyndigheten lagt til kommunene, og ut fra et planfaglig og lokalpolitisk skjønn er det kommunene selv som avgjør hvordan arealene innenfor kommunegrensen skal

disponeres. I begrunnelsen til spørsmålet er det vist til at det er behov for å utvikle boliger og fritidsboliger i områder avsatt til landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift i kommuneplanene (LNFR-områder). Dette er jeg enig i, og jeg viser til at plan- og bygningsloven gjør det mulig å avsette områder for slik spredt bolig, fritids- og næringsbebyggelse i LNFR-områdene. Det er da ikke nødvendig med dispensasjonsbehandling. Departementet ga i 2020 ut en egen veileder om hvordan kommunene kan legge til rette for slik spredt utbygging. Hensynet til blant annet jordvern, naturmangfold, friluftsliv og krav til infrastruktur, gjør at ikke alle områder egner seg for spredt utbygging. Fordelen med en planavklaring er at det gir forutsigbarhet for involverte parter, samtidig som det kan sikre viktige nasjonale hensyn, som

for eksempel jordvernet. Ellers viser jeg til at endringer i dispensasjonsbestemmelsen i plan- og bygningsloven ble vedtatt i Stortinget ved lov 18. juni 2021 nr. 130. Lovens krav innebærer at dispensasjon kun er en unntaksbestemmelse, og en sikkerhetsventil. Stortinget la til grunn at arealendringer skal skje ved en forenklet eller mer grundig planprosess i kommunen, og ikke gjennom enkeltvis dispensasjoner som vil kunne vanskeliggjøre en helhetlig arealdisponering og samordning av sektorinteresser gjennom arealplaner. Med bakgrunn i Stortingets lovvedtak, kan jeg ikke se at statsforvalteren setter til side dispensasjonsinstituttet. Statsforvalteren er en viktig rettssikkerhetsgarantist når det gjelder kommunale enkelt saker etter plan- og bygningsloven, og bidrar til å sikre likebehandling og forutsigbarhet for

tiltakshavere, naboer og andre berørte. Statsforvalteren bidrar også til at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt i enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven Gjennom styringsdialog og veiledning av statsforvalterembetene arbeider departementet

med å sikre en enhetlig og god praksis for klager fra statsforvalteren som sektormyndighet. Blant annet bør statsforvalteren være varsom med å overprøve beslutninger som hører til det lokalpolitiske skjønnet. Samtidig er det viktig at statsforvalteren ser til at nasjonale og viktige regionale interesser ikke blir vesentlig tilsidesatt i enkelt saker.

SPØRSMÅL NR. 712**Besvart 3. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hvordan vil ministeren sikre at IPS bevares som et velfungerende tilbud til ungdom, og løse de negative konsekvensene av at Arbeids- og velferdsdirektoratet nå har bestemt at det kreves samtykke fra foresatte dersom BUP-pasienter mellom 16 og 18 år skal ha kontakt med jobbspesialistene i IPS-ungdom?

BEGRUNNELSE:

IPS-ungdom er et tilbud der jobbspesialister, ansatte i NAV, deltar i samtaler med ungdom som går i behandling i BUP, der pasientene er mellom 16 og 18 år. Gjennom kontakt med jobbspesialistene, får ungdom hjelp til å søke arbeid, sommerjobb, skrive CV, finne riktig utdanning eller lærlingplass. Tilbudet er populært og et veldig viktig supplement til behandlingen på BUP.

Nå har Arbeids- og velferdsdirektoratet bestemt at det kreves samtykke fra foresatte dersom BUP-pasienter mellom 16 og 18 år skal ha kontakt med jobbspesialistene i IPS-ungdom. Dette uavhengig av om de samme ungdommene er helserettslig myndige (jfr. Lov om pasient- og brukerrettigheter § 4.3) og samtykker til behandling i spesialisthelsetjenesten på egne vegne.

Det er også snakk om at de som er i kontakt med IPS, må registreres som arbeidssøkende og levere meldekort hver 14.dag. Årsaken til endringen synes å være at NAV ønsker å registrere alle som mottar hjelp fra dem, for å sikre at bistanden er dokumentert og også for å kunne ha oversikt over antall.

Kravet om samtykke fra foresatte kan føre til at tilbudet ikke blir tilgjengelig for alle pasienter. Noen ungdommer ønsker ikke at foreldre skal vite at de mottar hjelp i BUP. En del foresatte vil kanskje motsette seg at barnet deres får hjelp fra NAV, og andre igjen vil ikke forstå hva slags tilbud det dreier seg om. Det kreves også samtykke fra begge foreldre/foresatte, noe som kan være vanskelig ved stor foreldrekonflikt. Foreldre til barn som er frivillig plassert gjennom barnevernet må også samtykke, noe som kan være til hinder for deltagelse. Det kan også hende at behandlere vil unnlate å koble inn IPS grunnet krav om foreldresamtykke. I sum kan dette føre til at ungdom som kunne hatt behov og nytte av kontakt med jobbspesialist, ikke får det.

Det er også prinsipielt diskutabelt at man opererer med to ulike aldersgrenser for et tilbud som er tett sammenvevd, og der begge har til hensikt å bedre psykisk helse og funksjon. IPS-ungdom er heller ikke et arbeidsrettet tiltak i hovedsak, men et tilretteleggingstiltak for å hjelpe

ungdom med utdanning og/eller jobb og ikke minst bidra til å hindre utenforskap.

Svar:

Individuell jobbstøtte (IPS) er ein internasjonal metode innan arbeidsretta rehabilitering, der jobbspesialistar frå arbeids- og velferdsetaten er ein del av behandlingsteamet i helsetenestene. Føremålet med IPS er å hjelpe personar med moderate til alvorlege psykiske lidningar og personar med rusproblem, som ønskjer å delta i arbeidslivet og treng hjelp til å finne ein jobb. Metoden har vist gode resultat og regjeringa fortset difor satsinga på IPS. I haust vart eit forsøk med IPS Ung etablert, som ei særskild satsing på unge under 30 år med psykiske lidningar eller rusproblem.

I samband med iverksetjinga av IPS Ung vart fleire rettslege problemstillingar avdekte, blant anna spørsmål om kva mindreårige kan samtykkje til aleine. I helselovgivinga finst det særskilde reglar som gjev barn frå fylte 16 år rett til å samtykkje til helsehjelp på eiga hand. Arbeidsmarkedsloven derimot har ikkje reglar om samtykke for barn, og arbeids- og velferdsetaten er bunden av reglane i vergemålsloven som seier at mindreårige ikkje har rettsleg handleevne. Jobbspesialisten må difor hente inn samtykke frå dei som har foreldreansvar, før den mindreårige kan få tilbod om arbeidsretta bistand.

Eg er einig med representanten Haug i at det er uheldig med ulike aldersgrenser innanfor IPS-samarbeidet. Difor vil Arbeids- og sosialdepartementet setje i gong eit lovarbeid for å greie ut dei rettslege problemstillingane som vart avdekte, blant anna spørsmålet om arbeidsmarkedsloven bør ha reglar som gjev mindreårige rett til å samtykkje til arbeidsretta bistand på eiga hand.

Eg tillèt meg til slutt å klargjere det representanten skriv om meldekort. Ein må sende inn meldekort i samband med mottak av bestemte ytingar frå arbeids- og velferdsetaten, til dømes dagpengar, tiltakspengar og arbeidsavklaringspengar. Det er difor berre deltakarar i IPS som mottek slike ytingar som må sende inn meldekort.

SPØRSMÅL NR. 713**Besvart 4. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil statsråden ta initiativ til å inngå nasjonale avtaler med private helseaktører for å bistå kommunehelsetjenesten med koronatesting og koronavaksinering?

BEGRUNNELSE:

Under pandemien har trykket mot helsevesenet vært høyt. Man har hørt flere skrekkehistorier om hvordan presset i kommunehelsetjenesten har vært, og er, enormt. Mange kommuner er i en kritisk situasjon, og tilbudet er helt på grensen av det forsvarlige. Ifølge en rapport fra Helsedirektoratet, som ble publisert 7. desember, har litt over halvparten av kommunene omdisponert personell fra tjenester rettet mot voksne innen psykisk helse- og rusarbeid til smittevernsarbeid som vaksinering - og to av tre kommuner har omdisponert personell fra tilbud til barn og unge. Konsekvensene av det høye presset kan i verste fall bety at innbyggere ikke får lovpålagte tjenester, og at kommunene derfor begår lovbrudd på grunn av mangel på arbeidskraft.

En annen faktor er arbeidsmengden man ser for de ansatte i helsevesenet. Flere ansatte må jobbe doble skift, og har ansvar for langt flere pleietrengende enn hva som er forsvarlig. Når dette varer over lengre perioder, blir de ansatte utmattet, utbrent og sykmeldt. Utfallet er en ond sirkel der stadig flere ansatte får for stor belastning og ender opp med sykmeldinger.

Samtidig gir de private aktørene beskjed om at de sitter på ledig kapasitet som kan utnyttes. De som er ansatte kan være med å bistå i kommunehelsetjenesten, dersom man tar initiativ til å lage en ordning der man kan bistå på tvers av sektorene.

Svar:

Kommunene har gjort en formidabel innsats gjennom pandemien, både når det gjelder testing, smittesporing, vaksinering og opprettholdelse av viktige tjenestetilbud til sine innbyggere. Mange av kommunene er nå hardt presset på grunn av høyt smittetrykk og sykdom, både blant egne ansatte og innbyggere. I tillegg har belastningen for mange vært stor over tid. Når vi nå øker takten i vaksineringen, har vi tatt flere grep for å avlaste kommunene.

Regjeringen har bedt Forsvaret om å bistå kommunene med vaksinering. Frivillige organisasjoner, tannleger, ansatte i bedriftshelsetjeneste og helsepersonell i sykehus kan også bidra i slike team. Forsvaret har 16 vaksi-

nasjonsteam som kan bistå kommunene, og mange kommuner har allerede meldt inn behov for bistand.

Vi har også gjort det enklere for kommunene å få vaksinasjonshjelp fra apotekene. Departementet har laget en standardavtale som kommunene kan ta i bruk hvis de ønsker hjelp fra apotek. Det er også fastsatt en refusjonstakst og etablert en oppgjørsordning for apotek som etter avtale bistår kommunene. Vi vet at flere kommuner ønsker å inngå avtale med apotek og at apotekene kan hjelpe raskt.

I tillegg er det etablert en ordning for at om lag 9000 studenter ved ulike helsefaglige utdanninger kan støtte kommunene i vaksinearbeidet. Det er sendt ut SMS til aktuelle studenter med oppfordring om å melde seg til vaksinearbeid i romjulen og i ukene etter nyttår. Studentene får informasjon om hvordan de får studentlisens, noe som er viktig slik at kommunene kan være trygge på at de er kvalifisert til å gjøre jobben. Studentene får tilsendt en SMS med lenke til en nettportal hvor de kan registrere seg. Deretter formidler et bemanningsbyrå kontakten med aktuelle kommuner.

Med disse ordningene vil regjeringen hjelpe kommunene til å øke vaksineringstakten og avhjelpe kapasitetsutfordringene i kommunene. Ved å bruke ressursene som nå er stilt til rådighet til vaksinering, kan kommunene prioritere sine ressurser andre steder der det er behov, f.eks. testing. Vi vil følge med på hvordan de igangsatte ordningene virker før vi vurderer eventuelle andre tiltak, som for eksempel det som representanten foreslår.

SPØRSMÅL NR. 714**Besvart 4. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Hva er statsrådens plan for å sikre tilstrekkelig beredskap for koronahåndtering i julen?

BEGRUNNELSE:

Vi er mange som gleder oss til å samle familien og feire jul i år, men dessverre er det mange ansatte i helsevesenet som må bruke julen på å jobb fremfor å være med familien. Det står det stor respekt og takknemlighet av. I tillegg vet vi at julehøytiden i år blir en periode med enormt trykk på helsevesenet. Samtidig mange sykepleiere utbrent etter lang tid med pandemihåndtering, og julen byr ofte på økt sykefravær. Da er det viktig at beredskapen er på plass.

Om man ser til Stavanger sykehus, så tar de imot alle som ønsker å bidra til å sikre liv og helse. Der har de tatt i bruk både pensjonister og studenter som ønsker å bidra til å avlaste helsevesenet. Det er selvfølgelig noe vi i Fremskrittspartiet heier på. Fremskrittspartiet la frem et løst forslag om nettopp å bruke pensjonister og studenter som ønsker det, til å bidra i koronahåndteringen, men forslaget ble nedstemt.

Fremskrittspartiet er bekymret for at arbeidsmengden i helsevesenet kan bli enorm, fordi man ikke har nok ansatte i beredskap. Derfor er det viktig at statsråden har en klar plan på hvordan dette skal håndteres.

Svar:

Man vet aldri når sykdom eller skade inntreffer. Derfor trenger vi et helsetjenestetilbud med akuttmedisinsk beredskap med mulighet for å yte gode og forsvarlige hel-

setjenester døgnet rundt. For mange i helse- og omsorgstjenesten innebærer dette arbeid også når andre kan ta fri, blant annet i juleperioden. Dette har helsetjenesten lang erfaring med og gode systemer for å håndtere.

Som representanten beskriver er situasjonen krevende i år etter en langvarig og høy arbeidsbelastning for fagfolkene gjennom pandemien, mange innlagte pasienter denne høsten og vinteren, samt høyt sykefravær. En slik situasjon krever gode ledere som både ivaretar de ansatte og klarer å få til en forsvarlig drift. Samtidig vet vi at belastningen ikke er den samme alle steder.

Det er det enkelte helseforetak som har ansvar for forsvarlig drift og bemanning, og som må legge planer for å sikre tilstrekkelig beredskap gjennom julen. Flere helseforetak og kommuner har allerede oppfordret studenter og pensjonister med helsefaglig bakgrunn om å melde seg og bidra.

Regjeringen har nylig forlenget unntaket fra avkortingsreglene for pensjonert helsepersonell frem til juli 2022 slik at de kan bistå helse- og omsorgstjenesten uten at pensjonen blir avkortet.

Vaksineringen fortsetter for fullt. I tillegg til mobilisering av Forsvaret og apotekene, legges det til rette for å mobilisere studenter i medisin og helsefag som kan bistå kommunene i vaksinasjonsarbeidet. Helsefagstudenter med midlertidig lisens i henhold til covid-19-forskriften og studenter med lisens etter lisensforskriften inngår i ordningen. Ordningen er enkel å administrere for kommunene. Mange medisin- og helsefagstudenter jobber allerede i helse- og omsorgssektoren. Disse oppfordres til ikke å melde seg til denne ordningen, da det er behov for studentene der hvor de alt har arbeidsavtaler.

SPØRSMÅL NR. 715**Besvart 22. desember 2021 av forsknings- og høyere utdanningsminister Ola Borten Moe****Spørsmål:**

Hvilke konkrete grep vil statsråden ta for å ivareta studentenes psykiske helse nå under en ny nedstenging, samt på lengre sikt når det gjelder akutt hjelp og forebyggende tiltak?

BEGRUNNELSE:

Studenter er en utsatt gruppe når det kommer til psykisk uhelse og statistikken rundt studentenes psykiske helse har vært dystert lenge.

Siden vi fikk den først Studentenes helse- og trivselsundersøkelse (SHoT) i 2010 har tallene blitt verre, og vi ser at studentenes psykiske helse har forverret seg mer enn hos befolkningen generelt i den samme aldersgruppen. Gjennom SHoT-undersøkelsen har vi fått mye informasjon situasjonen for studenters psykiske helse, men studentene selv viser til at det ikke har vært nok tiltakene for å bedre situasjonen. Mange studenter opplever at de havner mellom to stoler, hvor de er for syke for studentsamskipnadens tilbud, mens de er for friske for det kommunale tilbudet.

Samskipnadene og kommunene driver mye med behandlende tilbud, men spørsmålsstiller etterlyser en større satsning på det forebyggende arbeidet rundt studenters psykiske helse, hvor sosiale lavterskeltilbud prioriteres. I studiebarometeret for 2021 meldte ni av ti studenter at de savnet sosiale møtesteder.

I den forrige krisepakken for studenter ble det tildelt 288,5 millioner kroner til utdanningsinstitusjonene og studentsamskipnadene for å gjennomføre ulike tiltak rettet mot studentene. Regjeringen har nå bestemt seg for å trekke tilbake 70 millioner kroner som ikke var blitt brukt enda, til tross for at vi enda er midt i pandemien. Dette er midler som kunne blitt brukt på tiltak for å bedre studentenes psykiske helse.

Svar:

Den negative utviklingen i studenters psykiske helse under studentenes helse- og trivselsundersøkelser (SHoT) i perioden fra 2010 til siste undersøkelse i 2021, er bekymringsfull. Undersøkelsene viser at studenter som oppgir utfordringer knyttet til studenttilværelsen og andre alvorlige psykiske plager, øker. Det er derfor bra at spørsmål om studenters psykiske helse får oppmerksomhet, og jeg deler representant Bae Nyholts engasjement i dette spørsmålet.

Vi ser at dette er en del av en større samfunnstrend, også internasjonalt, der vi trenger mer kunnskap om årsakene til hvorfor studenter har det vanskelig. For å få bedre kunnskap om tallene i SHoT-undersøkelsen har jeg bestilt en tilleggsundersøkelse i regi av SHoT. Undersøkelsen skal fremskaffe forekomsttall på de vanligste psykiske lidelsene, herunder blant annet depresjon og angstlidelser blant studenter. Ved å se disse undersøkelsene i sammenheng vil jeg vurdere behovet for ev. nye og bedre tiltak for å møte den bekymringsfulle utviklingen i studentenes psykiske helse.

I utgangspunktet skal studenter som sliter psykisk, få den hjelpen de trenger gjennom offentlige helsetjenester. Utdanningsinstitusjonene har i samarbeid med studentsamskipnadene ansvar for å legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentverden på lærestedet.

Studentsamskipnadene har et omfattende helsetilbud til studentene som omfatter bistand til studenter som sliter med psykiske plager, herunder søvnvansker. Etter resultatene fra SHoT-undersøkelsen ble lagt frem, kontaktet Kunnskapsdepartementet alle studentsamskipnadene og ba dem redegjøre for hvilke helsetilbud de har til studentene. Svarene viste at samskipnadene er opptatt av psykisk helse hos studentene, og at de aller fleste har et godt tilbud til studentene i egen regi eller i samarbeid med den kommunale helsetjenesten. Regjeringen har i Hurdalsplattformen en tydelig ambisjon om å arbeide videre med å styrke studentenes psykiske i samarbeid med kommuner og studentsamskipnadene.

Midlene til ulike pandemiltak for studenter var midlertidige. Kunnskapsdepartementet fikk også henvendelser fra noen tilskuddsmottakere om utfordringer med å bruke opp midlene i 2021. Departementet mottok anslag i oktober på ubrukte midler på til sammen om lag 70 millioner kroner. Tilskuddsmottakerne får beskjed om at midler de ikke har brukt, eller som de ikke har inngått forpliktende avtaler om, vil bli trukket tilbake til statskassen. Der de har inngått forpliktende avtaler og utbetaling først forfaller i 2022, trekkes ikke midlene tilbake. Det foreligger p.t. ikke et endelig anslag på hvor mye som vil trekkes tilbake. Disse midlene står altså til disposisjon for tilskuddsmottakerne ut 2021.

Det er ingen tvil om at studenter opplever utfordringer knyttet til nye innstramminger. Derfor innkalte jeg studentene, sektoren og Samskipnadsrådet til et dialogmøte etter at de nye tiltakene ble presentert 14. desember. For at vi skal kunne komme med tiltak som treffer er det helt avgjørende at vi har en god dialog med de som er berørt.

Regjeringen vil foreslå for Stortinget en omfattende pakke med økonomiske tiltak for å motvirke konsekvensene av pandemien i samfunnet. Vi vil blant annet foreslå 40 millioner kroner til samskipnadene til oppfølging av studentene i 2022, med føring om at de skal sikre sosial og psykososial oppfølging av studentene, og at studentene skal involveres i hvordan pengene best kan brukes. Vi vil også foreslå 100 millioner kroner til fagskoler, universiteter og høyskoler for å sikre god oppfølging av studentene under pandemien. Under forutsetning av at Stortinget slutter seg til regjeringens forslag vil altså krisepakken til studentene bli videreført i 2022.

SPØRSMÅL NR. 716**Besvart 3. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Jeg har forståelse for at forvaltningen noen ganger har behov for lengre saksbehandlingstid enn de gjeldende fristene som følge av ulike forhold, men er det etter statsministerens syn i tråd med forvaltningslovens intensjon å sette bestemmelsene i en nåværende lov til side og stoppe opp all saksbehandling som følge av andre politiske preferanser og syn hos regjeringens medlemmer enn det som en gjeldende lov slår fast?

BEGRUNNELSE:

Jeg vil gjerne begynne med å gratulere statsministeren og den nye regjeringen med fullføringen av sine første to måneder siden tiltredelsen, og ønsker statsminister Støre lykke til videre med det viktige arbeidet i den krevende pandemisituasjonen som landet nå står i. Så til begrunnelsen for spørsmålet jeg tar opp: Forvaltningsloven § 11a første ledd sier at et forvaltningsorgan skal forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold. Det følger av andre ledd i samme bestemmelse at forvaltningsorganet snarest mulig skal gi et foreløpig svar dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares.

Etter forskrift til friskoleloven § 12-1 er fristen for å søke om godkjenning av nye skoler og driftsendringer ved eksisterende skoler 1. februar i kalenderåret før det året virksomheten eller endringene skal ta til.

Kunnskapsdepartementet har nylig sendt Utdanningsdirektoratet en instruks om å stille i bero søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Statsråden begrunner dette med ønske om en politisk kursendring, og at hun jobber med høringsforslag som grunnlag for å endre den eksisterende loven.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra representanten Himanshu Gulati til statsministeren som han har bedt meg svare på.

Regjeringen har et annet syn på private skoler enn hva Solberg-regjeringen hadde. Det fremgår av Hurdalsplattformen at regjeringen vil stramme inn privatskoleloven (nåværende friskolelov) ved å fjerne profilskoler og yrkesfagopplæring som godkjenningsgrunnlag for statstilskudd og styrke lokale folkevalgtes muligheter til å si nei til nye privatskoler og utvidelser ved eksisterende skoler.

Jeg ønsker at denne politiske kursendringen, som også ble varslet før valget, skal gjennomføres så raskt som

mulig. Jeg sendte derfor 17. desember 2021 på høring forslag om å oppheve de to godkjenningsgrunnlagene vidaregående opplæring i yrkesfaglege utdanningsprogram og særskilt profil, jf. friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i). Høringsfristen er 28. januar 2022, og regjeringen tar sikte på å legge forslagene fram for Stortinget i en lovproposisjon våren 2022. Med forbehold om Stortingets tilslutning til lovforslagene vil hjemmelen til å godkjenne skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) bortfalle.

Regjeringen ønsker ikke at det godkjennes noen nye skoler på godkjenningsgrunnlagene særskilt profil og yrkesfaglige utdanningsprogram i perioden fram til Stortinget har behandlet lovforslaget. I påvente av høringen og Stortingets forventede lovbehandling i vårsesjonen 2022 har departementet instruert Utdanningsdirektoratet om å stille behandlingen av søknader om godkjenning av nye skoler etter friskoleloven § 2-1 andre ledd bokstavene h) og i) i bero. Det samme gjelder søknader om godkjenning av driftsendringer ved skoler som i dag er godkjent på disse to grunnlagene. Jeg ønsker å vite hva Stortinget mener før de aktuelle søknadene tas under behandling. Dersom Stortinget gir sin tilslutning til lovforslaget, vil søknadene måtte avslås fordi det ikke lenger vil være hjemmel for godkjenning.

Forvaltningsloven § 11a første ledd fastsetter at forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saker uten ugrunnet opphold. Etter andre ledd i samme bestemmelse skal forvaltningsorganet snarest mulig skal gi et foreløpig svar dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares. Det oppholdet i søknadsbehandlingen som følger av instruksjonen er grunnet, jf. forvaltningsloven § 11a første ledd. De søkerne som er berørt av instruksjonen om stille søknadsbehandlingen i bero er varslet om dette.

SPØRSMÅL NR. 717**Besvart 3. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Kommer staten til å kompensere alle utgifter med en evt. oppdeling?

BEGRUNNELSE:

Vi forventer at staten kompenserer alle utgifter med oppdelingen fullt ut, sa fylkesrådsleder Siv Jacobsen (Ap) på pressekonferansen der fylkesrådet presenterte sin sak om oppløsning av Viken.

Svar:

12. november 2021 sendte jeg informasjonsbrev til tvangssammenslåtte fylkeskommuner om prosess og tidsplan for mulig deling. I brevet fremgår det at når det gjelder ev. merkostnader knyttet til oppløsning, vil regjeringen bidra på en avtalt og egnet måte. Dette vil regjeringen komme tilbake til.

SPØRSMÅL NR. 718**Besvart 4. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil finansministeren gripe inn og sikre at Bergen brannvesen sin bil faller inn under avgiftsfritaket?

BEGRUNNELSE:

NRK har en sak om en bil til brannvesenet i Bergen som Skatteetaten har definert utenfor Stortinget sin intensjon om engangsavgift for spesialutrustet redningskjøretøy. Dette er en bil som blant annet ble brukt til redningsoperasjonen i Tokagjele og er et type utstyr som trengs i slike situasjoner. Det fremstår som byråkrati av verste sort å måtte bruke tid på å krangle for å kunne få nødvendig utstyr til å tygge befolkningen.

Svar:

Engangsavgiften er en generell avgift på motorvogner og omfatter de fleste typer motorvogner unntatt store lastebiler og busser.

I engangsavgiften er det gitt fritak for enkelte typer kjøretøy og bruksområder. Dette gjelder blant annet ambulanser, lett pansrede kjøretøy til offentlig bruk, og spesialutrustede kjøretøy til brannvesenet. Fritakene har blant annet sammenheng med at dette er spesielle kjøretøy som ikke uten videre passer inn i et system primært utformet med tanke på personbiler og varebiler. Når brannvesenet,

helsevesenet eller politiet anskaffer vanlige kjøretøy, belastes disse med ordinær engangsavgift. Hvilke kjøretøy som anses som spesialutrustede kjøretøy til brannvesenet reguleres i forskrift. Poenget med reglene er å skille brannbiler fra vanlige kjøretøy.

Finansdepartementet har vært i kontakt med Skattedirektoratet angående saken fra Bergen. Direktoratet opplyser at skattekontoret har avslått en søknad fra Bergen brannvesen om fritak for engangsavgift, under henvisning til at kjøretøyet ikke oppfyller vilkårene til spesialutrustning. Avslaget er påklaget og ligger nå til behandling i Skattedirektoratet. Jeg ber om forståelse for at jeg som finansminister ikke kan gå inn og overstyre enkeltsaker som er til behandling i underliggende etater.

SPØRSMÅL NR. 719**Besvart 3. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Hvilke grep vil statsråden ta for å forbedre situasjonen for flyruta mellom Oslo og Røros?

BEGRUNNELSE:

Det er etablert FOT-rute mellom Oslo og Røros. Flyruten er viktig for folk og næringsliv, særlig industrien og reiselivet. Over tid har det vært utfordringer for brukerne av flyruten. Blant annet meldes det om at passasjerer med billett blir nektet ombordstigning og får ikke være med på flyet. Dette bidrar til uforutsigbarhet for brukerne, som på sikt også kan bygge ned tilliten til flytilbudet. Dette vil være negativt for næringslivet i regionen.

Svar:

Rutetilbudet på Røros har den siste tiden vært lite tilfredsstillende etter at en nylig implementert regelverksendring

medførte store vektbegrensninger for vinteroperasjoner ved Røros lufthavn for flytypen som ble benyttet på ruten. Samferdselsdepartementet har nå inngått en tillegg-savtale med operatøren Air Leap, som innebærer at selskapet skal sette inn en ny flytype på ruten.

I en mellomperiode, med virkning fra 3. januar 2022, skal ruten opereres med innleid kapasitet fra den svenske operatøren Amapola Flyg AB. Ruten skal i denne perioden opereres i kobling med den kommersielle ruten Ørland–Oslo (det vil si Ørland–Røros–Oslo v.v.). Flyet som skal benyttes i mellomperioden er for stort til å nattparkeres på Røros, men med nattparkering på Ørland opprettholdes likevel gode rutetider på morgenavgangene til og fra Oslo.

Air Leap skal så snart som mulig, og senest innen utløpet av april 2022, overta driften med en ny flytype, ATR 42. Operatøren planlegger da for at Røros–Oslo skal opereres som en selvstendig rute, og at flyet skal stå nattparkert i hangaren på Røros.

SPØRSMÅL NR. 720**Besvart 4. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for energiforbruk pr. husholdning og bruk av elektrisk kraft til oppvarming i Norge, sammenlignet med andre land i Europa?

BEGRUNNELSE:

I den offentlige debatten blir høyt forbruk av elektrisitet i Norge av enkelte sidestilt med sløsing. Norge har på den andre siden et svært kaldt klima sammenlignet med en del andre europeiske land, i kombinasjon med høy grad av elektrisk forbruk til oppvarming.

Svar:

Ifølge tall publisert av Statistisk Sentralbyrå (SSB) er det totale energiforbruket per husholdning i Norge i snitt rundt 20 000 kWh per år (ekskludert transport). I gjennomsnitt

er elektrisitetsforbruket per husholdning rundt 16 000 kWh. Resten av forbruket kommer fra ved og fjernvarme. SSB har tidligere undersøkt energiforbruket per husholdning i Norge, og kom fram til at opp mot 80 prosent av energibruken gikk til oppvarming [1].

Vi har ikke helt sammenlignbare tall for andre land fra SSB. Beregninger fra NVE basert på tall fra Eurostat, indikerer at husholdningen i de andre nordiske landene Finland, Sverige og Danmark har et energibruk på om lag samme nivå som i Norge.

Generelt er det slik at andre land i Europa i større grad bruker gass til oppvarming av bygninger, og i mindre grad elektrisitet. Norges andel av elektrisitet i energibruken er derfor høyere enn i andre europeiske land.

SPØRSMÅL NR. 721**Besvart 3. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilken miks i ny kraftproduksjon som regjeringen ser på som mest fordelaktig for Norge å få til, samt hvilken ambisjon om økt volum samlet sett statsråden mener det er riktig at Norge skal ha?

BEGRUNNELSE:

I Hurdalsplattformen skriver regjeringen at den vil lage en samlet plan for norsk vannkraft, vindkraft, solkraft og andre energi- og infrastrukturbygginger som krever konsesjon. Samtidig har regjeringen ambisjoner om å elektrifisere norsk sokkel ytterligere med kraft fra land, og peker selv på at dette vil være urealistisk å oppnå med havvind før mot slutten av 2020-tallet.

Svar:

I dag består den norske kraftproduksjonen hovedsakelig av vannkraft og vindkraft. Samlet utgjør normalårsproduksjonen for disse teknologiene i overkant av 151 TWh per år. Vannkraft står for om lag 91 pst. av normalårsproduksjonen, mens vindkraft står for om lag 9 pst. I tillegg finnes det noe solkraft og noe termisk kraftproduksjon. Samlet termisk kapasitet i Norge er i dag 681 MW.

Det er fortsatt mulig å øke vannkraftproduksjonen i Norge i årene fremover, selv om potensialet er begrenset. NVE anslo i 2020 at potensialet for ny vannkraft er på 23 TWh. For vind- og solkraft er potensialet større.

Regjeringen vil sette ned en energikommisjon for å kartlegge energibehovene og foreslå økt energiproduksjon. Regjeringen ønsker å øke norsk vannkraftproduksjon og legge til rette for en ambisiøs satsting på havvind. Regjeringen vil også legge til rette for vindkraft på land på steder det er gode vindforhold og lokal aksept, samtidig som naturverdiene skal ivaretas.

SPØRSMÅL NR. 722**Besvart 5. januar 2022 av kommunal- og distriktsminister Bjørn Arild Gram****Spørsmål:**

Vil statsråden fremlegge en oversikt over differansen mellom merkostnadene for koronautgifter til helsetjenestene per fylke/kommune i forhold til hva kommunene har bedt om, og hva de får kompensert fra staten?

BEGRUNNELSE:

Kommuneøkonomien i Norge er skjør når man må håndtere en pandemi på toppen av vanlig drift i helse og omsorgstjenestene i kommunene, og utfordringene i forhold til en koronapandemi er mange. For at koronapandemien ikke skal velte enkelte kommuners økonomi, og for at alle skal ha trygge helsetjenester i hele landet, er det viktig at hver enkelt kommune blir kompensert for merutgiftene de har i tilknyttet pandemihåndtering.

Spørsmålsstiller har blitt opplyst om at det i enkelte fylker er differanser på over 100 millioner kroner, i for-

hold til hva kommunene får kompenser og de faktiske merutgiftene kommunene har hatt. Når merutgiftene ikke kompenseres fullt ut, går det ut over øvrig helse- og omsorgstilbud, samt andre tjenester i kommunene. Det mener naturligvis Fremskrittspartiet er galt. Man skal ikke straffes for å bidra i kampen mot viruset.

På bakgrunn av dette er det viktig å få en oversikt over de økonomiske konsekvensene for fylkene og kommunen. Dersom det er store summer som ikke er kompensert, vil det by på store utfordringer for kommuneøkonomien.

Svar:

Kommunene og fylkeskommunene har blitt, og vil bli, kompensert for de merutgiftene og mindreinntektene de har som følge av nasjonale, regionale og lokale smittev-

erntiltak. Den økende smitten og de nye koronarestriksjoner får konsekvenser for kommunesektoren.

Gjennom hele pandemien har staten og KS hatt en felles arbeidsgruppe som har anslått de økonomiske konsekvensene for kommunesektoren. Basert på rapporter fra arbeidsgruppen, er det i sum et godt samsvar mellom anslagene på økonomiske konsekvenser og tilleggsbevilgninger i 2020 og 1. halvår 2021.

Kommunene og fylkeskommunene har gjennom årene 2020 og 2021 blitt kompensert både gjennom rammetilskuddet og gjennom øremerkede tilskudd. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ved hjelp av statsforvalterne, innhentet rapportering på den enkelte kommunes merutgifter til smittevern og oppfølging av TISK-strategien. Kompensasjonen til den enkelte kom-

mune har derfor i begge årene i stor grad vært basert på opplysninger innhentet fra statsforvalterne, og kompensert gjennom skjønnsmidlene i inntektssystemet. Likeledes har fordeling av midler til den enkelte fylkeskommune for bortfall av inntekter i kollektivtrafikken, vært basert på opplysninger innhentet via fylkeskommunene.

Arbeidsgruppen vil avgi rapport om de økonomiske konsekvensene for kommunesektoren av pandemien for hele 2021 innen 1. april 2022. Det vil gi regjeringen grunnlag for å vurdere behovet for ev. tilleggsbevilgning for 2021 i RNB 2022. Arbeidsgruppen vil få forlenget mandatet, slik at den kan gi anslag for de økonomiske konsekvensene av pandemien for kommunesektoren også for første halvår 2022.

SPØRSMÅL NR. 723

Besvart 4. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for at personer som pga. pandemien har blitt hindret i å jobbe 100 pst, og som derfor ikke oppnår aktivitetskravet til UDI for å få godkjent familiegjeningforening, får sin sak prøvd på nytt?

BEGRUNNELSE:

For å få familiegjeningforening godkjent hos UDI er man avhengig av å kunne vise til minimum fire år med sammenhengende arbeid eller utdanning. En asylsøker, opprinnelig fra Jemen, kom til Norge i 2015 og har i dag permanent oppholdstillatelse. Asylsøkeren har vært sammen med sin kone i ni år, og de to giftet seg i 2019, og har ett barn sammen. Asylsøkeren utdanner seg til helsefagarbeider, har vært aktiv helt siden han kom til Norge, og har studert eller arbeidet sammenhengende i 4 år og 9 måneder. Hans kone har 5 års universitetsutdanning fra Moskva. Likevel har pandemien medført at asylsøkeren ikke har fått tillatelse til å ta ekstravakter ved andre sykehjem eller restauranter, og derfor ikke fått jobbet 100 pst. alle måneder. Dermed har han ikke fått godkjent nok arbeidstimer for å få de enkelte månedene godkjent som fulltidsarbeid, og som en følge av det, ikke oppfylt UDIs krav til å få familiegjeningforening. Til tross for iherdig innsats for å skaffe ekstravakter for å oppfylle kravet, har det ikke vært mulig å fylle de rigide kravene UDI har satt. Det er riktig at man skal stille krav arbeidskrav til de som kom-

mer til Norge. Likevel er det viktig at dersom innsatsen og viljen til arbeid er tilstede, så må systemet tilpasse seg i en krisetid. For ressurspersoner slik som denne asylsøkeren må systemet vise raushet og ta hensyn til pandemiens innvirkning på jobbmuligheter.

Svar:

Jeg oppfatter at stortingsrepresentanten Skjelstad spør om det såkalte fireårskravet. Kravet gjelder i saker om familieetablering, og ikke ved familiegjeningforening. Det får altså ikke anvendelse på familieforhold som var etablert før referansepersonen (personen som bor i Norge) reiste inn i Norge.

Kravet gjelder bare for referansepersoner som har opphold på humanitært grunnlag, flyktningstatus eller opphold gjennom regelverket om familieinnvandring, eller har permanent oppholdstillatelse på bakgrunn av disse oppholdsgrunnlagene.

Fireårskravet er et aktivitetskrav som innebærer at referansepersonen må ha vært i heltidsarbeid eller -utdanning i Norge i til sammen fire år før familieetablering kan innvilges. Det er altså ikke et krav om at utdanningen eller arbeidet må ha vært gjennomført i en sammenhengende fireårsperiode, slik det angis i begrunnelsen til spørsmålet. Det er heller ikke krav om at arbeidet eller utdanningen må ha vært gjennomført umiddelbart før søknaden om familieinnvandring behandles. Fulltidsak-

tivitet som er utført før pandemien, og også periodevis under pandemien, vil altså telle med når det beregnes om fireårskravet er oppfylt.

Et hovedformål med kravet er å gi et incentiv til arbeid og utdanning, og følgelig sikre integrering. Kravet virker sammen med underholdskravet for familieinnvandring. Det er viktig for hele familiens integrering at referansepersonen er godt integrert og selvforsørget. Å innføre lettelser i disse kravene må veies mot de negative

konsekvensene det vil ha, både samfunnsøkonomisk og integreringsmessig, dersom personer som bare i begrenset grad er integrert i det norske samfunnet, får hente familiemedlemmer til Norge.

Regjeringen har ikke funnet grunn til å fravike fireårskravet så langt under pandemien. Vi vurderer imidlertid fortløpende behovet for unntak eller tilpasninger i regelverket som følge av pandemien.

SPØRSMÅL NR. 724

Besvart 4. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Hva vil justisministeren gjøre for å bedre forholdene på Politiets utlendingsenhet på Trandum, og vil statsråden ta grep for å styrke tilsynsrådets ressurser og uavhengighet?

BEGRUNNELSE:

Den 21. Oktober ble det skrevet en sak i Utrop om den 38 år gamle Mehdi Reza Kabiriasl som bak et vindu av plast forteller om det inhumane og uverdige livet som internert ved Politiets utlendingsinternat på Trandum.

Mehdi Reza har vært internert ved utlendingsinternatet siden slutten av mai. Like lenge har han kjempet sitt livs kamp. Flere medier har omtalt saken tidligere. Mehdi Reza har mange støttespillere både i Norge og i Tyskland, og i juni ble det arrangert støttedemonstrasjoner i Oslo, Bergen og Trondheim for den iranske konvertitten.

Tilsynsrådet for Politiets utlendingsinternat på Trandum skal se til at behandlingen av utlendingene på Trandum skjer i samsvar med lovgivningen. Tilsynsrådet for Trandum har per i dag ingen ansatte, og medlemmene har dette som offentlige verv. Tilsynsrådet er heller ikke tilstrekkelig uavhengig, siden det ikke har et eget budsjett og en transparent oppnevningssprosess.

Svar:

Jeg er kjent med at det over tid har vært rettet kritikk mot driften av Politiets utlendingsinternat på Trandum, herunder fra Sivilombudet og fra tilsynsrådet for Trandum. Dette ser jeg alvorlig på. Blant annet på denne bakgrunn er det startet et arbeid for å revidere gjeldende forskrift om Politiets utlendingsinternat (utlendingsinter-

natforskriften). I dette arbeidet vil det bli sett hen til den kritikken som har blitt fremsatt.

Jeg er også kjent med at Helsedirektoratet nettopp har oversendt sin rapport om organisering av helsetilbudet ved utlendingsinternatet til Helse- og omsorgsdepartementet.

Justis- og beredskapsdepartementet sendte i september 2019 forslag til ny forskrift om tilsynsrådet for tvangsreturner og utlendingsinternatet Trandum på høring. Også i høringsinnspillene understrekes viktigheten av at tilsynsrådets uavhengighet sikres, og at tilsynsrådet har tilstrekkelige ressurser til å gjennomføre sitt oppdrag. Arbeidet med ny forskrift for tilsynsrådet er i ferd med å avsluttes, og det tas sikte på at forskriften kan tre i kraft i løpet av 2022.

SPØRSMÅL NR. 725**Besvart 3. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hvor mange av dem som er mottakere av økonomisk sosialhjelp får oppvarmings- og strømutfgifter dekket av NAV?

BEGRUNNELSE:

De siste månedene har det vært stort fokus på bostøtteordninga i forbindelse med de skyhøye strømprisene. Regjeringa har ved flere anledninger kommet med ekstraordinær utbetaling av bostøtte i forbindelse med strømkrisa. Mange av dem som er mottakere av bostøtte, har fått den ekstra utbetalingen av bostøtte til fratrekk for andre ytelser. På NRK 15. desember kan man lese om en som har 8 kroner for mye i inntekt til å kvalifisere til bostøtte, selv om vedkommende er ha inntekt kun fra uføretrygd. Rødt har foreslått at de ekstra utbetalingene av bostøtte ikke skal komme til fratrekk for andre ytelser. Da har vi blitt møtt fra regjeringspartiene med argumenter om at mange av dem som går på former for økonomisk sosialhjelp allerede får strømrøgninga dekket av NAV. Derfor vil det være interessant å spørre statsråden om hun har tilgang på en oversikt over hvor mange av dem som er mottakere av økonomisk sosialhjelp som får sine oppvarmings- og strømutfgifter dekket av NAV.

Svar:

Det følgjer av sosialtenestelova § 18 at personar som ikkje kan sørgje for livsopphaldet sitt gjennom arbeid eller ved å gjere gjeldande økonomiske rettar, har krav på økonomisk stønad. Hjelp til forsvarleg livsopphald blir gitt etter ei individuell behovsprøving av kommunen. Kva som er eit forsvarleg livsopphald vil variere ut frå personlege forhold, som familiesituasjon, husstanden sin storleik, busituasjon, alder og helse. Nokre utgifter vil vere nødvendige for å sikre ein person eit forsvarleg livsopphald i samsvar med formålet i sosialtenestelova § 1. Dette er utgifter som ligg i kjerneområdet av livsopphaldsbegrepet, og som NAV-kontoret alltid har plikt til å ta med i vurderinga av stønadsbehov og ved utmålinga av stønad. Løpande utgifter til straum og oppvarming utgjer ei slik utgift. Utgifter til straum omfattar både betaling for nettleige og for straumforbruket.

NAV-kontoret utfører ikkje sjølv betalinga av ein søkjar si straumrekning. Utgifter til straum kan inngå i det samla beløp som mottakaren får utbetalt frå NAV til dekning av livsopphaldet sitt. Søkjar må i slike tilfelle sjølv sørgje for å betale straumrekninga med ein del av

dette beløpet. Det kan også vere tilfelle der utgiftane til ei straumrekning er den einaste utgifta NAV-kontoret legg til grunn ved utmålinga av økonomisk sosialhjelp. Kommunen kan etter sosialtenestelova § 19, sjølv om vilkåra i § 18 ikkje er oppfylt, yte økonomisk hjelp til dei som treng det for å kunne overvinne eller tilpasse seg ein vanskeleg livssituasjon. Føresegna opnar mellom anna for at det kan vere aktuelt å yte stønad, sjølv om kravet om at alle inntektsalternativ skal vere forsøkt ikkje er oppfylte, dersom situasjonen og hjelpebehovet er slik at det vil vere ei stor belastning å krevje dette. Søknad om hjelp til å betale ei unormalt høg straumrekning kan vere eit eksempel på ein situasjon der stønad kan hjelpe til at vedkomande kan "overvinne ein vanskeleg livssituasjon".

Det foreligger ikkje statistikk som gir ei oversikt over kor mange utbetalingar av økonomisk sosialhjelp i kommunane det er som tek med utgifter til straum i utmålinga. Som følgje av at utgifter til straum ligg i kjerneområdet av livsopphaldsbegrepet, er det likevel rimeleg å leggje til grunn at dette vil gjelde mange mottakarar av økonomisk sosialhjelp.

SPØRSMÅL NR. 726**Besvart 3. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Kan statsråden bes redegjøre for om man planlegger å gjøre noen tiltak-, og evt. hvilke tiltak man planlegger å gjennomføre for å motvirke effekten tilknytningen til det europeiske kraftmarkedet har på prisutviklingen på kraft i Norge, og på prisbildet, som regjeringen selv antar vil fortsette på et meget høyt nivå også utover våren?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i Proposisjon 44L følgende: 1. Utviklingen i det europeiske kraftmarkedet har stor innvirkning på norske strømpriser gjennom Norges overføringsforbindelser til utlandet. Samtidig med denne utviklingen har sørlige deler av Norge opplevd tørt vær gjennom sensommeren og høsten, med mindre tilsig til kraftmagasinene enn normalt. Magasinfyllingen i enkelte områder er nå så vidt over minimums fyllingsgrad for denne årstiden.

2. Per 15. desember 2021 er terminprisene registrert hos Nasdaq for de sørlige prisområdene i Norge på 179 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift for januar, og 159 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift for første kvartal 2022. For prisområdene i Midt- og Nord-Norge er terminpriser på henholdsvis 100 og 97 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift for januar. Terminprisene for første kvartal 2022 ligger på 79 og 77 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift i henholdsvis Midt- og Nord-Norge.

Med andre ord både forventer regjeringen skyhøye priser framover, og de legger skylden på prisene på tilknytningen til det europeiske kraftmarkedet. En redegjørelse for om det finnes noen planer for å motvirke denne prisen-effekten fra Europa er meget interessant å avklare.

Svar:

Situasjonen i kraftmarkedet er ekstraordinær, både i Norge og i landene rundt oss. Strømprisen har gjennom sensommeren og høsten 2021 økt til svært høye nivåer. Det er flere årsaker til dette. De rekordhøye prisene på kull, gass og CO₂-kvoter er viktige faktorer. I tillegg har det vært periodevis lav vindkraftproduksjon i Europa. Utviklingen i det europeiske kraftmarkedet har innvirkning på norske strømpriser gjennom Norges overføringsforbindelser til utlandet. Samtidig har sørlige deler av Norge opplevd tørt vær gjennom sensommeren og høsten, med mindre tilsig til kraftmagasinene enn normalt. Magasinfyllingen i enkelte områder er nå rett over det minste nivået som har blitt målt de siste 20 årene for denne årstiden.

Regjeringen la nylig frem en midlertidig ordning som vil bidra til å hjelpe folk i hele landet med å håndtere høye strømpriser gjennom vinteren. Ordningen vil gi husholdningene støtte til ekstraordinære strømkostnader, ved et fratrekk på strømregningen. Når kraftprisen i løpet av en måned når et gjennomsnittsnivå på over 70 øre per kilowatttime, vil staten betale 55 prosent av kraftprisen over dette nivået. Gjennom ordningen vil en husholdning få dekket et strømforbruk på opp til 5 000 kilowattimer per måned. Ordningen vil gjelde fra og med desember 2021 til og med mars 2022.

Ordningen kommer i tillegg til en rekke tiltak som skal avhjelpe situasjonen, herunder redusert avgift på elektrisk kraft, økt bostøtte, økte overføringer til kommunene for merutgifter til økonomisk sosialhjelp, støtte til studentene og tilskudd til Enova for å støtte ENØK-tiltak i husholdningene. Det er også viktig at bransjen gir betalingsutsettelse og tilbyr fastpriskontrakter til de som ønsker det fremover.

I Hurdalsplattformen har regjeringspartiene gitt retning for energipolitikken framover. Regjeringen tar sikte på å nedsette en energikommisjon som skal se på behovet for energi fremover. Vi ønsker økt kraftproduksjon, og vil ikke gi konsesjoner til nye utenlandsforbindelser i denne regjeringensperiode.

SPØRSMÅL NR. 727**Besvart 4. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

Vil statsråden sørge for et skattesystem som er progressivt, også for de aller rikeste, bl.a. gjennom å redusere eller fjerne skjermingsfradraget og dermed muligheten til å ta ut millioner i skattefritt utbytte hvert år, og kan statsråden legge fram oppdatert statistikk som viser fordelingen av ubenyttet skjermingsfradrag, sortert i intervaller etter nettoformue?

BEGRUNNELSE:

Nylig la SSB fram rapporten «Økonomisk ulikhet i Norge i det 21. århundre», der det blant annet kommer fram at nivået på ulikheten er vesentlig høyere enn den offisielle statistikken viser når man inkluderer bl.a. tilbakeholdte eierinntekter som ikke skattlegges fortløpende, og som utgjør 89% av inntekten til de 0,01% rikeste.

Statistikk fra SSB viser at det hvert år i snitt hentes ut 2-3 mrd. kroner i skattefritt utbytte. Finansdepartementet anslår at fjerning av skjermingsfradraget ville økt provenyet fra utbytteskatt med om lag 500 mill. kroner i 2022.

I svar fra Finansdepartementet på Rødts budsjettspørsmål 207 til Statsbudsjettet for 2022, vises det at det i hovedsak er personer med svært store formuer som får disse store årlige skatteuttene, og for dem tilsvarende dette skattefrie inntekter tilsvarende ordinære årslønner for vanlige folk. I samme svar oppgis det også at summen av ubenyttet skjermingsfradrag i 2016 summerte seg til 13 milliarder kroner, noe som betyr at rike aksjeeiere i årene framover med det eksisterende regelverket kan ta ut atter nye milliarder i skattefritt utbytte.

Statistikken Rødt har mottatt er ikke oppdatert lenger enn til 2016. Ber derfor om å få en tabell med nyeste tilgjengelige statistikk for ubenyttet/fremført skjermingsfradrag, fordelt etter mottakers nettoformue, da det er viktig med oppdatert kunnskap om hvor store skattefrie utbytter dagens regelverk vil åpne for i årene framover, dersom ikke dagens ordning med skjermingsfradrag endres.

Situasjonen i dag er ifølge SSB-rapporten at det norske skattesystemet i realiteten ikke er progressivt, siden den effektive skatteprosenten er lavest på toppen av inntektsfordelingen. Økt skatt på utbytte- og selskapsinntekter ville vært svært treffsikkert for å redusere forskjellene i Norge, og skjermingsfradraget framstår som en ren skattegevinst til noen av landets aller rikeste, og bør derfor fjernes som del av en større skattereform som sikrer at de aller rikeste i Norge betaler mer enn de gjør i dag.

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig med kunnskap om aksjonærmodellen og skjermingsfradrag. Som det fremgår av mitt svar på spørsmål nr. 207 fra Rødt til statsbudsjettet for 2022, finnes det dessverre ikke tilgjengelig statistikk som viser fordelingen av ubenyttet skjermingsfradrag etter 2016. Dette skyldes utfordringer med å isolere skjermingsfradrag i statistikken etter innføringen av aksjesparekontoen i 2017. SSB utarbeider en ny metode for å produsere slik statistikk fra 2017 og fremover, og det er forventet at den vil foreligge i juni 2022.

Skjermingsfradraget har en viktig funksjon i skattesystemet. Det gjør at aksjeinntekter kan skattlegges med en høyere sats enn øvrige kapitalinntekter, herunder selskaps-overskudd, uten at det fører til innlåsing av kapital i selskapene eller vridninger i investeringsvalgene. Innføringen av utbytteskatten i 2006 har bidratt betydelig til progressiviteten i skattesystemet. Aksjonærmodellen har en stram utforming. Det er kun den delen av avkastningen som tilsvarende en risikofri alternativavkastning som skjermes. Altså en avkastning som tilsvarende det investoren kunne oppnådd risikofritt, for eksempel ved å plassere pengene som bankinnskudd eller i rentepapirer med kort løpetid. Det blir derfor ikke riktig å omtale skjermingsfradraget som «årlige skatteutt» eller en «skattegevinst» til de rikeste. Derimot vil skjermingsfradraget bidra til at vanlige folk som for eksempel sparer i aksjefond, ikke må betale skatt for normale utbytter.

Tilbakeholdt overskudd i selskapene skattlegges løpende på selskapets hånd med satsen i alminnelig inntekt på 22 pst. Så lenge overskuddet ikke utbetales eller aksjonæren ikke selger aksjene, skjer det ingen ytterligere beskatning av inntekten. Dette er for å unngå at overskudd skattlegges flere ganger i en eierkjede. Når eier får midlene tilgjengelig som eierinntekt, enten som utbytte eller realisasjonsgevinst, beskattes inntekt utover skjermingsfradraget med ytterligere 31,68 pst. (35,2 pst. fra 2022). Inntekter som opptjenes i et selskap, har dermed en betydelig latent skatteforpliktelse som må betales dersom aksjonæren ønsker å gjøre pengene tilgjengelig for personlig forbruk eller andre investeringer utenfor selskapssektoren.

De siste tiårene har den økonomisk velferden i Norge blitt mindre jevnt fordelt. En forklaring kan være at eierskap til aksjer og andre finansielle formuesobjekter er konsentrert i de høyere inntektsdesilene. Regjeringen har et klart mål om å redusere forskjellene i Norge bl.a. gjennom å styrke progressiviteten i skattesystemet. Et bidrag til dette er økningen i oppjusteringsfaktoren fra 1,44 til

1,6 til neste år. Dette vil også redusere lønnsomheten av inntektsskifting, som er en tilpasningsmulighet i dagens system som favoriserer høyinnteksgruppene. I tillegg har regjeringen styrket progressiviteten i formuesskatten. Rapporten fra SSB som det vises til i spørsmålet, gir et viktig supplement til den offisielle inntekts- og formuesstatistikken. Finansdepartementet vil vurdere rapportens innhold nøye. Å fjerne skjermingsfradraget i aks-

jonærbeskatningen slik det tas til orde for i spørsmålet, vil imidlertid i liten grad være et egnet virkemiddel for å redusere forskjellene i Norge eller å styrke progressiviteten i skattesystemet. Skjermingsfradraget bidrar til at det er mulig å ha en høyere marginalskattesats på aksjeinntekter enn andre kapitalinntekter som for eksempel renter, uten at det skaper vridninger i kapitalinntektsbeskatningen.

SPØRSMÅL NR. 728

Besvart 4. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl

Spørsmål:

Har regjeringen til hensikt å anskaffe ytterligere tre nye politihelikoptre, i tråd med opsjonen i kontrakten fra 2017, for å styrke beredskapen i distriktene, og hvor er det i så fall tenkt at disse skal stasjoneres?

BEGRUNNELSE:

Ved anskaffelsen av de tre AW 169-maskinene fra Leonardo Helicopters i 2017, ble det i kontrakten inntatt en opsjon for anskaffelse av ytterligere tre maskiner av samme type. De tre maskinene som kontrakten gjaldt er nå levert, og disse er stasjonert ved politiets beredskapssenter på Taraldrud.

Det vises til tidligere spørsmål vedrørende de nasjonale beredskapskapasiteter i spørsmål nr. 510 og 625. Som det fremgår av statsrådets svar på disse spørsmålene, er det de døgnbemannede beredskapskapasitetene på Taraldrud som ivaretar den nasjonale beredskapen for større krisesituasjoner.

Det ønskes på denne bakgrunn svar på om regjeringen har til intensjon å anskaffe de tre helikoptrene som opsjonen i kontrakten omfatter. Videre er det ønskelig med svar på om disse helikoptrene etter en eventuell anskaffelse tenkes plassert på Taraldrud, eller om det er planlagt for en geografisk spredning av de nasjonale beredskapsressursene.

Svar:

Tilgang på helikopter er en viktig del av beredskapen i situasjoner hvor politiet raskt må transporteres over lengre avstander og til steder med dårlig veiforbindelse. I tråd med Hurdalsplattformen vil vi derfor utrede hvordan vi

kan bedre politihelikopterberedskapen i flere deler av landet.

Politiet har i dag tilgang på helikopter gjennom ulike ordninger, herunder politiets egen helikoptertjeneste, kontrakt med sivile helikopter leverandører og samarbeidsavtaler med offentlige aktører. Jeg mener derfor det er nødvendig å utrede hvordan dagens ordninger fungerer og hvilke mulighetsrom som finnes før vi konkluderer med å anskaffe flere politihelikoptre.

SPØRSMÅL NR. 729**Besvart 21. desember 2021 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Skal det etableres nye asylmottaksplasser i 2022, og hvor mange plasser er eventuelt planlagt etablert?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt spørsmål nr. 618 av 09.12.21 og statsrådens respons på spørsmålet av 15.12.21.

I sin respons til spørsmålet, gir statsråden en generell redegjørelse for innholdet i Hurdalsplattformen, parametrene for mottakskapasiteten i asylmottakene og de begrensninger Covid-19 legger på utnyttelsen av mottakene, før det hele avsluttes med en kommentar om at ansvaret for innkvartering av asylsøkere er delegert til UDI.

Spørsmålsstiller opplever at statsråden ved denne responsen ikke besvarer det spørsmålet som ble stilt den 09.12.21. Det bes dermed på nytt om at statsråden besvarer om det skal etableres nye mottaksplasser i 2022 og eventuelt hvor mange plasser som tenkes etablert.

Svar:

Som representanten påpeker i begrunnelsen til spørsmålet, besvarte jeg representantens spørsmål 15. desember 2021.

I svaret 15. desember 2021 viste jeg bl.a. til at kapasiteten på mottaksplasser styres av prognosene for ankomster av asylsøkere, med unntak av en fast minimums basiskapasitet. Systemet med at antallet mottaksplasser i hovedsak styres av prognosene for asylankomster har for øvrig ligget fast i en årrekke, slik situasjonen også var da Fremskrittspartiet satt i regjering og i tiden da Fremskrittspartiet støttet Solberg-regjeringens budsjetter.

Samtidig må UDI i 2022 planlegge for en lavere kapasitetsutnyttelse i asylmottakssystemet enn i en normalsituasjon, som følge av krav fra lokale og nasjonale helsemyndigheter knyttet til bl.a. sosial distansering, karantene og isolasjon. Det er svært usikkert hvordan smittesituasjonen vil utvikle i tiden fremover, og UDI må ta høyde for denne usikkerheten i sine løpende vurderinger av behovet for innkvarteringskapasitet i 2022.

Denne usikkerheten innebærer også at jeg ikke kan gi representanten et tall på hvor mange nye mottaksplasser som skal etableres i 2022, utover de anslagene jeg allerede har vist til i svaret av 15. desember 2021.

SPØRSMÅL NR. 730**Besvart 7. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Fra nyttår får Austevoll kommune ny ambulansebåt. Sykehusinnkjøp skrev i et brev at «en virksomhetsoverdragelse vil være med på å bestemme kostnadene en eventuell leverandør måtte påregne». Det stilles altså ikke krav om virksomhetsovertagelse, siden lønna til ansatte reelt sett er det som kan konkurreres på.

Aksepterer statsråden at helsevesenet privatiseres og at folk kan risikere å bli oppsagt eller gjøre samme jobb med dårligere vilkår fordi helseberedskapen settes ut på anbud?

BEGRUNNELSE:

Denne saken handler om trygghet og forutsigbarhet, både for de ansatte og for helseberedskapen.

Sykehusinnkjøp sier i brev datert 8. september 2017 at:

«[...] en virksomhetsoverdragelse vil være med på å bestemme kostnadene en eventuell leverandør måtte påregne» [...] «[...] det er relativt stor sannsynlighet for at de som eventuelt blir sagt opp som følge av leverandørbytte vil kunne få jobb hos det overtakende selskap, som må forventes å oppbemanne. At en slik oppbemanning vil kunne skje på andre vilkår enn hos tidligere arbeidsgiver er dog en annen sak.»

Det vil i praksis si at det ikke kan stilles krav om virksomhetsovertagelse, siden lønna til ansatte reelt sett er det som kan konkurreres på.

Nevnte brev var et svar til brev fra Norsk Sjømannsforbund, Norsk Sjøoffiserforbund, Det norske maskinistforbund og Hurtigbåtforbundet med tittelen «Tilsvar på brev angående anbudskonkurranse ambulansebåter – rettigheter ved virksomhetsoverdragelse».

Svar:

Innledningsvis vil jeg nevne at den konkrete anskaffelsen og inngåelse av den aktuelle avtalen om drift av ambulansebåt ble gjennomført før sittende regjering tiltrådte.

Med den nye avtalen som nå er på plass vil innbyggerne i Austevoll og området rundt være sikret en fortsatt god ambulansetjeneste. Avtalen mellom Helse Bergen HF og den nye leverandøren dekker døgnkontinuerlig drift av ambulansebåten. I tillegg til akuttoppdrag som

ambulansebåt, skal fartøyet også benyttes til ordinær pasienttransport og transport av behandlingspersonell. Båten er også tilrettelagt for brann- og redningsoppdrag med blant annet brannpumpe og termisk varmesøkende kamera. Et slikt kamera kan benyttes til søk og redning, og innebærer en forbedring sammenlignet med det tidligere fartøyet.

Helse Vest RHF har informert meg om at Sykehusinnkjøp HF tidligere har fått vurdert spørsmålet om virksomhetsoverdragelse for ambulansebåtanskaffelser, både internt av juridisk avdeling og av flere eksterne advokatfirma. Konklusjonen fra disse vurderingene er at ambulansebåtavtale ikke vil falle inn under skipsarbeidens regler om overdragelse av samlet virksomhet, og at Sykehusinnkjøp HF ikke er pålagt å stille krav om virksomhetsoverdragelse. I en av de eksterne vurderingene av problemstillingen ble det også anbefalt å ikke uten videre stille krav til virksomhetsoverdragelse, da et krav ville kunne medføre risiko for gjennomføring av anskaffelsen.

SPØRSMÅL NR. 731

Besvart 3. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna

Spørsmål:

Høsten 2022 skulle Feiring videregående skole i Eidsvoll etter planen motta neste trinn i opptrappingen av internattilskudd slik at tredje årskull kunne tas opp til VG1 denne høsten. Dersom denne planlagte opptrappingen av internattilskuddet ikke kommer på plass vil det ha alvorlige konsekvenser for driften av skolen.

Kan statsråden gi et tydelig signal om at det kan forventes at dette kommer på plass i revidert nasjonalbudsjett for 2022?

BEGRUNNELSE:

Da bevilgning av internattilskuddet til Feiring videregående skole opprinnelig kom inn på statsbudsjettet første gang i budsjettet for 2020, var vi alle innforstått med at det innvilgede beløp skulle trappes opp de neste årene i takt med skolens opptrapping av elevtall og antall ansatte. Første kullet startet høsten 2020. Så skulle dette trappes opp til skolen var i full drift i 2022. Andre kull VG1-elever ble tatt inn i fjor, og det tredje og siste kull skal tas inn høsten 2022.

Kunnskapsministeren skriver i et tidligere svar på et spørsmål om skolen at det er så langt departementet kan se, ikke har vært en forutsetning fra søkerens side at internattilskuddet skulle trappes opp som følge av økt elevtall. Dette har fremkommet klart og tydelig i dialog med skolen og i søknadene som var innsendt i årene 2016-2019, f.eks. i brev til departementet datert 5. januar 2018. I senere dialog ble opptrappingen endret fra opprinnelig to trinn til halvårseffekt for et kull i 2020, og deretter trinn for trinn til full drift. Beløpet for full drift i ovennevnte brev er 28 millioner kroner, senere nedjustert til 27 millioner kroner i den mer trinnvise opptrappingsplanen.

Feiring videregående skole er en skole hvis gode tilbud til elever som har falt ut av videregående opplæring, elever som har noen ekstra utfordringer, nettopp er betinget av det gode sosialmedisinske tilbudet ved skolen. Dette igjen er betinget av at skolen har et internattilbud til elevene, og det gjelder selvfølgelig elevene på alle trinn.

Ved en inkurie var denne opptrappingen falt ut av Solbergregjeringen forslag til statsbudsjett, men dette ble rettet opp så snart det ble gjort oppmerksom på feilen. Dette steget i opptrappingen – 6,2 millioner kroner – er nå prioritert inn av Høyre, Venstre og KrF i disse partienes alternative budsjett. I budsjettet som regjeringspartiene

og SV står bak har ikke dette blitt rettet opp, og pengene er dessverre ikke lagt inn.

Feiring videregående skole er en god bidragsyter for å forhindre frafall fra videregående skole. Skolen trenger et klart signal om at penger til den planlagte opptrappingen vil foreligge i revidert nasjonalbudsjett slik at nye elever kan tas opp og igangsatte ansettelsesprosesser ikke må stopp opp.

Svar:

Feiring videregående skole ble 2. januar 2018 godkjent av Utdanningsdirektoratet for 192 elevplasser på Vg1 til Vg3. Skolen ble godkjent etter friskoleloven § 2-1 bokstav f for særskilt tilrettelagt opplæring for funksjonshemmede.

Som det er gjort rede for i svar til skriftlig spørsmål fra representanten Himanshu Gulati om samme tema, jf. Dokument nr. 15:370 (2021-2022), ble det gjort klart i godkjenningsvedtaket fra Utdanningsdirektoratet at Feiring videregående skole ikke kunne forvente internattilskudd. Skoler godkjent etter friskoleloven § 2-1 plikter ikke å tilby internat, og internatdrift må ses på som et tillegg til den ordinære skolevirksomheten.

Feiring videregående skole er et viktig tilbud til ungdom og unge voksne som av ulike grunner ikke har fullført videregående opplæring. Det er også bakgrunnen for at de som en av få skoler mottar et internattilskudd. Tilskuddet til internatdriften ved Feiring videregående skole over kapittel 227, post 78 er budsjettstyrt og rammen for tilskuddet fastsettes i de årlige statsbudsjettene. Internattil-

skuddet er på den måten ikke knyttet til antall elever ved skolen.

Feiring videregående skole mottar også ordinært friskoletilskudd over kapittel 228, post 75 tilsvarende 100 pst. av en normalsats per elev. Tilskuddsnivået justeres årlig etter elevtall og nye satser.

Departementet har igjen gjennomgått den opprinnelige søknaden om godkjenning av Feiring videregående skole og de påfølgende søknadene om internattilskudd. Feiring videregående skole søkte opprinnelig om 19 mill. kroner i halvårseffekt og 28 mill. kroner i helårseffekt for etableringen og driften av internatet og det sosialmedisinske hjelpeapparatet ved skolen. I en fornyet søknad av 15. august 2019 nedjusterte skolen beløpene til henholdsvis 8,7 mill. og 17,8 mill. kroner. I den fornyede søknaden var det ikke en forutsetning fra søkerens side at tilskuddet skulle trappes opp som følge av økt elevtall. Det er denne søknaden som er lagt til grunn for tildeling av midler over statsbudsjettet.

I behandlingen av statsbudsjettet for 2020 la Stortinget inn 8,7 mill. kroner, jf. Innst. 12 S (2019-2020). I statsbudsjettet for 2021 la Solberg-regjeringen inn en helårseffekt på 17,4 mill. kroner, i tråd med det omsøkte beløpet, men med korrekt utregning av helårseffekten. Noen ytterligere opptrapping av internattilskuddet ble ikke foreslått av Solberg-regjeringen i 2022-budsjettet. Tilskuddet er videreført på samme nivå i Støre-regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022.

Eventuelle endringer i internattilskuddet til Feiring videregående skole er et budsjettsspørsmål som på vanlig måte må vurderes i arbeidet med de årlige statsbudsjettene.

SPØRSMÅL NR. 732

Besvart 4. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen

Spørsmål:

Hvor mye høyere strømregning får en gjennomsnittsfamilie i sør med et årlig strømforbruk på 20 000 kw/t, i vintermånedene januar, februar og mars 2022, hvis regjeringens refererte forventede strømpris for kvartalet slår til?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen viser i Prop 44.L til følgende:

Per 15. desember 2021 er terminprisene registrert hos Nasdaq for de sørlige prisområdene i Norge på 179 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift for januar, og 159 øre

per kWt eksklusiv merverdiavgift for første kvartal 2022. For prisområdene i Midt- og Nord-Norge er terminpriser på henholdsvis 100 og 97 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift for januar. Terminprisene for første kvartal 2022 ligger på 79 og 77 øre per kWt eksklusiv merverdiavgift i henholdsvis Midt- og Nord-Norge.

Selv med regjeringens strømstøtte for husholdningene, vil regningen bli vesentlig høyere, da gjennomsnittlig kW/t pris estimeres til å være vesentlig høyere enn det siste tiårets gjennomsnittspriser. Det ønskes utredet hvor mye større regningen blir, selv med støtteordningen.

Svar:

Forutsatt en gjennomsnittlig kraftpris på 159 øre per kWh i første kvartal 2022 vil en husstand med 20 000 kWh i årlig forbruk få en samlet strømgning for månedene januar, februar og mars på totalt 17 898 kroner uten stønadsordningen. Dette inkluderer anslag for nettleie, mva., elavgift på 16,67 øre per kWh, enovaavgift og elsertifikater og leverandørpåslag.

Hvis en tar utgangspunkt i gjennomsnittlig kraftpris i perioden 2012-2020, som er 34 øre per kWh, vil en tilsvarende strømgning for januar, februar og mars være på totalt 7 179 kroner.

Regjeringen har foreslått flere tiltak for å redusere strømgningen for husholdninger. Dersom man forutsetter en gjennomsnittlig kraftpris på 159 øre per kWh i første kvartal 2022 og regner inn stønadsordningen og reduksjon i elavgiften fra 16,67 til 8,67 øre per kWh, vil tilsvarende regning for januar, februar og mars være på totalt 13 015 kroner.

Jeg vil understreke at disse anslagene er gjennomsnittsberegninger gjort av NVE basert på ulike forutsetninger. Faktisk strømgning vil variere fra husstand til husstand.

SPØRSMÅL NR. 733**Besvart 7. januar 2022 av kunnskapsminister Tonje Brenna****Spørsmål:**

Vil statsråden vurdere å gi midler til organisasjoner som Hvite Busser og Aktive Fredsreiser slik at de kan fortsette å tilby disse viktige dannelsesreisene også i fremtiden?

BEGRUNNELSE:

Etter nesten 2 år med nedstengning er situasjonen svært krevende for mange organisasjoner som Hvite busser og Aktive Fredsreiser. Dette er to ideelle organisasjoner som i mange år drevet med dannelses- og kunnskapsreiser rettet mot ungdom. Dette handler om å gi ungdommene opplæring om menneskerettigheter, demokratiforståelse og en forståelse av historien vår.

Som en av sjåførene sa:

«Det er ingen ting som slår det å være til stede der det skjedd».

Det er bevilget midler til de ungdommene som skulle ha reist på disse turene. Men siden turene ikke har kunnet bli avholdt på grunn av den pågående pandemien, så står det penger urørt og dermed disse organisasjonene uten inntekt.

Spørsmålsstiller er sikker på at statsråden er enig i at dette er et tilbud vi skal ta vare på og sørge for finnes når vi er ferdige med pandemien. Skal vi sørge for det er vi avhengig av at disse organisasjonene overlever. Disse organisasjonene kommer heller ikke inn under noen av de andre kompensasjonsordningene.

Svar:

Covid-19-pandemien har ført til en tilnærmet fullstendig stans i skoleturer utenlands, noe som igjen har ført til et inntektsbortfall for arrangører av slike turer. I en særlig stilling står organisasjonene Hvite Busser og Aktive Fredsreiser, som er de to største aktørene, og som i utgangspunktet har slike turer som eneste inntektskilde. Det er opprettet flere ulike statlige kompensasjons- og støtteordninger som følge av pandemien. Disse to organisasjonene har falt utenfor den generelle kompensasjonsordningen for næringslivet da de ikke er skattepliktige og utenfor kompensasjonsordningen for frivillighetssektoren da deres virksomhet i hovedsak har foregått i utlandet.

I 2019 ble det opprettet en tilskuddsordning for skoleturer til minnesteder fra andre verdenskrig. Tilskuddet regnes som offentlig støtte etter EØS-avtalen. Tilskuddet gis derfor etter en unntaksordning i EØS-retten. Ordningen er innrettet slik at tilskudd kun skal gå til utdanningsaktiviteter på kulturfeltet (eksempelvis læremateriell, inngangspenger, omvisninger og utgifter til reiseledere som underviser på turen). Etter EØS-regelverket er det ikke anledning til å gi dette tilskuddet til andre typer utgifter hos de aktuelle mottakerne.

Retningslinjene for ordningen ble høsten 2020 justert, slik at reisemål i større grad kunne tilpasses minnesteder fra andre verdenskrig som finnes i Norge. Målet med endringene var å gi større rom for at turarrangører kunne utforme tilbud som det er mulig å gjennomføre under pandemien. Vi ser at dette har ført til at flere tilbydere har omstilt virksomheten sin til å også tilby turer innenlands.

Gjennom kompensasjonsordningen for frivillighetssektoren kan organisasjoner søke om støtte til omstilling til aktiviteter på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. Dette er blant annet mindreinntekter og merkostnader til utvikling av eller tilpasning av aktiviteter som følge av pandemien. Ordningen er for organisasjoner som er reg-

istrert i Frivillighetsregisteret. Hvite Busser vil for 2021 få tildelt om lag 1,3 mill. kroner.

Regjeringen vil se på situasjonen Hvite Busser og Aktive Fredsreiser fortsatt vil være i som følge av en ny nedstenging i Europa.

SPØRSMÅL NR. 734

Besvart 6. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Etter regjeringsskiftet har det kommet noen saker hvor ESA ser ut til å ha påvirket regjeringens handlingskraft.

Kan jeg få oversikt over hvilke møter politisk ledelse har hatt med ESA etter regjeringsskiftet, i saker som spesielt angår arbeidsgiveravgiftssone, lønnsstøtteordning samt problematikken rundt omtvistet krav, men gjerne også oversikt over andre møter politisk ledelse i andre departement har hatt med ESA om andre saksområder?

Svar:

Det er viktig for regjeringen at rekkevidden av EØS-samarbeidet er mest mulig avklart. Det er avgjørende for å ivareta norske interesser og for å unngå at det legges unødige begrensninger på nasjonale tiltak som følge av at EØS-avtalen tolkes feil. Slik avklaring har blant annet vært viktig under arbeidet med lønnsstøtte til næringslivet som følge av korona-pandemien.

God dialog med ESA var ett av de sentrale temaene jeg tok opp med ESAs president Bente Angell-Hansen i mitt første møte med henne 28. oktober i fjor. Noe av foranledningen til dette var at det siden slutten av 2020 hadde vært en omfattende prosess mellom norske myndigheter og ESA for å finne frem til en best mulig ordning med differensiert arbeidsgiveravgift for perioden 2022 til 2027. Denne ordningen er nå godkjent av ESA og trådt i kraft, og sikrer næringslivet i distriktene gode og forutsigbare rammebetingelser fremover. Vi snakket også om reglene om rapporteringsplikt for utenlandske oppdragstakere og arbeidstakere som tar oppdrag i Norge. Også i denne saken har vi gjennom god dialog funnet frem til gode løsninger for Norge.

Utover dette har jeg hatt et telefonmøte med ESA-president Angell-Hansen 20. desember 2021. Dette møtet handlet om lønnsstøtteordningen. I denne saken var det liten tid til rådighet for foreløpige avklaringer av

EØS-rettslige rammer og vilkår, og modellen for ordningen var under utvikling parallelt med dialogen med ESA. Den korte prosessen har gjort arbeidet med de foreløpige avklaringene mer krevende enn normalt. Til tross for dette har det vært en god og konstruktiv dialog. Under møtet ble det blant annet bekreftet at reglen om at det ikke kan gis lønns subsidier for mer enn 80 pst. av bruttolønningen til støtteberettigede ansatte er absolutt i det midlertidige EU/EØS-statsstøtteregulverket for covid-pandemien (Temporary Framework). Videre var det i møtet enighet om nytten av å få avklart rammene for lønnsstøtteordningen, slik at den kan godkjennes og iverksettes raskt.

Ingen andre fra politisk ledelse i Finansdepartementet har hatt møter med ESA siden vår regjering tiltrådte. Jeg har ikke oversikt over eventuelle møter som måtte være avholdt mellom politisk ledelse i andre departementer og ESA, og kan ikke svare for disse.

SPØRSMÅL NR. 735**Besvart 4. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Kan utenriksministeren avklare hva Norges syn er på no-first-use eller sole-purpose policy, og mener regjeringen på generelt grunnlag at en slik atomvåpenpolitikk er riktig?

BEGRUNNELSE:

Utenriksministeren skriver 30. november i sitt svar på spørsmål fra Bjørnar Moxnes at Norges posisjon når det gjelder bruk av atomvåpen er kjent og ligger fast. Sprikende signaler fra forskjellige regjeringer de siste årene gjør imidlertid dette uklart. Norge har sluttet opp om Natos strategiske konsept av 2010 som åpner for førstebruk av atomvåpen på Norges vegne, men har også uttrykt at bruk av atomvåpen "vil være ulovlig under humanitæretten" (2011) og at atomvåpen aldri må brukes igjen "under noen omstendigheter" (2015).

Svar:

Regjeringen stiller seg bak gjeldende kjernevåpenpolitikk i NATO, og vektlegger betydningen av samhold i alliansen rundt disse spørsmålene.

Norge støtter tiltak som reduserer kjernevåpenenes betydning i forsvarsdoktriner, samt tiltak som reduserer risikoen for bruk av kjernevåpen og kan bidra til kjernefysisk nedrustning. Norge har vært tydelig i utadrettet kommunikasjon om dette. Ulike konsepter for «sole-purpose» og «no-first-use» er del av slike overveielser. Erklæringspolitikken må veies opp mot hva som er best egnet for å oppnå høyest mulig sikkerhet på lavest mulig rustningsnivå.

Kjernefysisk nedrustning kan kun oppnås gjennom forhandlinger som leder til balanserte, gjensidige, irreversible og verifiserbare kutt. Dette er komplekse prosesser som involverer flere parter, og det er ikke nødvendigvis gitt hvilken erklæringspolitikk som er best egnet til å skape framgang.

SPØRSMÅL NR. 736**Besvart 4. januar 2022 av utenriksminister Anniken Huitfeldt****Spørsmål:**

Hvorfor har ikke regjeringen bedt Israel trekke tilbake terrorlistingen av de seks palestinske organisasjonene, hvilken dato var «fristen» som utenriksministeren refererte til i Stortinget 15. desember, er denne fristen passert og har regjeringen i så fall gitt Israel en ny frist og innen hvilken dato krever regjeringen nå at Israel skal legge frem dokumentasjon?

BEGRUNNELSE:

Israel har satt seks palestinske sivilsamfunnsorganisasjoner på sin terrorliste. Disse seks organisasjonene forsvarer rettighetene til fengslede barn, rettighetene til ofre for etnisk rensing, og dokumenterer krigsforbrytelser overfor internasjonale domstoler. Regjeringen vil foreløpig ikke fordømme denne terrorlistingen og sier den venter på mer israelsk dokumentasjon, som må komme «innen

rimelig tid». For hver dag som går uten at terrorlistingen oppheves, kommer imidlertid den israelske okkupasjonsmakten et skritt nærmere å knuse det palestinske sivilsamfunnet. I Klassekampen 14. desember sa utenriksministeren at regjeringen vil be Israel omgjøre beslutningen om å terrorliste seks palestinske organisasjoner, dersom Norge ikke får dokumentasjon som rettfærdiggjør terrorlistingen «innen rimelig tid». Utenriksministeren svarte ikke avisen på hva hun mener er «rimelig tid».

Under debatten om bevilgninger på statsbudsjettet for 2022, kapitler under Utenriksdepartementet mv. (rammeområde 4) og Forsvarsdepartementet mv. (rammeområde 8), ba Rødt utenriksministeren om å avklare hva som var «rimelig tid». I svaret sa utenriksministeren at Israel «har fått en frist til å legge frem dokumentasjon som de da ikke har gjort», men uten å oppgi når denne fristen var eller om fristen var passert allerede eller ikke. Spørsmålsstiller var ikke kjent med at regjeringen har gitt

Israel en frist for å legge fram dokumentasjon. Dersom fristen ligger fremover i tid er det vanskelig å forstå hvor utenriksministeren ved så mange anledninger har nektet å oppgi hvilken dato det dreier seg om. Dersom fristen allerede er passert bør utenriksministeren forklare hvorfor Norge ikke da har bedt Israel oppheve terrorlistingen.

Svar:

Sivilsamfunnet i Palestina spiller en viktig rolle for å fremme respekt for menneskerettigheter, folkeretten og demokratiske prinsipper. Dette er viktige rammebetingelser for en forhandlet to-statsløsning, som er en målsetning for Norges engasjement i Midtøsten.

Jeg er sterkt bekymret for at handlingsrommet for sivil samfunn i Palestina blir stadig mer begrenset. Det gjør det vanskeligere å få pålitelig informasjon om menneskerettsbrudd – og overgrep.

Jeg har advart om at den israelske beslutningen om å terrorliste seks palestinske organisasjoner vil begrense dette handlingsrommet ytterligere. Sårbare grupper som

barn, kvinner og fattige bønder vil bli rammet særlig hardt.

Vi har nulltoleranse for mislighold av tilskuddsmidler, og har uttrykkelig bedt Israel om å dokumentere de alvorlige anklagene. Vi er i dialog med Israel, og konsulterer også andre giverland og FN om saken. Om vi ikke innen rimelig tid får tilstrekkelig informasjon som underbygger beslutningen om terrorlisting, vil vi i samråd med andre giverland be om at den omgjøres.

Utenriksdepartementet har allerede utbetalt alle midler som er innvilget for 2021 til MR-organisasjonen Al Haq, i tråd med gjeldende tilskuddsavtale. Søknader om støtte for 2022 vil bli behandlet i 2022.

Norge følger nøye med på utviklingen i arbeidsforholdene for sivilsamfunnsorganisasjonene i Palestina og har gjentatte ganger tatt dette opp i Sikkerhetsrådet og overfor relevante myndigheter. Norge har over tid vært en sterk støttespiller for palestinsk sivilsamfunn. Det vil vi fortsette med å være.

SPØRSMÅL NR. 737

Besvart 7. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum

Spørsmål:

Kan finansministeren gjøre greie for det fulle rettslege grunnlaget for korleis EØS-avtalen er til hinder for at lønnsstøtteordninga kan utformast annleis enn i skissa lagt fram av regjeringa 17/12, med omsyn både til støttebeløp og andre hovudvilkår (som til dømes «alle eller ingen»-regelen); og for kva dialog regjeringa har hatt med ESA om desse spørsmåla før skissen vart presentert?

GRUNNGJEVING:

I Regjeringa si skisse til ordning for lønnsstøtte for bedrifter som vert råka av smitteverntiltak, tar regjeringa atterhald om godkjenning av støtteordninga frå EFTAs overvåkingorgan (ESA).

På NRK Dagsrevyen laurdag 18. desember opplyste finansminister Trygve Slagsvold Vedum at det ikkje er mulig med ein høgere støttesats enn det som ligg i skissen, og at dette er avklart med ESA.

Søndag 19. desember avviser ESA dette. ESAs kommunikasjonsjef er sitert på følgjande i NTB og E24:

«Det midlertidige rammeverket åpner et veldig stort rom. Vi ser ingen grunn til å stikke kjepper i hjulene for de ulike EØS-landenes myndigheter og de tiltakene de velger å innføre for å beskytte sine økonomier, bedrifter og borgere, så lenge disse er proporsjonale og i samsvar med EØS-regelverket.»

ESA avviser også at EØS-avtalen er til hinder for ein meir fleksibel modell for utforming av lønnsstøtte enn den «alle eller ingen»-regelen regjeringa har vald å legge fram, der det er stilt krav til bedriftene om at dersom dei skal kunne nytte lønnsstøtteordninga, kan ingen tilsette permitterast.

Svar:

Under arbeidet med ny lønnsstøtteordning har vurderinga vore at det er mest føremålstenleg å bygge på det midlertidige EU/EØS-statsstøtteregelverket for covid-pandemien (Temporary Framework). Dette er eit rammeverk som er utarbeidd av Europakommisjonen, og har som føremål å gje rammar for støttetiltak for å avhjelpe konsekvensane av pandemien som kan godkjennast raskt. EFTAs overvåkingorgan (ESA) legg til grunn dei same

reglane i si handsaming av notifikasjonar av korona-ordningar frå EØS/EFTA-landa.

Temporary Framework¹ har i pkt. 3-10 reglar for subsidiar til løn for å unngå permitteringar eller oppseiingar som følge av covid-pandemien. I avsnitt 43 er det oppstilt nærmare vilkår for at overvåkningsorganet (ESA for EØS/EFTA-landa) skal godkjenne slike ordningar (mine understrekingar):

«43. If such measures constitute aid, the Commission will consider them compatible with the internal market on the basis of Article 107(3)(b) TFEU provided the following conditions are met:

a. The aid is aimed at avoiding lay-offs during the COVID-19 outbreak (and to ensure the continuation of business activities of self-employed individuals);

b. The aid is granted in the form of schemes to undertakings in specific sectors, regions or of a certain size that are particularly affected by the COVID-19 outbreak;

c. The individual aid awards of the wage subsidy scheme are granted no later than 30 June 2022, for employees that would otherwise have been laid off as a consequence of the suspension or reduction of business activities due to the COVID-19 pandemic (or for self-employed individuals whose business activity has been negatively affected by the COVID-19 pandemic), and subject to the condition that the benefitting personnel is maintained in continuous employment for the entire period for which the aid is granted (or subject to the condition that the relevant business activity of the self-employed individual is maintained for the entire period for which the aid is granted);

d. The monthly wage subsidy shall not exceed 80% of the monthly gross salary (including employer's social security contributions) of the benefitting personnel (or 80% of the average monthly wage equivalent income of the self-employed individual). Member States may also notify, in particular in the interest of low wage categories, alternative calculation methods of the aid intensity, such as using the national wage average, minimum wage or the monthly gross wage cost of the employees concerned (or the monthly wage equivalent income of self-employed individuals) before the COVID-19 outbreak, provided the proportionality of the aid is maintained;

e. The wage subsidy may be combined with other generally available or selective employment support measures, provided the combined support does not lead to overcompensation of the wage costs of the personnel concerned. Wage subsidies may further be combined with tax deferrals and deferrals of social security payments.»

I samsvar med avsnitt 43 c. og d. kan ein stat gje lønnsstøtte for tilsette som elles, utan støtta, ville blitt permitterte eller oppsagde som følge av covid-pandemien. Støtta kan ikkje overstige 80 pst. av bruttolønn for desse tilsette.

Eg vil presisere at mine fråsegn i Dagsrevyen 18. desember om at det ikkje var mogleg å gå høgare på støtta i ordninga, knytte seg til eit innslag med ein restaurantei-

gar som kravde å få dekkja 100 pst. av løna. Regelverket set ei tydeleg grense på 80 pst. av bruttoløn, som ikkje kan overstigast.

Hovudtrekka og detaljar i den skisserte ordninga har vore drøfta med ESA i fleire møte for å avstemme om ho var i tråd med reglane, slik at det kan forventast at ESA kan godkjenne ho. Før desse møta blei foreløpige skisser for ordninga sende til ESA som bakgrunn for drøftingane. I tillegg var det etter møta korrespondanse på e-post med oppklaringar.

Dialogen med ESA dreidde seg mellom anna om kva som skulle til for å forsikre ESA om at lønnsstøtta ikkje ville overstige 80 pst. av bruttolønn for arbeidstakarar som elles ville blitt permitterte eller oppsagde. Et sentralt tema i samtalene med ESA var korleis ein kan identifisere dei arbeidstakarane som elles ville mista jobben, i en situasjon der ordninga krev at ingen mister jobben. Vårt utgangspunkt var at desse tilsette i praksis ikkje let seg identifisere individuelt, og at utrekning av lønnsstøtta derfor måtte bygge på meir generelle betraktningar.

Ordninga kan avgjere om ei bedrift går til permittering eller oppseiing eller ikkje. Det har difor vore viktig for meg å vere trygg på at ordninga, slik den blei presentert før jul, faktisk kunne bli godkjend av ESA.

Det var bakgrunnen for at vi i utgangspunktet sette beløpsgrensa for maksimal støtte. Grensa blei sett slik at maksimal støtte ikkje ville overstige 80 pst av lønsvået i bransjane som var mest omfatta, i fyrste rekkje servering og overnatting.

Ny dialog med ESA etter at ordninga var lagt fram tilsa at det var mogleg å tolke 80.pst.-regelen i det midlertidige statsstøtteregelverket noko meir fleksibelt enn vi først trudde. Det sentrale var at det samla sett var tilstrekkelege sikkerheitsmekanismer i ordningas regelverk for å ivareta krava i statsstøtteregelverket. Det leda til at vi vurderte at det likevel ikkje var nødvendig å sette ei maksimal grense nær lønsvået i dei aktuelle bransjane, men at vi i staden kunne basere oss på ei avgrensing på 80 pst. av lønen på individnivå.

Dei nominelle grensene som nå er sette, er grunnjedd ut frå kva som er rimeleg og ut frå omsynet til kostnader for staten.

Regelen om «alle eller ingen» følgjer ikkje av statsstøtteregelverket. Det er eit val vi tok i utforminga i ordninga. Det inneber at føretaka kan velje om dei vil nytte lønnsstøtteordninga eller permitteringsordninga om omsetjinga skulle svikte. I dialogen med partane i arbeidslivet peikte arbeidstakersida på at ei ordning der ein opna for å kombinere lønnsstøtte og permittering, lett ville ført til at dei svakast stilte blei permittert.

1 Lenke: https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-11/TF_consolidated_version_amended_18_nov_2021_en_2.pdf

Eg vil presisere at det framleis står att arbeid med utforminga av ordninga, og at ho ennå ikkje er formelt godkjent av ESA.

SPØRSMÅL NR. 738

Besvart 12. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

På hvilke områder har innvandrere (asylsøkere, flyktninger, arbeidsinnvandrere etc.) særfordeler innen offentlige ytelser, ordninger, lover/forskrifter, velferdstilbud etc.?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet er imot forskjellsbehandling basert på kjønn, religion, legning eller etnisk opprinnelse. Derfor har FrP alltid kjempet imot særfordeler f.eks. innvandrere har. Fremskrittspartiet fikk som kjent avskaffet særfordelene flyktningene hadde i folketrygden knyttet til pensjon/trygd. Vi ønsker en helhetlig oversikt over hvilke andre områder innvandrere har særfordeler basert på at de er innvandrere. Dette kan være innen f.eks. utdanning, NAV, kriminalomsorg, ytelser etc. Vi ber om at så langt som mulig skal oversikten gjelde hele offentlig sektor, også kommunal sektor.

Svar:

Denne regjeringa arbeider for mest mogleg universelle tilbod til innbyggjarane. Me er mot usakleg forskjellsbehandling. Eventuell målretting av tenester må ha som formål å sikre at tenestene skal vere likeverdige.

Somme grupper kan i konkrete situasjoner oppleve «særulemp». Til dømes veit me at nyutdanna, uavhengig av etnisk bakgrunn, kan oppleve det som krevande å få fotfeste i arbeidslivet. Dei siste ti åra har me òg sett ei sterk auke i talet på unge uføre. Difor vil regjeringa etterkvart kome med framlegg om ein aktivitetsreform for unge uføre med ein jobbgaranti. Det er likevel vanskeleg å sjå det som ein særfordel for ungdom å få eit slikt tilbod. Det handler istaden om å fjerne særskilte hindringar som har vakse fram for ein del unge. Hindringane legg avgrensingar på desse ungdommane sine liv og gjer at me som samfunn går glipp av evnene og ressursene deira.

På same måte er det sjølv sagt døme der innvandrarakar får særskilte tilbod retta mot dei.

Det gjeld til dømes ordninga med introduksjonsprogram med opplæring i norsk og samfunnskunnskap. Det er ingen som er født i Norge som har krav på å få vere ein del av dette programmet.

Same gjeld til dømes ordninga med busetting av flyktningar. Personar født i Norge vert ikkje busett av Integrerings- og mangfoldsdirektoratet i samarbeid med kommunane.

Dette er forskjellsbehandling av innvandrarakar. Dei får her tenester folk som er født i Norge ikkje får.

Eg vonar at Fremskrittspartiet likevel ikkje vil avvike desse tenestene. Ei slik avvikling vil i så fall vere øydeleggjande for integreringa i Norge, og svekke arbeidslinja. Denne regjeringa vil at nyankomne raskt skal kunne kome i arbeid, slik at dei kan forsørge seg sjølv og tene det nye heimlandet sitt. Til samanlikning får folk født i Norge mellom anna gratis grunnopplæring for å oppnå det same formålet.

Det er mogleg at spørsmålet til representanten er utløyst av ei ordveksling han og eg hadde i samband med budsjettdebatten for kommunalkomiteen 16. desember i fjor. I hovudinnlegget mitt der tok eg opp at innvandrarakar var ei prioritert gruppe i samband med politikken for arbeidsmarknadstiltaka i NAV, på linja med ungdom og langtidsledige. Representanten meinte då at «flere reagerer» på dette.

Eg vil påpeike, som i debatten, at dette er ei prioritering som har lege til grunn i svært mange år. Inkludert då Fremskrittspartiet sat i regjering sjølv. Tidlegare statsråd Robert Eriksson frå Fremskrittspartiet skreiv dette i det fyrste statsbudsjettet han hadde jobba fram sjølv, statsbudsjettet for 2015: «Ungdom, innvandrere fra land utenfor EØS-området, langtidsledige og personer med nedsatt arbeidsevne skal prioriteres ved inntak til arbeidsmarknadstiltak». Det same har alle andre statsrådar med ansvar for arbeidsmarknadspolitikken i regjeringa Solberg gjort, ei regjering som Fremskrittspartiet anten var med i eller støtta budsjettframlegga til. Eg legg difor til grunn at dette er ei prioritering som har brei, tverrpolitisk støtte. Eg kan ikkje sjå at dette er noko «flere reagerer» på.

På same måte som i dei tidlegare døma i dette svaret er denne prioriteringa meint å fjerne særulempene desse gruppene kan oppleve i arbeidsmarknaden, og særskilte hindringar som kan liggje foran dei: som ung, som innvandrar eller som person som har vore utanfor arbeid i lang tid.

Eg vonar at denne oppklaringa gjer at representanten vert rolegare på at denne regjeringa ikkje gjev enkeltgrupper særfordeler. Me kjem til å prioritere universelle velferdstenester, og me kjem ikkje til å akseptere at det veks fram større ulikskap i samfunnet vårt basert på særulemper.

SPØRSMÅL NR. 739

Besvart 22. desember 2021 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik

Spørsmål:

Elin Tvedt søkte om dagpenger i april og ville samtidig ta utdanning som sykepleier. Hun fikk godkjenning fra NAV i juli, men dette var mindre enn 12 uker før utdanningen begynte, så da var det for sent. Hun ble oppfordret av NAV om å klage, men fikk beskjed om at klagen ville ta 34 uker å behandle (!). I så fall må hun slutte på studiet. Det er sikkert flere i samme situasjon som henne.

Vil statsråden snarest sørge for at Tvedts og andres liknende saker får en løsning, slik at de kan gjennomføre studiene på dagpenger?

BEGRUNNELSE:

Under pandemien innførte regjeringen Solberg muligheten til å ta utdanning på dagpenger, for å øke folks kunnskap og kompetanse. Dette er et viktig svar på hvordan vi som samfunn kan komme styrket ut av krisen i møte med et arbeidsliv som krever stadig mer utdanning og kompetanse. Ikke minst trenger vi flere sykepleiere, som Tvedt ønsker å bli, både akutt nå under krisen og i fremtiden etter hvert som vi blir stadig flere eldre. Dette er en uholdbar situasjon for henne og sikkert mange andre. NAV opplyste til henne at alt var i orden, bortsett fra at regelen om godkjenning innen 12 uker før studiestart ikke var oppfylt. Jeg forventer at statsråden rydder opp umiddelbart.

Svar:

Nytt varig regelverk om høvet til å ta utdanning med dagpenger vart satt i kraft 1. oktober 2021. Etter dei nye reglane er det eit krav at dagpengesøkjaren søker arbeid i tolv veker rekna frå datoen dagpenger vart innvilga, før utdanninga kan ta til. Samstundes vart det gitt overgangsreglar for dagpengemottakarar som hadde nytte høvet til å ta opplæring eller utdanning i dagpengeperioden etter den mellombelse ordninga som gjaldt fram til 30. sep-

tember 2021. Ordninga vart innført under covid-19-pandemien på grunn av stor arbeidsløyse og mange permitteringar. Etter denne ordninga kunne ein ta valfri utdanning på inntil fulltid i dagpengeperioden, utan å måtte fremje søknad om dette til Arbeids- og velferdsetaten.

Av overgangsreglane går det fram at ein dagpengesøklar som har teke utdanning etter den mellombelse ordninga, kan halde fram med utdanninga på dei same vilkåra til og med 31. desember 2021. Frå 1. januar 2022 kan ho eller han søkje Arbeids- og velferdsetaten om å fortsette utdanninga etter dei nye reglane. Dagpengesøkjaren må då oppfylle vilkåra i det nye regelverket, men overgangsreglane er tydelege på at kravet til tolv vekers arbeidssøklarperiode og krav til alder ikkje gjeld i slike tilfelle. Det skal altså ikkje stillast krav om at desse dagpengemottakarane må avbryte utdanninga for å søkje arbeid i tolv veker før dei kan ta til med utdanninga.

Når det gjeld den konkrete saka du nemner, har Arbeids- og velferdsetaten gjeve uttrykk for at etaten har gjort ein feil som dei beklagar, og at etaten vil ta lærdom av saka.

SPØRSMÅL NR. 740**Besvart 4. januar 2022 av helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol****Spørsmål:**

Vil helseministeren sikre at det brede flertallets syn om at det bør finne sted en ideell vekst i spesialisthelsetjenestene?

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av representantforslag 64 S (2019-2020) viste det seg en svært bred enighet i Stortinget om ideell vekst i spesialisthelsetjenesten, selv om partiene som satt i opposisjon og regjering hadde noe ulikt syn på behovet for nye vedtak. Det er å håpe at helseministeren vil bygge videre på denne enigheten.

Svar:

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at den vil støtte opp om ideell sektor og ideelle tilbydere i helse- og omsorgssektoren. Videre slås det fast at frivillige og ideelle tilbydere innen helse- og omsorgsfeltet må sikres gode ram-

mevilkår og forutsigbar drift. Regjeringen vil videreutvikle det gode samarbeidet med ideelle aktører innenfor helse- og omsorgssektoren og utnytte handlingsrommet i anskaffelsesregelverket for å prioritere ideelle tjenesteytere og langsiktige avtaler basert på kvalitet. Vi vil også sørge for at ideelle sykehus fortsatt blir inkludert som likeverdige parter i plan- og utviklingsarbeid i spesialisthelsetjenesten.

I statsbudsjettet for 2020 ble det satt et langsiktig mål om å doble de ideelles andel av den samlede helse- og omsorgstjenesten, fra om lag 5 til 10 prosent. De regionale helseforetakene ble deretter bedt om å følge opp dette målet gjennom å øke de ideelles andel av spesialisthelsetjenester over tid.

Jeg viser også til at de regionale helseforetakene i 2021 er bedt om å utarbeide felles retningslinjer for samarbeid med ideelle aktører knyttet til plan- og utviklingsarbeid. Formålet er å sikre mer omforent og ensartet praksis innen området. Representanter for de ideelle aktørene og brukerne er med i arbeidsgruppen.

SPØRSMÅL NR. 741**Besvart 6. januar 2022 av finansminister Trygve Slagsvold Vedum****Spørsmål:**

18.12.21 sa finansministeren at regjeringen ikke kan øke lønnsstøtteordningen til servicebransjen grunnet EØS-avtalen fordi en høyere støtteordning kan komme i konflikt med EUs regelverk og at man «da hadde vi risikert at det ble null». Dette er feil. ESA skal sørge for at støtten er innenfor reglenes rekkevidde, men kan ikke sette et lands lønnsstøtteordning til null. Det er derfor uklart hva som er grunnlaget for uttalelsen.

Vil finansministeren legge fram en oversikt over sin kommunikasjon med ESA i denne saken?

Svar:

Underveis i arbeidet med ny lønnsstøtteordning ble hovedtrekkene og detaljene i den skisserte ordningen drøftet med ESA i flere møter for å avstemme om den var i tråd

med det midlertidige EU/EØS-statsstøtteregelverket for covid-pandemien (Temporary Framework). Før møtene ble foreløpige skisser for ordningen sendt til ESA som bakgrunn for drøftingen. I tillegg var det etter møtene korrespondanse på epost med oppklaringer.

Temporary Framework (fotnote 1) har i pkt. 3-10 regler for lønns subsidier for å unngå permitteringer eller oppsigelser som følge av covid-pandemien. I avsnitt 43 er det oppstilt nærmere vilkår for at overvåkningsorganet (ESA for EØS/EFTA-landene) skal godkjenne slike ordninger.

I henhold til avsnitt 43 c. og d. kan lønnsstøtten gis for ansatte som ellers, uten støtten, ville blitt permittert eller sagt opp som følge av covid-pandemien. Videre kan støtten ikke overstige 80 pst. av bruttolønn for disse ansatte.

Dialogen med ESA dreide seg blant annet om hva som skulle til for å forsikre ESA om at lønnsstøtten i vårt forslag

til ordning ikke ville overstige 80 pst. av bruttolønn for arbeidstakere som ellers ville blitt permittert eller sagt opp. Et sentralt tema i samtale var hvordan man kan identifisere hvilke arbeidstakere som ellers ville mistet jobben, i en situasjon der ordningen forutsetter at ingen mister jobben.

Det har vært viktig for meg å ha trygghet for at ordningen som skulle presenteres før jul, og som kunne bli avgjørende for bedriftenes avgjørelser om permittering eller oppsigelser, ville bli godkjent av ESA. Det ville være mulig å justere modellen i ettertid, med sikte på å få godkjent en justert modell, men da kunne støttebeløpene bli

annerledes enn det bedriftene ble forespeilet da ordningen ble lagt frem og som de baserte seg på da de tok valget om å permittere eller ikke. Da jeg la frem ordningen den 17. desember var jeg opptatt av å sikre at ordningen var innenfor regelverket.

Jeg vil avslutningsvis presisere at ESA ennå ikke formelt har godkjent ordningen.

 Fotnote 1) Lenke: https://ec.europa.eu/competition-policy/system/files/2021-11/TF_consolidated_version_amended_18_nov_2021_en_2.pdf

SPØRSMÅL NR. 742

Besvart 3. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke tiltak vil samferdselsministeren sette i verk for å forhindre langvarige blokkeringer av europaveiene på Agder som følge av varslede snøfall, samt forhindre alvorlige følger for fremtidig trafikkavvikling og beredskap?

BEGRUNNELSE:

Tirsdag for to uker siden var det store problemer på veiene øst i Agder. Det var stillestående kø i timevis på E18, og oppmot 2500 biler stod fast ved Tvedestrand. Flere bilister ble evakuert av Røde Kors og politi, og menneskeliv kunne ha gått tapt. Nå rettes det krass kritikk mot veimyndighetene for dårlig beredskap.

Det samme skjedde mellom Grimstad og Kristiansand i 2007, og brøyteberedskapen har skapt utfordringer på E18 og E39 i Agder flere ganger siden. Denne type kritiske situasjoner på riksvegene er svært bekymringsverdig, og burde vært unngått.

I tillegg til at vanlig trafikk stopper opp, har dette alvorlige følger for alminnelige beredskapsfunksjoner som brann, ambulanse og politi. Stillestående kø er særlig problematisk for el-bilister, som ikke har tilgang til lading mens man står i kø.

Avdelingsdirektør for Statens vegvesen uttaler selv at det gikk for lang tid før det ble gjennomført tiltak, og uttaler videre at:

«Situasjonsforståelsen og kommunikasjonen mellom Nye Veier, Statens vegvesen og politiet var ikke der den burde være i en startfase.»

Svar:

Det vil være utfordringer med framkommeligheten på vegnettet når det snør kraftig. Dette gjelder også for E18, men det må kunne legges til grunn at beredskapen fungerer slik at framkommelighetsutfordringene ikke blir så store at det er behov for operasjoner ledet av Politiet for å sikre liv og helse.

Det er gjennomført interne evalueringer i Statens vegvesen og Nye Veier AS av den uønskede hendelsen tidligere i desember. Både Statens vegvesen og Nye Veier AS var varslet om og hadde forberedt seg med mannskap og materiell for å håndtere det store snøfallet. Flere uheldige omstendigheter førte likevel til flere stans i trafikken og kø som igjen ble til hinder for brøyting av veien.

Evaluering i ettertid viser at situasjonen kunne ha blitt håndtert annerledes med et sannsynlig bedre utfall. Det pekes blant annet på behov for bedre varslingsrutiner og økt samvirke på operasjonelt nivå mellom Statens vegvesen, Nye Veier AS, fylkeskommunen og Politiet. Jeg er kjent med at det nå er etablert en gruppe med de ulike vegeierne som samordner sine aktiviteter ved lignende hendelser framover.

Jeg er også kjent med at Statsforvalteren i Agder arbeider med en evaluering av beredskapen i området knyttet til det varslede kraftige snøværet 7. – 10. desember. Jeg legger til grunn at situasjonen som oppsto på E18 vil bli en sentral del av statsforvalterens evaluering, og at denne evalueringen, sammen med de interne evalueringene fra SVV og NVAS, også vil gi nyttige innspill til arbeidet for bedre beredskap.

Det er flere forhold som har innvirkning på sårbarheten i vegnettet vinterstid, herunder trafikkmengden, vegstandarden, valgt driftsstandard, omkjøringsmulighetene, brøyteberedskapen, bergingskapasiteten og tungbilkontrollen.

De trafikale følgene av snøfallet i desember i år viser at Agder har sårbarheter i vegnettet ved store snøfall. Dette er også godt kjent fra tidligere. Det har gjentatte ganger oppstått utfordringer i partier med krevende stigningsforhold: Vest i Agder flere steder mellom Flekkefjord og Kristiansand og øst i Agder ved Østerholtheia. Den siste hendelsen som startet 7. desember, viser også en tydelig sårbarhet i vinterdriften på to felts veg med midtrekkverk hvor bilberging kan være tidkrevende og føre til kødannelser.

Statens vegvesen og Nye Veier AS peker på at med firefelts E18 og E39 gjennom hele Agder vil utfordringene

på vinterstid bli langt mindre. De viser til erfaringene med ny firefelts E18 mellom Kristiansand og Grimstad som åpnet i 2009. Flere nye strekninger med firefelts veg er under bygging og planlegging. F.eks. åpnet ny E39 mellom Døle bru og Mandal 22. desember i år. Det vil fjerne et parti med krevende stigningsforhold. Strekningen videre østover fra Døle bru til vest for Kristiansand by, åpnes i 2022 og vil ytterligere fjerne partier med krevende stigninger. Det samme vil strekningen Mandal – Lyngdal øst hvor reguleringsplanforslaget er på høring og strekningen Lyngdal øst – Lyngdal vest som er i oppstartsfasen for bygging. Reguleringsplanforslag for E18 Dørdal i Telemark til Tvedestrand i Agder har vært på høring, men her er det noen gjenstående avklaringsbehov. God framdrift i videre planlegging og bygging av E18 og E39 vil ha stor betydning for fremkommeligheten og sikkerheten.

SPØRSMÅL NR. 743

Besvart 4. januar 2022 av forsvarsminister Odd Roger Enoksen

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til at det bygges et monument i hovedstaden over kampen om Narvik under andre verdenskrig?

BEGRUNNELSE:

Storfilmen Kampen om Narvik har snart premiere. Den belyser et militært slag utkjempet av norske og allierte styrker som påførte Hitler-Tyskland det første militære nederlaget under andre verdenskrig. 6. divisjon i Nord-Norge var den eneste avdelingen av sin størrelse som effektivt førte offensive kamper mot Nazi-Tyskland. Slaget synes å være mer kjent i landene som deltok i slaget enn i vår egen nasjonale bevissthet. Det er på tide at det reises et sentralt plassert monument i hovedstaden som symbol på den norske krigsinnsatsen i og rundt Narvik og verdien av allianser i sikkerhetspolitikken mellom demokratiske land.

Svar:

Krigens ofre i Norge hedres hvert år på frigjørings- og veterandagen 8. mai, der Hans Majestet Kongen nedlegger krans på Nasjonalmonumentet for krigens ofre 1940-45 på Akershus festning. Nasjonalmonumentet er ment som et samlende minnesmerke for alle som har falt som følge

av andre verdenskrig i Norge. Nasjonalmonumentet er således et monument i hovedstaden også over ofrene fra kampen om Narvik under andre verdenskrig.

Forsvarsdepartementet har for 2022 bevilget et tilskudd på kr. 600 000 til Narvik Krigsminnemuseum ved Stiftelsen Narviksenteret, som har til hensikt å utvikle og formidle kunnskap om krigen, med særlig vekt på Nord-Norge. I tillegg forvalter Forsvarsdepartementet en tilskuddsordning til historie- og minnekulturprosjekter relatert til andre verdenskrig, der blant annet enkeltpersoner og organisasjoner kan søke om tilskudd til prosjekter som fremmer historien om andre verdenskrig. Oppføring av monument er eksempel på prosjekter som det kan gis tilskudd til.

Gjenerobringen av Narvik by 28. mai 1940 markeres av regjeringen ved runde årstall. Vi skal aldri glemme de kvinner og menn som kjempet og ga oss friheten tilbake.

SPØRSMÅL NR. 744**Besvart 4. januar 2022 av olje- og energiminister Marte Mjøs Persen****Spørsmål:**

Med utgangspunkt i forventet kraftunderskudd og dagens strømpriser, hvor mye mer vil en gjennomsnittlig husholdning måtte betale i økt strømregning, inkludert nettleie, dersom norsk sokkel fullelektrifiseres med kraft fra land, gitt at kapasiteten av dagens kraftproduksjon ikke øker?

BEGRUNNELSE:

Equinor har sagt at selskapet vil trenge 10–12 terawattimer (TWh) landstrøm til elektrifisering av norsk sokkel. Andre anslag viser at behovet er på minst 15 TWh, mens Statnett opplyser at samlet forbruksvekst er på 19 TWh totalt frem til utgangen av 2026. Hurdalsplattformen åpner for å bruke mye kraft fra land for å sikre elektrifisering av sokkelen, samtidig som norsk fastlandsindustri vil kreve store mengder fornybar energi til grønn omstilling og videre utvikling.

I juni 2021 sendte Gisle Meininger Saudland (FrP) skriftlig spørsmål (2568) til tidligere Olje- og energiminister Tina Bru om hvordan elektrifisering av sokkelen vil påvirke strømprisene i årene framover. I den forbindelse ba Olje- og energidepartementet NVE om å beregne mulig økning i strømkostnader for privathusholdninger og industri. Beregningene viste da at en gjennomsnittlig husholdning, forutsatt et årlig forbruk på 20.000 kWh, vil få økte strømkostnader på mellom 106 og 1197 kroner per år i perioden 2025-2040 som følge av elektrifisering av sokkelen.

Siden i sommer har strømprisene skutt i været, og vi har fått ny debatt om kraftbehovet i tiden framover. Statnett la nylig frem en ny kortsiktig kraftmarkedsanalyse som viser at det kraftoverskuddet vil bli snudd til underskudd i Sør-Norge allerede fra 2026.

Svar:

Norge har i dag i år med normale værforhold et kraftoverskudd på om lag 20 TWh. I Norges vassdrags- og energidirektorats "Langsiktig kraftmarkedsanalyse for 2021" anslås det et kraftoverskudd i Norge på 7 TWh i 2030 og på 12 TWh i 2040.

Utslippene per produsert enhet på norsk sokkel er lave, og utslippene er på vei ned. Utslippene skal imidlertid reduseres ytterligere. Stortingsflertallet vedtok i forrige periode å skjerpe målene for utslippsreduksjoner i olje- og gassnæringen til 50 prosent innen 2030. Regjeringen vil, i samarbeid med næringen, sørge for at utslippene på

norsk sokkel kuttes med 50 pst. innen 2030 og til netto null i 2050. Skal vi lykkes med dette målet, er bruk av kraft fra land nødvendig.

Godt etablerte hovedvirkemidler i klimapolitikken på norsk sokkel er kvoteplikt og CO₂-avgift. Kostnaden ved klimagassutslipp i petroleumssektoren er betydelig høyere enn i de fleste andre sektorer. De høye utslippskostnadene gir selskapene sterk egeninteresse av å redusere sine utslipp av klimagasser. I Hurdalsplattformen har regjeringspartiene varslet en gradvis økning i CO₂-avgiften på sokkelen, noe som vil gjøre drift med kraft fra land mer attraktivt for olje- og gassvirksomheten.

Olje- og energidepartementet har ikke beregnet kraftbehovet eller prisvirkninger av full drift med kraft fra land på feltene. Kraft fra land innebærer store investeringer, og det er betydelige variasjoner mellom ulike prosjekter i kostnader og potensiale for å redusere utslippene i Norge. Kraft-fra-land-løsninger må derfor vurderes fra felt til felt. NVE anslår i "Langsiktig kraftmarkedsanalyse for 2021" en etterspørsel etter kraft fra land til petroleumssektoren på 15 TWh i 2030.

Som spørsmålsstilleren er inne på, ble det i 2020 utført flere studier som vurderte virkningene på kraftsystemet av ulike typer elektrifiseringstiltak. Det er ikke gjennomført nye vurderinger av virkninger på kraftsystemet i etterkant av disse. Alle store elektrifiseringstiltak, inkludert mer bruk av kraft fra land på norsk sokkel, gir isolert sett høyere kraftpriser i Norge.

Regjeringen vil legge til rette for utbygging av strømmettet, i tillegg til mer vannkraft og vindkraft der det er lokal aksept for det, samt en storstilt satsning på havvind. Vi jobber også med å få på plass en energikommisjon som skal kartlegge energibehovene våre og se på muligheter for økt energiproduksjon.

SPØRSMÅL NR. 745**Besvart 5. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehl****Spørsmål:**

Er det slik at regjeringen mener det er greit at beredskapen i nord svekkes med at redningsdykkertjenesten i Tromsø legges ned uten å foreta seg noen form for dialog med Tromsø kommune, og vil statsråden ta initiativ til en ny gjennomgang av redningsdykkertjenesten i Norge slik DSB gjorde i 2016?

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådets svar til mitt spørsmål om redningsdykkertjenesten i Nord-Norge: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=87179>

Svar:

Regjeringen er opptatt av beredskap over hele landet. Som det fremkommer av Hurdalsplattformen ønsker regjeringen å bidra til bedre beredskap over hele landet, herunder både relatert til nordområdene og innen brann- og redningsvesenet.

Ifølge DSBs rapport Melding om brannvernet 2019 har 20 av landets brann- og redningsvesen oppgitt at de er en regional eller nasjonal ressurs på redningsdykking. Det vil derfor ikke være naturlig for meg å gå i dialog med en enkelt kommune for å se på enkeltløsninger, selv om jeg ser problemstillingen som representanten løfter og selv er opptatt av god beredskap over hele landet.

Det er flere aktører som over tid har fremmet et ønske om en helhetlig gjennomgang av brannområdet. Jeg utelukker derfor ikke at jeg vil ta initiativ til en slik helhetlig gjennomgang, der også redningsdykkertjenesten i Norge inngår.

Som representanten nok er kjent med, vil regjeringen nedsette en totalberedskapskommisjon som skal gjennomgå den samlede beredskapen i Norge. Det er viktig for meg at vi får nedsatt denne kommisjonen først, avklart mandat og rammer for kommisjonens arbeid, samt at kommisjonen har fått startet sitt arbeid – før jeg eventuelt vurderer behovet for andre gjennomganger på enkeltområder som brannområdet eller for redningsdykking.

SPØRSMÅL NR. 746**Besvart 7. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kan statsråden orientere om korleis Noreg no jobbar vidare med PEF for å sikre best mogleg inngang til marknaden for norske naturmateriale?

GRUNNGJEVING:

Viser til spørsmålet mitt nr 264 og svar frå Statsråden på dette

Av svaret forstår vi at norske myndigheiter ikkje har ei aktiv rolle i arbeidet med Product Environmental Footprint for klede og sko, men arbeider gjennom bransjeorganisasjonar og norske næringsaktørar.

I svaret frå statsråden kjem det fram at

«syntetiske tekstil som polyester kjem best ut for nokre miljøpåverknader, medan for andre miljøkategoriar har naturmateriale mindre negativ påverknad».

Det er av interesse å få kartlagt om premissane for slike vurderingar bygger på riktige kriterie, og korleis ein kjem fram til at syntetiske fiber er betre enn naturmateriale innan desse områda.

Til sist blir det i statsråden sitt svar peika på at EU i handlingsplanen sin for sirkulær økonomi adresserer utslepp av mikroplast – men i PEF for klede og skotøy er mikroplast ikkje med i utrekningane.

Dette er noko av grunnlaget for kritikken som også er reist her i Noreg til PEF. Det er derfor svært viktig at departementet jobbar vidare med denne saka for å sikre at norske interesser innan tekstil basert på naturmateriale

får ein rettmessig plass i marknaden som berekraftige, når heile livssyklusen til materiala (frå opphav via resirkulering til avfall) blir teke omsyn til.

Svar:

Formålet med EU-kommisjonens arbeid med PEF (product environmental footprint) er å underbygge miljøinformasjon med felles metoder for å måle og formidle miljømessige fotavtrykk til produkt. Ved å ha en felles metode for måling og formidling vil man medvirke til å redusere grønnvasking og sikre sammenlignbar miljømerking. PEF-metoden ser på hele miljøfotavtrykket til et produkt gjennom hele livsløpet ved å regne ut miljøpåvirkning for 16 ulike miljøkategorier.

Det vidare arbeidet med PEF går nå i to parallelle prosesser. Den første omhandler teknisk arbeid med å utvikle og teste selve metodikken, i tillegg til å utvikle krav og metode for nye produktkategorier. Klesplagg er en del av dette arbeidet. Den andre prosessen omhandler vurdering av hvordan verktøyet skal bli inkludert i fremtidig virkemiddelbruk.

Gjennom Miljødirektoratet deltar norske myndigheter i en overordnet ekspertgruppe om miljøfotavtrykk i EU, men det er ikke naturleg at direktoratet deltar i de tekniske arbeidsgruppene som utarbeider reg-

neregler for spesifikke produktkategorier. I disse tekniske arbeidsgruppene er det aktører fra bransjene som deltar. Det er viktig at norske aktører med relevant fagkunnskap bidrar med sin kompetanse inn i EUs prosesser for PEF.

Arbeidet med å utvikle PEF-metoden for klesplagg er en prosess som vil pågå i minst tre år. Mange aktører er involvert, og metoden er ikke ferdig utviklet. Det er et komplisert arbeid med mange tekniske detaljer, og det er for tidlig å si hva resultatet vil bli.

I et utkast til PEF-metoden for klesplagg blir det vist til at mikroplast ennå ikke er omfattet av PEF-metodikken, og ikke-fysiske kriterium for holdbarhet, som design, ikke er inkludert i utkastet. Det kommer også frem at holdbarheten til klesplagg som er inkludert i PEF-metoden i utkastet, er omdiskutert og kan bli raffinert i fremtiden. For eksempel, for ull og ullblandinger vil gjennomsnittlig antall bruk før vask bli definert på et senere tidspunkt.

Norge har ved flere anledninger gitt innspill til EUs arbeid med en tekstilstrategi. Her har Norge fokusert på viktigheten av å redusere bruken av helse- og miljøfarlige kjemikalier og plast i tekstiler, hvordan det kan bli mindre "fast-fashion" og at tekstiler må produseres med tanke på lang levetid, mulighet for ombruk og materialgjenvinning.

SPØRSMÅL NR. 747

Besvart 3. januar 2022 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kvinnheradspakken har av regjeringa blitt varsla skal kome innan desember månad, men vi kan enno ikkje sjå at den er fremma for Stortinget.

Kva er grunnen til forseinkinga, og når vil Stortinget motta proposisjonen for handsaming?

GRUNNGJEVING:

For å få god framdrift på dei prosjekta som krev stortingshandsaming gjennom proposisjonar, er et viktig at alle ledd i ei slik handsaming fyljer opp og held dei oppgjevne tidsfristar. Samstundes er det viktig med god dialog og opne prosessar dersom det viser seg at ein av ukjende årsaker treng meir tid enn det som innleiingsvis er førespøgl. Dette følger av god forvaltningsskikk. Kvinnheradspakken har i lang tid vore meldt skal kome i desember

– ber om ein status som indikerer kva tid ein kan forvente at proposisjonen vert førelagt stortinget.

Svar:

Eg viser til mitt brev til Stortinget om saka den 30. november 2021. Det har vist seg at det er behov for nokre fleire avklaringar i forbindelse med denne bompengeproposisjonen og at den derfor dessverre ikkje vil vere klar til å leggast fram i desember 2021. Eg venter no at ein proposisjon om Kvinnheradspakken kan fremmast i mars 2022.

SPØRSMÅL NR. 748**Besvart 5. januar 2022 av justis- og beredskapsminister Emilie Mehli****Spørsmål:**

I dagens system, hvis du har foreldre eller besteforeldre utenfor Schengen, så må du søke besøksvisum hver gang de skal besøke familie i Norge. Dette er kostbart og tar tid.

Kan reglene endres til noe lignende UK systemet, hvor man kan få langtids visum for 2, 5, eller 10 år?

BEGRUNNELSE:

Verden er blitt mindre. Flere og flere knytter familieband på tvers av kontinenter, som gjør at folk reiser langt for å besøke sine familier, i tillegg til store kostnader.

Svar:

Som part i Schengensamarbeidet er Norge bundet av EU/Schengens visumregelverk og praksis, jf. forordning 810/2009 den såkalte «Visa Code» som ble revidert ved forordning 2019/1155. Dette regelverket er gjennomført i norsk rett og praksis.

I tidligere regelverk var hovedregelen at visum utstedes for en innreise med maksimum tre måneders varighet. Regelverket åpnet for å utstede flerreisevisum med gyldighetstid på ett år eller opp til fem år i særskilte situasjoner der behovet tilsa det, men dette var mindre brukt. De senere årene har imidlertid Schengen-landene i stadig økende grad hatt fokus på å tilrettelegge for enklere reisemulighet for personer som overholder visumregelverket, og dette er kommet til uttrykk i revidert Visa Code som trådte i kraft 2. februar 2020.

I det nye visumregelverket er hovedregelen endret til at det nå skal gis visum med progressivt lengre varighet i takt med at søker kvalifiserer seg ved å overholde vilkårene for tidligere gitte visum, en såkalt «kaskade-modell». Etter kaskademodellen skal en søker (som oppfyller øvrige vilkår for visum) gis et flerreisevisum;

- Med 1 års gyldighetstid forutsatt at søker har benyttet og overholdt vilkårene for 3 individuelle visum innenfor de siste to årene,
- Med 2 års gyldighetstid forutsatt at søker har benyttet og overholdt vilkårene for et 1-års flerreisevisum innenfor de siste to årene,
- Med 5 års gyldighetstid forutsatt at søker har benyttet og overholdt vilkårene for et 2-års flerreisevisum innenfor de siste tre årene.

Visumets gyldighetstid kan aldri gis utover gyldighetstiden på søkers reisedokument (pass).

Det er snart to år siden revidert Visa Code trådte i kraft, men grunnet Covid-pandemien med reiserestriks-

joner mv., og en situasjon der Schengen-landene samlet sett har hatt et fall i antall visumsøknader helt ned mot 5 % av ordinær søknadsportefølje, har det vært svært begrenset mulighet til å anvende det nye regelverket. Det må imidlertid antas at denne endringen fra en hovedregel med å utstede et visum for hvert besøk, til nå å sikte seg inn på økende bruk av flerreisevisum, vil forenkle situasjonen både for den reisende og for visummyndigheter, som på sikt kan forvente noe nedgang i antall søknader i takt med økt utstedelse av flerreisevisum.

Når det gjelder foreldre som ønsker å besøke voksne barn i Norge, viser jeg i tillegg til at utlendingsloven § 47 åpner for å gi en særskilt tillatelse til korttidsopphold for foreldre som skal besøke voksne barn i Norge. Slik oppholdstillatelse kan gis for en periode på inntil 9 måneder. Det er et vilkår at søkeren er sikret underhold og bolig under oppholdet, og at søkeren returnerer til hjemlandet etter tillatelsens utløp. Ordningen gir personer utenfor EØS-området en mulighet til å tilbringe lengre tid sammen med barn og barnebarn bosatt i Norge.

SPØRSMÅL NR. 749**Besvart 5. januar 2022 av arbeids- og inkluderingsminister Hadia Tajik****Spørsmål:**

Hvilke muligheter og tiltak ser statsråden for seg for å bidra til at flere høyt kvalifiserte expats og arbeidsinnvandrere bosatt i Norge, også fra land utenfor EØS, kan starte egen gründerbedrift?

BEGRUNNELSE:

Vi trenger flere i jobb og vi trenger flere som kan skape disse jobbene. Derfor bør målet vårt være å gjøre Norge til det beste landet for å starte og drive bedrift.

For å få til det trenger vi kapital og høykvalifisert kompetanse fra hele verden, også fra land utenfor EØS.

Mange land har kommet langt. I Storbritannia er halvparten av alle selskaper som vokser raskest stiftet av minst en innvandrergründer. I Sverige skaper innvandrergündere over 300 000 jobber, 9 prosent av alle arbeidsplasser i privat sektor.

I mitt og statsrådets eget hjemfylke, Rogaland, representerer førstegenasjons innvandrerne 15 % av befolkningen. Over halvparten kommer fra land utenfor EØS-området. Arbeidsinnvandring utgjør den største gruppen av innvandrere i Rogaland og en stor andel jobber innen energibransjen. Her bør det, i hele landet, være et stort potensial for verdiskaping.

En av utfordringene det meldes om er at terskelen for de som har arbeidstillatelse tilknyttet et bestemt arbeid hos en bestemt arbeidsgiver, jf. utlendingsforskriftens § 6-1 sjette ledd, for å gå over til å starte for seg selv, er høy.

Man kan søke tillatelse som selvstendig næringsdrivende, men for de som allerede er her som expats er det ingen sømløs overgang. Utfordringen er - slik jeg har fått det opplyst - at overgangen til å bli selvstendig næringsdrivende er brokete, og man må si opp jobben sin for å få slik tillatelse. Dermed kan Norge gå glipp av mange potensielt lovende gründerideer.

Jeg har forståelse for at det må settes noen rammer og avgrensninger her, men jeg ønsker å høre statsrådets synspunkt på hvilke muligheter som er der i dag og hva vi sammen kan få til for å gi enda flere muligheten til å skape en arbeidsplass for seg selv og andre.

Svar:

Arbeidsinnvandringspolitikken har lege fast i mange år og under fleire regjeringar. Behovet for arbeidskraft i Noreg skal hovudsakleg dekkjast gjennom arbeidskraftsressursane i den norske befolkninga og arbeidsinnvandringa frå EØS. Noreg er del av ein felles europeisk arbeidsmarknad

som inneber at EØS-borgarar kan busetje seg, arbeide og drive næringsverksemd her på same måte som norske borgarar.

Reguleringa av arbeidsinnvandring frå land utanfor EØS (såkalla tredjeland) må balansere målet om fleksibel tilgang til naudsynt spesialkompetanse og omsynet til ei kontrollert innvandring. Arbeidsinnvandrarar frå tredjeland skal ikkje fortrenge norske arbeidstakarar eller EØS-arbeidskraft. Det finst difor inga generell opning for at arbeidsinnvandrarar frå tredjeland kan kome til Noreg.

Dette er òg bakgrunnen for kvifor det gjeld strenge vilkår for opphaldsløyve til faglærte og til sjølvstendig næringsdrivande. Løyva er bundne til eit bestemt arbeid eller ei særskild verksemd som dannar grunnlag for opphaldet i Noreg. Det er òg ein føresetnad at arbeidet eller verksemda gjev tilstrekkeleg inntekt til at arbeidsinnvandraren kan forsørge seg sjølv og familien sin. Difor kan dei med opphaldsløyvet som faglært, ikkje ha fleire jobbar eller vere arbeidstakar og sjølvstendig næringsdrivande på same tid. Tredjelandsborgarar som har opphaldsløyve, skal kunne forsørge seg sjølv, og det gjeld krav om sikra underhald og bustad for at løyvet kan innvilgast. For å kunne få opphaldsløyve som sjølvstendig næringsdrivande, er det ein føresetnad at underhaldet for det meste er sikra gjennom næringsverksemda. Søkjaren må difor godtgjere at det er økonomisk grunnlag for drifta av verksemda.

Gründerpolitikken i Noreg skal leggje til rette for entreprenørskap og gode rammevilkår for etablering av verksemdar. Det finst ei rekkje verkemiddel som skal dekkje behova til oppstartsverksemdar, blant anna tilbod om tilskot og lån, rettleiing, kompetanse- og nettverksbygging. Innovasjon Norge forvalter ordningane som er retta mot gründerar, og kan gje støtte til prosjekt som fremjar verdiskapinga i Noreg, dersom føretaket er registrert i Brønnøysundregisteret og eig dei immaterielle rettane. Føretak kan vere registrert og eid av utanlandske gründerar. Det finst òg ei ordning kalla STUDENT som skal fremje gründerkap blant studentar. Ordninga gjev støtte til prosjekt som er støtta av norske institusjonar uavhengig av kva statsborgarskap studentane har. Forskningsrådet forvalta ordninga fram til 1. januar 2022. Den er no flytta til Innovasjon Norge og skal bli utvikla vidare.

Eg viser òg til endringane i utlendingsforskriften § 6-18 som vart vedteke i september 2021. Føresegna regulerer opphaldsløyve til sjølvstendig næringsdrivande. Endringane skal bidra til at fleire gründerar frå tredjeland kan få opphald i Noreg, og inneber blant anna at utlendingsstyresmaktane kan ta omsyn til midlar frå offentlege

tilskotsordningar i vurderinga av om det finst eit økonomisk grunnlag for verksemda. Med offentlege tilskot er det meint midlar som vart gjeve til verksemd og sjølvstendig næringsdrivande, til dømes frå Innovasjon Norge eller fylkeskommunane. Ytingar frå arbeids- og velferdsetaten derimot vart ikkje rekne som tilskot. Det er særskilt aktuelt å sjå til tilskotsmidlar i saker der søkjaren skal starte ny verksemd i Noreg. Kor lang tid det tek å etablere ein ny verksemd vil variere frå bransje til bransje, og vil vere avhengig av kompetansen til søkjaren og situasjonen i næringslivet. Utlendingsstyresmaktane må difor gjere ein

konkret og individuell vurdering i kvar sak om, i kor stor grad og kor lenge tilskotsmidlar kan reknast med. Samstundes skal inntekta frå verksemda alltid utgjere den vesentlege delen av underhaldskravet.

Til slutt vil eg minne om at desse vilkåra berre gjeld fram til ein får innvilga varig opphaldsløyve. Etter at varig løyve vart gjeve, treng ein ikkje dokumentere underhald og ein kan òg vere arbeidstakar og sjølvstendig næringsdrivande på same tid. Arbeidsinnvandraran kan søkje om varig opphaldsløyve etter at dei har budd i Noreg i tre år.

SPØRSMÅL NR. 750

Besvart 5. januar 2022 av klima- og miljøminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

For å nå nasjonale mål om utsleppskutt, hastar det med å gjennomføre kutt i klimagassar frå båttrafikk.

Vil statsråden sikre at hybridiseringsprosjekta som offshorerederia allereie har fått tilsagn om gjennom Enova kan bli gjennomført, ved at fristane for ferdigstilling blir utsett og gjort gjeldande ut 2022?

GRUNNGJEVING:

SV viser til budsjettøyringa i Energi- og miljøkomiteen i oktober der dei maritime næringsorganisasjonane tok opp at Enova vedtok å avslutte batteristøtte til offshore servicefartøy våren 2021. Grunngevinga var at batteri no vert vurdert til å vere moden teknologi.

Energi og miljøkomiteen sine medlemmer frå SV merkar seg at den store utviklinga innan batterihybridisering innan offshoreflåten dei seinare åra har ført til vesentlege reduksjoner av utslepp og gitt høg aktivitet ved norske verft som treng oppdrag. Dette har igjen bidrege til å sette norsk maritim utstysindustri i førarsetet for utviklinga av ny grøn maritim teknologi. Utan batteristøtte frå Enova vil hybridisering av den norske offshoreflåten imidlertid stoppe opp, fordi rederia ikkje greier å bere kostnadaneleine.

SV merka seg at maritim næringa gjorde greie for at fristane som Enova sette var urealistiske og alt for knappe for å gjennomføre innvilga hybridiseringsprosjekt innanfor fristane varsla ved omlegging av ordninga. Med Enova sin korte frist for oppstart innan seks månader og gjennomføring på ni månader, vil ikkje offshorerederia kunne gjennomføre hybridisering av ca. 18 innvilga prosjekt, og

dette vil bremse den nødvendige hybridiseringa av den norske offshoreflåten. Grunnen til at næringa treng meir tid på å gjennomføre hybridiseringa, er at det har oppstått forseinkingar hjå underleverandørar mellom anna på grunn av coronapandemien. Det er difor ikkje urimeleg at fristen vert forlenga for dei innvilga prosjekta. Ei utsettjing av fristen ut heile 2022 vil ikkje ha budsjettmessige konsekvensar, då desse prosjekta allereie har fått tilsagn.

SV viser til næringa sin tydelige bodskap om at utanom Enova manglar det gode nok ordningar for teknologiar som har nådd implementeringsfasen. Dersom fristen ikkje kan utsettast eller Enova sitt mandat ikkje kan endrast til å støtte opp om nødvendig batteriteknologi, må andre delar av virkemiddelapparatet innrettast slik at det vert mogleg å gjennomføre viktige klimaforbetrande tiltak i den norske flåten.

Svar:

Støtte fra Enova skal ikke være en langvarig subsidie, men bidra til varige markedsendringer slik at klimavennlige løsninger på sikt blir foretrukket uten støtte. En viktig del av Enovas arbeid er dermed å vurdere når det er på tide å redusere eller avslutte støtte til en teknologi eller markedssegment. Når Enova trekker seg ut av et segment blir det frigjort midler som anvendes i andre segmenter hvor behovet for støtte er større.

I mars 2021 varslet Enova avslutning av støtten til batteri og landstrømsystem i offshore forsyningsfartøy (PSV). Avviklingen ble besluttet fordi støtten har fungert og at disse markedene nå utvikler seg positivt. Enova opplyser at batteri og landstrøm etter hvert har blitt en foretrukket

løsning blant operatørselskapene og bransjen beskriver selv at fartøy må ha batteri og landstrøm installert for å få langsiktige kontrakter. Dette gir gode insentiver til å installere batterier og ta i bruk landstrøm.

I forbindelse med varslingen om avslutning av støtten satt Enova krav om gjennomføring innen 9 måneder for de siste prosjektene som søkte. Denne fristen ble satt for at de mest modne prosjektene som lå lengst fremme i løypa skulle få en rimelig frist for gjennomføring. Intensjon var ikke å støtte alle potensielle batteriprosjekter. Enova er i dialog med prosjektene, men har vært tydelig på vilkårene for støtte. Alle søkere var kjent med forutsetningene som lå til grunn da de søkte.

Selv om Enova avslutter støtten til installasjon av batteri og landstrømsystem i offshore forsyningskip (PSV) vil det fremdeles være mulig å søke støtte til innovative løsninger som bidrar til nullutslipp for disse fartøyene over Enovas programmer for Ny teknologi.

Enova fortsetter dessuten den betydelige satsingen på maritim sektor. Blant annet fortsetter Enova støtten til batteri i mange andre fartøyssegmenter, herunder fiskeri og havbruk og legger dessuten opp til å tildele flere hundre millioner kroner til maritim hydrogeninfrastruktur i 2022. Dette legger til rette for nødvendig teknologiutvikling og betydelige utslippskutt i årene som kommer. Siden 2017 har Enova støttet maritime prosjekter med til sammen 3,4 mrd. kroner. Alene i 2021 gav de tilsagn om støtte på 1,24 mrd. kroner til maritim transport.

